

TEST: NÄTSKRÄDDARNA SOM INTE KOSTAR SKJORTAN!

MÅNADENS
50 BÄSTA SAJTER

PC FÖR ALLA

NR 6 JULI 2007

FÖRE, UNDER OCH EFTER DITT IT-KÖP • 69:90 KRONOR • 7:50 EUR • 69 NOK • PCFORALLA.SE

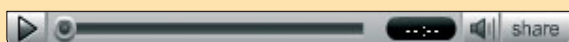
.se

HD-DVD MOT BLU-RAY
– SÅ BRA ÄR DE NYA SPELARNA!

SENASTE IT-TRENDEN

**SÅ BLIR DU KÄND PÅ
YOUTUBE**

**4 VATTENTÅLIGA
DIGITALA**
– FRÅN 2 300 KRONOR!

**"Så stjäls din
IDENTITET
– på några minuter"**

STORT TEST INFÖR RESAN

**SOMMARENS BÄSTA
CITY-GPS**
(FEM TESTAS – EN FLOPPAR!)

Från 1 kilo!
**BÄRBARA
LÄTTVIKTARE**

✓ ASUS ✓ HP ✓ LENOVO ✓ LG ✓ PACKARD BELL ✓ SONY

BYGG EN
**HELTOKIG
USB-LESAK**
ENKEL STEG FÖR
STEG-GUIDE

Ny teknik: Så styr du datorn med tankekraft **Skola:** Smartaste sättet att ta en backup på innehållet i mobilen **Tävling:** Filma och vinn program!
I testlabbet: Fem usb-minnen som kan lösenordsskyddas och krypteras
Presenttips: 11 coola prylar med dubbla funktioner **Kom igång-guide:** Så fungerar Zipgenius

HANDLA ONLINE PÅ EUROPAS STÖRSTA DATORKEDJA!

- LÅGA PRISER • KÄNDA MÄRKESVAROR
- 30 DAGARS ÖPPET KÖP • SNABBA LEVERANSER
- ALL TÄNKBAR SERVICE & SUPPORT

SPARA 300
990
NU!

NETGEAR Trådlös router, Rangemax NEXT 270 mbps

- Trådlös router från Netgear med upp till 270 mbps överföringshastighet
 - Strömma film och ljud utan efter-släpningar
- Ord pris 1290:-
Art nr: NGWNR834B

1290

Western Digital 500 GB Extern hårddisk

- Extern hårddisk med 500 GB lagringsutrymme
 - Perfekt för dig som behöver mer plats för dina filer
 - Helt fläktlös gör den tystgående
 - Ansluts via USB 2.0
- Art nr: WDE1U5000E

3490

SAMSUNG SM226BW Skärm

- Storlek: 22" Wide LCD
 - Skärmupplösning: 1680x1050
 - Kontrast: 3000:1
 - Svarstid: 2 ms
 - Ljusstyrka: 300 cd/m²
 - Anslutningar: DVI & VGA
 - Övrigt: Tilt & Swivel stand, Svart pianolack, HDCP, Vista Certifierad
- Art nr: SM226BW

SPARA 700
3790
NU!

TOMTOM 910

- Mycket lättanvänd navigator från TomTom med nordiska, europeiska och nordamerikanska kartor på den 20GB stora hårddisken
 - Snabb 400 Mhz processor
 - Inbyggd bluetooth funktion för trådlösa mobiltelefoner
 - Stöd för Mp3
 - Över tusen intressepunkter t ex bensinstationer
 - Text-to-speech, GPS:en berättar vilken väg du befinner dig på
- Ord pris 4490:-
Art nr: TOMTOM910

STOCKHOLM

Infra City, Kanalvägen 1b.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

STOCKHOLM

Sickla, vid ICA Kvantum.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

STOCKHOLM

Täby, Arninge vid El-giganten.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

STOCKHOLM

Barkarby vid IKEA.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

UPPSALA

Boländerna, vid IKEA.
Mån-fre 10-19, lör 10-17,
sön 11-17.

LINKÖPING

Tornby, vid El-giganten.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

HELSINGBORG

Väla, vid COOP.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

VÄSTERÅS

Hälla, vid IKEA.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

JÖNKÖPING

A6 Köpcenter, vid IKEA.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

7.0
MEGAPIXELS

SPARA 500
NU! 3490

Panasonic DMCTZ3 Digitalkamera

■ 7 megapixels kamera med fantastisk optik ■ 10x optisk zoom och med en vidvinkel på 28-280 mm ■ Optisk bildstabilisator och automatisk ISO kontroll ger knivskarpa bilder ■ Tydlig 3" skärm ■ Levereras komplett med laddare och Li-ion batteri
Ord pris 3990:-
Art nr: DMCTZ3BLACK

COMPAQ PRESV6355EA

■ Processor: Intel Core 2 Duo T5200 ■ Operativsystem: Windows MediaCenter edition
■ Internminne: 2 GB ■ Hårddisk: 120 GB ■ Optisk lagringsenhet: DVDRW
■ Skärm: 15,4" Wide Brightview ■ Grafikkort: Intel GMA 950 128 MB Delat med RAM
■ Övrigt: Inbyggt Wlan, modem, fjärrkontroll, kortläsare

9990

1190

ANTEC P180 Chassi

■ Ett av våra mest sålda chassin ■ Antec P180
■ Snyggt chassi med effektiv kylning
Art nr: ZMP180EU

SPARA 500
NU! 1490

ANTEC FUSION

■ Snygg stilren design som passar perfekt in i vardagsrummet.
■ Silver ■ Ord pris 1990:-
Art nr: ANTFUSION

4890

ZALMAN HD160XT

■ HTPC chassi med 7" tryckänslig display
■ Finns i svart och silver
Art nr: ZALHD160XTBK

8990

HFX MINI

■ HTPC chassi helt utan fläktar
■ Helt tyst vardagsrumsdator
Art nr: HFXMIHETBK

599

PNY GeForce 7300GS

■ 256 MB ■ HDVT-ut ■ DDR2
Art nr: PNY7300P

990

PNY GeForce 8500GT

■ PCI-express ■ 256 MB ■ HDVT-ut
Art nr: PNY8500P

1190

PNY GeForce 7600GT 256MB

■ 2 st DVI-utgångar ■ AGP ■ Splinter Cell Double Agent spelet medföljer
Art nr: PNY7600PDA

2990

PNY GeForce 8800GTS

■ PCI-express ■ 320 MB ■ HDVT-ut
Art nr: PNY8800P

849

Western Digital

Extern 250GB
hårddisk
■ USB 2.0 anslutning
Art nr: WDG1U2500E

1090

Western Digital

Extern mobil
160GB hårddisk
■ 5400 rpm ■ USB 2.0 anslutning
Art nr: WD160GBMOB

1590

Western Digital

Extern 500GB hårddisk
■ 7200 rpm ■ USB 2.0 & FW400 anslutning
Art nr: WDG1C5000E

3890

Western Digital

Extern nätverks
1TB hårddisk ■ 7200 rpm
■ USB 2.0 ■ Ethernet 10/100/100
Art nr: WDG2NC10000E

Collect @ Store

Vad sägs om att få dina produkter samma dag som du lägger order? Med Collect@Store har du som bor nära ett av våra 9 varuhus möjligheten att få dina produkter samma dag som du beställer dom på vår hemsida. Kryssa bara för Collect@Store som leveransalternativ. Sen är det bara att åka till varuhuset för att hämta produkten! Enda förutsättningen är självklart att varuhuset du valt har produkten i lager.
Om inte så skickar vi hem produkten åt dig med posten.

PCU6073 Vi reserverar oss för eventuella bild- och korrekturfel. Priserna gäller så länge lagret räcker dock längst tom 30/6 2007.

Handla online på Europas största datorkedja!

www.pccity.se

PC CITY
Computer Superstore

**49 TESTADE
PRYLAR OCH PROGRAM**

Blu-ray/hd-dvd-spelare	Betyg	Sidan
Microsoft Xbox 360	2	48
Samsung BD-P1000	7	48
Sony Playstation 3	5	49
Toshiba HD-XE1	5	49

Datorer	Betyg	Sidan
Asus U1F (bärbar)	7	62
Dell XPS 720 H2C	8	30
HP Pavilion TX1151 (bärbar)	7	63
Lenovo 3000 V100 (bärbar)	8	62
LG Z1-B7E2V (bärbar)	8	63
Packard Bell Easynote BU-P-036 (bärbar)	6	64
Sony Vaio TX5 (bärbar)	5	65

Digitalkameror	Betyg	Sidan
Olympus FE-250	8	32
Olympus Mju 770 SW	8	66
Olympus Mju 780	7	69
Pentax Optio W30	6	67
Ricoh Caplio 500G Wide	6	68

Externa hårddiskar	Betyg	Sidan
Iomega Desktop Hard Drive Value	6	72
Lacie Porsche Design	7	72
Packard Bell Store & Save 3500	4	73
Samstore Extern Sata HDD	7	74
Western Digital My Book Essential Edition	8	75

Gps för fotgängare	Betyg	Sidan
Garmin Nüvi 250	8	52
Magellan Crossover GPS	6	52
Mio H610	6	53
Navigon 3110	2	53
Tomtom One Europe	4	52

Krypterbara usb-minnen	Betyg	Sidan
Corsair Flash Voyager GT	8	56
Freecom FM-10 USB Stick Pro	5	57
Kingston Datatraveler Secure	9	56
Safeboot for Usb Phantom	6	58
Safestick Business	5	58

Spel	Betyg	Sidan
Dora utforskaren – djuräventyr	7	80
Lord of the Rings Online:		
Shadows of Angmar	8	81
Mumin och de mystiska vrålen	8	82
Spider-Man 3	4	82
The Elder Scrolls IV: Shivering Isles	7	81

Övriga produkter	Betyg	Sidan
Asus EN8500GT Silent (grafikkort)	7	42
Bonniers Trafikskola (körkortsprogram)	7	40
Creative Live Cam Optia AF (webbkamera)	6	40
D-Link DIR-655 (router)	6	39
Dueple 350D (medieserver)	8	41
Linksys CIT400 (ip-telefoni)	6	42
Nokia N95 (gps-mobiltelefon)	8	33
Norton 360 (säkerhetsprogram)	8	36
Logitech Alto (tangentbord för bärbara)	8	35
Parrot Sound System (högtalare)	8	39
Ricoh Aficio GX5050 (gelskrivare)	7	34
Sony Ericsson K550i (mobiltelefon)	6	32
Thomson Lyra EH308 (mediespelare)	5	37

Som gjorda för sommaren

BÄRBARA LÄTTVIKTARE

DEN MINSTA VÄGER BARA I KILO!

☒ Bekväma ☒ Bra batteritid ☒ Snygga
☒ Tysta ☒ Strömsnåla ☒ Från 13 000 kronor

Sidan 60*Högupplöst film!*

Blu-ray eller hd-dvd? Så väljer du rätt spelare!

Det är rent otroligt hur mycket skarpare filmbilden blir, säger vår testpanel, och tipsar om vad som är det bästa köpet.

Sidan 44

Kamerorna som gillar regn och bad

Vi hoppade i sjön med några digitala lekkamrater. Här är de tuffaste kamerorna som är vattensäkra. Och en klarar till och med eldsvådor...

Sidan 66

EXTRA MÅNGA SKOLOR & TIPS!

SÄKER KOPIA räddar dig vid mobilstöld

Sumpat mobilen? Jobbigt, då är adressboken också borta. Så här använder du den kloka webbtjänsten som gör säkerhetskopior på din nalle.

Sidan 97

Så delar du med dig av dina VIDEOKLIPP

Vill du visa hela världen vad du har filmat – eller bara dela med dig av klipp till dina vänner? Då kan du använda den omåttligt populära sajten Youtube. Så här använder du den, steg för steg.

Sidan 102

MER INNEHÅLL PÅ NÄSTA SIDA! ▶

Bästa hjälpen till din pc

Du kan slappna av i sommar. Din dator är trygg med de utvalda programmen på Månadens cd som förebygger en datorkrasch. Du får också ett program som raderar känsliga filer och ett som kan spåra datorer. Som kronan på verket får du ett komplett antivirus-program och 200 clipartbilder med temat bollsport. Mycket nöje!

Sidan 118

Därför vill du ha en extern hårddisk

En smidig och billig extra hårddisk ordnar backup på nolltid. Och du slipper stå där med lång näsa om datorn brakar ihop.

Sidan 71

5 gps:er som hittar rätt i storstaden!

Det krävdes flera dagars irrande i Barcelona innan vi kunde kora den bästa gps:en för stadsvandringar. Häng med på ett lite annorlunda test (så avslöjar vi vad geocaching är...)

Sidan 50

Importerat från Thailand

Skräddarsytt på nätet – ett kap!

En månad tog det – men sedan fick vi våra måttbeställda skjortor. Så här beställer du själv prisvärda skjortor på internet.

Snurrtigt pyssel! Så bygger du en usb-slumpsnurra

Den där Chris Loneberg, alltså. Nu har han satt på sig tänkarmössan igen och visar hur du bygger en slumpgenerator – som du kopplar till datorn.

Sidan 84

Gör om cd till mp3 och få en JUKEBOX-PC!

Där sitter du med en hel hög av gamla cd-skivor. Flytta hela rasket till datorn i stället, så får du en pc som musikmaskin på köpet. Så här gör du – i Media Player.

Sidan 104

Genialt lätt packa filer i ZIPGENIUS

Bunta ihop dem! De där fina bilderna som du vill bifoga i e-posten är ju så förtvivlat stora. Som tur är kan Zipgenius komprimera dem så de blir pyttesmå. Här lär du dig använda programmet.

Sidan 108

FINNS PÅ CD: N

Vista-skolan: Så fixar du ett HEMMANÄTVERK

Hur du kopplar upp dig mot internet i nya Windows, ansluter till trådlösa nätverk och skapar tillfälliga nätverk mellan bärbara datorer.

Sidan 88

PC FÖR ALLA NUMMER 6 – JULI 2007

MÅNADENS ARTIKLAR – SIDA FÖR SIDA

SID 44

Blålaserspelare

SID 102

Filmer för Youtube

SID 66

Digitalkameratest

SID 28

Identitetsstöder

SID 50

Handhållna gps:er

SID 76

Skräddarsytt på nätet

SID 110

Månadens surftips

SID 60

Bärbara från 1 kg

SID 84

Bygg en usb-pryl

FIXA FILMEN FÖR YOUTUBE. Så delar du med dig av din videofilm – till alla eller bara några! **SID 102**

RIPPA CD-SKIVOR. Det tar en liten stund, men när jobbet är gjort har du all din musik som mp3-filer på datorn eller i din mp3-spelare. **SID 104**

STEG FÖR STEG. Hur du får högerklicksmenyn att se ut precis så som du vill. **SID 106**

KOM IGÅNG MED-GUIDE. Spana in guiden och lär dig hur du kan frigöra värdefull plats på pc:n. **SID 108**

SURFTIPS NYTTA. Flyg till lågpris, gratisreseböcker och en massa andra nyttiga sajter som inte har med resor att göra. **SID 110**

SURFTIPS NÖJE. Busa med chefen, bli uppläxad av en kaxig tvååring och annat skoj. **SID 112**

FRÅGOR & SVAR. Tips om hur du surfar via elnätet, skyddar Excel-bladen och får tillbaka den försvunna papperskorgen. **SID 114**

NYHETER & TRENDER

NYHETER OCH TRENDER. Se upp för skumma villkor på webshotellen! Här är digitalboxen som fattade eld. Och ny tull på kameror ger höjda priser. **SID 16**

KLÄM OCH KÄNN. Psst! Häng med så kikar vi vad som just nu finns i testlabbet... **SID 22**

STYR PC:N MED TANKEKRAFT. Figurerna i de fåniga mössorna styr faktiskt datorn med tanken. **SID 24**

MÅNADENS DOBBELARE. "Musmobilen" VN-CX1 (bilden) och tio andra intressanta dubbelfunktionsprylar. **SID 26**

IDENTITETSSTÖLDER. Någon annan utger sig för att vara du på nätet, din bankinloggning stjäls och pengar försvinner. Stulen identitet är det nya hotet. Så här skyddar du dig! **SID 28**

TESTER & GUIDER

15 NYA PRODUKTER. En spännande geléskrivare, en superdator för 55 000 spänn och 13 andra produkter får betyg av testredaktören. **SID 30**

BLU-RAY VS HD-DVD. Första testet: Fyra blålaserspelare – vem vinner kampen om den nya tekniken? **SID 44**

GPS. Redaktör Pontus Jeppsson har virrat bort sig i Barcelona och hittat hem igen – allt tack vare, eller ska vi säga på grund av, de fem testade handhållna gps:erna. **SID 50**

KRYPTISKA USB-MINNEN. Test av fem usb-minnen du kan lösenordsskydda och kryptera. **SID 56**

LÄTTA BÄRBARA. Vem vill släpa på ett åbäke på resan? Nej det ska vara en lättviktare i sommar. Här är sex att välja bland! **SID 60**

DIGITALKAMEROR. Sist i är en rutten säll! Vi testar vattentäta kameror i bassängen. **SID 66**

EXTERNA HÄRDISKAR. En usb-härddisk är en bra försäkring för dig som vill vara säker på att ha kvar dina digitalbilder även nästa år. **SID 71**

SKRÄDDARSYTT PÅ NÄTET. Är du ganska mager om ben och hals kan skräddarsytt vara något för dig. Vi har testat hur det funkar att beställa skjortor efter egna mått. **SID 76**

SPELTESTER. Dora utforskaren och Spindelman (bilden) möter du på spelsidorna. **SID 80**

BYGG EN KNASIG USB-SLUMPSNURRA. Fram med lödkolven, nu ska det byggas grejer! **SID 84**

SKOLOR & TIPS

VISTA-SKOLAN. I den fjärde delen av skolan lär du dig bygga nätverk och dela med dig av dina filer. **SID 88**

FLASH-SKOLAN. Nu är det dags att skapa knappar i Flash och göra en banner till hemsidan. **SID 92**

BACKUP PÅ MOBILEN. Om du inte kan alla telefonnummer utantill eller minns allt du lagt in i kalendern är det dags att säkerhetskopiera mobilens innehåll. Så här gör du. **SID 97**

DELA MAPPAR I LIVE MESSENGER. Med delade mappar kan du ta del av familjens och vännernas bästa musik och filmer – helt lagligt. **SID 100**

VILL DU OCKSÅ HA EN MOBILVÄSKA?

I det här prishöjda sommarnumret av PC för Alla följer du med en mobilväska på köpet i butikerna. (Väskan tål stänk och sand, men du bör inte

bada med den!) Du som är prenumerant kan beställa mobilväskan från oss: Lägg 20 kronor samt ett förfrankerat (11 kr) kuvert (minst C5) med din adress på i ett kuvert och

skicka det till:
PC för Alla, Kundservice
106 78 Stockholm
Märk kuvertet "Mobilväska".
Du kan också sätta in pengar på bankgiro 5819-5819. Glöm ej att uppges ditt namn, din adress och märka insättningen "Mobilväska".

Låt världen stå i fokus.

Nya E-410 med Live View. Världens minsta digitala systemkamera.*

Res lätt: passar perfekt i handbagaget ■ Res praktiskt: Live View för bättre bilder ■ Res smart: Supersonic Wave Filter (rengör sensorn från damm) ■ Res aldrig utan den.

Se världen med nya ögon på www.olympus.se

OLYMPUS

Your Vision, Our Future

*1 mars 2007

LADDA UPP DINA SOMMARFOTON – OCH VINN DIGITALKAMERA VÄRD 6 000 SPÄNN!

Du har väl inte missat sommarens hetaste tävling? På pcforalla.se kan du just nu vinna en digital systemkamera från Pentax och gratis fotoframkallning.

Det är superenkelt att delta i tävlingen. Allt du behöver göra är att gå in på pcforalla.se/sommarbild och tanka upp dina bästa sommarfoton. Sedan får svenska folket säga sitt. Den bild som får flest röster vinner!

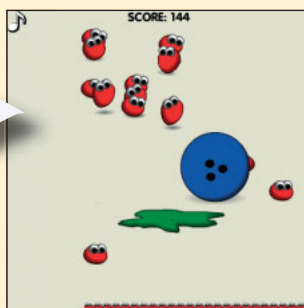
Vill du hjälpa till att utse de bästa bilderna? Gå in på pcforalla.se/sommarbild och sätt betyg på alla tävlingsbidrag! Det är *du* som avgör vem som ska vinna tävlingen.

PC för Alla i mobilen...

Har du en minut över i matkön? Kolla senaste it-nytt i din mobil. mobil.pcforalla.se

... och i inboxen

Surftips och it-nyheter direkt till din mejladress, två gånger i veckan. pcforalla.se/nyhetsbrev

Tidsfördriv i massor

I vår spelhörna på webben hittar du massvis med sköna gratisspel. Från supersimpa till riktigt svåra. Från klurig hjärngympa till snabb action. Alla spel kör du direkt i webbläsaren.

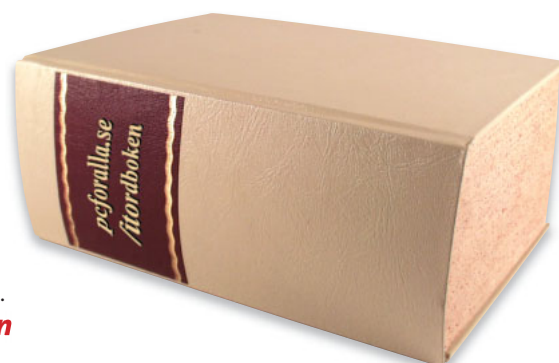
pcforalla.se/spel

Vi förklarar krångliga ord

Det är verkligen inte lätt att hänga med i alla tekniska termer – det dyker ju upp nya hela tiden! Stöter du på ett konstigt ord på nätet eller i en annons så kan du alltid kolla upp det i vår it-ordbok på nätet.

pcforalla.se/itordboken

Första hjälpen för din dator

Är du orolig att din dator smittats av virus? Surfa in på vår sajt för lite effektiv hjälp. Där kan vår viruskanner söka igenom din dator, helt kostnadsfritt. Hittar skannern några elaka program plockas de bort direkt. Smart, smidigt och gratis.

pcforalla.se/antivirus

Sök gratis artiklar i vårt enorma webbarkiv

I vårt stora arkiv hittar du alla gamla nummer av PC för Alla, från 2001 fram till i dag. Det innebär tusentals skolor, tester och reportage. Alla artiklar är i pdf-format och går att läsa på skärmen, spara på hårddisken, skriva ut eller mejla till en vän. Alla nummer utom det som ligger i kiosk för stunden är dessutom gratis för alla. Surfa in och ta för dig dig!

pcforalla.se/arkivet

VÄRLDSKLASS TILL ETT PRIS SOM INTE ÄR HELA VÄRLDEN

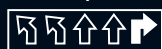
2790:-*

NAVIGON 3100 med kartmaterial över
Sverige, Norge, Danmark och Finland

NAVIGON 3110 med kartmaterial
över 38 europeiska länder nu endast för

3290:-*

* Ej bindande cirkapris från tillverkaren

› Körfältsassistent

› Körjournalsfunktion

› Hastighetsassistent

› Utmärkta användarmenyer

NAVIGON 3100 | 3110 tar dig tillförlitligt till alla resmål!

- › **Säkert:** Kraftfull navigationsenhet med körfältsassistent, hastighetsassistent och många andra funktioner.
- › **Snabbt:** Aktuellt kartmaterial klart för användning.
- › **Enkelt:** Intuitiv användning med excellent grafiskt användargränssnitt.
- › **Praktiskt:** Körjournal direkt till Excel.

Mer information på www.navigon.com/pcforalla
eller hos din återförsäljare:
VOLVOBUTIKEN, SAAB/OPEL, SIBA, ONOFF, BRL, DUSTIN,
JME-DATA, NETONNET

NAVIGON

And the world is yours

PC FÖR ALLA

Chefredaktör och ansvarig utgivare

Fredrik Agrén, 08-453 65 91 fredrik.agren@idg.se

Redaktionschef

Lina Otterdahl, 08-453 65 96 lina.otterdahl@idg.se

Redaktionssekreterare

Fredrik Claesson, 08-453 65 81 fredrik.claesson@idg.se
Helena Reistad, 08-453 65 89 helena.reistad@idg.se

Redaktörer

Petter Ahnstedt, 08-453 63 10 petter.ahnstedt@idg.se
Martin Appel, 08-453 65 93 martin.appel@idg.se
Bengt Hjerd, 08-453 65 94 bentg.hjerd@idg.se
Pontus Jeppsson, 08-453 63 95 pontus.jeppsson@idg.se

Cd-redaktör

Jan Sandbladh, 08-453 65 92 jan.sandbladh@idg.se

Form

Christofer Loneberg, 08-453 60 42 christofer.loneberg@idg.se

Layout

Erik Mathers, 08-453 60 13 erik.mathers@idg.se
Christian Sabe, 08-453 60 41 christian.sabe@idg.se

Foto

Arthur Payne, Christofer Loneberg

Illustration

Johan Isaksson, Christofer Loneberg

Repro/bildbehandling

Arthur Payne

Cd-produktion

Electric, info@electric.se

Affärschef

Daniel Binett, 08-453 60 67 daniel.binett@idg.se

Marknadsansvarig

Henrik Schönnings, 08-453 60 28 henrik.schoennings@idg.se

Annonsbokning

Robert Ahlqvist, 08-453 64 41 robert.ahlqvist@idg.se

Traffic/annonsmaterial

08-453 60 66, annons@idg.se

Särtryck

Peter Nyström, 08-453 61 40 peter.nystrom@idg.se

Tryck: Acta Print Oy, Finland, www.actaprint.fi
PC för Alla trycks på miljövänligt papper.

Cd-tryck: ODS, www.ods-scandinavia.com

Vd och förlagschef, IDG: Lars Dahmén, lars.dahmen@idg.se

BEHÖVER DU HJÄLP?

Besök vårt supportforum på nätet!

pcforalla.se/support

TS-kontrollerad upplaga
58 800 ex (helår 2006)
Sveriges största datortidning!

Räckvidd: 233 000 läsare (Orvesto 2006)

PC för Alla utges av IDG AB

Besöksadress: Karlbergsvägen 77, 106 78 Stockholm

Telefon: 08-453 60 00 E-post: pfa@idg.se

ISSN 1402-6139

Internet: pcforalla.se

Observera att allt material som sänds till
PC för Alla kan komma att publiceras.

KUNDSERVICE & PRENUMERATION

Ring, faxa eller e-posta dygnet runt:

Tel: 08-453 61 00, fax: 08-453 60 65

E-post: kundservice@idg.se

Prenumerationsservice via nätet: prenumeration.idg.se

Helår (12 nr) 595 kronor inklusive moms.

Halvår (6 nr) 319 kronor inklusive moms.

Före, under och efter ditt it-köp

Törs du räkna ut hur lång tid du lade på ditt senaste datorköp? Hur många månader du behövde för att välja rätt digitalkamera? Eller hur mycket tid som gick åt från det att du först fick idén att byta ut din gamla tv mot en platt dito – till dess att du verkligen köpte en?

Jag gjorde en sådan tidsuppskattning för min senaste mobiltelefon. Det tog mig över sex månader bara att välja ut eländet bland alla nyheter!

Att välja teknik är inte det lättaste. Men det är bland det roligaste. Åtminstone om man har teknik som intresse. Då är ju själva valet en kittlande del av inköpsprocessen.

Från det att du får den första inspirationen till att köpa någonting nytt till det att du bestämt modell – och i nästa steg hitta rätt återförsäljare, rätt pris, rätt betalningsmodell... Det kan ta år!

Insikten kan vara chockerande. Men för oss på PC för Alla är det en del av vardagen. Eller rättare sagt, en del av tidningen!

PC för Alla består i stora drag av tre delar. Var och en kan beskrivas med varsitt ord: Före, under och efter.

Före och efter vadå, undrar den otålige? Jo, hela första tredjedelen av tidningen handlar

om nya kommande produkter, om inspiration och pryltrender. Kort sagt, hela första delen av tidningen handlar om perioden före ditt nästa it-köp!

I mitten av tidningen hittar du tester av produkter och tjänster. Det handlar om perioden under själva köpet. Du hittar jämförande tester som hjälper dig att köpa rätt produkt, guider som vägleder till de smartaste investeringarna – och ibland även varningar för återförsäljare som misskött sig, produkter som inte håller måttet – och också blufftjänsterna du bör undvika.

Den sista delen av PC för Alla handlar om perioden efter ditt köp. Du har kånkat hem produkterna, pluggat in sladden –

och vad händer sedan? Tips, skolor, guider och support hjälper dig att utnyttja dina prylar maximalt!

Nå, ta nu en titt i första delen av tidningen, ställ in tidtagningen på armbandsuret – så får vi se hur lång tid det tar för dig att köpa din nästa it-pryl! ■

**"Att välja teknik är inte
det lättaste. Men det är
bland det roligaste."**

Fredrik Agrén, chefredaktör, agren@idg.se

PS. Jag ska förresten snart köpa en platt-tv.
Skicka mig dina erfarenheter, tack!

"INTERNETOPERATÖRERNA NOBBAR MIG"

Pengabrist. Den som är satt i skuld kan inte få bredband.

H Ungefär 2,8 miljoner privatpersoner har i dag betalningsanmärkningar hos kronofogdemyndigheten. Det är nästan var tredje svensk.

Det behövs i allmänhet bara en första anmärkning för att spiralen av räntor, påminnelse-

avgifter och inkassokrav snabbt ska försätta en hårt arbetande människa i ett totalt limbo av betalningsmisstro hos företagen.

Jag ringde runt till några svenska internetleverantörer för att se hur önskad som kund jag

var. Som en i den grå massan av 2,8 miljoner svenskar var det nobben hos de flesta. De som ändå kunde tänka sig att jag skulle få bli kund krävde antingen en deposition eller att någon annan skrev på. Eller så hade de inte någon leveransmöjlighet dit där jag just nu befinner mig.

Inkassometoderna är en legalisering av gamla tiders ockrares metoder. De hotade antingen med att höja skulden eller med fysiskt våld.

Skrattar åt Sverige

Många länder, som USA, har börjat gå ifrån de gamla kreditssystemen. Man har kommit underfund med att kunder med dåliga kreditvärden inte är detsamma som dåliga kunder. Fler och fler företag i USA tar ingen kreditupplysning på sina kunder. Inom internet och telefoni är detta nu så sällsynt i USA att de skrattar i telefonen då man berättar hur de svenska företagen gör.

Fastän den svenska marknaden för internet inte ens har fyllt tio år, verkar det som att de flesta leverantörer vill hålla fast vid att misstro sina kunder. Kunden, däremot, måste alltid lita på företagen. Och blir det krångel, får kunden oftast kämpa med företagets alla regler, som i de flesta fall betraktas som lagar de inte kan göra avkall på.

2,8 miljoner med registrerade betalningsanmärkningar kommer alltså inte att få ingå i det mål som våra folkvalda regeringar har. Det vill säga att alla ska ha tillgång till internet i sina hem år 2010.

För en gångs skull är det inte de folkvalda politikernas fel att de inte kan hålla sina löften, utan ett nyföretagande inom en av de nyaste branscherna, som envist håller fast vid en föråldrad hantering av nya kunder där alla förlorar.

Metropolitan Johannes Tomas

NÄTFISKET är inte det stora bankproblemet

H Ni har tagit upp det här med attackerna mot internetbankerna och att man inte ska klicka på länkar i mejl som påstås komma från exempelvis Nordea. Men det stora problemet är inte phishing (nätfiske) utan de inplanterade trojaner som det inte går att skydda sig emot.

Det finns i dag inget skydd som stoppar programmen som ligger och spelar in och ser precis allt du gör. Alltså blir folk av med pinkoder och så vidare.

Det är mängder med ungdomar som sitter och leker med andras datorer och spelar in allt som sker eller tittar i realtid. Detta sker med program som de inte behöver vara speciellt duktiga för att hantera.

Senast i helgen skällde jag ut en grabb i 20-årsåldern som tycker att det är roligt att sitta med detta även om han inte utnyttjar det på något sätt.

Micke Broman

"Jag skriver visst ut trådlöst!"

H I ert multiskrivartest skriver ni lite fel. Ni skriver att Canon Pixma MP600 inte har nätverk men det har den faktiskt. Jag har en sådan och jag skriver ut trådlöst via min trådlös router. **Datorälskaren**

SVAR: Canons multiskrivare MP600 finns i två modeller: MP600 och MP600R. Det enda som skiljer dem är att MP600R har stöd för trådlöst nätverk medan MP600 inte har det. Den skrivare vi hade med i vårt test var den utan trådlöst nätverk.

Ytterligare en sak skiljer dem åt: skrivaren i vårt test har ett cirkapris på 2 000 kronor, medan R-modellen är cirka 1 300 kronor dyrare.

Bengt Hjörd

Dubbel. Canons MP600 finns både med och utan trådlöst nätverk.

TYCKTILL!

Gör din röst hörd på
vår nya insändarsida.
Skicka ett mejl till
martin.appel@idg.se

INSÄNDARE & DEBATT

Vi engelsk-noviser förstår inte

H Jag har prenumererat på PC för Alla ända sedan tidningen hette Windows World. Detta innebär att jag uppnått en avsevärd ålder, ett år kvar till pension.

I min ungdom var det ganska snålt med engelskan i skolan, så mitt ordförråd är knappast över 50 ord. Därför blir jag lika sur varje gång som det i svaren på läsarfrågorna förutsätts att man behärskar engelska.

Mellanstadieelever som har haft tillgång till dator sedan födseln kan däremot denna datorengelska, eftersom de som får börja som små suger åt sig kunskap som svampar.

Diskutera gärna detta på ett redaktionsmöte och fundera över om det kanske går att skriva så att även vi engelsk-noviser förstår vad som händer.

Valter Lindh

Jobbigt att vara konsument

H Det har de senaste dagarna seglat upp ytterligare en parameter att ta hänsyn när vi handlar hemelektronik, och det är energiförbrukningen. Det kan skilja upp till 6 000 kronor i driftskostnad mellan olika plasma- och lcd-skärmar.

En annan fråga är starttiden för grejerna. Pondera att jag går förbi tv:n och funderar på om det är något att se. I dag knäpper vi på apparaten och efter några sekunder har du bild och ljud.

Om det i stället är en pc så tar det flera minuter att få bild.

Och om vi väljer en digital-tv med inbyggd digitalmottagare och har en dvd med hårddisk för inspelning, då måste vi ha en separat digital-box även till den.

Ju mer jag funderar desto jobbigare blir det att vara konsument...

Christer Thelin

Vinnardatorn som försvann

✓ RÄTTELSE: Testvinnare i vårt test av bärbara datorer i PC för Alla 4/07, HP Pavilion DV6219, har tyvärr hunnit utgå ur HP:s sortiment. Enstaka exemplar kan gå att hitta i vissa Onoff-butiker, säger HP. I stället rekommenderar HP modellen Pavilion DV6377. Den ingår i samma modellserie, men har bättre komponenter och ett något högre pris.

Det blev fel på decimalen

✓ RÄTTELSE: I vår tabell om datorernas elförbrukning i PC för Alla 5/07 har uträkningen av årsförbrukningen tyvärr blivit fel. På några produkter har en decimal hamnat galet. Här är de korrekta uppgifterna:

DATORER

Vanlig dator887 kr/år

Mediedator636 kr/år
Bärbar dator (lättnöjare)212 kr/år
Bärbar dator (standard)614 kr/år
Spelkonsol1 288 kr/år

TV/VIDEO

Dvd136 kr/år
Tv (crt, 27 tum)1 137 kr/år
Tv (lcd)1 326 kr/år
Digitalbox114 kr/år
Hårddiskvideo136 kr/år

SAGT PÅ WEBBEN

På pcforall.se hittar du alltid de senaste it-nyheterna. Du kan även göra som de här fyra läsarna och kommentera det du har läst!

"Det som behövs är att programutvecklarna lär sig hur man snabbar upp program, och inte bara bluffar på nya flashiga finesser."

"Abacabus" kommenterar nyheten att Intels nya processor gör att datorn startar snabbare.

"Ska användare som skjuter varandra i Counter-Strike dömas till fängelse för virtuellt mord också?"

"Aibo" håller inte med Thomas Bodström, som vill göra det straffbart att ha virtuell sex med barnfigurer i Second Life.

"Hela historien andas verkligen Roys och Rogers mack."

"Avarell_Dalton" jämför datortillverkaren Asus med mackägarna i den klassiska tv-komedin.

Asus hotade en PC för Alla-läsare med domstol sedan han skrivit en kritisk närtartikel.

"Det här med miljön har blivit 2007 års hype, för inte var väl normalsvensson så puckad så att de inte visste om miljöproblemen innan?"

"Krösus Sork" reagerar mot att PC för Alla har börjat skriva så mycket om klimatfrågan.

MÅNADENS FRÅGA

Vilken är din största datormiss?

Putte Nelsson,
pianist i Så ska det låta, SVT

– Jag hade en krasch på min hårddisk för ett par år sedan och förlorade massor av data. En del av det gick att återskapa, men det mesta gick åt skogen. Vet dock inte om det var mitt fel eller om det bara hände.

Kattis Ahlström,
SVT-programledare
samt chefredaktör
för Ica-kuriren

– I vintras försökte jag ta bort de trehundra femtio småbilderna av skådespelaren Mads Mikkelsen på min skärmläckare eftersom de är väldigt distraherande att ha där. Men de blev bara fler och fler när jag försökte. Folk har knäckt mitt lösenord på jobbet eftersom jag hade det vanligaste man kan ha och jag har en mejlbox från helvetet.

Björn Hellberg,
författare och
domare i På spåret, SVT

– Jag är världens sämsta på datorer och teknik. Vid ett tillfälle fungerade ingenting och jag fick ringa en datorfirma när allt havererat. Det visade sig sedan att jag inte hade satt i sladden i väggen...

SKÄRMAR

Platt skärm 17 tum220 kr/år
Platt skärm 19 tum296 kr/år
Vanlig skärm (20 tum)1 053 kr/år

SKRIVARE

Svartvit laser136 kr/år
Färglaser212 kr/år
Bläckstråleskrivare121 kr/år

ÖVRIGT

Trådlös router91 kr/år
Datorhögtalare99 kr/år

MARTIN APPEL

Martin är konsumentredaktör på PC för Alla. Du når honom på martin.appel@idg.se

Vem betalar 80 spänn i timmen för lite surf?

Det är enkelt att döda en bra idé. Det enda som krävs är en orealistisk prislapp. Historien är full av företeelser som har floppat på grund av ett för högt pris, och jag tror jag att vi snart kan se ytterligare en: telejättarnas satsning på trådlöst internet.

De senaste veckorna har jag varit på resande fot och testat trådlösa uppkopplingar med min bärbara dator. I Stockholm, London, Helsingfors och Barcelona har jag försökt att surfa trådlöst, och resultatet har varit detsamma. Att hitta trådlösa uppkopplingar har varit enkelt, men prislappen har varit löjligt hög.

På Soho Square i London ville exempelvis British Telecom ha över 80 kronor i timmen för lite surf. På Stockholm Arlanda kostade det 70 kronor i timmen, och rikstäckande Telia Homerun och The Cloud var bara en tia billigare.

I samtliga fall handlar det om telejättar som har gjort storskaliga satsningar på att bygga upp trådlöst internet – och satt en orealistiskt hög prislapp för sina tjänster.

Jag är ledsen, men det är inte värt 80 kronor att surfa trådlöst i en timme på Soho Square. I synnerhet inte som jag kan gå till ett internetkafé två kvarter bort och surfa för en femma. Eller varför inte ta en latte på kaféet runt hörnet och få trådlöst internet på köpet?

Visst finns det affärsmän som är beredda att ta fram plånboken, men jag tror att operatörerna gör en missbedömning när de skrämmar bort oss konsumenter med sina skyhöga priser. Trådlöst bredband håller på att förvandlas från en angelägenhet för slipsnissarna,

till något som intresserar alla, men de stora operatörerna verkar inte ha hängt med.

Lyckligtvis är telejättarna inte ensamma på marknaden. Spanska Fon erbjuder trådlöst bredband utan kostnad på hundratusentals platser runt om i världen. Det enda som krävs är att du skaffar deras bredbandsrouter och delar med dig av ditt eget nätverk.

Vi ser också hur snabbmarkedjor som Max och Sandys har insett att det inte kostar många kronor att installera en trådlöst internet – och att det faktiskt genererar kunder. Samma sak gäller ett oräkneligt antal små privata kaféer, som i likhet med Balans Café strax intill Soho Square låter oss kunder surfa gratis.

Ja, vi ser hur kreativiteten bubblar på marknaden. Privata bussbolaget Westin Buss låter exempelvis sina resenärer surfa trådlöst på resan. Internet ingår i biljettpriset, och jag är knappast ensam om att numera alltid kolla Westin Buss i första hand när jag ska resa buss.

Och för den som inte vill behöva leta har mobiloperatörerna 3 och Tele2 startat ett uppfriskande priskrig. Kopplar du en liten dosa till din bärbara kan du bredbandssurfa över 3g-mobilnätet för någon hundralapp i månaden. En månads surf här kostar alltså ungefär lika mycket som en timme hos British Telecom!

Jag hoppas att de stora aktörerna för trådlöst bredband gör samma erfarenheter som alla andra företag som har överprissat sina tjänster. De insåg att ett lägre pris faktiskt leder till större lönsamhet. Tänk om de kunde inse det redan nu under sommaren! ■

”Trådlöst bredband är inte bara något för slipsnissarna”

Kommentarer till krönikan ”It-kidsen lurar brallorna av sina föräldrar”

På sätt och vis har krönikan ju rätt. Försvinner allt ”olagligt” tappar man en stor målgrupp. Och stämningarna mot Youtube hade inte varit lika många och omfattande om inte Google stod som ägare. Tror säkert att webbplatserna kan leva kvar i laglig form också, men köparna som betalat

sanslöst mycket har ju huvudet bland molnen om de tror att publiken stannar även om innehållet byts ut.

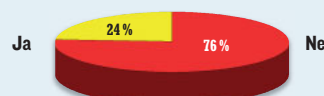
”Content is King” heter det ju, men om ”content is prince” så minskar givetvis publiksiffran – för vem vill titta på en prins om det finns en kung runt hörnet?

Sun

Jag tror inte Youtube kommer att försvinna. Tv-bolagen får ju jättebra reklam av att deras program ligger på Youtube. Många av dem har redan nu tillåtit Youtube att använda materialet, och så kommer

säkert alla tv-bolag göra om några år. Svensson

Är Youtube fortfarande intressant om det töms på olagligt material?

Frågan besvarades av 478 personer på pcföralla.se.

Konsumentverket larmar:

SKUMMA VILLKOR PÅ WEBBHOTELLEN

Webbhotellen sköter sig inte. Många företag har orättvisa avtalsvillkor och vilseledande priser, menar Konsumentverket. Men kritiken börjar trots allt ge effekt i branschen.

Webbhotellsbranschen är i hetluften, efter att det uppdagats att företagen använder sig av en del tvivelaktiga metoder. Konsumentverket har fått in flera klagomål på att webbhotellen har orimliga uppsägnings-tider, förhandlar bort ångerrätten, inte anger sina priser korrekt och gör avtalen krångliga att säga upp genom att kräva skriftlig uppsägning.

Bryter mot lagen

Jonathan Sulo, som tidigare jobbat för Loopia men nyligen hoppat över till webbhotellet Aleborg, riktar hård kritik mot branschen.

– Många aktörer,

man kan göra listan hur lång som helst egentligen, bryter mot svensk lagstiftning när det gäller marknadsföring, försäljning och avtalsvillkor gentemot konsument, säger Jonathan Sulo.

Problemet med uppsägnings-tiden går ut på följande: Om kunderna inte önskar fortsätta sitt abonnemang hos ett webbhotell så kräver flera företag att kunderna ska säga upp abonnemanget långt innan de ens har fått en faktura för nästkommande period. De som glömmer bort detta får sina abonnemang förlängda automa-

tiskt, vare sig de vill eller inte.

Har du alltså tecknat ett avtal på ett år gäller det att markera i kalendern när avtalet senast måste sägas upp, vilket oftast är en till tre månader innan det förnyas, annars kan du få betala för ett år till.

Denna metod har fått mycket negativ uppmärksamhet den senaste tiden, och det börjar nu märkas hos svenska webbhotell.

Loopia har länge använt sig av tre månaders uppsägnings-tid, men gick nyligen ut med information om att uppsägnings-tiden skulle slopas. Redan 2006 påpe-

kade Konsumentverket bristerna i företagets avtal, och Loopia har blivit påmint om detta ett flertal gånger sedan dess utan att någonting skett. Men samma vecka som tidningen Internet-world rapporterade om problemet gick Loopia ut med att de ändrar sina avtalsvillkor.

Fel sätt att behålla kunden

Även företaget Crystone, som tidigare haft samma villkor, har meddelat att det slopar sin långa uppsägnings-tid.

– Vi får leva på att vi är bra i stället. Jag tror inte på det här att hålla kvar kunder med uppsägnings-tid och sådana saker. Det är fel väg att gå, säger Crystones vd Joakim Frid.

**”Många aktörer
bryter mot svensk
lagstiftning”**

PONTUS ANALYS

FÖRVIRRADE WEBBHOTELL FOKUSERAR FEL

Tänk dig en matbutik med en vakt i dörren som hindrar dig från att lämna affären om du inte handlar. Eller en klädesaffär som skickar hem ett par jeans till dig – tillsammans med en faktura – bara för att du handlade ett likadant par förra månaden.

Otänkbart? Orimligt? Olagligt?

Alla tre, faktiskt. De flesta företag skulle ald-

rig komma på tanken att bete sig så här, de skulle vara livrädda för den badwill det innebär att få en massa arga kunder. För att inte tala om de juridiska konsekvenserna.

Ändå finns det ett antal webbhotell som medvetet bryter både mot lagar och anständighet.

Webbhotellen tycks lägga ned enorma ansträngningar på att tvinga kvar kunder som inte längre vill göra affärer med dem. Genom en djungel av paragrafer som det krävs en examen från Handels eller juristlinjen för att kämpa sig igenom vill de hindra kunderna från att avsluta sina avtal.

Och som konsument är det inte lätt att

stå på sig när företagen kommer med sina finstiltta formuleringar och röriga regler som man tydligen skrivit under en gång. Det är inte lätt att veta att företagen bryter mot lagen, när de påstår att du måste säga upp ett avtal skriftligt flera månader innan det går ut, för att det inte automatiskt ska förlängas med flera år.

Webbhotellen tycks, som sagt, lägga ned massvis med tid och pengar på att tvinga kvar kunder som vill säga upp sina avtal. Tänk om de skulle lägga lika mycket kraft på att få kunderna att vilja stanna kvar i stället.

Pontus Jeppsson, nyhetsredaktör

De ärenden som har kommit in till Konsumentverket har dock främst rört företagen One.com och Surftown. Problemet är att de har sin bas i Danmark, vilket gör saker och ting svårare.

Nordiskt samarbete

För att komma till rätta med problemen har Konsumentverket diskuterat saken med sina motsvarigheter i de nordiska grannländerna, berättar Johan Rådman som är jurist på Konsumentverket.

– Vi framförde återigen vår kritik mot de här webbhotellen och danskarna kommer att titta på det. Vad vi framför allt vän-

der oss emot är att de har krav på skriftlig uppsägning, med den här tidiga uppsägningen och automatiska förlängningen.

Johan Rådman flaggar för att om inte de svenska webbhotellen skärper sig så kan det leda till böter och förbud.

– Det blir bättre för samhället om man inte behöver belasta domstolarna med det här. Men hamnar vi i det läget så kan vi föra saken vidare och driva en tvist i marknadsdomstolen.

PC för Alla har sökt representeranter för One.com och Surftown för kommentarer utan resultat.

Carl Grape

Så väljer du rätt webbhotell

Här är några saker du bör se upp med som konsument, om du funderar på att skaffa ett abonnemang hos ett webbhotell:

- ✓ **Uppsägningstid.** Läs igenom avtalsvillkoren för att se om företaget har en orimligt lång uppsägningstid, med löpande abonnemang. Vill du avbryta abonnemanget efter att den betalda perioden går ut kan du annars riskera att få betala ett helt år till.
- ✓ **Priser.** Låt dig inte luras av priserna på webbhotellets förstasida. Efter några klick kommer du förmodligen se att priset ökar kraftigt – detta eftersom många väljer att visa priserna exklusive moms. Enligt Konsumentverket ska man alltid visa priser inklusive moms när man riktar sig till konsument.
- ✓ **Skriftlig uppsägning av avtal.** Det kräver många webbhotell, vilket gör det extra krångligt att bli av med ett abonnemang, trots att företag egentligen inte får sätta några formkrav alls på en uppsägning.
- ✓ **Bortförhandling av ångerrätten.** Flera webbhotell kräver att du avstår från ångerrätten, innan du träffar ett avtal med dem. Det går inte för sig, enligt Konsumentverket.

De 10 mest besökta nyhetssajterna i Sverige

1	Aftonbladet	3 744 419
2	SVT	945 745
3	Dagens Nyheter	922 310
4	TV4	764 023
5	E24	747 362
6	Sveriges radio	565 132
7	Svenska Dagbladet	514 263
8	Dagens Industri	476 997
9	Dina Pengar	348 079
10	Göteborgs-Posten	293 753

Avser unika webbläsare under vecka 18, 2007. Källa: Ecentric.org

Liten men mångsidig.
Sony Ericsson P1.

Sony Ericssons nya supertelefon

▶ **Sony Ericssons** nya flaggskepp heter P1. Det är en modell som i mångt och mycket påminner om sin föregångare P990, men som blivit betydligt mindre. Den ska dessutom ha fått betydligt bättre batteritid.

I övrigt hittar du ungefär allt du kan tänka dig under skalet hos Sony Ericsson P1. En 3,2-megapixelskamera, wifi, 3g, qwerty-tangentbord, usb 2-kontakt och stöd för mobil-tv är några av funktionerna.

P1, som lanseras under tredje kvartalet, har ännu inget pris. Men räkna med att du kommer att få pröjsa minst lika mycket som för P990 när den dök upp. Alltså över 6 000 kronor.

Joakim Bergström

1 av 4

Så många datorprogram i Sverige är piratkopierade, enligt en undersökning av branschorganisationen Business Software Alliance. Det gör oss svenskar till näst laglydigast i hela EU. Bara Danmark är bättre. Hela undersökningen hittar du på pcforall.se/extra.

Snart får du en dator för bara 70 spänn

▶ **Nej, det saknas** inte några nollor i rubriken. Innan projektet med 100-dollarsdatorn ens riktigt tagit fart, talas det redan om en bärbar dator för 10 dollar från indiska myndigheter.

Preliminära siffror talar för att de kan lyckas producera en dator för 47 dollar. Denna siffra förväntas minska allt eftersom produktionen tar fart – eftersom det rör sig om så stora mängder datorer.

Datorerna beräknas kunna bli verklighet om cirka två år.

Michael Wilczek

Piraterna blir snälla – startar laglig nedladdningstjänst

▶ **Killarna bakom** piratsajten The Pirate Bay planerar att starta en laglig musiksajt till hösten. Det ska vara gratis att hämta hem musik från sajten, men artisterna ska få ersättning från annonsörer.

Playble.com heter projektet, och tanken är att det inte ska finnas någon olaglig musik alls på sajten. Det finns redan i dag en tjänst som bygger på samma upplägg, **Jamendo.com**, som i skrivande stund innehåller 3 350 publicerade album.

DIGITALBOXEN FATTADE ELD

"Barnen låg och sov i rummet intill"

Petra Gunnarssons digitalbox började plötsligt ryka. Den var mindre än en vecka gammal – och i rummet intill låg barnen. "Jag har aldrig varit med om något liknande. Jag blev rädd", säger hon.

Petra Gunnarsson behövde en digitalbox till familjens landställe utanför Stockholm. Det räckte med en billig modell, som tar in de kostnadsfria kanalerna.

– Vi ville ha en enkel box till landet. Så vi köpte en billig på El-Giganten. Emitor hette märket. Säljaren sade att det var ett svenskt företag, och vi tyckte att det kändes tryggt, säger Petra Gunnarsson.

Men mindre än en vecka efter att hon kopplat in den kände hon och hennes man plötsligt att det luktade bränt. Det kom rök från den nya boxen.

– Jag blev rädd. Och min man blev rädd. Det läskigaste var att barnen låg och sov i samma hus. Emitor, företaget som tillverkat boxen, har inte hört talas om något liknande fel tidigare.

– Våra produkter är noggrant testade, men tyvärr kan det alltid uppstå fel, säger marknadschefen Michael Nalsenius.

Han tror att det rör sig om ett fabriktionsfel i det här specifika exemplaret, och tycker inte att andra kunder behöver känna sig oroliga.

– Jag förstår att det kändes otäckt för kunden, men det är absolut inget farligt. Även om det kommer rök från dem så kan boxarna aldrig börja brinna öppet.

Händer då och då

Inte heller El-Giganten, som sålde boxen till Petra Gunnarsson, känner till liknande fall med digitalboxar som självantänder.

– Vi ser oerhört allvarligt på det som hänt, och därför skulle vi väldigt gärna vilja att kunden tog kontakt med oss direkt så att

Månadens böcker av Bengt Hjörd

Lättpocket om Windows Vista

Jesper Ek, Pagina

🇸🇪 Lättpocket om Windows Vista är enkelt uppbyggd och innehåller det viktigaste som du bör veta om operativsystemet och hur du arbetar med det.

Utgångspunkten är Vista Home Premium, den version som nog är vanligast bland hemanvändare, och boken kan fungera som en bra ingång till att förstå systemet. Varje beskrivning åtföljs av ett pedagogiskt exempel och de illustrationer som finns med ger tydliga bilder av vad du ser på skärmen. Riktigt bra är de 19 nyttiga tipsen i slutet av boken och den genomgång av fyra vanliga fel som den ovane lätt kan begå och som är bra att påminna om.

Photoshop Elements 5 för digitalfotografer

Scott Kelby, Pagina

🇸🇪 Så här gör du! Utan att använda en massa ingående förklaringar av funktionerna i bildbehandlingsprogrammet Photoshop Elements 5 berättar Scott Kelby enkelt och rakt på sak hur du ska göra för att nå ett visst resultat i dina bilder. Teorin lämnar han därhän; du får i stället rent praktiskt veta vilka funktioner du ska använda och vilka inställningar du ska göra för att uppnå önskat resultat. Boken är laddad med mer än 150 lättlästa proffstips uppdelade i 14 kapitel. Den kan med fördel användas som en uppslagsbok eller ett referensverk. Boken är lättläst, överskådlig, har bra kapitelindelningar och ett utmärkt register.

Nu kan din hund skicka sms

📺 **Har hunden** sprungit bort?

Med ett gps-halsband och en mobil kan du hålla reda på var din vovve befinner sig. Bakom tjänsten står företagen Petlink och Teliasonera.

Principen är enkel: När du skickar ett sms till gps:en som sitter på hundens halsband får du ett svar som talar om var mattes lilla älskling håller hus.

Du kan välja hur långt hunden får springa fritt. Skulle Fido eller Fifi passera den gränsen får du ett larm i din mobil. Upp till fem mobilnummer kan du koppla till hundens gps.

AV SIG SJÄLV

vi kan få mer information om det inträffade. Vi kommer att följa upp det här med leverantören, säger Magnus Dahg som är försäljningschef för radio och tv på El-Giganten.

Enligt Mikael Schmidt, enhetschef på Elsäkerhetsverket, händer det då och då att farliga apparater sprids på marknaden, och han känner till minst ett tidigare fall där just en digitalbox fattat eld.

Vad behöver man tänka på som kund för att undvika farliga elprodukter?

– Att den är CE-märkt. Då ska den vara säker att använda. Och

så ska det finnas en bruksanvisning på svenska, åtminstone den delen som beskriver elsäkerheten, säger Mikael Schmidt.

Petra Gunnarsson har nu köpt en ny digital-

box. Det blev en modell av ett annat märke, som kostade några hundralappar mer. Hon tycker att

det är konstigt att en helt ny apparat inte är säker.

– Jag har aldrig varit med om något liknande. Man har ju hört talas om att gamla tv-apparater kan börja brinna, men inte en helt ny digitalbox, säger Petra Gunnarsson.

"Om produkten är CE-märkt ska den vara säker"

CE-märkning är ingen garanti

CE-märket på en produkt betyder att tillverkaren lovar att produkten uppfyller de krav som EU ställer. Det gäller bland annat elsäkerhet. Att en produkt är CE-märkt betyder alltså inte att den är testad eller kontrollerad, utan bara att tillverkaren intygar att kraven uppfylls. Källa: Konsumentverket

Ny tull kan ge höjda priser på kameror och mobiltelefoner

I dag är digitalkameror och mobiltelefoner befriade från tull. Men om EU får bestämma ska det bli ändring på det, och risken är att du som konsument får betala ett högre pris. EU-kommissionen funderar just nu på att häva den elva år gamla bestämmelsen om att stillbildskameror ska vara befriade från införseltull.

Anledningen är att kamerorna har så avancerade filmfunktioner att de i princip kan jämföras med filmkameror. Något som Anders Appelqvist, vd för organisationen Konsumentelektronikbranschen, ställer sig mycket skeptisk till.

– Det finns ingen som helst anledning att tullbelägga kameror, och bryta en gammal överenskommelse. Man måste se till produktens huvudfunktion, säger Anders Appelqvist.

I dag är tullen för vanliga film-

kameror 4,9 procent och det är också den tullsatsen som skulle bli aktuell om Lazlo Kovacs, som är EU:s kommissionär för tullfrågor, får igenom sina önskemål.

– Effekten blir att kamerorna blir dyrare. Det råder det ingen tvekan om. Varje pålaga på en produkt gör självfallet att produkterna blir dyrare. Det finns ju ingen som vill bjuda på den extrakostnaden, säger Anders Appelqvist, som frågar sig vad nästa steg skulle kunna bli.

– Även mobiltelefoner har inspelningsfunktioner, och man frågar ju sig om de också ska gå från ingen till 4,9 procents tull, säger Anders Appelqvist.

Joakim Bergström

Filmar bra. I dag är till exempel en sådan här kamera (Olympus SP-550US) befriad från tull. Men det vill EU ändra på.

"Förbjud sexhandel med virtuella barn!"

Barnporren har hittat in i online-världen Second Life. Och nu vill Thomas Bodström göra virtuella sexövergrepp olagliga.

Den tyska tv-kanalen ARD har visat bilder från ett virtuellt sexövergrepp. Kanalen kunde också visa upp hur pedofilgrupper byter misstänkta barnporrbilder med varandra, och till och med säljer sex med virtuella barn. Materialet från tv-kanalen har lämnats över till åklagare; enligt tysk lag kan personer som har virtuell sex med avatarer föreställande barn räkna med upp till tre års fängelse.

I Sverige är rättsläget oklart. Thomas Bodström som är ordförande i svenska Ecpat, en organisation som arbetar mot sexhandel med barn, anser dock att justitietskanslern bör pröva frågan.

– Vi hoppas på skarpa förslag. Men under tiden sätter vi upp ett kampanjkontor i Second Life. Vi har ett antal hundra volontärer som kan hjälpa till med arbetet, säger Thomas Bodström.

PRYLNYTT

Lenovo Thinkpad T61

Bärbar dator med den nya Centrino Duo-tekniken ("Santa Rosa"). Cirkapris: Från 13 000 kronor beroende på konfiguration. www.lenovo.com

Creative Zen Stone

Pytteliten mp3-spelare med 1 GB minne, fast utan skärm... Cirkapris: 400 kronor. www.creative.se

Seniofon Emporia Life

Telefon för seniorer, med stora knappar, stor skärm och larmknapp. Cirkapris: 2 500 kronor. www.seniofon.se

Fujifilm Z5FD

Kompakt 6-megapixels-kamera med blogggläge, som anpassar bilderna för webbpublicering. Cirkapris: 2 500 kronor. www.fujifilm.se

PRYLNYTT

Motorola Razr2

Mindre, snabbare och bättre version av Motorolas storsäljare Razr. Släpps i slutet av sommaren. Cirkapris: inte bestämt. www.motorola.se

Canon Digital Ixus 950 IS

8-megapixelskamera med ansiktsgenkänning och bildstabilisator. Cirkapris: 3 500 kronor. www.canon.se

Plextor PX-PH6U2

160 GB hårddisk, som är liten nog att få plats i din ficka. Cirkapris: 1 300 kronor. www.plextor-europe.com

Sony RHT-G800

Tv-möbel med inbyggd 5.1-surroundanläggning. Cirkapris: 11 000 kronor. www.sony.se

MER KRÄM I BÄRBAR PC

Det här får du med Intels senaste teknik

Med Centrino Duo ska den bärbara datorn starta, arbeta och kommunicera snabbare. Och orka längre på en batteriladdning!

Plattformen Centrino Duo, även känd under kodnamnet Santa Rosa, bjuder på snabbare processorer, och systembussen har också blivit snabbare: 800 megahertz i stället för tidigare 667 megahertz. Det ger 20 procents bättre överföringskapacitet.

Tekniken turbomemory, som tidigare gått under kodnamnet Robson, är ett cache-minne för hårddisken baserat på ett flash-minne. Det betyder att processorn först och främst kommer att kommunicera med det innan den ger sig på att prata med hårddisken.

Snabbare start

Turbomemory är både snabbare och strömsnålare än hårddisken. Att det är ett flash-minne innebär också att det inte tappar information när du stänger av datorn.

Så nästa gång du startar den kommer det att gå fortare, eftersom den

inte behöver leta på hårddisken efter all information.

Centrino Duo bjuder också på snabbare trådlös nätverksteknik, men det kräver naturligtvis att du har kompatibla nätverksprodukter att kommunicera med. Intel har djärvt satsat på den nya trådlösa standarden

802.11n trots att den inte ens är färdig. 802.11n är upp till fem gånger snabbare än dagens 802.11g, har upp till dubbelt så bra räckvidd och är mindre känsligt mot störningar.

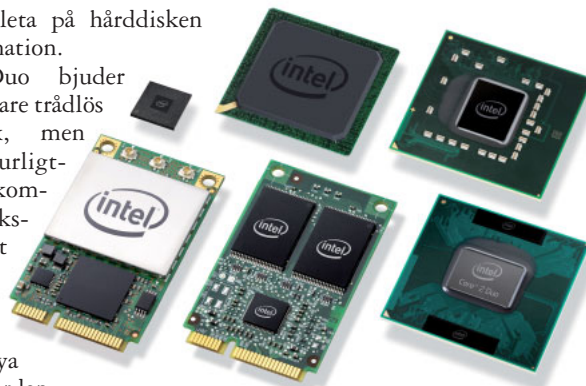
En timmes extra batteritid

Den integrerade grafikdelen, Intel Graphics Media Accelerator X3100, utgör en rejäl förbättring mot den i gamla Centrino. Den är dubbelt så

snabb och fullt kompatibel med Windows Vistas användargränssnitt Aero, även om spelfantaster bör satsa på ett grafikkort från Nvidia eller ATI.

Intel har dessutom förfinat strömsparfunktionerna på en rad punkter. Det kan ge dig så mycket som en timmes extra drifttid, men det beror förstås lite på datorn i övrigt.

Mats Lövgren

Hallå där Magnus Betnéer...

... komiker känd från Parlamentet i TV4, som nyligen körde stand up för ett 90-tal virtuella karaktärer i Second Life, så kallade avатарer.

Vad skrattar en avatar åt?

– Jag körde till stor del samma skämt som jag brukar köra, men även lite snack om Second Life. Klassiska iakttagelser, som att alla snygga tjejer i Second Life egentligen är tjocka farbröder. Eller att man har möjlighet att bli vad som helst, till exempel en grön häst, men ändå så väljer folk att bli en tjej i jeans och skjorta.

Vad är största skillnaden mot att göra en show i verkliga livet?

– Den avgörande skillnaden är att man tappar alla visuella hjälpmedel. Och så var det svårt att få bra flyt. På en vanlig show improviserar jag ganska mycket, jag funderar på vad jag ska göra medan publiken applåderar. Här blev det inga sådana pauser, så jag blev mer forcerad än vanligt. Men det kändes bra, det var ungefär som att köra radio.

Hur kom du på idén?

– Det var de som står

Foto: Helena Sandkief

Kul i Second Life. Magnus Betnéer har testat att köra en virtuell stå upp-show.

bakom området Second Sweden i Second Life som bjöd in mig. Jag hade precis läst om Second Life

och tyckte att det skulle vara kul att testa.

Hur gick det till?

– Jag stod i en studio i Uppsala och snackade framför en dator som strömmade ljudet. Sedan var det en fördröjning på ungefär 20 sekunder, så det tog ett tag innan reaktionerna kom. De som lyssnade kunde kommentera i chatten samtidigt.

Vad tyckte publiken?

– Det var jätteuppskattat! Jag stannade kvar en stund efteråt, och de var nöjda.

Madelene Hellström

Kund kritiserade Asus: "De ville stämma mig"

Asus har hotat stämma en kund som kritiserat företaget i PC för Alla.

– Jag blev rädd. De hotade att stämma mig, säger Bo Bergdahl från Boden.

– Jag har inte hotat att stämma honom. Jag bara upplyste honom om att det finns lagar som styr vad han får lov att skriva, säger Michael Girgis på svenska Asus.

Det hela började med att Bo Bergdahl skickade in sin bärbara dator av märket Asus för reparation. Samma fel uppstod igen, och den tredje gången på kort tid som datorn var inne på service, fick Bo Bergdahl beskedet att han skulle få en helt ny dator. Men

datorn dök aldrig upp. Bo Bergdahl bestämde sig då för att skriva en "läsarnyhet" på PC för Allas sajt – en artikel som vem som helst kan skriva och få publicerad.

Det var då bråket verkligen tog fart. Michael Girgis ringde upp Bo Bergdahl.

– Han var mycket upprörd och ville att jag skulle se till att

artikeln ändrades, och att det skedde före klockan 12 dagen efter.

Enligt Bo Bergdahl hotade Michael Girgis med att företaget skulle stämma honom.

– Han sa: "Annars får vi driva det här som en rättslig process, och då kan det bli skadestånd." Det gjorde mig nervös.

När PC för Alla kontaktar Asus förnekar Michael Girgis att han skulle ha hotat att stämma kunden.

– Men det finns ju lagar i Sverige som säger att du inte får skriva vad du vill. Det är förtal. Det han har skrivit stämmer inte.

Men artikeln är ju publicerad av oss och vår ansvarige utgivare är juridiskt ansvarig för innehållet. Har Asus tänkt stämma PC för Alla?

– Nej, verkligen inte. Jag menade inte så, säger Michael Girgis.

Någon dag senare gick Asus även ut med en offentlig ursäkt, och Bo Bergdahl har fått sina pengar tillbaka.

Bo Bergdahls artikel, och svaret från Asus, hittar du på pcforalla.se/extra.

Alla snackar om...

mikrobloggning

Det är den stora webbflugan just nu. En mikroblogg består av superkorta inlägg som oftast handlar om vad skribenten gör för stunden ("lyssnar på musik", "sitter på bussen", "diskar"). Kul eller helt meningslöst? Testa själv – det är lätt att bli beroende! www.twitter.com, www.jaiku.com

Trådlös usb är här

Lenovo har börjat leverera datorer med trådlös usb-teknik. Företaget blir därmed först på marknaden.

Trådlöst usb kan på nära håll skicka i hastigheter på upp till 480 Mbit/s, alltså lika mycket som vanlig trådburen usb 2. På tio meters håll blir hastigheten 110 Mbit/s. Detta kan jämföras med 2,1 Mbit/s för den i dag utbredda standarden bluetooth. Men det är viktigt att tänka på att siffrorna är teoretiska maxhastigheter – i praktiken lär hastigheterna bli betydligt lägre.

Fredrik Claessons TOPP & FLOPP

+ **Är du en flipper?** Senaste nättrenden är flipping, att billigt köpa mode och samlarprylar som tillverkas i små upplagor och sedan kränga dem med god vinst på nätauktion. Kate Moss-kollektioner, japanska vinylgubbar och trendig konst är hett just nu.

+ **Miljösnäll 1.** Koppla ett träd till datorn. Om du sedan ser till att inte slösa för mycket ström i ditt hem så kommer trädet att leva. Annars dör det. Ett skämt? Nej, kolla in Energy Tree Pc på benarent.co.uk/portfolio/energy_tree/energytree.html

+ **Miljösnäll 2.** Med en solenergilampa i en sfär kan du lysa upp balkongen på sommarnatten. Den flyter också glatt i swimmingpoolen. Finns på www.firebox.com/product/1790?src_t=www.

- **Pinsam webbannons.** En kille skulle sälja sin kajak på Ebay, men när han lade in annonsbilden missade han att han råkat få med sin egen jykke, som lättade på trycket i bakgrunden. Utgångsbudet var 600 pund, men ingen var intresserad...

- **Playstation 3 dödade Xbox 360.** När John Davisons småbarn startade båda spelkonsolerna på samma gång gjorde värmen från PS3:an att Xboxen slogs ut. Att spelmaskinerna stod hopklämda i ett oventilerat skåp förbättrade inte saken...

- **Webbradiokugga.** Snyft! Det blir ingen gratis smart webbradio från Pandora.com i Europa. Licensen var för dyr för den smarta tjänsten, som själv föreslår musik liknande den du gillar.

Senaste nytt: Dagliga nyheter hittar du på pcforalla.se

Frihet.

Hos oss får du all frihet och teknik som behövs för din webbplats

– www.fsdata.se

FS DATA
Webbhotell – Serverdrift
www.fsdata.se • Tel 020-91 75 00

Full hd-upplösning och inbyggd digital-tv-mottagare lovar gott.

Skarping tummar inte på bildkvaliteten

Vad sägs om en härlig plasmaskärm med full hd-upplösning och 100 MHz uppdateringsfrekvens? Tänkte väl det. LG:s nya 42-tums plasma 42PC55 kostar inte en förmögenhet, utan "bara" 14 000 kronor. Men du kan säkert få den billigare. Inbyggd digital-tv-mottagare, bra bild, något alldagligt utseende och ep-gfunktioner ser ut att göra den här tv:n till en fullträff. Komplettest i nästa nummer av PC för Alla.

JUST NU I TESTLABBET

Text: Petter Ahrnstedt

E-post: petter.ahrnstedt@idg.se

I testlabbet har det redan börjat trilla in produkter som kommer att testas i nästa nummer av PC för Alla. Givetvis har vi hunnit snabbkika på några av dem. Här är våra första intryck av ett axplock av nästa månads nyhetstester. Men vi kastar in en brasklapp – det här är inte några slutgiltiga omdömen.

Inga repor i glaset

Snygg som få och riktigt skarp bild, så kan vi sammanfatta Asus-skärmen LS201 som står i testlabbet. Repfritt safirglas och en upplösning på 1 400 x 1 050 pixel gör att bilden, filmen och spelet ser väldigt skarpt ut.

Äntligen en bärbar för Vista

Vi håller på och fingrar på Toshiba's nya bärbara som verkar få ett pris under 10 000 kronor. Satellite A100-886 är en bra allround-dator, med dedikerat grafikort så att du kan köra Vista utan att behöva bli gråhårig bara för att du trycker på Windows+Tab. Spillskyddat tangentbord har den också. Ska se om chefen låter mig testa det med en kopp kaffe.

Ska klara kaffespill.

Hurra!
Den här tror
vi starkt på.
En favorit.

Lovande!
Det här är
något vi vill
kolla mer på.

Blå! Den
här prylen
tilltalar
oss inte.

KLÄM & KÄNN

Teman som ändrar färg
med årstiden.

Jättefinne med
Razr-komplex.

Sverige vinner finnkampen

Både Nokia och Sony Ericsson släpper varsin telefon som förhoppningsvis ska tilltala oss. Här är det Sony Ericsson som drar det långa strået med sin läckra T650i. Den har dynamiska teman som ändrar färg i takt med årstiden, superskarp skärm och ett bra format. PC för Alla testade en som hastigast och gillade den.

Om inte Nokia N73 är ett rent plagiat av Motorola Razr så vet jag inte vad som är det. Telefonen är i alla fall bättre än Razr, men den är väldigt stor och kan närmast beskrivas som... vräkig.

MISSA INTE!

LÄSARNAS
EGNA
TESTER

PCFORALLA.SE

Tänk dig för! SÅ STYRS DATORN – MED TANKEKRAFT!

Redan i dag kan du styra datorspel bara genom att tänka, och skriva utan tangentbord. Välkommen till ett forskningsområde som just nu exploderar!

Du tänker under ett par sekunder på ett smart sätt att formulera dig i din inbjudan till 40-årskalaset. Du bestämmer dig för några snävtiga meningar. Sedan tänker du på din frus e-postadress. Intensivt i några sekunder. Därefter trampar du vidare hemåt, i trygg vetskap att du via mobiltelefonen nyss skickat ditt förslag på

inbjudan till din partners mejladress så att ni kan diskutera formuleringarna när ni båda träffas vid middagsbordet.

Det låter som hämtat ur science fiction, men snart kan vi styra maskiner i vår omgivning bara genom att tänka.

Att flytta styrningen av datorer från tangentbord och möss till att bara tänka på vad du vill göra, öppnar givetvis en helt ny värld både inom exem-

pelvis medicinsk forskning där nya hjälpmedel kan tas fram, men också inom nöjesområdet.

Redan i dag går det nämligen att spela onlinespel med tanken, skriva med hjälp av hjärnan och att styra fordon utan att använda vare sig händer eller fötter.

Verklig kraft och sensorer

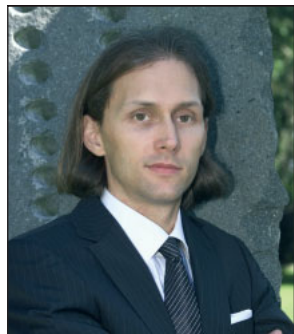
På företaget G Tec i Österrike pågår ett febrilt arbete med produkter för tankestyrning. Bland annat har de nyligen visat upp en sensorhjälm och en förstärkare för hjärnans signaler som gör det möjligt att styra en dator helt utan händernas hjälp.

G Tecs produkt baseras på att mycket känsliga sensorer mäter av aktiviteten i din hjärna, så kallad elektroencefalografi (eeg). När nervceller i din hjärna skickar information mellan varandra uppstår små elektroniska fält. Beroende på vad du tänker på, skapas fälten i olika områden av hjärnan och det är dessa som G Tec mäter.

Signaler skickas ut från mät-punkterna till en signalförstärkare som i sin tur skickar informationen vidare till en dator. Med hjälp av ett program kan sedan datorn läsa av vad du vill göra och utföra dina tankar.

Badmössa. Sensorhjälmén ser fånig ut, men redan prototypen kan förstärka hjärnans signaler så att datorn kan utföra svåra kommandon.

"Det svåra är att behålla koncentrationen länge nog"

Christoph Guger, forskare på G Tec.

På den stora it-mässan Cebit tidigare i år kunde intresserade bland annat se hur det går att spela Pong och att skriva med tanken med hjälp av ett bci (brain computer interface system).

Principen är lätt. Beroende på vad du tänker på arbetar olika delar av hjärnan och det är genom att fånga upp och tolka dessa som det går att överföra tanke till handling. I dag ligger träffsäkerheten på mellan 60 och 90 procent, men många tillämpningar kräver betydligt högre säkerhet än så för att vara användbara utanför en utvecklingsmiljö.

– Det största problemet i dag är att data från inspelningarna ofta är väl begränsad. Det gör att det krävs väldigt bra hårdvara för att kunna extrahera informationen korrekt. Ett annat problem, för patienter, är koncentrationen.

Ibland kan de inte hålla koncentrationen länge nog, förklarar Christoph Guger som är forskare på G Tec.

Fler tankehjälmars på gång

En annan produkt är tankehjälmen OCZ Actuator, som precis som G Tecs system bygger på att du via hjärnvågor kan styra din dator.

Företaget OCZ, som ligger bakom prylen, har dock lagt till även andra mätverktyg för att kunna avgöra vad du vill göra.

Utöver sensorer som mäter hjärnaktiviteten har de också kopplat in sensorer för både muskel- och ögonrörelser.

Tanken är att OCZ Actuator ska lanseras redan under innevarande år och prislappen, även om den är obekräftad, sägs hamna under 10 000 kronor.

WEBB-TV: HÄR STYRS DATORN MED TANKEN

I dag finns flera filmer på nätet där du kan kolla in olika så kallade bci-system och hur de fungerar.

OCZ Actuator används för att spela Unreal Tournament 2004:
www.youtube.com/watch?v=BKd_AJUUT7Q

G Tecs system låter dig skriva med tanken. Så här går det till:
www.youtube.com/watch?v=NIUPFpZswJk

Kika på trailern till Pear-projektets video om 28 års forskning:
www.princeton.edu/~pear/PEAR-P-trailer.mpg

Att det under de senaste åren dykt upp många olika prototyper, projekt och produkter som handlar om att styra datorer med hjärnan tror Christoph Guger bland annat beror på att det under det senaste året utvecklats referensplattformar för att skapa färdiga bci-system.

– Produkterna går nu också att göra mycket mindre och billigare och vanlig pc-teknik kan sköta hela analysen.

Neurovetenskap har också blivit ett viktigt forskningsfält och fler människor är involverade i dag. För tre år sedan fanns tre realtidssystem på marknaden. Nu finns många fler, förklarar Christoph Guger.

Att det under de senaste åren dykt upp många olika prototyper, projekt och produkter som handlar om att styra datorer med hjärnan tror Christoph Guger bland annat beror på att det under det senaste året utvecklats referensplattformar för att skapa färdiga bci-system.

I Pear-projektet har man bland annat försökt styra en trummaskin och påverka hur en pendel rör sig. Resultaten har, vilket är en anledning till skepsis, ibland visat sig vara svåra att verifiera. Ett test som ger ett utfall en gång, ger ett helt annat en annan gång. Det har

visats av flera andra som försökt återskapa Pears resultat. – Många gånger är resultaten svaga inom ett nytt vetenskapligt forskningsområde beroende på hög variation, säger Dean Radin, forskare på Institute of Noetic Sciences, till tidningen Wired. Efter 28 års forskning stängde Pear-projektet sina forskningslabbs den 10 februari i år. Nu ska deras resultat lyftas ut i ny forskning, och till nya unga – och hungriga – forskare.

Men oavsett vilka resultat framtiden bär med sig lär det inte dröja länge innan vi testar de första tankestyrdade produkterna i PC för Alla.

"Prislappen sägs hamna under 10 000 kronor"

Nästa steg – styr utan hjälm

Den teknik vi talat om hittills kräver att produkten kan läsa av dina hjärnvågor. Men kanske krävs inte ens detta.

Under närmare 30 år har det inom projektet Pear (Princeton engineering anomalies research program) forskats på att vi människor kan påverka maskiner utan att koppla upp oss med sladdar eller sensorer.

En av eldsjälarna bakom Pear-projektet, professor Robert Jahn, och hans forskare påstår sig efter

Titta, inga händer! Klassiska datorspelet Pong spelat med bara tankekraft.

Solglasögon för dig med förföljelsemani

Tack vare "backspegeln", det vill säga att du i de här glasögonen även kan se vad som händer bakom dig, öppnas nya möjligheter att avslöja om någon i bankomatkön bakom dig försöker se din kod eller om du är förföljd på väg hem från jobbet. För 30 dollar (200 kronor) blir du din egen FBI-agent. www.thespyshop.com

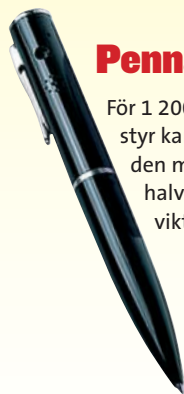
II PRYLAR MED DOLDA TALANGER

Vid en snabb titt ser det ut som en vanlig penna, ett gosedjur och en schweizisk armékniv. Men kika lite närmare för bakom fasaden döljer sig en andra, spännande, funktion!

Lina Otterdahl, lina.otterdahl@idg.se

Ordning och reda på skrivbordet

Det funkar förstås som ett vanligt tangentbord, men lyfter du på locket har du möjlighet att förvara pennor, sudd, cd-skivor, gem och annat under tangenterna. En 25-dollarslösning (170 kronor) för den oorganiserade. Läger du till en slant kan du också designa en personlig bild och text att trycka på tangentbordet. Läs om Mykeyo hos www.keyboardorganizer.com i väntan på europeisk återförsäljare som är på gång i sommar.

Pennan som klickar

För 1 200 kronor blir den här diskreta pennkameran din! En liten knapp styr kameran som kan lagra 36 bilder som sedan förs över till datorn via den medföljande kabeln. Genom att hålla ned avtryckarknappen halvvägs får du autofokus vid plåtningen. Längd 15 centimeter och vikt 61 gram. www.antikprat.se/shop

Radioskugga

Kepsen med inbyggd radio blir en rolig present till sportfantasten. Inbyggd antenn, volymkontroll och hörlurar låter dig avnjuta radiosporten. På den här finns crickettlaget Three Lions logga, men självklart kan även en fotbollstok eller ett hockeyfan bli glad i hatten. Pris 20 pund (270 kronor) hos www.sales-services.co.uk eller www.cricshop.net.

Mysig musik för de små

Hos www.flybookshop.biz hittar du riktigt gosiga mp3-spelare – alla i form av mjukdjur. Välj bland pingvin, nallebjörn, elefant, gris, kanin och många andra. Varje spelare har 128 MB minne, drivs med aaa-batteri och kostar 375 kronor. Och säkert kan de spela upp annat än Teddybjörnen Fredriksson eller Baby Elephant Walk!

En riktig multipryl

En schweizisk armékniv i fickan – så praktiskt! Och har den dessutom en inbyggd mp3-spelare, som Swissbits modell, är den ju ett måste! Kan spela mp3, wma, wav och ogg och har radio och röstinspelning. Priset är 231 euro (2 130 kronor) för två gigabyte. Och den finns faktiskt i en "flight mode" – som är fodralet utan knivar! www.swissbit-shop.com

Ladda batterierna!

Batteriet från Usbcell är förstas ett batteri, men har också inbyggd usb-kontakt som gör att du kan ladda det via datorns usb-post. Finns som aa-batterier, men även aaa- och 9V-versioner samt batterier för mobiler är på gång. Handla direkt från www.usbcell.com eller via www.iwantoneofthose.com. Aa-batterierna kostar cirka 12 pund (170 kronor) för ett tvåpack.

Hallå i musen!

Datormusen VN-CX1 med fin design används förstås precis som vilken annan mus som helst. Men fäller du upp "loket" blir den en telefon för dina Skype-samtal. Finns i svart, vitt och blått och kostar 850 kronor. www.sony.se

Inte bara en klumpig klocka

Med Doros Walkie Talkie-klocka wt89 får du inte bara koll på tiden – utan även på kompisen, kollegan eller barnen. Klockan har nämligen inbyggd walkie-talkie-funktion. Fäll ut den lilla antennen och vips har du hela tre kilometers räckvidd. Priset för en klocka är 375 kronor hos www.cyberphoto.se.

Bullernivåtröjor

Med det här plagget på är du redo för konserten eller partyt! Via den ljudkänsliga equalizer-panelen får du se ljudet omvandlat till rörliga staplar. Allt i takt till musiken förstås. Finns i olika modeller från 20 pund (270 kronor) hos bland andra www.gadget-box.com.

Den hemlighetsfulla spegeln

Philips spegel-tv kan nog inte säga vem som är vackrast i landet, men den kan både visa upp bilden på dig och på Rapports nyhetsuppläsare. Spegeln har nämligen en inbyggd tv av tft-typ, är hd-klar och har en bredbild på 32 tum. Upplösning 1 366 x 768 och betraktningvinkel på 178 grader. Finns för 26 000 kronor hos exempelvis www.tbh.se.

**VARNING!
FARLIG TREND!**

Completa este formulario para saber quien te eliminó y bloqueó del MSN Messenger
Complete this form to know who blocked or deleted you from MSN Messenger

Cuenta de MSN:
MSN Account

Contraseña:
Password

Login

Word Password Cracker
Recovers all types of passwords. Supports all versions of MS Word.
www.intelcore.com

Anuncios Google

Phishing (nätfiske).
Här försöker bedragare lura till sig ett lösenord till MSN genom ett falskt meddelande om att personen har blivit portad från tjänsten.

SÅ LÄTT BLIR DU UTNYTTJAD PÅ NÄTET

Aldrig har din identitet varit så utsatt som nu! Med nätet är det lättare än någonsin att kapa ditt digitala jag. Här är farorna som hotar dig och din plånbok.

Det är skrämmande siffror. Var fjärde ung svensk har fått sin identitet kapad på nätet enligt Datainspektionens senaste undersökning. I USA fick bara i fjol 15 miljoner människor sina identiteter stulna, och i takt med att vi flyttar ut våra liv på nätet ökar risken dagligen för att du blir nästa person som drabbas.

När Olle öppnade sitt mejlprogram en morgon var det fyllt av arga brev. Hur kunde han bete sig så vidrigt och elakt undrade folk? Olle hade ingen aning om vad som hänt. Tills han loggade in på sitt konto på den populära ungdomscommunityn.

Någon hade kommit över hans inloggningsuppgifter och utgett sig för att vara han. Personen

hade skrivit vidrigheter om andra, anklagat vänner för att vara rasister och spridit falska rykten om tjejkompisar att de haft sex med främmande killar. Alla trodde det var Olle som spred de falska ryktena och skickade hatbrev.

Många blir förnedrade

Det hypotetiska fallet ovan skulle kunna vara hämtat ur vilket som helst av de många gemenskaper som finns på nätet. Enligt Karolina Blom, som är pressansvarig på Lunarstorm, är det inte alls

ovanligt att sajtens användare får sina identiteter kapade.

– Att folk inte håller i sina lösenord är vanligt. Det vanligaste som händer när en person fått sitt konto kapat är att man lägger upp falsk information, som kan vara förnedrande, eller att man använder kontot för att skriva vidriga saker hos andra medlemmar, förklarar Karolina Blom och fortsätter:

6 faror – och hur du skyddar dig

Nätfiske

Bedragare försöker få dig att klicka på länkar till preparerade webbsidor där de kan komma över personlig information. De mest aktuella phishing-attackerna är de som Nordea råkat ut för, där bedragare försöker lura in Nordea-kunder (och andra) på en falsk webbsida, där kunderna

ombuds lämna uppgifter om sina konton.

Skydd: Inga seriösa företag ber dig lämna känsliga uppgifter via mejl. Kasta sådana mejl.

Klicka aldrig på länkar i mejl från okända företag.

Se till att både ditt mejlprogram och Windows är uppdaterade. I Internet Explorer 7 och

Firefox 2 finns skydd mot phishing. Aktivera dessa.

Kontostöld

Webbutiker, pokersajter och liknande kan vilja ha ditt kontonummer. I vissa fall (betalning via nätet) måste du lämna ut det. Men gör det endast när

du måste. Kontrollera så att webbsidan använder en säker anslutning (adressen börjar med https://)

Skydd: Skaffa ett särskilt kontokort för internet utan kredit och normalt utan pengar på. Överför pengar bara när du ska handla på nätet för att minimera risken att bli av med stora summor.

Kära kund,

Nordea tekniska serviceavdelning håller på att utföra en planerad uppdatering av

Vi ber dig att börja proceduren för att bekräfta dina bankkontodetaljer. Klicka på länken, som du hittar i slutet av det här e-postmeddelandet, för att göra

<http://kund-ref967762098.nordea.se/online/tekniska/service.aspx>

Mejlbluff. Falska mejl om kontonummer är vanliga – förvånansvärt många går på dem.

– Vi försöker alltid vara väldigt tydliga med hur viktigt det är att inte ge ut sina inloggningsuppgifter, inte ens till en pojk- eller flickvän. Om du blir utsatt är det viktigt att du kontaktar oss.

Du är hett byte

Exemplet ovan är bara ett sätt som din digitala identitet kan kidnappas via webben.

Konsekvenserna om du slarvar med hanteringen av dina personliga uppgifter kan bli förödande. Dina konton kan tömmas, du kan få klä skott för grova brott och framför allt kan det vara svårt att tvätta bort de falska spåren som "du" lämnat på nätet.

Men trots att både ekonomi och integritet står på spel, anser Per Hellqvist, som är säkerhetsexpert på Symantec, att vi inte gör tillräckligt för att skydda oss.

– Den digitala identiteten är ett hett byte. Samtidigt råder något slags avtrubbnings. Vi verkar bry oss mindre och mindre om våra uppgifter och registrerar oss både här och där utan eftertanke.

Kanske beror det på att de flesta av oss inte upplevt någon bakside av det här ännu. Eftersom inget hände när jag registrerade mig förra gången så borde det gå bra även denna gång, funderar Per Hellqvist.

Inget sunt förnuft

Anders Ahlqvist på Rikspolisstyrelsen, där man jobbar med storskaliga bedrägerier på nätet, tycker att många datoranvändare skulle behöva ännu mer utbildning.

– Skulle du lämna ut ditt

"Kapade konton fylls med falsk information"

Karolina Blom,
Lunarstorm

hela 6 236 fall i fjol.

Lägg därtill en ny kategori brott, bedrägeri med hjälp av internet, som lades till i fjol. Fler än fyra brott varje dag anmäldes, hela 1 502 stycken, så är trenden tydlig.

Hjärnan är bästa vapnet

Lösningen är att tänka sig för.

– Lika svårt som det är att stjäla din vanliga identitet, lika lätt är det att stjäla den digitala. Därför är hjärnan ditt bästa skydd, säger Per Hellqvist.

– Behöver du verkligen lämna ut information till den här personen eller sajten? Sedan ska du ha en bra lösenordshantering och uppdaterade program, säger Per Hellqvist. ■

Rovdjur. Allt fler skumma typer vill komma åt dina konton och använda sig av din identitet på nätet.

Routerhack

It-brottslingar kan ta sig in i ett stort antal routrar och dirigera om trafik, så att du när du skriver in en viss adress, i stället skickas till en falsk webbsida.

Både Cisco, D-link och Netgear har routrar som kan hackas på detta sätt.

Skydd: Behåll aldrig routers standardlösenord, som är allmänt känt. Byt omgående lösenordet till något som bara du känner till.

Namnstöld

Genom trojanska hästar, osäkra webbtjänster och genom social hacking (ringa och be att få låna dina uppgifter till en tjänst en kort stund) riskerar ditt namn att användas för sådant som du inte står för.

Skydd: Lämna aldrig ut inloggningsuppgifter till MSN, communitytjänster, Skype eller liknande. Inte ens till nära familjemedlemmar. Ditt är ditt och

ingen annans. Anmäl till din tjänsteleverantör om ditt konto på en sajt missbrukats.

Loggning

Trojanska hästar är små program som följer med mejl, sprids i chattprogram eller finns i program du laddar hem när du fildelar. En trojansk häst installerar sig på din dator och kan sedan se allt du gör på den. Många kan spara allt du skriver på tangentbor-

det och skicka iväg informationen till en hacker.

Skydd: Klicka inte på bifogade filer från okända människor. Använd ett uppdaterat antivirusprogram och se till att din brandvägg spärrar utgående trafik.

Grannesurf

Om du inte skyddar ditt trådlösa nätverk kan andra människor nyttja det för att begå olagligheter.

Skydd: Kryptera ditt

nätverk, helst med wpa eller wpa2-kryptering. Aktivera Mac-adresslåsnings i din router så att bara godkända datorer kan använda nätverket.

Vid akut kris:

- Är ditt lösenord på vift? Ändra lösenord på alla sajter du brukar besöka.
- Kontakta din bank så att de kan spärra ditt konto.
- Har du fått virus eller trojaner – städa upp med säkerhetsprogram.

Perfekt för filmredigering:

SUPERDATORN SOM KOSTAR 55 000 PAPP!

Vad får du om du lägger ut en bra bit över 50 000 kronor på ett datorpaket?
Vi vet, efter att ha testat det tunga metallmonstret Dell XPS 720 H2C!

Livet som testredaktör är roligt. Vad annat går det att säga när Dell skickar in ett monster till dator, med en 30-tums bredbildsskärm. Datorpaketet heter Dell XPS 720 H2C och är packat med kraft. Här finns ingen löjlig Core 2 duo-processor med dubbla kärnor. Nej, full fart framåt och strunta i torpederna verkar vara Dells motto.

Till att börja med har den en processor med fyra kärnor – var och en klockad till 2,66 GHz, vilket konstigt nog ger den något sämre prestanda på papperet än de tidigare värstingdatorerna vi testat.

Dessa har varit utrustade med Intels X6800-processor, som har dubbla kärnor och arbetar med 2,93 GHz. Trots att den här datorn har fler kärnor är den i

teorin långsammare, eftersom de "bara" arbetar i 2,66 gigahertz. En annan anledning till att resultatet inte blir bättre är att få program är skrivna för fyra kärnor.

En lyftkran hade behövts

Med det sagt är det dags att kasta oss över Dell XPS 720 H2C. När kartongen öppnas är det en stor dator som ligger och

väntar. Chassit är tillverkat i metall. Det märks när vi lyfter ur den – den väger bly. Utseendemässigt är den snygg, ja rentav lækker, faktiskt. Den svarta ytan och den inbyggda frontbelysningen, samt att hela datorn lutar framåt (tänk romb – och du förstår formen) ger ett häftigt intryck.

Tyvärr är fronten väldigt plastig. Hade Dell satt dit riktig metall i stället hade intrycket bestått. Nu blir det lite: "Wow! Cool! Men... det är ju plast."

Rysligt snabb

Det ska sägas på en gång. Den här datorn slår inte något av prestandarekorden Pyrotech satte för ett par månader sedan. Men det går ändå att konstatera att den är ruskigt snabb.

Med tanke på den fina skärmen

PC FÖR ALLAS MÄRKNINGAR

I jämförande test får vinnaren (om den fått betyget 8, 9 eller 10) den här utmärkelsen.

Vi rekommenderar testade program, tjänster och produkter som fått betyget 8, 9 eller 10.

Så här märker vi ut ett program, en tjänst eller en produkt som vi gärna tipsar våra läsare om.

En del produkter måste vi tyvärr varna för. Det är dem vi ger betyg 1 eller 2 i våra tester.

Betygen i PC för Alla står för följande omdömen:

- 10= Världsklass!
- 9= Toppprodukt
- 8= Mycket bra
- 7= Bra
- 6= Godkänd
- 5= Knappt godkänd
- 4= Dålig
- 3= Mycket dålig
- 2= Varning!
- 1= Under all kritik. Det sämsta vi sett i sin kategori.

SÅ TESTAR VI: Vi testar datorer genom att ta tid när de utför praktiska uppgifter. **Video:** Avi-ripping från avi-fil (2,6 GB) till vcd-format i programmet Tpgenc. **Grafik:** Applicering av två filter i programmet Photoshop 9. **Musik:** Rippning av skivan Tom Jones Greatest Hits till mp3 med programmet Easy CD-DA samt konvertering av Microsoft wav-fil (492 MB) till mp3 i programmet Soundforge. **Spelkapacitet** mäts med programmen 3d Mark 05 och 06, www.futuremark.com, där 3 000 respektive 5 000 poäng är normalt. 5 000 respektive 7 000 poäng är toppvärden. För kontaktuppgifter till tillverkare och fler fakta, se pcforalla.se/tester.

som kommer med datorn är filmredigering ett givet användningsområde. Och visst går det undan: bara två minuter och 41 sekunder för att konvertera testfilen från wmv-format till mpeg.

Är du till exempel professionell bild- eller filmredigerare som använder program som Autodesk Maya kommer det att

gå snabbt, då de är optimerade för processorer med flera kärnor.

30 tum toppskärm

Skärmen förtjänar ett eget stycke. Det är en bredbildsskärm på 30 tum som är väldigt skarp. Men den har också väldigt bra kontrast och färgåtergivning.

Som spelskärm fungerar den, men till och med dubbla Geforce 8800-kort har svårt att köra ett spel, i alla fall ett någorlunda nytt sådant, i full upplösning med bra flyt. Räkna med att ställa ned upplösningen något.

I våra grafiktester får datorn för övrigt 16 531 poäng, vilket är 1 500 poäng lägre än Pyrotech Pyro Gamer X fick men klart bättre än Alienware Area 51 som vi testade nyligen.

Det hela är aningen uppseendeväckande då det är samma grafikkort i samtliga datorer.

Och fortfarande vet vi inte hur Nvidias Geforce 8800 kommer att fungera när det finns spel med stöd för Directx 10 – men dagens spel går lekande lätt.

Bra högtalare

Musen och tangentbordet som följer med är inte mycket att hurra för. Musen är inte ens trådlös! För

över 50 000 kronor tycker vi att det åtminstone borde ingå en trådlös mus. Men det Dell missar på tangentbord och mus tar de igen på högtalarna, där de skickar med Logitechs högtalarpaket Z5400, ett 5.1-surround-system som låter av bara den.

Visserligen kostar detta paket en hel del, men å andra sidan får du en rejäl dator med en än rejälare skärm. Den fungerar förträffligt till allahanda arbete, men är framför allt lämpad för videoredigering.

Dell har en mycket generös på platsen-garanti om datorn går sönder, samt en återvinningspolicy som går ut på att om du köper den här datorn, så tar Dell hand om din gamla och ser till att delarna går till återvinning.

Det är värt att ta på allvar, så vi lyfter försiktigt på hatten för detta engagemang.

Å andra sidan drar datorn så mycket ström och blir så varm att du kan värma upp rummet den står i. Inte direkt miljövänligt, så Dell tappas några av de fina samvetspoängen de just tjänat in.

Petter Ahrnstedt

Högtalarsystemet från Logitech håller hög klass.

30-tumsskärm utmärkt för videoredigering.

Halvdant tangentbord – och musen är inte ens trådlös.

Tillbehör. För 55 000 kronor förväntar man sig det yppersta i tillbehörsväg. Och både skärmen och högtalarsystemet är utmärkta. Men tangentbordet är plastigt.

Datorn blir väldigt varm när du arbetar.

DELL XPS 720 H2C

Tillverkare/kontakt/läs mer:

Dell, 08-741 35 90, www.dell.se

Processor: Intel Core 2 Quad QX6700, 2,66 GHz.

Minne: 2 GB, 1 066 MHz, pc8500 Corsair.

Hårddisk: Maxtor Raptor, 150 GB, 10 000 rpm.

Grafikkort: 2 st Geforce 8800GTX 768MB, pci-express.

Ljudkort: Creative Soundblaster X-Fi Xtreme Gamer Fatality Professional Edition.

Bildskärm: 30 tum, bredbild.

Dvd-brännare: NEC, 18x/12x.

Operativsystem: Windows XP.

Telefonsupport: Livstid.

Garanti: 1 år.

Energiförbrukning: Dator: 370-400 watt. Skärm: 100 watt.

Cirka pris: 55 000 kronor.

+ Fantastisk dator, snygg, vilken skärm!

- Kostar lika mycket som testarens Toyota Corolla.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Testvärden:

3d Mark 06: 16 531 poäng

Bildbearbetning: 32 sek

Videoredigering: 2 min 41 sek

Cd-kopiering: 3 min 3 sek

Musikkonvertering: 37 sek

DRÖMKAMERA FÖR LJUSSKYGGA

Tunna och kompakta Olympus FE-250 har inga problem i svagt ljus. Dessutom talar den om för dig hur du ska plåta för bästa resultat.

Det här är en rekordkamera. Ljuskänsligheten (iso) är otrolig. Ställer du in Olympus FE-250 på maximala iso 10 000 ser bilden visserligen ut som om den tagits med en mobiltelefon, men du behöver inte använda blix.

Mycket tunn design. Får plats i alla fickor.

Bara drygt två centimeter tunn slinker FE-250 ned i vilken ficka som helst. Upplösningen på bilderna är åtta megapixel och bildkvaliteten bra. Bilderna blir dock inte i åtta megapixel när du plåtar i iso 10 000, utan bara tre megapixel.

En stor lcd-skärm på 2,5 tum hjälper dig förstås att bättre se detaljer i bilderna du har tagit.

Det finns ingen optisk sökare och du kan inte heller stänga av skärmen, något som är dåligt. För om jag får välja mellan tändskärm och fler bilder väljer jag faktiskt det senare.

Den smarta inställningsguiden hjälper dig att plåta rätt. Ska du fotografera i motljus, då föreslår kameran upplättningsblitz och aktiverar den. Samma sak går att göra vid porträttfotografering, när objektet är rörligt samt ett flertal lägen till. Kameran är enkel att använda, men vill du mixtra själv med inställningarna har du inte mycket att hämta.

Skärmen segar ned

Till det sämre hör att kameran är relativt seg. Mycket beroende på att kameran hela tiden vill visa bilden du tagit, i och med att det inte går att stänga av skärmen får du leva med detta.

Olympus FE-250 är en fin liten kamera som är utmärkt för nybörjaren eller dig som bara vill sikta och klicka. Möjligheten att klämma av en bild vid dåligt ljus

OLYMPUS FE-250

Tillverkare/läs mer: Olympus, www.olympus.se.
Hitta din återförsäljare på: pcforalla.se/extra
Upplösning: 8 megapixel.
Zoom: 3 gånger.
Brännvidd: 7,4-22,2 mm.
Storlek: 9,4 x 5,6 x 2,2 cm.
Skärmstorlek: 2,5 tum (230 000 pixel).
Ingångar: Usb.
Minneskort: Xd-kort.
Närgräns/makro: 10 cm.
Fokuslampa: Ja.
Antal motivprogram: 16.
Tid från start till första exponering: 3,5 sekunder.
Cirka pris: 3 000 kronor.

+ Enkel att använda, bra för mörkerplåtning.

- Seg, går inte att stänga av skärmen, få finesser.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

utan blix har – i alla fall i teorin – aldrig varit större med en sådan liten kamera.

Petter Ahnstedt

SPANNA HELLRE IN STOREBROR

Sony Ericsson K550i har lika mycket nytt att erbjuda som en herrtidning. Kosta i stället på dig en K800i som ger mer mobil för pengarna.

Det gäller att mjölka konceptet innan man går vidare. Sony Ericsson K550i är inget annat än en W810i med lite bättre kamera. Till utseendet liknar den W880i; små knappar och metall detaljer.

Kameran skyddas av en rejäl lucka som går att föra åt sidan för att kameran ska bli redo. Det går på

Kornigt. Bilderna innehåller mycket brus, vilket syns på blombladen.

några sekunder, mycket snabbare än på en Nokia N95 (se sidan 33). Med autofokus blir bilderna okej så länge du har dagsljus. K550i har ingen blix, utan i stället två små dioder som används som blix. Dessvärre måste du aktivera blixten varje gång du ska använda den. Den har inget autoläge, vilket känns väldigt 2002 och än mer uppseendeväckande då telefonen bär Sony Cyber-shot-logotyp. Någon direkt anledning

till att köpa K550i är svår att finna. Den har samma funktioner som W810i plus några till. Den tar bättre bilder, men det är ungefär allt.

Lång taltid

Sju timmars taltid och 350 timmars passningsläge är bra, men ska tas med en nypa salt. Ljudet vid samtal är klart och tydligt, men jag saknar vettiga knappar. Här är de för små och vi väntar ännu på en fungerande röststyrning. Nej, lägg till 500 kro-

SONY ERICSSON K550i

Tillverkare/läs mer: Sony Ericsson, www.sonyericsson.se.
Hitta din återförsäljare på: pcforalla.se/extra
Systemkrav: Vill du synkronisera mot en pc behövs en dator med Windows 2000/XP.
Gsm: 850/900/1800/1900, edge.
Mediaspelare: Ja, mp3.
Kamera: 2 megapixel, autofokus.
Minne: 64 MB.
Skärm: 1,9 tum, 176 x 220 pixel, 262 000 färger.
Vikt: 85 gram.
Storlek: 10,2 x 4,6 x 1,4 cm.
Cirka pris: 2 200 kronor.

+ Ja, den är snygg, och priset är relativt lågt.

- Alltför små knappar, dåliga bilder för att vara en Cyber-shot-kamera.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

nor och du får en K800i, som tar bättre bilder, har riktig blix, 3g och bättre knappar.

Petter Ahnstedt

Se filmerna på
vårt test:
[pcforalla.se/
extra](http://pcforalla.se/extra)

Du kan gratis ladda ned
detaljerade kartor över
hela världen.

GPS-MOBILEN VISAR DIG RÄTT

Fullpackade verktygslådan Nokia N95 har gps med gratis kartor, musik, kamera, röstigenkänning och massor av annat nyttigt.

När detta skrivs ligger Nokia N95 etta på Katjing.ses lista över mest populära telefoner. Det är enkelt att förstå varför. Nokia N95 är fullproppad med häftiga funktioner och spännande teknik.

Telefonen är av glidmodell, och går åt två håll. Skjuter du den framåt kommer du åt knappsat- sen, skjuter du den bakåt aktiveras multi- mediäläget och en mindre knapp- sats för detta ändamål blir tillgänglig.

N95:s musikspelare är mycket bra, och numera har också Nokia stöd för skivomslagsbilder. Kamera finns också, med hela fem megapixel och optik från Carl Zeiss. Tackar, tackar.

Men varför fortfarande ingen riktig blyx, Nokia? Så fort du

plåtar i svagt ljus blir bilderna mjölkiga och brusiga.

Skillnaden mellan att plåta på dagen eller natten är som... ja, natt och dag. Framkallar du bilderna i 15 x 10-format kan du plåta hela semestern, så länge det rör sig om dagtid.

Det stora drag- plåstret är att telefonen har inbyggd gps. Och den fungerar... sådär.

Vad som är bra är att du kan

ladda ned detaljerade kartor över hela världen gratis. De är stora så du behöver ett minneskort.

Hittar långsamt rätt väg

Det som är mindre bra är att det tar tid att hitta satelliterna. Om du bara aktiverar funktionen Kartor kan det ta upp till tio minuter

innan den hittar signalen. Om du i stället startar programmet GPS-data (som ligger i Verktygs-menyn av någon anledning) går det snabbare.

Vill du använda telefonen som vägvisare vid bilkörning måste du dessutom prenumera på en tjänst för 600 kronor per år. Men när signalen väl är hittad visar den exakt var du är någonstans.

Bra samtalsljud

Frågan är hur bra den är som telefon. Jo tack, Nokias röstigenkännings- program är fortfarande överlägset, ljudet är mycket bra vid samtal och möjligheten att skapa gruppsamtal är toppen.

Vill du använda telefonen som filofax är det inga problem. Rejäl kalender med bra översikt, aktivt vänteläge där du snabbt ser möten och anteckningar är bara några funktioner. Quick-office finns installerat; med detta kan du redigera Word-dokument med mera.

Bluetooth-enheten är det också rejält sprutt i. Att fylla på musik trådlöst till minneskortet går snabbt, ungefär 45 sekunder per 3,5 megabyte låt. Den är också utrustad med turbo-3g.

Den något struliga gps-funktionen kommer säkert att åtgärdas med en uppdatering. Bortsett från det är N95 en synnerligen kompetent telefon som har allt utom inbyggd askkopp.

Petter Ahrnstedt

"Programmet för röstigenkänning är överlägset"

Kvalitet. Kameran i N95 tar utmärkta bilder i dagsljus.

REKOMMENDERAS AV
PCFÖRALLA

NOKIA N95

Tillverkare/läs mer: Nokia, www.nokia.se

Hitta din återförsäljare på: pcforalla.se/extra

Systemkrav: Vill du synkronisera mot en pc måste datorn ha Windows 2000/XP, samt 200 MB hårddiskutrymme.

Gsm: 850/900/1800/1900 och hsdpa.

Mediespelare: Ja, mp3, aac, 3gpp och real media.

Kamera: 5 megapixel, autofokus.

Minne: 100 MB.

Skärm: 2,6 tum, 240 x 320 pixel, 16 miljoner färger.

Vikt: 120 gram.

Storlek: 9,9 x 5,3 x 2,1 cm.

Cirka pris: 7 000 kronor.

+ Smart format, mängder av funktioner, wifi och gps.

- Buggig, seg gps och kamera.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

SMART GELÉSKRIVARE KLAR PÅ 6 SEKUNDER

Gelsprinter kallas den, skrivaren som skriver ut i sprinterfart med trögflytande gel i stället för bläck. Enda haken är att den bullrar rejält.

Dags för en helt ny skrivartyp – med en teknik som varken använder bläck eller toner. Till skillnad från andra skriver den ut med en trögflytande geléartad färg, Liquid gel, som torkar så gott som omedelbart och ger vattenbeständiga utskrifter.

Skrivarna kallas för gelsprinter och finns i tre modeller, Aficio GX3000, GX3050 och GX5050. Vi har tittat närmare på den största, Aficio GX5050. Den är makalöst snabb – den första utskriften landar i utmatnings-

facket på sex sekunder från det att du tryckt på Skriv ut.

GX5050 passar bäst för det mindre kontoret. Den är främst tänkt som ett alternativ till en färglaser med sina snabba utskrifter och låga utskriftskostnad, men liknar till funktionen mest en bläckstråleskrivare.

Skrivaren skakar och väsnas en del när den arbetar, så det är bäst att ordna en stadig plats där den kan stå. Med sina dryga 15 kilo vill du inte flytta den alltför ofta. Den är dock lätt att ansluta med usb 2 eller använda i trådlöst nätverk via ethernet.

Pappersfacket håller 250 ark som standard

”Extremt snabb på att skriva ut text och grafik”

Jämför. Till vänster ett digitalt original och till höger utskriften. Som synes blir bilden grovkornig och har dålig kontrast. Viss randning förekommer.

och kan kompletteras för att klara 850 ark. Utskriftsfacket är anpassat för stora utskriftsjobb med upp till 150 ark.

Lätt att byta gel

Skrivaren har fyra behållare för gelfärgerna. De är enkla att byta. Skrivarhuvudena är inbyggda i skrivaren och matas via slangar från behållarna. De är bredare än vi är vana vid från bläckstrålevärlden och skriver ut 3,2 centimeter breda partier varje gång de passerar över papperet. Varje färgbehållare ska klara minst 1 000 och upp till 2 300 A4-sidor med fem procents täckning och normal utskriftshastighet, medan svart färg ska räcka till mellan 1 500 och 3 000 sidor.

Ovanligt startsnabb

Skrivaren behöver ingen tid att värma upp, utan är redo att jobba direkt när du har slagit på den.

GX5050 är extremt snabb att skriva ut text och grafik, den kan som mest komma upp i 30 sidor per minut men mer normalt är omkring 18 sidor.

Även att skriva ut dubbelsidigt går fort, och den klarar färgutskrifter nästan lika snabbt som text. Den ger ingen riktigt bra fotokvalitet. Men den är

ingen uttalad fotoskrivare utan bäst som kontorsslav.

Utskriftskostnaden ligger på en godkänd nivå: strax under tjugo öre per svartvit sida och drygt en krona för färg, alltså ungefär vad det kostar att använda en färglaserskrivare av budgetmodell.

GX5050 ger snabba utskrifter med hyfsad kvalitet och bra utskriftsekonomi.

Bengt Hjörd

RICOH AFICIO GX5050

Tillverkare: Ricoh.

Kontakt/läs mer: Carl Lamm, 08-734 19 00, www.carllamm.se

Minne: 64 MB.

Upplösning: 1 200 x 1 200 dpi.

Pappersformat: B5-A4.

Dubbelsidig utskrift: Ja.

Pappersmagasin: 250 (850) ark.

Färgbehållare: Separata, i två storlekar, 530/645 kronor styck.

Utskrifter per minut: Cirka 18/ max 30 sidor.

Pris/utskrift: 17 öre - 1 krona.

Storlek: 50 x 26,3 x 49,1 cm.

Vikt: 15,5 kilo.

Effektförbrukning: 47-61 watt, standby: 18 watt.

Cirka pris: 4 000 kronor.

Otroligt snabb.

Utskriftskvaliteten på bilder kunde vara bättre. Bullrig.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LYFT FÖR DIN BÄRBARA

För dig som kröker rygg framför din bärbara är Alto en skänk från ergonomihimlen.

Nackdelen med en bärbar dator är att kroppshållningen blir alldeles hopkrupen när du arbetar. Axlar och skuldror pressas framåt och du hänger med nacken, vilket förr eller senare leder till värk i arm, nacke och skuldror – gärna i en ondskefull kombination.

Logitech Alto är en kombination av den typ av tillbehör som lyfter upp datorn, så att skärmen får bättre arbetshöjd, samt ett fullstort tangentbord.

Trots det är Alto relativt smidigt att ta med sig då det inte är mycket större än datorväska, samt att det väger mindre.

Datorn når nya höjder

När du öppnar Alto faller du upp ett litet stativ som du ställer din bärbara dator på. En liten usb-kontakt (finns inbyggd) kopplar du till datorn. På så vis kan du använda Altos tangentbord. Det enda externa tillbehöret du behöver är en mus.

På Altos baksida finns tre stycken usb-ingångar som blir aktiva så fort du kopplar in den till din dator.

Så hur fungerar det? Jo, bland alla halvdana ergonomitillbehör som vi testat är det här riktigt bra. Datorn kommer upp i höjd och tangentbordet som har ett mjukt handlovsstöd inbyggt är också godkänt. Många skaffar sig bärbar dator för att de är enkla att ha i hemmet och inte tar plats. Med Alto behövs lite mer utrymme, men den är enkel att ställa undan.

Alto är dock inte snyggt och

LOGITECH ALTO KEYBOARD

Tillverkare/kontakt: Logitech, www.logitech.se

Hitta din återförsäljare på: pcforalla.se/extra

Systemkrav: Bärbar dator med usb-port.

Utgångar: 3 st usb 2.

Storlek: 43 x 23,5 x 3,5 cm.

Cirka pris: 1 000 kronor.

Fungerar verkligen!

Fult, och du måste koppla in en mus.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

din coola arbetsplats i hemmet ser inte klok ut. Jag saknar också möjligheten att vinkla tangentbordet plus att det inte går att fästa datorn på ett bättre sätt. Men du skonar nacke och rygg – och det är ju poängen.

Ett vettigt tillbehör alltså, som fungerar med de flesta bärbara datorer. Fast jag är tveksam till om du kan rigga upp en desktop replacement-pc, typ Toshiba Qosmio, i den här.

Petter Ahrnstedt

Cirka pris: Alla priserna i fakturorna är inklusive moms.

Bärbar på plats. Vlande mot stödet.

WWW.WOC.SE

Hällregn, hagel, sand- eller snöstorm!

När det blåser snålt är det skönt att ha någon att luta sig emot. Någon som du kan lita på, som aldrig klickar, förlåt alltid klickar som den ska.

Med PENTAX K10D i handen kan du känna dig säker. Det är kameran som står pall i alla väder. Den extra tätningen runt det glasfiberförstärkta, robusta huset skyddar kamerans inre delar från fukt, sand och damm. Och kåpan i rostfritt stål är tålig och stabil även vid extrem användning.

Att det dessutom pratas om kameran som "en kamera för den verkliga fotoentusiasten" gör att PENTAX K10D har medvind i seglen just nu.

PENTAX K10D

Avancerad skakreducering? **Ja!**
10,2 megapixel upplösning? **Ja!**
Extra tätad? **Ja!**
Damm borttagning? **Ja!**
Din nästa kamera? **Ja!**

Ca. pris 9.995:- (med DA18-55)? **Ja!**

Besök vår hemsida för mer info

www.pentax.se

PENTAX

LÄTT OCH TÄTT DATORSKYDD

Norton 360 är ett nytt program som ska ge dig ett komplett skydd mot virus och annat otäckt. Och så får du en webbhårdisk på köpet.

V arje dag upptäcks ett femtiotal – minst – nya virus. För att slippa få in dessa i din dator finns det två saker att göra. Skaffa Linux eller Mac. Eller skaffa ett antivirusprogram. Om du redan äger en pc är det enklare att köpa ett bra program och installera det för att få skydd.

Norton 360 har en del nya funktioner jämfört med föregångaren Norton Antivirus.

En av dessa visar sig med det samma och det är möjligheten att skapa ett litet online-konto hos Symantec där bland annat produktnyckeln kan lagras. Du slipper alltså komma ihåg var du lagt papperet med koden samt knappa in numret om du installerar om Norton 360.

Upptäckte gamla missar

Väl installerat söker det igenom datorn och kommer med förslag på vad som behöver göras. Bland

annat kontrollerar den säkerheten på eventuella lösenord du har som inloggning till Windows. Undertecknad fick nedslag på lösenordet "test".

Uppdateringar hämtas automatiskt och genomsökningen av systemet går rappt. Mitt tidigare antivirusprogram, Norton det med, hade tydligen missat en så kallad tracking cookie, som nu Norton 360 hittade.

När allt är färdigt finns det fyra stycken tydliga ikoner som varnar om vilka faror du inte åtgärdar.

En ny sådan är säkerhetskopiering. Norton 360 föreslår diverse mappar och filer som ligger i Mina dokument. Men om mappen Mina dokument ligger på en annan enhet än C: måste du lägga till mapparna/filerna själv. Filer som bör

säkerhetskopieras är bland annat kontakter, musik och filmer.

Webbhårdisk ingår

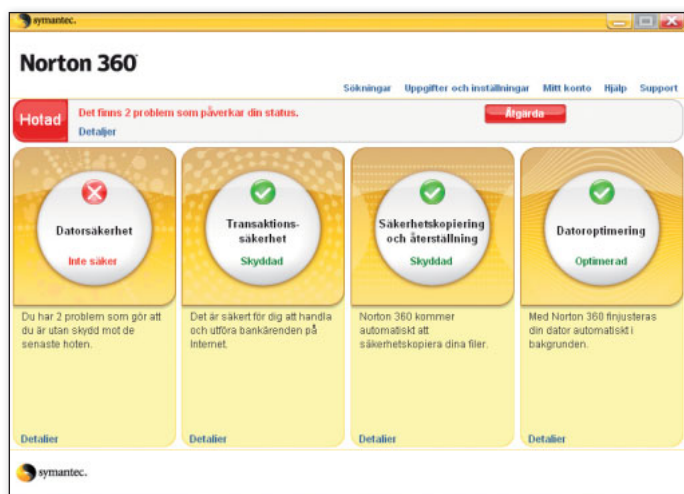
Har du ingen hårddisk att säkerhetskopiera till kan du glädjas åt att Norton 360 ger dig två gigabyte hårddiskutrymme på webben. Det räcker inte till en diger mp3-samling, men för mejl, kontakter och Word-dokument är det oftast nog.

Om du vill kan du köpa till mer utrymme, det kostar från 229 kronor (fem gigabyte) till

499 kronor (25 gigabyte).

Tyvärr hoppar det upp en hel del fönster med mer eller mindre alarmerande budskap. Det vore skönt om de inte hade ett så hysteriskt tonläge. Det är en sak om du inte installerat nya virusdefinitioner det senaste halvåret och en annan sak om lösenordet till ditt användarkonto inte uppfyller alla krav.

Men ett antivirusprogram är

Tydligt. Gränssnittet är mycket enkelt och intuitivt. Här ser du att du är säker vid nätbetalningar men att datorn står inför två hot som behöver åtgärdas.

"Fyra tydliga ikoner varnar om faror"

Norton 360 Mål för säkerhetskopiering			
Var vill du spara dina säkerhetskopieringsfiler?			
Mål	Officiellt	Tillgängligt	
C: (Intern hårddisk)	16,6 GB	32,8 GB	
D: (Intern hårddisk)	16,6 GB	174,6 GB	
E: (CD/DVD-enhet)	4 DVD 27 CD		
H: (Extern hårddisk)	16,6 GB	0,0 KB	

Kopiera. Du får två gigabyte lagringsutrymme på webben med Norton 360.

NORTON 360

Tillverkare/läs mer: Symantec, www.symantec.se

Hitta din återförsäljare på: pcforalla.se/extra

Systemkrav: Windows XP/Vista, för skyddsfunktionen mot nätfiske (phishing) krävs Internet Explorer 6.0 eller senare. Pentium II 300 MHz-processor, 256 MB ram samt 300 MB ledigt hårddiskutrymme.

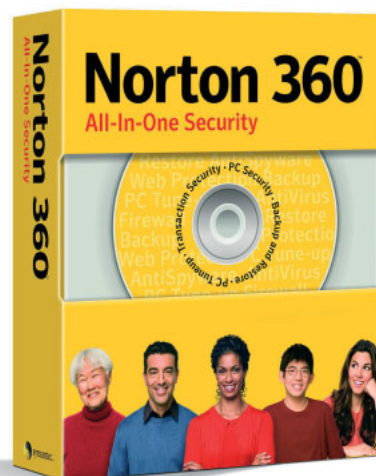
Språk: Svenska.

Cirkapris: 900 kronor.

+ Enkelt att använda, två gigabyte lagringsutrymme online.

- Fattar inte om mappen Mina dokument ligger på annan volym än C. Skrikigt tonläge.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

trots allt ett måste och Norton 360 är enkelt att använda, det skyddar mot maskar, trojaner, virus och phishing-sajter (men då måste du använda Internet Explorer). Det kostar 900 kronor och då ingår uppdateringar under ett år och två gigabyte lagringsutrymme online.

Det enda Norton 360 inte skyddar är miljön. Hur i hela världen kan ett företag i dag stoppa en liten cd-skiva i en stor, skrymmande kartong när det bara behövs ett litet fodral?

Men du kan ju också ladda ned det direkt på internet.

Petter Ahnstedt

PLASTIG MEDIESPELARE

Thomsons mp3- och videospelare får oss att höja armarna i skyn. Av frustration...

Den här spelaren ser lockande ut. Svart och kantig påminner den lite om en slipad ädelsten (därför namnet Diamond) men visar sig vara är ruskigt plastig.

Kontrollen på Thomson Lyra EH308 är av så kallad touch-typ (pek), men själva menysystemet är långt från bra. Det beror framför allt på att kontrollen är dålig. Genom att röra exempelvis tummen i en cirkel mot- eller medsols sänker du eller höjer volymen.

Virrig menyhantering

Till en början verkar det fungera alldeles utmärkt, det är när du ska bläddra i menyerna som det blir rörigt. I stället för att använda cirkelfunktionen ska du plötsligt bläddra genom att röra tummen uppåt eller nedåt. Kontrollen är inte exakt och vi trycker fel ideligen.

Minnesmängden är det inget fel på, åtta gigabytes hårddiskutrymme räcker långt och priset på knappa 1 500 kronor är helt okej. Thomson EH308 är också fiffig eftersom den går att synkronisera direkt med Windows Media Player. Har du den senaste versionen behöver du alltså inte installera något extra program.

Gul och ful skärm

Diamond dubblar som videospelare, men skärmen är så dålig – och gul – att det inte är någon som helst idé att kika på film eller använda den som bildvisare. Ljudet är bättre, men den kan inte jämföras med spelare som Ipod Nano. Hörlurarna som följer med är med nöd och näppe godkända. Med ett par Sennheiser PX 200 låter det betydligt bättre. Men bristen på equalizer och, får vi förmoda, undermålig hårdvara, gör att de spontana applåderna uteblir.

Petter Ahnstedt

Gultonad skärm gör filmvisning trist.

THOMSON LYRA EH308

Tillverkare/kontakt/läs mer:

Thomson, www.thomson.se

Hitta din återförsäljare på:

pcforalla.se/extra

Systemkrav: Pentium III med usb och Windows Media Player (eller Musicmatch).

Spelbara format: Mp3, wma, wmv, jpeg, mpeg4.

Batteritid: 14 timmar och 20 minuter.

Skärm: 1,8 tum oled, 272 000 färger.

Storlek: 9 x 4,8 x 1,2 cm.

Vikt: 57 gram.

Cirka pris: 2 000 kronor.

Lätt att föra över musiken.

Hårddisk i stället för flashminne gör den känsligare för stötar, jobbigt menysystem, ljudet kunde vara bättre, dålig skärm.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

BLÄCKPATRONER • LASERTONER • FOTOPAPPER • SKRIVARE

låga priser
snabba leveranser
personlig service

Sveriges största sortiment av bläck & toner

I vårt breda produktsortiment finner du både originaltillbehör samt kompatibla produkter till riktigt låga priser. Med leverans vardagen efter din beställning och med vår höga kompetens och tillgänglighet hoppas vi nå vår vision – att vara bäst på skrivartillbehör. Välkommen att **beställa på www.patroner.se** eller slå oss en signal.

FOTOPAPPER PÅ KÖPET!

EPSON

Passar alla bläckstråleskrivare

20-pack, 10*15 cm

Beställ för 100:-

1 PAKET PÅ KÖPET

Beställ för 500:-

2 PAKET PÅ KÖPET

Beställ för 1000:-

3 PAKET PÅ KÖPET

patroner.se

Svensknabbevägen 29, 393 51 Kalmar
Tel 0480-47 51 90 info@patroner.se

Nöjda kunder i 21 år!

Value X2 3600+ PC

- AMD Athlon 64
- DualCoreteknik
- 1GB DUAL DDR-2
- 20xDVD Brännare
- 160GB HDD
- *exkl OS
- Tillval (exempel)
- TV-kort: 495kr
- TFT: 1795kr

3.995:-
157kr/mån
3.196kr ex moms

Intel 3DSuperSilent

- Specifikation:
- CAD+Gamers PC
 - Intel Core2 6420
 - 4GB DDR-2 RAM
 - 512MB PCIE Heatpipe
 - 20X DVD Brännare
 - 500GB SATA-2 HD
 - tgb+mus+högt
 - etc + Massa tillval

8.995:-
19" Wide
1995:-
7.196kr ex moms
280kr/mån

BILIGA PC, SNABBA PC, SURF PC i

Lyx 64 - 4600 X2

- Qpack KUB-PC
- DualCoreteknik
- 2GB DUAL DDR-2
- 20xDVD Brännare
- 160GB HDD
- * 512MB VGA

5.995:-
4.796kr ex moms
218kr/mån

FERRARI PC

Tur64-ML37 2.0GHz
Bildskärm 15.4"
(1680x1050)
RAM 1024MB
HDD 100GB
Optik DVD+-RW

14.595:-
10.876kr ex moms
453kr/mån

Alltid livstids support!

WEBSHOPEN dataparadiset.com

TDK DVD Media 2GB USB MINNE
2x25st 16x

300:-
159:-

DVD+Stereo+FM+Surround

Komplett paket med
fjärr, 5+1Högt etc.

1295:-

320GB HD 500GB HD 1-8GB DDR
695:-1095:-
dags
pris i

DAGSPRISER - SE WEBB!

SERVICE, UPPGRADERING,
PERSONALKÖP, NÄTVERK !

VI
STÖDJER
UNGDOMS
IDROTT!

GÅRDEFELTS DATA AB

Råsundav. 166, SOLNA, Tel 08-444 76 70, Fax: 08-4447679

Nominerat till Årets
Företag 2004/Solna

PIPPI PÅ BRA LJUD

Parrots högtalare använder bluetooth i stället för sladd. Perfekt för en trådlös stereoanläggning.

Med ett par högtalare från Parrot och en dator med bluetooth (eller mobiltelefon) kan du slänga ut din gamla stereoanläggning och börja poppa trådlöst.

Installationen är lika lätt som den är självklar. Högtalarna måste visserligen ha ström från varsitt eluttag men det är enklare att dölja än 20 meter högtalarkabel. Väl inkopplade trycker du in en knapp på fronten för att ställa in högtalarna så att de kan tala med datorn eller telefonen. Sedan kan du börja spela musik.

Bra tryck

Högtalarna har varsin förstärkare på 60 watt som driver musiken, vilket märks. Basen är stor och rund. Diskanten är i skräpigaste laget, men det låter överlag bra.

På högtalarnas fronter sitter volymkontroll; höjer du på den ena följer den andra efter. Om du vill kan du koppla in en Ipod via rca-ingången på baksidan.

Volym justeras på båda högtalarna med ett tryck.

En mobiltelefon måste ha stöd för något som heter a2dp (advanced audio distribution profile) för att det ska fungera. Många telefoner från exempelvis Sony Ericsson och Nokia har detta.

Räckvidden ligger runt tio meter, men har du datorn i ett rum och högtalarna i ett annat kan det medföra hackande ljud.

Priset är runt 3 700 kronor. Rätt mycket pengar. Å andra sidan låter högtalarna bra och är mycket lättplacerade.

Petter Ahnstedt

PARROT SOUND SYSTEM

Tillverkare/läs mer: Parrot, www.parrot.biz
Kontakt: Expansys, 060-15 54 55, www.expansys.se
Systemkrav: Dator, mobiltelefon med bluetooth och stöd för A2DP.
Storlek: 19 x 29,5 x 21,5 cm.
Vikt: 2 x 4 kilo.
Effekt: 2 x 60 watt.
Räckvidd: 10 meter.
Effektförbrukning (full volym): 2 x 9-11 watt (mätaren fladdrar).
Cirka pris: 3 700 kronor.

+ Enkla att installera, bra ljud.

- Dyra, något vass diskant.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

FUL ROUTER LÅTER FILM GÅ FÖRE

D-Links nya router är inte särskilt snabb, men flera genomtänkta funktioner räddar den.

Trots att den omtalade n-standard ännu inte är en standard släpper routertillverkarna nya produkter med stöd för detta, fast den kallas då pre-n.

D-Link DIR-655 är bara något snabbare än en ett och ett halvt år gammal Netgear Rangemax. Vi tog en bärbar dator och ställde oss cirka 20 meter från routern och förde över en fil på

500 megabyte. Med D-Links router tog det exakt fem minuter, medan Netgear Rangemax tog fem minuter och 34 sekunder på sig; en försumbar skillnad. Enligt Windows översikt av trådlösa nätverk hade även Rangemax längre räckvidd.

Det verkar som om design-teamet tog ledigt dagen DIR-655 föddes. Hur annars går det att förklara den skog av antenner som pryder den?

Prioriterar film och spel

Nå, utseendet är inte allt. D-Link har vettiga funktioner också. Har du ett litet trådat nätverk hemma kan du glädja dig åt att det sitter fyra gigabit ethernet-portar på baksidan.

Routern stoltserar med wish, en teknik som automatiskt kän-

ner av om ljud-, video- eller spel-innehåll används i det trådlösa nätverket och sedan prioriterar dessa före mindre tidskrävande trafik som e-post eller filöverföringar.

Routern håller även reda på dynamiska ip-adresser om du har en egen ftp eller liknande.

Det finns också en usb-ingång på baksidan, men den går det inte att göra mycket med. Förutom en wcn-installation (där du sparar alla inställningar i ett usb-minne, så du slipper ange lösenord och annat). En ny router borde ha usb-stöd för skri-

Hjälpsam. Har du en egen server men dynamiskt ip-nummer håller D-Link DIR-655 reda på allt du behöver.

D-LINK DIR-655

Tillverkare/kontakt: D-Link, www.dlink.se
Hitta din återförsäljare på: pcfforall.se/extra
Systemkrav: Dator och internet.
Säkerhet: 64/128-bit wep, wpa, wpa2.
Standard: 802.11b/g/n (draft).
Räckvidd: Över 30 meter.
Ingångar: 4 st gigabit, wan, usb.
Storlek: 11,7 x 19,3 x 3 cm.
Effektförbrukning: 11 watt.
Cirka pris: 1 900 kronor.

+ Enkel att installera, flera bra finesser.

- Ful, går inte att koppla skrivare till, inte så snabb.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

vare eller hårddisk. På säkerhetssidan finns däremot inget klaga på. DIR-655 är enkel att ställa in säkerheten på, den har inbyggd brandvägg (stöd för spi och nat), föräldrakontroll och stöd för upnp (universal plug and play).

Petter Ahnstedt

EN SKARPING TILL WEBBKAMERA

Creative Live Cam Optia AF är världens första webbkamera med två megapixels upplösning.

Med Skype är det busenkelt att ringa videosamtal. Allt som behövs är ett konto och en webbkamera. Creatives nya kamera är enligt dem själva världens första webbkamera med två megapixels upplösning. Och visst är bilden bra, men spelar det egentligen någon roll?

Kameran är en liten historia som du sätter på skärmens ovan- del, det finns en liten klämma som ska spännas fast, men det är för bärbara datorer.

Själva installationen är full av onödiga program – varför skicka med ett att göra kalendrar med? Men det finns en del festliga program också.

Roliga effekter

Om du vill kan du lägga på kul effekter på videon som visas. Med hjälp av ett litet program kan du ändra bakgrunden, så att det ser ut om du befinner dig någon annanstans. Kanske perfekt om chefen är en

snokande typ som ringer videosamtal för att se att du verkligen är hemma när du är sjuk; byt ut Copacabana mot en bild föreställande ditt hem och saken är biff. Kanske.

Problemet med kameran är alla program som installeras. Det vore enklare med ett enda program som innehöll alla olika delar. Nu måste du i stället leta efter vilket program som gjorde vad. Vill jag skapa en rolig bakgrund borde det finnas en meny för det i kameraprogrammet, i stället för att det är ett helt nytt program.

Nej, enkelhet verkar inte vara ledordet för något så enkelt som en webbkamera. Synd på så rar hårdvara. Men kameran fungerar åtminstone lika bra tillsammans med Skype som Windows Messenger.

Petter Ahrnstedt

CREATIVE LIVE CAM OPTIA AF

Tillverkare/läs mer:

Creative, www.creative.com

Hitta din återförsäljare på:

pcforall.se/extra

Systemkrav: Pentium 4 1,6 GHz, Windows XP SP2/Vista, 256 MB ram, 500 MB ledigt hårddiskutrymme, usb 1.1.

Anslutning: Usb.

Optik: 2 megapixel, autofokus.

Videoupplösning:

1 600 x 1 200 pixel.

Bildupplösning: 3 200 x 2 400 pixel (då är bilden interpolerad.)

Mikrofon: Ja, två stycken.

Cirka pris: 500 kronor.

+ Billig.

– För många onödiga program som förvirrar, autofokus har svårt att fokusera, en del funktioner vägrar fungera.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

BILLIGT TA KÖRKORT PÅ DATORN

Varför bara sitta med näsan i en bok och plugga teori? Använd datorn – också!

Bonniers Trafikskola 2007 hjälper dig att plugga inför teori-provet, men för all del också en hel del trafikvett. Programmet är enkelt upplagt med olika interaktiva övningar som förhoppningsvis leder till körkort.

Körskolan är indelad i elva olika delar. De innehåller allt från säker förarmiljö, säkerhet ute i trafiken till ett teori-prov. Varje del avslutas med ett litet prov.

Grafiken som används som illustrationer är tydlig och kompletteras med riktiga bilder. Under varje delmoment berättar en röst för dig vad du ska tänka på i trafiken.

Bäst som komplement

Upplägget följer Vägverkets kursplan och jämfört med teori-böckerna är det ingen större skillnad – förutom att du inte behöver läsa lika mycket.

Men att uteslutande använda programmet skulle jag inte rekommendera.

Varför? Jo, jag tillhör de där som tog körkort i vuxen ålder och använde mig av en tidigare version av just Bonniers Trafikskola. Och det var sååå tråkigt. Berättarrösten må vara hur pedagogisk som helst, men det blir alldeles för tråkigt att lyssna på i längden. Det är inte heller enklare att lära sig via datorn, och risken finns att du bara studerar de frågor som avslutar varje lektion i stället för att försöka lära dig.

Däremot kompletterar boken

och programmet varandra bra. Om du bara skulle använda ett av dessa medium skulle jag trots allt rekommendera boken. Den är inte så trist som alla säger och saker som statistik och siffror fastnar enklare i bokform.

Bra är i alla fall att du kan hoppa mellan lektionerna, tidigare var du tvungen att göra dem i kronologisk ordning.

Petter Ahrnstedt

Backspeglar. "Vilket påstående är korrekt?" är ett typiskt upplägg i Bonniers Trafikskola.

BONNIERS TRAFIKSKOLA

Tillverkare: Teknikhuset.

Kontakt: KE Media, 08-445 50 55, www.kedia.se

Systemkrav: Pentium II 500 MHz, Windows 98/2000/Me/XP/Vista, 128 MB ram, ljudkort, internetanslutning.

Språk: Svenska.

Läs mer: www.bonniertrafikskola.se

Cirka pris: 400 kronor.

+ Billigt, överskådligt, goda möjligheter att testa dig själv kontinuerligt.

– Trist att lyssna hela tiden.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Vägningsplikt. Här tränar du att köra i villaområden. Akta soptunnan!

SMIDIG MEDIESERVER

Dvd-och mediespelaren Dueple är en bra bas när du vill njuta av film eller musik från datorn till tv:n.

En smart multimediespelare klarar att spela upp i princip allt. Och detta ska den göra med minsta möjliga problem. Mediespelaren Dueple kan spela upp det mesta på din tv eller stereo, inklusive högupplöst material i 1080p via dvi-utgången. Inte illa!

Skrymmande är den inte heller. Den är ungefär lika stor som ett lexikon och då sitter det också en dvd-spelare i den.

Spelaren ansluts enkelt till en platt tv, datorskärm eller gammal hederlig

tv modell större genom antingen komposit, komponent, s-video eller dvi-anslutning.

Gränssnittet Dueple använder sig av är enkelt. Du möts av stora ikoner som symboliserar hårddisk, dvd, nätverk eller usb.

Säg att du har en massa material på hårddisken. Du markerar den, klickar på OK med fjärrkontrollen och får åtkomst till dina filer. Markera filmklippet du vill spela upp och klicka på OK igen. Svårare är det inte.

Spela över nätverket

Dueple har också ethernet-anslutning, med denna kommer du även åt filer som ligger på andra datorer i nätverket. Men

det är inte helt logiskt. Du måste skapa en utdelad mapp som heter Dueple på samtliga datorer som ska

tillhandahålla filmfiler. Detta är långt från glasklart i handboken, men det är möjligt att detta kommer att åtgärdas med en firmware-uppdatering. Du kan också koppla den via usb till en dator och sedan föra över filer.

När du köper en Dueple levereras den utan hårddisk. Det går ju att ha synpunkter på, men har du en gammal dator du inte använder kan du alltid ta hårddisken från den. Eller så köper du en ny, de kostar inte så värst mycket i dag. För 500 kronor får du en på 160 gigabyte.

Visar alla filmformat

Kika på film med Dueple går i vilket fall hur bra som helst. Bilden är bra och ryckfri, även när vi spelar upp ett klipp på 1080p rullar det på smidigt. Samma sak när en spelas över nätverket. Färger och kontrast ser på det hela mycket bra ut.

"Ansluts enkelt till platt tv eller datorskärm"

Nödvändiga ingångar för anslutning till tv och dator - det går bra med en gammal tv också.

Dueple kommer utan hårddisk men du kan ta en från en gammal dator eller köpa till en billigt.

Utöver film går det också att se på bilder och lyssna på musik. Dueple har stöd för de flesta ljudformaten.

När det kommer till film finns det i princip ingenting den inte klarar. Den kan spela upp en film direkt från en iso-fil, från en ts_video-mapp, mpeg2, divx och xvid och wmv9-filer.

Det går också att spela upp olika textformat, som srt, smi och smil.

Men det finns ett knippe buggar. Dueple ställer om upplösningen när du stängt av den och sedan sätter på den. Det går att leva med, värre är att den utrustas med en liten 35-millimeters fläkt som är alldeles för högljudd.

Har du mycket film i datorn och letar efter ett enkelt alternativ till ett Media Center, då är det här en vettig lösning.

Petter Ahrnstedt

DUEPLE 350D

Tillverkare/kontakt/läs mer: Dueple, www.dueple.se (kan köpas på hemsidan)

Systemkrav: Dator med usb-ingång, någon form av tv.

Spelbara format (ljud): Mp3, wma, aac, ogg, pcm, ac3, wav.

Spelbara format (bild): Mpeg 1/2/4, ifo, vob, tp, ts, mp4, avi, asf, wmv, wmv9, divx, xvid, iso.

Upplösning: 720p, 1080i, 1080p.

Storlek: 22 x 18,5 x 7,5 cm.

Effektförbrukning: 25 watt, standby: 0-4 watt.

Cirkapris: 2 400 kronor (utan hårddisk).

Bra bild, dvd-spelare, kan spela många filformat.

Buggig, högljudd, plöttrig fjärrkontroll, hårddisk ingår inte, kan inte spela in.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

SPELKORT FÖR SMÅ PLÅNBÖCKER

Här är grafikkortet som inte kostar skjortan och som har stöd för senaste grafiken.

Asus senaste är gjort för dig som inte vill lägga ut 5 000 kronor på ett grafikkort. Det har ändå stöd för Directx 10, som än så länge knappt finns i några spel. Men Flight Simulator X använder det, till exempel.

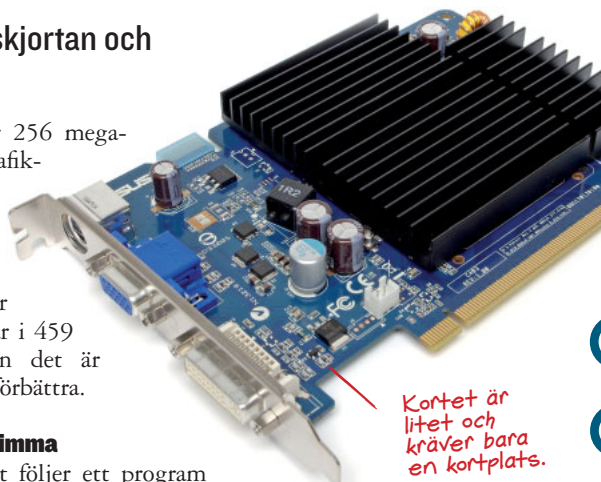
Det här är ett litet kort som inte kräver dubbla kortplatser i datorn. Du behöver inte heller installera ett nytt nätaggregat. Kortet är dessutom fläktlöst, så du slipper mer oväsen från datorn.

Kortet har 256 megabyte grafikminne klockat till 800 MHz och en grafikprocessor som arbetar i 459 MHz, men det är enkelt att förbättra.

Lätt att trimma

Med kortet följer ett program som gör det enkelt att överklocka; dra i några reglage, kryssa i en ruta för att övervaka eventuell överhettning

Enkelt. Med överklockningsverktygen behöver du inga förkunskaper för att trimma grafikkortet.

och starta om datorn. Klart! Du behöver inte några förkunskaper eller ladda ned särskilda program. Det går att få upp prestanda några snäpp.

När vi kör testprogrammet 3d Mark 05 presterar kortet 4 226 poäng, långt från rekord alltså.

ASUS EN8500GT SILENT

Tillverkare/kontakt/läs mer: Asus, 08-588 989 00, www.asus.se

Systemkrav: Dator med ledig pci-express plats.
Minne: 256 MB ddr2, 800 MHz.
Grafikprocessor: 459 MHz.
Max upplösning: 2 058 x 1 536 pixel.
Utgångar: Dvi, vga, komponent ut.
Cirkapris: 950 kronor.

+ Bra budgetkort, inga störande fläktar.

- Svårt att säga hur kortet klarar av kommande spel.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3d Mark 05: 4 226 poäng.

Men kika på priset: under tusenlappen! Med det i åtanke blir det här är ett bra val om du spelar datorspel lite då och då.

Petter Ahnstedt

SKYPE OCH TELIA I SAMMA LUR

Internettelefoni via Skype blir ett ännu bättre alternativ när datorn inte behöver vara påslagen.

Linksys telefon CIT400 går att koppla direkt till en router för Skype-samtal (och givetvis det vanliga telefonjacket). Fördelen med det är att du inte behöver ha datorn påslagen så fort du ska ringa ett internettelefonisamtal.

Paketet består av tre delar: telefonen,

dosan som kopplas till router samt en kombinerad laddare och stativ för telefonen.

Något program behövs inte. Så fort telefonen är inkopplad matar du in dina användaruppgifter i telefonen via knapparsatsen. Lite pilligt är det, men det går rätt snabbt trots allt. När du gjort detta klickar du på Sign in – nix, svenska finns inte som språkval – och om du gjort allting rätt loggas du in till Skype.

Du får frågan

Varje gång du ringer ett samtal frågar telefonen om det är ett Skype-samtal eller vanligt

samtal som du vill ringa. Om du blir uppringd spelar det ingen roll, då är det bara att svara.

Telefonens gränssnitt är enkelt och påminner till stor del om vilken mobiltelefon som helst. Den har polyfona signaler och en taltid på upp till tio timmar. Då är det bra med Skype, som inte kostar något.

Ljudkvaliteten i telefonen är bra, likaså om du använder den som högtalartelefon. Vad som kunde vara bättre är skärmen. Mobiltelefonerna ligger årtal före med sina knivskarpa och ljusstarka skärmar. Varför inte det kan appliceras på Skype-telefoner är lite av en gåta.

Mer att klaga på är alla laddare som behövs – två stycken! Går det inte göra en telefon där basstationen sitter ihop med laddaren? Det känns inte helt övertygande att byta ut den ordinarie telefonen bara för att få ännu fler sladdar och apparater som ska stå och ta plats.

LINKSYS CIT400

Tillverkare/läs mer: Linksys, www.linksys.com

Systemkrav: Router och landlina.
Menyspråk: Engelska.
Taltid: 10 timmar.
Standby: 120 timmar.
Batteri: Två uppladdningsbara aaa-batterier (ingår).
Räckvidd: Cirka 40-50 meter.
Ingångar: Ethernet, telejack.
Skärm: Färg, 1,5 tum.
Storlek telefon: 4,5 x 2,6 x 14,3 cm.
Vikt: 99 gram.
Elförbrukning: 6w (basstation).
Cirkapris: 1 800 kronor.

+ Enkel att använda och att koppla in.

- Dyr, dålig skärm, har inte svenska som menyspråk.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Bortsett från det har du här en telefon som är både enkel att installera och att använda. Om du vill kan du ansluta upp till fyra telefoner till en basstation.

Petter Ahnstedt

LEVERANS SAMMA DAG SOM DU BESTÄLLER!*

- LÅGA PRISER • 30 DAGARS ÖPPET KÖP
- KÄNDA MÄRKESVAROR • SNABBA LEVERANSER

300 MBPS TRÅDLÖS ÖVERFÖRING!

SPARA 200
NU! 1290

BELKIN N1 trådlös router

- För dig som vill ha det bästa
 - Upp till 300 mbps överförings-hastighet
 - Överför strömmande video i HD-kvalitet utan problem
- Ord pris 1490:-
Art nr F5D82314

Köp till:

BELKIN N1 USB adapter

- USB adapter för enkel installation av trådlöst nätverkskort i din dator
 - Överför i hastigheter upp till 300 mbps
- Art nr F5D8051

995

995

BELKIN N1 Express Card

- Nätverkskort för din laptop
 - Överför i hastigheter upp till 300 mbps
- Art nr F5D8071

399

BELKIN Vista Transfer Cable

- Överför all din data från din gamla dator till den nya
 - Enkel att använda
- Art nr F5U258EA

449

BELKIN 54 mbps nätverksbundling

- Komplet startpaket för dig som vill komma igång med trådlöst nätverk
 - Innehåller router och USB adapter
 - Klarar hastigheter på upp till 54 mbps
- Art nr B5D035

699

BELKIN Trådlös printserver

- Äntligen en printserver som fungerar för multifunktions maskiner
 - Scanna, kopiera och skriv ut trådlöst i ditt nätverk från en och samma maskin
- Art nr F1UP0002

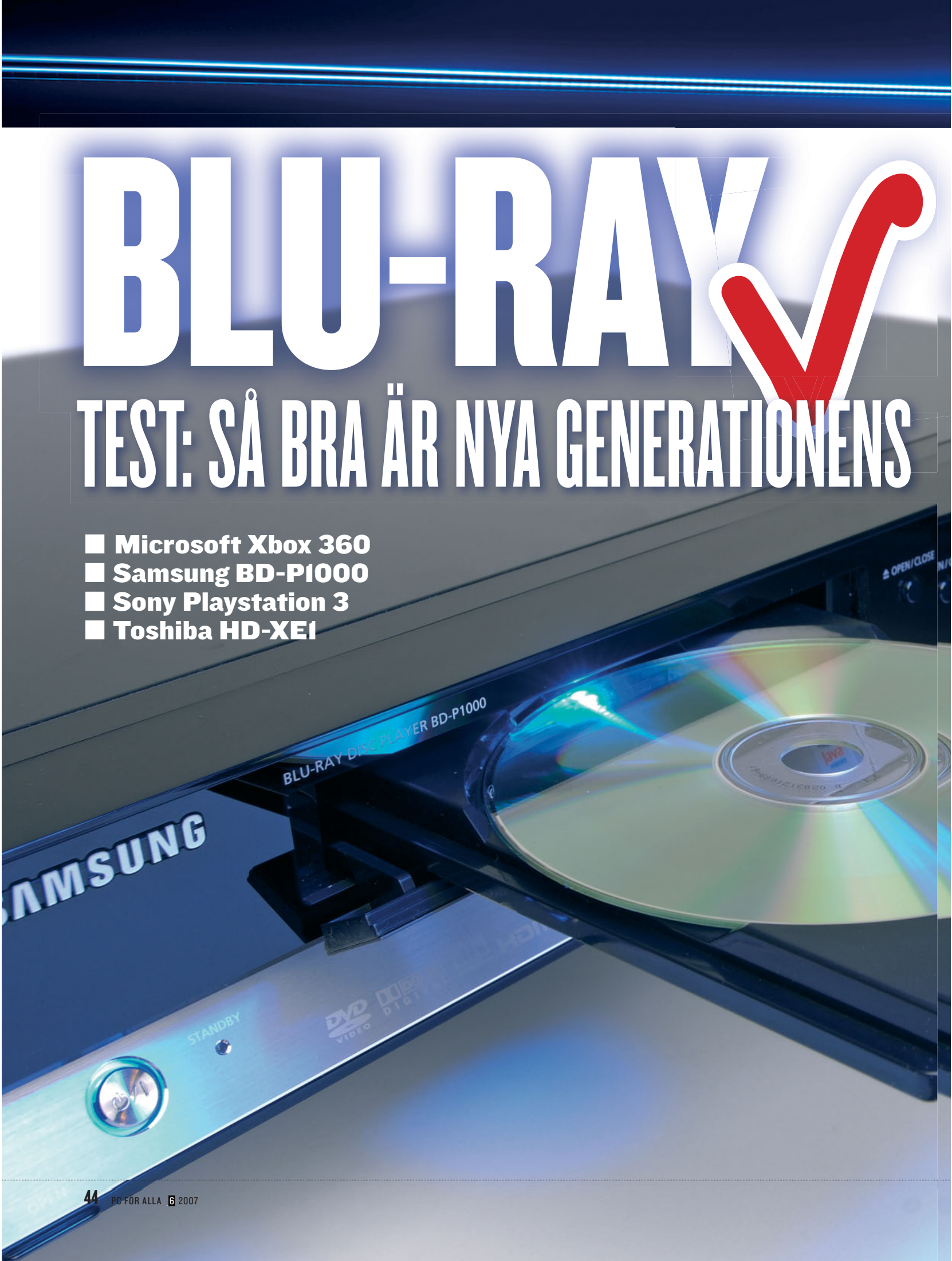
* **Collect @ Store**

Boka på internet och hämta produkten i ett av våra 9 varuhus. Enkelt och smidigt! Enda förutsättningen är självklart att produkten finns på lager. Om så inte är fallet, beställ den på hemsidan så skickar vi hem produkten med posten.

Handla online på Europas största datorkedja!

www.pccity.se

PC CITY
Computer Superstore

BLU-RAY ✓

TEST: SÅ BRA ÄR NYA GENERATIONENS

- Microsoft Xbox 360
- Samsung BD-P1000
- Sony Playstation 3
- Toshiba HD-XE1

SHD-DVD

DIGITALA VIDEOSPELARE!

Framtidens högupplösta filmformat är redan här. Men vad ska du välja? PC för Alla har testat två spelare av varje sort – och siar om framtiden.

Hd-dvd och blu-ray är framtidens lagringsformat och filmformat. De två formaten bygger på snarlika tekniker; det enda som skiljer är våglängden på laserstrålen som läser av skivorna. Genom att utnyttja blå och violett laser (blu-ray betyder faktiskt blå stråle), som använder sig av kortare våglängd än den röda lasern som dvd använder, går det att lagra mer på skivorna.

Text: Petter Ahrnstedt

E-post: petter.ahrnstedt@idg.se

"Blu-ray lagrar sex gånger mer än dvd"

Hur mycket mer? Tja, en dubbelsidig blu-ray-skiva kan lagra sex gånger mer än en dubbelsidig dvd-skiva, det vill säga hela 50 gigabyte.

Det stora samtalsämnet nu är vilket format som kommer att vinna. Båda lägren är så klart säkra på att just deras format har bäst förutsättningar, men som tur är spelar det mindre roll för dig. Snart kommer det att släppas multiformatspelare, som klarar både hd-dvd och blu-ray.

Många har dragit parallellen till det stora

På nästa sida: Så funkar tekniken

BÄTTRE BILD – OM DU HAR PLATT TV

formatkriget mellan betamax och vhs, där det senare gick segrande ur striden, trots att betamax hade bättre bildkvalitet.

Anledningen till att betamax förlorade var att de inledningsvis inte kunde spela in mer än en timme på ett band. Den mer populära förklaringen till förlusten är att porrindustrin valde vhs som format, men detta är faktiskt en myt.

Det stora användningsområdet för hd-dvd och blu-ray är i dagsläget inom (vanlig) film. Det har visserligen dykt upp bärbara datorer

med hd-dvd-spelare (Toshiba Qosmio är ett exempel) och det finns också interna blu-ray-brännare för stationära datorer. Men dessa kostar omkring 7 000 kronor, och är knappast något som vanliga konsumenter kostar på sig i dagsläget. Så än så länge är det framför allt film det handlar om.

Fördelen med hd-dvd och blu-ray är att filmerna är högupplösta och har mycket bättre bild än dvd. I och med att skivorna kan lagra så mycket data kan du se filmerna i full hd-upplösning, det vill säga 1 920 x 1 080 pixel eller 1080p som det också kallas.

Om du har en platt tv som inte har full hd-upplösning men som är hd-klar, det vill säga har upplösningen 1 280 x 720 pixlar eller 720p, får du också en mycket mer detaljerad bild med hd-dvd eller blu-ray än vad en dvd-film har. Annars spelar det mindre roll. Det är ingen som helst vits att koppla in en av dessa spelare till en vanlig crt-tv; det vore som att montera in en moppemotor i ett Ferrari-chassi.

Faktum är att bildkvaliteten ibland är lite för bra för att alla ska känna sig nöjda. Skådespelare och nyhetsuppläsare måste sminkas på ett nytt sätt för att inte se konstigt spacklade ut – och varje liten kvissla syns med förskräckande tydlighet när ansiktet är superskarpt och dessutom uppförstorat på en 40-tumsskärm. Likaså kan du som tittare enkelt avslöja vissa filmtrick och specialeffekter som du inte kunde se i traditionell upplösning. Men det är förhoppningsvis nybörjarproblem.

Blu-ray vinner

Det format som kommer att gå segrande ur striden är förmodligen blu-ray. Bakom detta finns de stora filmbolagen, som Sony Pictures,

"Du får en mycket mer detaljerad bild än med dvd"

Blu-ray lagrar sex gånger mer än dvd

	Dvd	Hd-dvd	Blu-ray
Speltid (standardupplösning)	3,8 timmar	13,3 timmar	22,2 timmar
Speltid (hd-material, 13 Mbit/s)	-	5,1 timmar	8,5 timmar
Lagringsmängd (ett lager)	4,7 GB	15 GB	25 GB
Lagringsmängd (dubbla lager)	8,5 GB	30 GB	50 GB
Överföringskapacitet	11 Mbit/s	36,5 Mbit/s	54 Mbit/s
Bildupplösning	720 x 480 pixel	1 920 x 1 080 pixel	1 920 x 1 080 pixel

Tittarpanelen: Det är otroligt stor skillnad!

Johan, Ammis och Gabriel har alla dvd-spelare och gillar att se på film. Därför testar vi om de kan se någon skillnad på vanlig dvd-film och hd-dvd.

I dvd-spelaren snurrar King Kong och likaså i hd-dvd-spelaren (Xbox 360 tillsammans med HD DVD Player). Filmen visas på en 37-tums platt tv med full hd-upplösning. Filmerna synkroniseras i spelarna så att panelen kan jämföra samma scener i filmen.

Det första de reagerar på är färgerna.

– Det är otroligt stor skillnad på färgerna mellan hd-dvd och vanlig dvd, tycker Ammis, som direkt kan se skillnaden mellan de olika formaten, där hd-dvd har mycket klarare och starkare färger.

Johan blir också förvånad över vilken dassig kvalitet dvd-film har jämfört med hd-dvd.

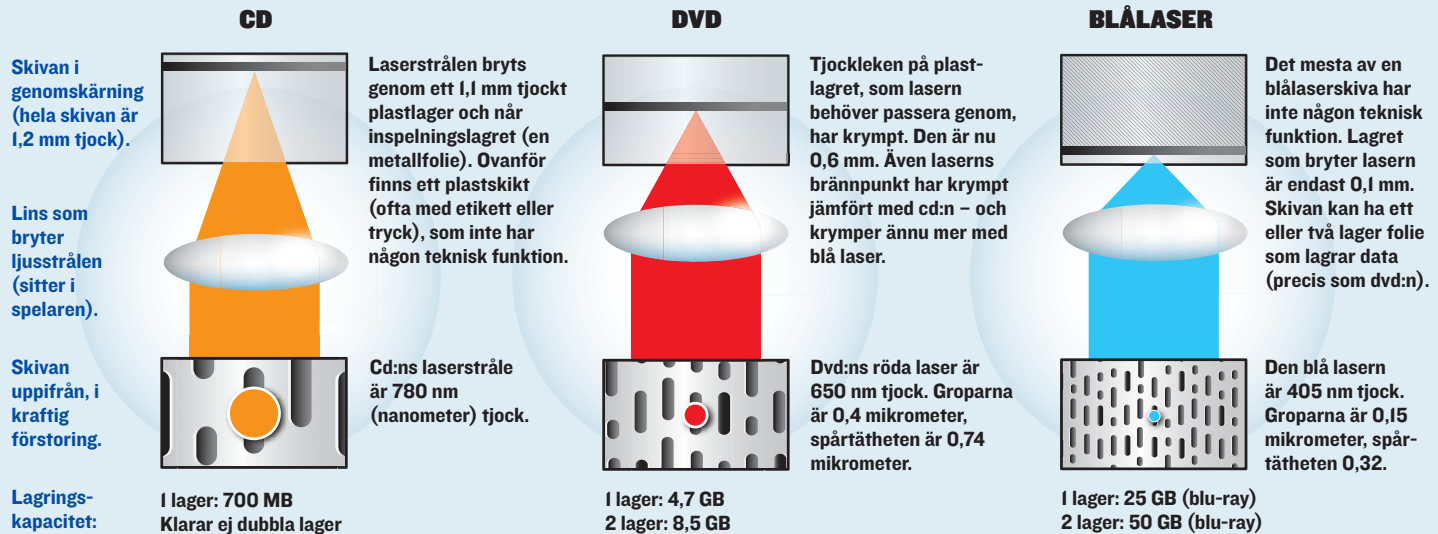
– Man blir ju fartblind. I går var dvd överlägset bäst och nu när jag ser det bredvid hd-dvd

Imponerade. Johan, Ammis och Gabriel blir förvånade och förtjusta över den höga kvaliteten på hd-dvd-filmen. Men köpa egna spelare? Nej, inte än.

Från cd till blålaser – så funkar tekniken

Cd:n, dvd:n och de nya teknikerna blu-ray och hd-dvd (blålaser) använder laserstrålar för att mäta ojämnheter i en reflekterande yta och registrera dessa. Hur mycket som kan lagras på en skiva bestäms dels av groparnas storlek, dels av spår-tätheten. En finare laserstråle klarar att läsa mindre gropar som packas tätare. Genom att använda en

annan våglängd än en vanlig cd, går det att lagra mer på dvd-skivorna – och ännu mycket mer på hd-dvd och blu-ray. Den röda lasern (som används av dvd:n) är 650 nm (nanometer) medan den blå är 405 nm. Som jämförelse kan vi säga att ett hårstrå från ditt huvud är 100 000 nm tjockt. Det är alltså väldigt små mått det rör sig om.

Disney och 20th Century Fox. Och bland datorstillverkarna finns de allra största – som Dell, HP och Apple.

På hd-dvd-sidan är det framför allt Microsoft och Toshiba som ger formatet sitt helhjärtade stöd.

Blu-ray har också fler funktioner då det har stöd för java. Det innebär att du när som helst i filmen kan plocka fram delar av menyn som kapitelindex, ljudspår eller liknande, samtidigt som filmen fortsätter att rulla på skärmen. Mer avancerade funktioner

är också på gång, som till exempel möjligheten att markera en skådespelare i filmen och via en databas få information om henne eller honom. ■

På nästa sida: 4 spelare testas

ser dvd riktigt suddigt och dåligt ut. Det ser mer ut som vanlig tv, det är ungefär lika stor skillnad som mellan att se på tv och gå på bio!

Samtliga tre tycker också att det är mer djup i bilden, samt att kontrasterna är bättre i hd-kvalitet.

– Det är ungefär lika stor skillnad som mellan vhs och dvd, tycker Gabriel.

Efter en stunds tittande visar det sig att hd-dvd skoningslöst avslöjar specialeffekterna. Visserligen kan tre vuxna människor rätt snabbt lista ut att en apa på 20 meter förmodligen är datoranimerad, men det finns andra saker som inte ser så bra ut i det högupplösta formatet.

– Man kan ju se på en gång att hon är inklippt i King Kongs hand, säger Johan och får medhåll av de övriga.

Men kommer någon av dem att köpa en hd-dvd- eller blu-ray-spelare?

– Nja, det känns inte så motiverat än. Filmutbudet är för litet, säger Gabriel. ■

Det här behövs för att se hd-film

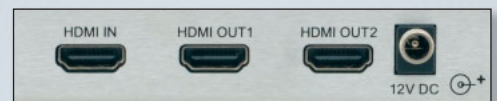
För att du ska kunna se högupplöst film räcker det inte med en blu-ray- eller hd-dvd-spelare. Du måste även ha en tv som är hd-klar. Har du en gammal crt-tv (den klumpiga sorten med bildrör), kan du alltså glömma hög upplösning. De flesta platta tv-apparater som sålts de senaste åren är dock märkta med logotypen HD ready, vilket betyder hd-klar. Läs mer om det i artikeln ovan.

Anslutningen till tv:n är också viktig. Scart-kontakt eller komposit dugar inte; du måste använda hdmi- eller komponentanslutning. För att en tv ska få bära logotypen HD ready krävs det att den har hdmi- samt komponentingång.

Komponentutgången klarar inte högre upplösning än 1080i, vilket innebär att du inte kan dra nytta av att filmerna kommer i 1080p. Men skillnaden är så liten att du troligen inte märker den.

Analog. Komponentanslutningen ser ut så här, och är faktiskt en analog ingång.

Hdmi. Så här ser hdmi-kontakten ut. Om din tv har dvi-ingång i stället för hdmi så finns det adaptersladdar.

Hdmi är den senaste typen av anslutning, och förkortningen står för high definition multimedia interface. Samma kontakt för över både ljud och bild samtidigt. Hdmi-kontakten stöder också krypteringen hdp, ett slags kopieringsskydd.

BLU-RAY MOT HD-DVD

HD-dvd

Underkänd Xbox låter som en hårtork

Till skillnad från Playstation 3 kan inte basversionen av Xbox 360 spela upp högupplösta filmer. För att göra detta behöver du en extern spelare, HD DVD Player. Priset för denna är 1 800 kronor, men du måste ha en Xbox 360 också som kostar runt 3 500 kronor.

Den lilla hd-dvd-spelaren är inte större än en extern dvd-brännare, eftersom det mesta av hårdvaran sitter i Xbox. Det leder oss osökt in på den första nackdelen: Xbox 360 har bara en komponentutgång, såvida du inte köpt en Xbox Elite (en uppdaterad Xbox 360) som har hdmi-utgång.

Bildkvaliteten är utmärkt – knivskarp och med bra färger. Kontrollen som följer med spelaren är bra, och till skillnad från Toshiba:s spelare är HD DVD Player riktigt rapp.

Men det finns två rejäla irritationsmoment: Ljudnivån och alla sladdar som måste till. Xbox 360 låter som en hårtork och likaså HD DVD Player när den blir varm. Oljudet som dessa två alstrar är helt enkelt oacceptabelt för filmvisning. Ser du actionfilmer med volymen på max spelar det mindre roll, men allt annat förstörs av oljudet. Därför blir betyget underkänt.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Blu-ray

Stilren Samsung ger knivskarp bild

Samsung BD-P1000 är en stilren historia med avskalad front som spelar upp blu-ray-filmer med knivskarp bild. Det finns en stor knapp som styr uppspelningen, en annan knapp för vilken tv-utgång du vill använda samt en som matar ut släden för skivorna. Vill du komma åt fler kontroller får du öppna en liten list.

BD-P1000 är dessvärre en rätt seg spelare, när du matar i en film tar det ungefär 15-20 sekunder innan du kan börja titta. Ljudmässigt låter den svagt, men fläkten som sitter på baksidan skulle kunna vara något tystare.

Fjärrkontrollen är spartansk och fungerar väl för sitt ändamål. Men det hade varit trevligt med bakbelysning vid nattsvarva filmsittningar.

När det gäller bildkvalitet är det inte mycket att orda om. Färger, kontrast och skärpa är betydligt bättre än vad en vanlig dvd-film klarar av. Fördelen med högupplösta filmer och tv-sändningar är att du kan sitta närmare tv:n utan att det ser dåligt ut.

Den här spelaren har sjunkit rejält i pris och kostar i dag runt 6 500 kronor, men går nog att hitta billigare än så.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

ALLA FAKTA OM SPELARNA – SAMSUNG

	Microsoft Xbox 360	Samsung BD-P1000
Tillverkare/kontakt	Microsoft, 08-752 56 00, www.xbox.com	Samsung, 08-590 966 00, www.samsung.se
Spelbara format	Cd, cd-r, cd-rw, dvd-r (video), dvd-r dl (video), dvd-rw (video), dvd video, hd-dvd video.	Mp3, jpeg, cd-r, cd-rw, dvd-r, dvd-rw, dvd-ram, blu-ray.
Ljudformat	Dolby digital 5.1, dolby pro logic II, dts 5.1.	Dolby digital, dts.
Bildformat	480p, 576p, 720p, 1080i, 1080p.	720p, 1080i, 1080p.
Utgångar	Komponent och komposit (om du inte har en Xbox Elite, som även har hdmi).	Hdmi, komponent, komposit, s-video, coaxial, optisk, 2 rca (stereo).
Storlek (b x h x d)	30,9 x 8,3 x 25,8 cm	43 x 7,9 x 32,5 cm
Cirka pris	3 300 + 1 850 kronor*	6 500 kronor
+	Bra bild, kan spela spel.	Vass bild, tyst.
-	Mycket störande buller, kräver en Xbox 360.	Fjärrkontrollen, sega menyer.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Testvinnare

Blu-ray

Playstation 3 kombinerar film och spel

Sonys problembarn Playstation 3 (den säljer dåligt) kan spela upp blu-ray-filmer utan att du behöver köpa till någonting. Tanken är väl att Playstation 3 (PS3) ska göra för blu-ray vad föregångaren PS2 gjorde för dvd-filmen. Frågan är om det fungerar den här gången.

Hur som helst, det är inga problem alls att spela upp en blu-ray-film på PS3. Tvärtom, gränssnittet är enkelt att manövrera i och du styr allting med handkontrollen. Det är inte lika enkelt som med en fjärrkontroll, men det fungerar bra.

Bildmässigt ser det bra ut. Fina färger och lite brus i bilden. PS3 är dock aningen högljudd. Det är snudd på störande, men har du den i en tv-bänk försvinner en stor del av ljudet.

Vad som är dåligt är anslutningsmöjligheterna. Här finns hdmi eller komposit, ingenting däremellan. Vad hände med komponent? Till fördelarna måste vi dock säga att det går att spela spel med PS3, men i dagsläget är inte det något köpargument då dessa håller kass kvalitet. PS3 har också problem med att skala film. Om tv:n inte har stöd för 1080i, men däremot 720p, så skalar PS3 ned till 576p. Det är illa.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Hd-dvd

Högklassig bild med seg Toshiba

Liksom Samsungs spelare är Toshiba HD-XE1 seg, ja, den är faktiskt ännu långsammare. Det är väl en sak att det tar 45 sekunder innan maskinen är redo att användas, men segheten som finns när du bland annat ska byta kapitel är mycket irriterande.

Den stora skillnaden är att Toshiba är en hd-dvd-spelare, ett format som även har stöd för full hd-upplösning, det vill säga 1080p (1 920 x 1 080 pixel).

Liksom Samsungs blu-ray-maskin är bilden ingenting att klaga på. Allt ser otroligt bra ut: färger, skärpa och kontrast. Delar av detta beror naturligtvis även på vilken tv du har, men visst är bilden högklassig hur du än vrider och vänder på det.

Toshiba ansluts via hdmi eller komponent, men det går också att ansluta spelaren till internet via nätverket för att ladda ned firmware-uppdateringar. Det hade varit roligare om det gått att ansluta den till en mediaserver för att kunna strömma film från en dator.

HD-XE1 är enkel att ställa in, men allting går sirapssegt. Till det positiva hör bra anslutningsmöjligheter och analog ljudutgång för surroundljud.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

ÄR BÄST I TEST

Sony Playstation 3

Sony, 08-587 822 00,
www.playstation3.com

Cd, cd-r, cd-rw, dvd-r (video), dvd-r dl (video), dvd-rw (video), dvd video, blu-ray.

Dolby digital, dts 5.1, dts 96/24, dts es.

480p, 576p, 720p, 1080i, 1080p.

Hdmi 1.3, optisk ljudutgång, multi connector.

32,5 x 10 x 27,5 cm

6 100 kronor

Vass bild, kan spela tv-spel

Låter för mycket, upplösningsproblem.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Toshiba HD-XE1

Toshiba, 08-704 09 00,
www.toshiba.se

cd, cd-r, cd-rw, dvd video, dvd-r, dvd-r dl, dvd-rw, dvd-rom, dvd-vr, hd-dvd video, twin format disc (hd-dvd & dvd video).

Dolby digital, dolby digital plus, dolby true hd, dts, dts hd high resolution audio.

720p, 1080i, 1080p.

Hdmi, komponent, coaxial, optisk ljudutgång, analog 5.1-utgång, scart.

43 x 6,5 x 34,5 cm

8 500 kronor

Vass bild, bakbelyst fjärrkontroll.

Otroligt långsam och seg, dyr, surrande fläkt.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LG klarar båda formaten

LG Electronics BH100 är den första spelaren som klarar både hd-dvd- och blu-ray-formatet. Smart – men så kostar den som två vanliga spelare också – priset ligger på cirka 14 000 kronor. Läs mer: nordic.lge.com/sv/index.do

Så gjorde vi testet

Vi testade samtliga hd-dvd- och blu-ray-spelare som fanns på marknaden vid testtillfället, utom en enklare variant av Toshiba's spelare. Samtliga testade maskiner kopplades till en platt tv med full hd-upplösning. Sedan bedömdes bilden, spelarens funktioner, fjärrkontroll samt ljudnivå. Bildkvalitet och spelarens ljudnivå viktades högst då dessa är viktigast för själva filmupplevelsen.

En modern gps är inte bara till för autobahn. När du parkerat bilen hjälper den dig att hitta kaféer, hotell och museer på storstadssemestern. PC för Alla åkte till en europeisk metropol för att sätta ett gäng coola city-gps:er på hårda prov.

BÄSTA GPS:EN FÖR

Plötsligt står vi där och ser dumma ut. Jag vet inte vilken gång i ordningen. Solen gassar, och den tillsammans med hettan och stöket av tusentals turister som rör sig i alla riktningar omkring oss gör det svårt att koncentrera sig. Ändå skulle det här bli ögonblicket då tekniken äntligen segrade. Då en svikare visade sig vara en sann vän.

Vi är på väg mot katedralen i Barcelonas gamla stadskärna – en gigantisk, gotisk kyrka, flera kvarter stor och rimligen ganska svår att missa. Men vi lyckas missa den. Ja, gång på gång, faktiskt.

Den gamla stadsdelen i Barcelona är lurig.

Text: Pontus Jeppsson

E-post: pontus.jeppsson@idg.se

Smala gränder och gator som inte alls gör det man tycker sig kunna förvänta sig av dem – att ta oss härifrån och dit vi ska.

Nej, i stället tar gatorna oväntade språng, viker av 90 grader och sedan 90 grader igen, och helt hänsynslöst transporterar de oss förvirrade svenskar någon helt annanstans än vi hade tänkt oss. Så står vi där igen. Och ser både förvirrade och korkade ut.

Jag rör handen motvilligt mot bröstfickan. Jag litar inte riktigt på gps:en, den har ju svikit mig förut. Ändå väcker jag den från sitt viloläge. Skärmen lyser upp, skarp trots solskenet.

Dagen innan var situationen helt tvärtom. Jag var fylld av entusiasm, och förklarade för mina reskamrater hur enkel tillvaron i den främmande staden skulle bli med gps-teknikens hjälp.

Vi hade sovit vår första natt i Barcelona, och var på väg till La Sagrada Familia – kultarkitekten Gaudís ofullbordade mästerverk (en galet stor kyrka, vi tycks ha en fallenhet för sådana). En lagom morgonpromenad från hotellet skulle kyrkan ligga, och jag knappade snabbt in destinationen i navigatören. Kollegan Martin Appels papperskarta föreföll mer än lovligt primitiv.

Väntar och väntar...

Vi började gå från hotellet, och jag väntade ivrigt på gps:ens instruktioner. Du vet "sväng höger om 100 meter" och så.

Den var tyst.

Längst upp på skärmen stod texten "Tar emot satellitdata". Markören som ska visa var man befinner sig var ett frågetecken. Inget annat hände.

TEST: GPS PÅ STADSVANDRING

Gps i hårdtest. Våra fem testexemplar fick verkligen visa vägen under några dagars irrande i solsteka Barcelona. Snart märkte vi att läcker design inte behöver innebära att gps:en gör sitt jobb...

CITYSEMESTERN

Min gps var stum, men det var inte Martin Appel. Medan jag gick längst bak och rotade med inställningar och tryckte på alla knappar jag kunde hitta för att försöka få den att åtminstone ge mig en liten ledtråd, ett litet pyttigt pip, om så bara en viskning, tog Martin täten och ledde oss höger och vänster mellan kvarteren – med hjälp av det där genant lågteknologiska redskapet som kallas papperskarta.

20 minuter senare var vi framme, och i skuggan av de svindlande kyrktornen stoppade jag tillbaka min gps i fickan, lite i smyg. På skärmen stod det "Tar emot satellitdata". Markören var fortfarande ett frågetecken.

Därför är det med stor tveksamhet jag ett dygn senare knappar in den gotiska katedralen i navigatören. Jag behöver inte ange

adressen, utan väljer poi i menyn – points of interest. Jag väljer kategorin kultur, och sedan gudstjänstlokal. Och där i listan finns den, Catedral de Barcelona. Nu gäller det.

Först är navigatören tyst. Sedan beräknar den, 10 – 20 – 50 och till sist 100 procent. *Plong!*

Äntligen lossnar det

Och nu visar den vägen! Med en stor grön pil (här är du), och stort rött streck (här ska du gå) och en stor rutig flagga (hit ska du!). Upp för en backe och runt ett hörn och rakt fram och sedan till höger.

Och där är den – katedralen. Fullkomligt enorm, och totalt gömd bakom byggnadsställningar och presenningar.

Men det gör inget. Min vän har ju visat sig från sin allra bästa sida. Med ett leende

släcker jag skärmen och stoppar ned gps-navigatören i bröstfickan igen.

Gps-tekniken är fantastisk. Men inte så bra att du klarar dig i en okänd storstad utan papperskartor och en och annan svengelsk fråga till lokalbefolkningen.

Det största problemet när vi testade gps-navigatörerna skarpt i Barcelona var att det ofta tog en vansinnig tid innan de fick kontakt med satelliterna och därmed fattade var de befann sig.

Om du ska köpa en gps till din bil kan det definitivt vara en poäng att köpa en liten modell, som du kan plocka med ut när du parkerar bilen. Men att köpa en navigator bara för att ha när du promenerar i stan är inget att rekommendera. Tekniken är helt enkelt inte mogen ännu. ■

På nästa sida: 5 gps i test

TESTAT: 5 DIGITALA VÄGVISARE

BÄST I TEST
PC FÖR ALLA

► GARMIN NÜVI 250: TRIST MEN BÄST

Testets vinnare är en schyst kompromiss av de fördelar som finns hos några av de andra navigatorerna, men utan de stora nackdelar som de dras med.

Formatet är smidigt, även om den är något större än Mios minsting. Menyerna är överlag väldigt logiska och lättanvända, och själva kartan är tydlig. Den fungerar helt enkelt precis så som du förväntar dig att den ska göra.

Och när den är inställd för fotgängare sköter den sig utmärkt. Exempelvis går det att

snedda över ett torg, utan att den tror att du är Europas trafikfara nummer ett.

Garmins navigator är som en Volvo eller en Billyhylla. Den sticker inte ut, den är inte sexig, men den får jobbet gjort.

Och det på ett alldeles förträffligt sätt.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

MAGELLAN CROSSOVER GPS: KLUMPEDUNS MED SEGA MENYER

Tillverkaren marknadsför den här navigatören som en multipryl, som funkar lika bra i bilen och båten som till fots.

Och eftersom den ska klara tuffa tag till sjöss eller i skogen är det en betydligt rejälare pjäs än de andra apparaterna i testet.

Det som slår oss först när vi kör igång den är det urmodiga gränssnittet. Menyerna och ikoner

tycks vara designade för en Commodore 64, det ser riktigt gammaldags ut. Och även bortsett från utseendet är gränssnittet problematiskt. Det är lätt att gå vilse bland menyerna.

Magellans navigator har ett bra fotgängarläge, den är alltså bra på att bortse från trafikregler som bara gäller bilar. Och den har alla funktioner du behöver, det tar bara en liten stund att hitta fram till dem.

En gedigen, bra navigator, men med stora minus för gränssnittet och det klumpiga formatet, och att den stundtals är otroligt seeg att använda.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

TOMTOM ONE EUROPE: INGET FÖR FLANÖRER

Tomtoms navigator är enkel att använda. Den startar snabbt och hittar satelliterna inom någon minut. Både kartan och menyerna är tydliga, och den har en massa smarta extrafunktioner. Bland annat kan du koppla den via bluetooth till din mobil, och därigenom tanka hem aktuell trafik- eller väderinformation för olika platser, vilket dock kostar extra.

Storleksmässigt är den helt okej, ungefär på samma nivå som Garmins och Navigons modeller i testet. Skärmen är tydlig och den reagerar bra på knapptryck.

Så långt allt gott – problemen dyker upp när du börjar promenera. Det märks att Tomtom inte alls har anpassat programmet till fotgängare. Du är fullständigt låst till

(bil)vägnätet, och försöker du dig på en genväg på en gångbana tror den ändå att du står kvar i körfältet på bilvägen.

När du planerar en rutt går det att ställa in att den ska vara anpassad för fotgängare, men vilken funktion den inställningen fyller är inte lätt att se – navigatören leder ändå in en på långa, bilanpassade omvägar.

Att batteritiden dessutom är betydligt sämre än de andra navigatorerna i testet drar ned betyget ytterligare.

Tomtom One gör sig bäst i bilen. Ute i det fria är den inte mycket att ha.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

TEST: GPS PÅ STADSVANDRING

VARNING

NAVIGON 3110: TROR ATT DU ÄR EN BIL

Navigons gps-mottagare 3110 är på samma gång supersmart och tokdum. Tyvärr överväger det sistnämnda.

Den är jättesmart för att den har det enklaste och mest genomtänkta användargränssnittet i testet.

Den är simpel att använda. Menyer, kartor och knappar är snygga, och den är fylld av smarta finesser. Bland annat är det lätt att hitta poi (points of interest) alltså intressanta platser längs resvägen.

Tyvärr är den också urkorkad. Trots att det går att ställa in att du är en fotgängare och

inte en bilist, så förhåller den sig till kartan strikt efter trafikreglerna. Promenerar du längs trottoaren och kommer till en rondell får den spatt. Den begriper inte att du inte gör samma cirkulation till fots som fordonen gör.

Och nästan komiskt blir det när du kommer till en enkelriktad väg, och går på trottoaren mot körriktningen. Då flippar kartbilden över, och vänder sig i den riktning bilarna kör i. Den tror alltså att du går baklänges längs vägen!

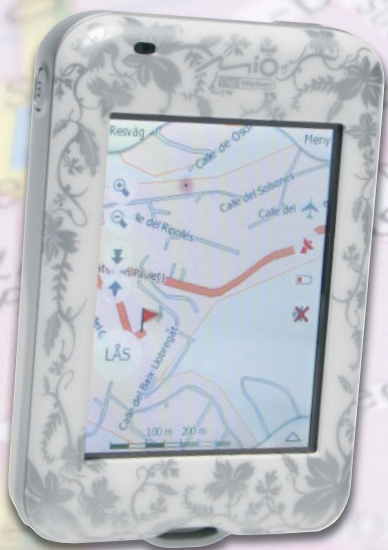
Pluspoäng för att den väger lite och är gan-

ska smidig till formatet. Men utifrån ett fotgängarperspektiv: Varning, varning, varning, varning!

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

MIO H610: OVÄNLIG PYTTENAVIGATOR

Testets minsting Mio H610 är lækker. Fronten går att byta ut, och ett par olika motiv följer med i förpackningen. Det lilla formatet gör att den får plats i vilken ficka som helst. Det betyder mycket i ett test som handlar om att knalla runt i en främmande stad.

Tyvärr har H610 en allvarlig brist – användarvänligheten. Eller ovänligheten kanske jag ska säga.

Menyerna och knapparna i den tryckkänsliga skärmen är små, och den som har större fingrar än en tioårings lär knappa fel mer än en gång. Den är dessutom långsam i menyerna. Ibland får du trycka fem gånger innan den fattar vad som händer.

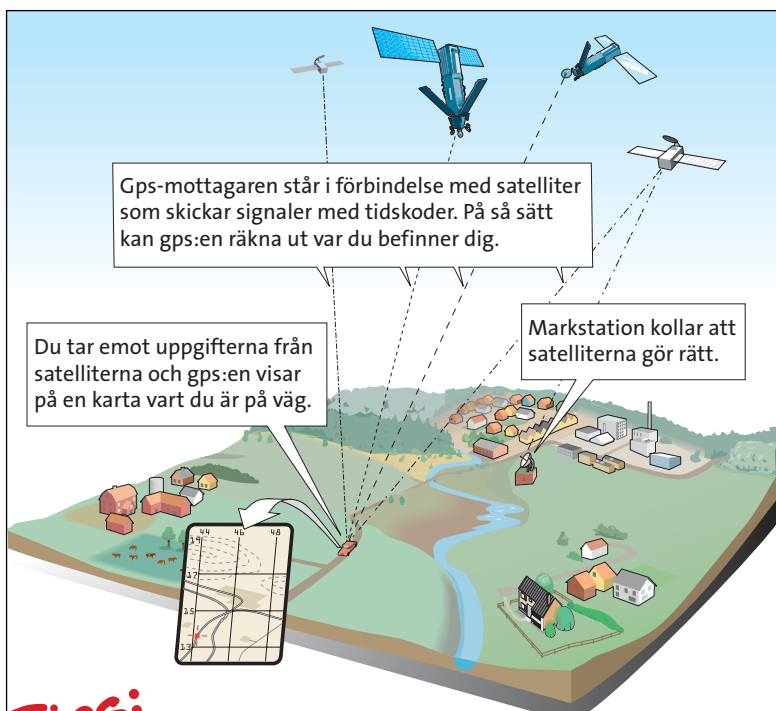
Och gränssnittet är inte logiskt. Det krävs mycket knappande (och många svordomar på vägen) innan du begriper hur du får skärmen att följa med pilen som visar var du befinner dig, så att du inte "promenerar ur bild" stup i kvarten.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Så funkar gps-navigering

En gps-mottagare har kontakt med (minst) tre satelliter. Varje satellit skickar signaler med en tidskod. Tidskoden är exakt samma på alla satelliter i systemet. Eftersom det tar olika lång tid för koden att komma fram till mottagaren beroende på hur långt bort satelliten befinner sig, och eftersom mottagaren får signaler från tre olika satelliter, kan navigatoren räkna ut exakt var den befinner sig.

Gps-mottagaren kan inte räkna ut åt vilket håll du står vänd. För att den ska kunna avgöra åt vilket håll du ska gå måste du därför förflytta dig några meter.

Tips:

Tänk på kartan!

Många gps:er har kartor över Europa förinstallerade, men inte alla. Vissa täcker bara Norden. Dessutom har en hel del av Europakartorna mycket dålig information om länder i Östeuropa och på Balkanhalvön. Innan du köper – kolla upp vilka kartor som följer med, och framför allt hur mycket det kostar att skaffa kompletterande kartprogram!

På nästa sida: Så letar du skatter med gps!

	Garmin Nuvi 250	Magellan Crossover GPS	Mio H610	Navigon 3110
Tillverkare	Garmin	Magellan	Mio	Navigon
Kontakt	Sportmanship International, 0200-25 20 20, www.sportmanshipint.se	Gps at work, 031-748 69 50, www.gpsatwork.se	Gadgetec, 031-49 20 10, www.gadgetec.se	Gadgetec, 031-49 20 10, www.gadgetec.se
Storlek	9,7 x 7,1 x 2 cm	12,5 x 8,5 x 2,6 cm	8,7 x 6 x 2,2 cm <i>minst</i>	10,7 x 8,3 x 2,2 cm
Vikt	147 gram <i>Lättast</i>	245 gram	166 gram	155 gram
Skärmstorlek	3,5 tum	3,5 tum	2,7 tum	3,5 tum
Förinstallerade kartor	Västeuropa (Navteq)	Norden (Navteq)	Västeuropa (Teleatlas)	Europa, dock dålig täckning i Östeuropa (Navteq)
Max batteritid (enligt tillverkaren)	5 timmar	8 timmar <i>Bäst batteritid</i>	4,5 timmar	4,5 timmar
Läs mer	www.garmin.se	www.magellansverige.se	www.mio-tech.be	www.navigon.com
Cirka pris	3 500 kronor	4 000 kronor <i>Högt pris</i>	3 500 kronor	3 200 kronor <i>Billigast</i>
+	Smidig, lättanvänd.	Stöttålig, bra om du tänker använda den i naturen.	Liten.	Snyggt, enkelt gränssnitt.
-	Tar ibland lång tid på sig för att hitta satelliterna.	Klumpig, krångliga och fula menyer.	Dumma menyer, små knappar.	Tror att fotgängare måste följa enkelriktade skyltar.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Populär gps-trend: Geocaching

Så blir du en skattletare

Hittare. Jan Sylvan letar efter gömda skatter med gps.

För de flesta är en gps-navigator inget mer än en praktisk pryl som gör det lättare att ta sig från en plats till en annan. Men det finns de som tar tekniken ett steg längre. Som har gps-navigering som hobby, som passion.

Geocaching är en sorts 2000-talets skattjakt. Med hjälp av satellitnavigering gäller det att hitta ett gömt föremål. Till din hjälp har du koordinater som knappas in i gps:en, och en klurigt formulerad ledtråd som antyder hur föremålet är gömt.

Rörelsen finns i hela världen, och växer.

– Det är svårt att säga säkert, men vi är runt 5 000 utövare här i Sverige, säger Jan Sylvan, 45 år gammal från Göteborg, och i geocachingvärlden mer känd som Jasy.

Själva skatten, eller "cachen" som den kallas, är en burk av plast eller plåt. I den ligger en loggbok där alla som har hittat den lämnar sitt märke. I cachen kan det också ligga

en present, som en nyckelring, ett usb-minne eller en skiva. För att få ta presenten måste du lämna något annat i dess ställe.

Oväntade upptäckter

För Jan Sylvan är det roligaste med geocaching att han hamnar på ställen han aldrig skulle ha upptäckt annars.

– I mitt fall handlar det om att upptäcka nya platser. När vi var på Mallorca fanns där ett dussintal gömda cacher, och vi hittade kanske hälften. En låg vid en undangömd vik med restauranger och piratgrottor. Den låg långt bort på en liten slingrig väg, som vi aldrig hade tagit oss till annars.

En cache läggs ut på sajten geocaching.com. Där står, förutom ledtrådarna, hur svårt det är att hitta cachen. För de allra svåraste krävs speciell utrustning.

– Det är många som tilltalas av äventyret. För de allra svåraste cacherna kan det behö-

vas både gummibåt och klättrutrustning.

Den mest extrema cache Jan Sylvan hittat krävde ett visst mått av äventyrande – trots att den låg mitt i Borås.

– Cachen låg under en industrilokal, och man kom bara åt den via Viskan, ån som flyter genom staden. Vi var ett helt gäng som stod och pumpade upp en gummibåt mitt inne i centrala Borås.

Lätt att komma igång

För att börja geocacha behöver du en gps-navigator. Vilken modell som helst funkar, så länge det går att knappa in exakta koordinater manuellt. Det gör det på i princip alla modeller på marknaden.

Därefter registrerar du dig på tidigare

TEST: GPS PÅ STADSVANDRING

Tomtom One Europe

Tomtom

Gadgetec, 031-49 20 10,
www.gadgetec.se

9,6 x 8,2 x 2,5 cm

174 gram

3,5 tum

Västeuropa (Navteq)

2 timmar

Kort batteritid

www.tomtom.com

3 500 kronor

Lätt att använda.

Dåligt fotgängarläge.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

nämnda **geocaching.com**. Det är där alla cacher läggs upp, också de som ligger i Sverige. Det är även där du registrerar egna cacher, som du vill att andra ska leta efter. En svensk sajt med bra nybörjarhjälp är **geocaching.se**.

– Det är lätt, och alla kan börja med det. Folk i alla åldrar håller på. Några av de mest flitiga är pensionärer, säger Jan Sylvan. ■

FYRA SMARTA ALTERNATIV

Mobil med extern gps

Det går att köpa en gps-mottagare som kopplas till mobilen trådlöst via bluetooth. Med hjälp av ett särskilt program i telefonen kan du förvandla din lur till en smart karta. Wayfinder är ett företag som säljer den här sortens lösningar. Programmen funkar på de flesta moderna mobiltelefoner, och paket med program och gps kostar från 1 000 kronor ungefär.

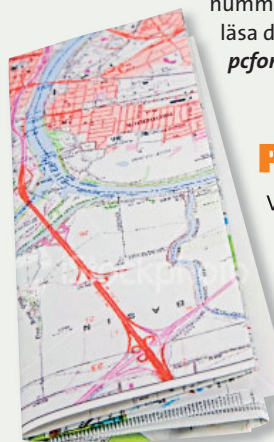

Mobil med inbyggd gps

Ett fåtal mobilmodeller har i dag inbyggd gps, bland annat Nokia N95 och nya Nokia 6110 Navigator. Men experter förutspår att den här marknaden kommer att explodera. Så om några år kan gps vara en lika självklar funktion i mobilen som kameran är i dag. Läs vårt test på sidan 33.

Mininavigator

I höstas testade vi den lilla navigatören Pocket Loox N100 från Fujitsu Siemens. Den finns fortfarande att köpa i butik. N100 är ungefär lika liten som Mio H610, och fick betyget 8 i vårt test. Missade du testet (som publicerades i nummer 10/06) så kan du läsa det i sin helhet på pcforall.se/extra.

Papperskarta

Väl beprövad teknik som har använts framgångsrikt i årtusenden. Överlägsen överblickbarhet. Även om en papperskarta inte har en susning om var du befinner dig, vilket en gps har koll på, så är det helt outhärligt att ha en i bakfickan när du reser i en stad du inte hittar i. Förr eller senare kommer din gps att svika dig. Tro mig!

Så gjorde vi testet

Fokus för testet var hur väl modellerna fungerar som hjälpmedel när du tar dig fram till fots i en främmande stad. Vi tog in den lämpligaste modellen utifrån format, fotgängarinställningar och så vidare, från var och en av de dominerande märkena på gps-marknaden. I de fall det sålts likadana modeller med olika kartor förinstallerade, valde vi modellerna med Europakarta.

Vi har testat modellerna till fots i stadsmiljö, i Stockholm respektive Barcelona. Vi har testat både att knappa in en specifik plats vi vill ta oss till, och att gå runt "planlöst" med gps-en som stöd i stället för en vanlig karta. Alla gps:er i testet går att använda i bil, men det har vi inte testat här.

I betyget har vi vägt in storlek, vikt, användarvänlighet, funktioner och pris.

Test: USB-minnen med inbyggd kryptering!

Var försiktig med dina privata filer! Ett litet usb-minne är lätt att tappa bort, och utan skydd kan den som hittar det komma åt känslig information. Som tur är finns det sätt att stoppa snokande tjuvar. Lösningen heter kryptering och det är inte alls så krångligt som det låter.

Skydda dina hemliga

Vart tog det vägen? Det låg ju här i fickan! Ditt sprillans nya usb-minne är så litet att du inte ens märkte när det råkade åka ur fickan och landa på trottoaren.

Det är också så pass stöttåligt att det inte tar skada av fallet, utan bara ligger där och väntar på att någon nyfiken och klåfingrig själ ska plocka upp det.

"Ingen fara, det var ju bara några mp3:or",

Text: Carl Grape

E-post: carl.grape@idg.se

tänker du – innan du kommer på en sak som får allt blod i ansiktet att rinna rakt ned i fötterna. I minnet fanns också dina högst privata inloggningsuppgifter, som du hade tänkt ta bort men liksom inte riktigt hunnit ta tag i än.

Ett par veckor senare får du ett mejl från din bank om att någon snott pengar på ditt konto. Någon har hittat ditt usb-minne, och ditt liv har just blivit väldigt jobbigt.

Ett skräckscenario kanske, men det finns situationer där det kan vara lämpligt att skydda de filer du går runt med i byxfickan. Krypterade usb-minnen är en bra och säker

lösning på det problemet. Generellt sett är det både lätt och smidigt att göra dina filer i princip oåtkomliga, men du måste naturligtvis komma ihåg ditt lösenord till det krypterade usb-minnet.

Program räddar raderade filer

Om du raderat något viktigt på ditt usb-minne ska du inte använda usb-minnet innan du fått tillbaka allt du behöver. Gör du det riskerar du att skriva över den information du vill återskapa. Nästa steg är att hitta ett bra återskapningsprogram. De flesta kostar pengar, men det finns gratis-

5 digitala kassaskåp – Kingston är

Bekväm kryptering med Kingston

Datatraveler Secure är robust och svårknäckt, med 256 bitars aes hårdvarukryptering. Minnet är enkelt och stilrent, och ligger bra i

handen. Hastigheten ligger i mittensiktet, det handlar inte om någon raket men det är tillräckligt snabbt. Prislappen är genomsnittlig. Kingstons största styrka är krypteringen, och pinnen är en sann glädje att jobba med tack vare det användarvänliga gränssnittet. Kingston har förstått att det inte ska vara jobbigt att kryptera, och är därför vår testvinnare.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Supersnabbt

Det är lätt att få kluvna känslor kring designen på Corsairs minne. Vid första anblicken känns det sådär, rött, svart och gult är kanske inte någon höjdare. Men

TEST: USB-MINNEN

4 återskapatprogram...

Get Data Back – populärt och relativt billigt program. Kostar cirka 500 kronor.
www.runtime.org/products.htm

Vaiosoft Recovery Manager – helt gratis.
vaiosoft.com

Seagate Recovery for Windows – svindyrt men bra program. Cirka 900 kronor.
services.seagate.com

Easy Recovery Lite – Experterna på Ibas rekommenderar detta. Kostar 640 kronor.
www.ibas.se

...och 4 som raderar

Active Killdisk – finns i gratisversion.
www.killdisk.com

Eraser – gratis 35 gånger.
www.heidi.ie

Absolute File Shredder – gratisprogram med många valmöjligheter.
www.sys-shield.com

Shredit for Windows – rensar känslig information för cirka 150 kronor.
www.mireth.com

heter

alternativ. Många tillverkare erbjuder dig versioner av sina program som utan kostnad låter dig se vilka filer på minnet du skulle kunna återskapa, men för att få tillbaka dem måste du betala för en fullständig version.

Även om det känns som utpressning innebär det att du faktiskt kan se om programmet i fråga klarar av att hitta det du letar efter, så slipper du upptäcka det efter att du har betalat.

Om du vill rensa bort information

Om du ska sälja eller låna ut ditt usb-minne kan det vara en bra idé att först ta bort eventuellt känslig information från den. Tyvärr räcker det inte att bara radera filerna, eftersom det med hjälp av återskapsningsprogram går att få fram dem ändå. Som tur är finns det program som tar bort alla spår av dina filer. Se rutan uppe till höger.

Kom ihåg att vara försiktig med denna typ av program, ett felsteg kan ställa till med stor skada.

Så gjorde vi testet

Vi ville testa minnen som kunde lagra mycket. Fyra gigabyte var den gräns som flest tillverkare kom överens om. Ett annat krav var att minnena skulle ha någon form av kryptering. Läs- och skrivhastighet har vi testat med programmet Diskbench. Vid betygsättningen har vi fokuserat på kryptering, smidighet, hastighet och pris. Märk att usb-minnena väger försumbart lite, därför är vikten inte med i tabellen på nästa sida.

På nästa sida: Fakta om minnena

smidigast

Flash Voyager

skenet bedrar. Det här är testets snabbaste minne! Voyager GT susar förbi de flesta konkurrenter i ett nafs. Det är också den mest prisvärda produkten, beroende på hur man ser det. Corsair har nämligen valt att inte skicka med någon egen krypteringsfunktion, utan bifogar helt enkelt gratisprogrammet Truecrypt.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Freecom – både snabbt och segt

Det är inte bara Corsair som gör snabba minnen. Uppstickaren FM-10 USB Stick Pro ligger tätt efter när det kommer till att läsa och skriva filer till minnet. Samma gäller dock inte för

krypteringsfunktionen. Det tar väldigt lång tid att kryptera stora filer, och programmet är dessutom buggigt. En anledning till att det tar tid är att programmet även komprimerar filerna. Frågan är om det är värt den långa väntetiden. Plus får minnet för snygg design och bra pris.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Test: Krypterade usb-minnen

Safestick – litet och långsamt

Kan ett usb-minne vara för litet? I så fall ligger nog Blockmasters Safestick Business på gränsen, med den när pyttelilla pinnen. Blockmaster är ett svenskt företag, och det märks på designen som är så där avskalat snygg som vi gillar här uppe. Minnet är väldigt säkert, mycket tack vare att användaren tvingas välja ett säkert lösenord – det funkade alltså inte med "banan", som vi använde till alla andra minnen. Dessutom är det alltid krypterat, redan från första början.

Detta är dock testets långsammaste minne, och det är svårt att acceptera.

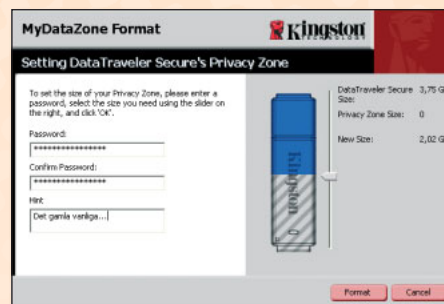
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Safeboot är säkrast i klassen

Safeboot står för testets säkraste minne, där användaren kan använda sig både av lösenord och fingeravtryck för att säkra sina filer. Känslan av att äntligen lyckas få Safeboot Phantoms fingeravläsare att känna av ditt pekfinger kan jämföras med att klara slutbussen i ett väldigt långt tv-spel. Att ens komma åt avläsaren, när den sitter bak på datorn in mot väggen, kräver en del skrivbordsflyttning och akrobatik. Det blir dock lättare när du får in snitsen. Men minnet är väldigt dyrt, vilket drar ned betyget.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Vadå asymmetrisk?

Det finns två typer av kryptering, asymmetrisk och symmetrisk. Asymmetrisk kryptering används vanligen för exempelvis näthandel, medan usb-minnen använder symmetrisk kryptering. Det finns även olika sorters symmetrisk kryptering: des (data encryption standard) är en av de vanligaste algoritmerna men är begränsad i sin säkerhet eftersom den har en maximal nyckellängd på 56 bitar. Ersättaren heter aes (advanced encryption standard) och klarar av nyckellängder på 128, 192 och 256 bitar. Aes är den standard som används av amerikanska myndigheter, och anses vara omöjlig att knäcka inom en oöverblickbar framtid. Andra symmetriska krypteringsalgoritmer är bland annat idea, rc5 och cast.

Snabbfakta: 5 usb-minnen på 4 GB

	Kingston DataTraveler Secure	Corsair Flash Voyager GT	Freecom FM-10 USB Stick Pro	Safestick Business	Safeboot for Usb Phantom
Tillverkare	Kingston	Corsair	Freecom	Blockmaster	Safeboot
Kontakt/läs mer	Inwarehouse, 08-664 46 16, www.inwarehouse.se	TBH, 0520-47 61 66, www.tbh.se	Inet, 031-65 27 00, www.inet.se	Butik.IT, 08-590 300 01, www.butik.it	EHT, 0304-80 94 80, www.eht.nu
Skriv/läshastighet	13/24 MB/s	22/30 MB/s	21/30 MB/s	4/9 MB/s	6/10 MB/s
Överföringstid (1 GB skriva till minnet)	1 min 20 sek	46 sek	50 sek	4 min 19 sek	3 min 1 sek
Överföringstid (1 GB läsa från minnet)	44 sek	34 sek	35 sek	1 min 53 sek	1 min 40 sek
Kryptering	256 bitars aes	Flera olika	256 bitars aes	128 bitars aes	128 bitars aes
Storlek (l x b x d)	7,8 x 2,2 x 1,2 cm	7,4 x 3 x 1,3 cm	7,3 x 2,2 x 1 cm	5,5 x 1,7 x 0,8 cm	9 x 2,6 x 2,2 cm
Tillverkarens garanti	5 år	10 år	Livstid, efter registrering	2 år	2 år
Cirka pris	1 450 kronor	580 kronor	750 kronor	1 850 kronor	3 000 kronor
+	Kul att använda	Billigt	Garantin	Minimal storlek	Fingeravtrycksläsare
-	Inga tillbehör	Ingen egen kryptering	Seg kryptering	Långsamt	Högt pris
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

6 ULTRALÄTTA

☒ Under 2 kilo ☒ Tysta ☒ Strömsnåla

TEST: LÄTTA BÄRBARA

Du behöver aldrig vara utan din dator! Vi har samlat ihop sex stycken lätta burkar som gärna vill följa med dig vart du än går. Alla väger under två kilo och en är till och med nere på ett ynka kilo.

Aaah! Det är en befriande känsla att kunna ha med sig datorn vart som helst utan att känna att den är för tung att släpa på.

Därför har vi den här månaden samlat på oss datorer med målet att få ihop så många som möjligt med en vikt under två kilo, och naturligtvis helst en bra bit under.

Och mycket riktigt ligger fyra av datorerna strax under tvåkilosstrecket, medan två är verkliga lättviktare: Sony Vaio TX5 och Asus U1F ligger på 1,25 respektive 1 kilo. Men det går, som du kommer att få se, en tydlig prestandagräns mellan de två vikt-klasserna ett respektive två kilo.

Skärmar på 12 tum vanligast

Runt två kilo är datorn fortfarande en "vanlig" dator, om än med en lite mindre skärm. I vårt test är alla skärmar 12,1 tum, men 13 eller 14 tum är inte omöjligt.

Skillnaden är också att de oftast inte har grafikort för spelgrafik, samt att priset lig-

ger några tusen över en normal bärbar dator. De har också alla de vanliga komponenterna "inne" i skalet, inget behöver hamna utanför datorn som en extern enhet.

Något måste offras

För att komma ned ännu mer i vikt måste det till mer extrema lösningar. Här handlar det inte om att tillverkaren svängt ihop en dator som av en händelse råkar väga lite mindre, nej här handlar allt om vikten.

Det här återspeglas både i prestanda och pris. De mindre datorerna har mindre, strömsnålare men också sämre komponenter, till exempel långsammare processorer och inte lika snabba hårddiskar.

Asus U1F visar också en av de typiska baksidor som finns med de "ultralätta" bärbara. Den har en extern dvd-spelare. Det gör den 2,5 hekto lättare än Sonys dator, men krångligare att bära med dig om du ofta använder cd- eller dvd-skivor.

Det andra problemet är som sagt prislappen. Som du kan se i tabellen på sidan 64

ligger de båda lättviktarna i en klart lyxigare division när det blir dags att ta fram plånboken.

En extra lätt dator är än så länge inget för dig som vill jobba med tunga grafiska program eller spela spel, det står klart efter vårt test. Alla utom en av datorerna vi testar saknar dedikerade grafik-kretsar vilket gör att värdena i 3d Mark, vårt testprogram för 3d-grafik, blir väldigt låga.

För surf och mejl

På grund av de små skärmarna lämpar sig de lätta bärbara datorerna inte heller för dig som ser dåligt eller gillar att ha en hög upplösning på skärmen. Det är bara de två dyraste datorerna som har en upplösning över 1 280 x 800 pixel.

Fördelarna är ändå uppenbara: En lättare dator gör dig mer mobil och du kommer att använda datorn oftare. Och är inte det hela syftet med en bärbar dator? ■

På nästa sida: Asus är lättast

BÄRBARA

Text: Johan Wallén

E-post: johan.wallén@idg.se

Behändiga

Från 13 000 kronor

LENOVO SNÄPPET BÄTTRE ÄN LG

BÅDE PIGG OCH EXKLUSIV

Asus U1F är den ena "mini"-datorn i vårt test, Sony Vaio TX5 den andra. Båda känns väldigt exklusiva, främst beroende på deras storlek och deras pris.

Men Asus U1F har en fördel – den är hela 6 000 kronor billigare än Sony Vaio TX5 trots att de har liknande komponenter.

Förklaringen är att U1F har extern dvd-brännare. Det drar ned datorns vikt med 250 gram jämfört med TX5, men vill du kunna spela skivor får du naturligtvis släpa med en extra pryl i väskan.

Med andra ord: Behöver du en ultralätt bärbar och kör mycket skivor är TX5 bättre, annars ska du välja U1F. Den har nämligen överlag bättre prestanda, trots en

snäppet sämre processor (men däremot mer internminne).

Tyvärr ville den inte installera testprogrammet Soundforge så vi kunde inte testa att konvertera musik.

Skärmen är i det närmaste identisk med den i Sony Vaio TX5: samma storlek och upplösning. Den är bakgrundsbelyst med led-dioder vilket ger bättre bild och batteritid; U1F orkar hålla på i 2 timmar och 48 minuter vilket är mycket bra. Asus ger i mitt tycke också en modern och lyxig känsla med läcker svart design och handlovsstöd i läder.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

VINNER PÅ ALLA SÄTT

Lenovo 3000 V100 är väldigt lik sin storebror N100 som vi testade i våras. Skillnaden är förutom det mindre formatet också batteritiden på tre timmar, som faktiskt är testets näst bästa. Dock kommer den goda batteritiden på bekostnad av att batteriet sticker ut något från datorn. Det är lite irriterande men något du får leva med.

Ändå är datorn förhållandevis lätt. I övrigt har den samma något kantiga men charmiga utstrålning som sina äldre syskon. Tangenterna är sköna och skärmen är bland de bättre i testet. Allt finns, som till exempel fingeravtrycksläsare, men datorn bjuder inte direkt

på några överraskningar. Det skulle i så fall vara 3d-grafiken som är bäst i testet med sina 1 628 poäng i 3d-mark 03.

Trots att det är bäst är värdet ganska lågt så datorn lämpar sig inte för de mest krävande datorspelen.

Men tack vare goda allroundprestanda, plus lång batteritid och låg vikt blir det här vår testvinnare, en härsman före LG Z1-B7E2V.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

BÄST I TEST
PC FÖR ALLA

Bekräftat
tangentbord

Plus och minus med lätta bärbara

- ➕ Miljövänlig och tyst. Har ofta strömsnåla komponenter som alstrar mindre värme och kräver mindre kylning och väsnas mindre.
- ➕ Du behöver oftast ingen separat datorväska. Datorn slinker ned i din vanliga väska eller ryggsäck. Smart är dock att skaffa ett fodral i neopren (dykardräktsmaterial) för att skydda mot repor och stötar i väskan.
- ➖ Ofta sämre prestanda och högre pris än en "tung" bärbar dator.
- ➖ Vissa lätta datorer har separata dvd-spelare så du måste släpa runt på flera olika saker.
- ➖ Mindre skärm kan vara svårare att tyda och ger en sämre upplevelse för spel och film.

Så gjorde vi urvalet och testet

Vi testar samtliga datorer i fem olika kategorier. Resultatet kan du avläsa i diagrammen till höger, där grönt respektive rött är bäst och sämst i varje deltest.

I det här testet handlade det främst om låg vikt. Kriteriet för att få vara med var att datorn skulle väga under två kilo. I övrigt är det enda kravet att datorn ska vara en konsumentdator och inte anpassad för företag. Alla datorerna i testet har Windows Vista Home, förutom Asus U1F som har Vista Ultimate, men vi tycker ändå att det är en intressant dator för dig med extrema krav på vikt och storlek. I princip alla de stora dator-tillverkarna som finns representerade i Sve-

rige är tillfrågade om att vara med i testet. De tillverkare som inte finns med hade antingen ingen dator som passade in på specifikationen eller en som var för gammal. I betygsättningen har vi utgått från pris, komponenter, design, funktioner, tillbehör och uppmätta prestanda. Just den här gången har också storleken spelat stor roll.

1. 3d Mark 03. Testet belastar i huvudsak grafikretsarna. Resultatet redovisas i 3d Mark-poäng.

2. Videokonvertering av en 2,6 GB stor videofil i dv avi-format till mpeg-1 med programmet Tmpgenc. Resultatet redovisas i minuter och sekunder. Belastar främst processorn.

RUSTAD TILL TÄNDERNA

Sverigeettan på bärbara datorer vann vårt förra test med bärbara under 10 000 kronor. HP hade vunnit det här testet också om det inte hade varit för två saker: skärmen och batteritiden.

HP Pavilion TX1151 har nämligen lassviss av funktioner, och dessutom goda prestanda.

Listan är lång. Du får fingeravtrycks-läsare, medie-knappar, webb-kamera,

minneskortläsare, ett tv-kort med fjärrkontroll samt en extra fjärr för mediecen-terfunktioner.

Datorn är en tablet-pc, du kan alltså vrida

skärmen 180 grader så att den blir en pek-platta med penna och allt. Tablet-funk-tionen är riktigt smidig om du surfar eller job-bar i ett ritprogram.

Tråkigt nog ställer den till med ett pro-blem: Skärmen har fått ett extra skyddande lager för penninmatningen, det gör bilden lite grumlig. Det är möjligt att du inte störs av detta, men själv tycker jag att det är irri-terande och gör datorn svårjobbade.

Det andra problemet är batteritiden. Det följer med två stycken batterier till datorn vilket är hedervärt, men inte ens det större kommer över två timmar, det mindre knappt en timme. Det är inte gott nog.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

SNYGG OCH TRYGG

Den här datorn är en av testets snyggaste. LG Z1-B7E2V marknadsförs med design-nen i åtanke, men även om det blank-svarta locket och de vita tangenterna lyfter intrycket är det inga överdåd i designväg vi talar om. Vita tangenter blir dessutom snab-bare smutsiga än svarta. Men kanske blir det en extra anledning för köparen att ta fram putsduken och göra datorn ren lite oftare.

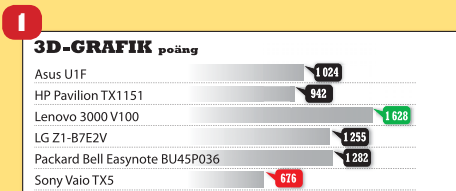
Vad LG missat är speciella mediaspelar-knappar, något som nästan är standard i dag. Däremot har de prickat in s-video-utgång, praktiskt för dig som vill koppla datorn till en tv för att se på film. Minneskortläsare för

memory stick, xd och secure digital finns också.

Du som har gigabit-ether-net hemma eller på jobbet kan utnyttja den extra has-tigheten i datorn som stöder hastigheter upp till 1 000 megabit per sekund.

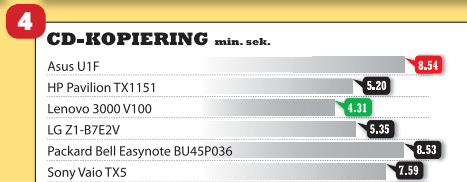
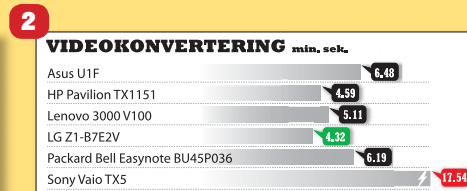
Z1-B7E2V är en både bra och snygg dator som inte heller är för dyr. Garantin är dess-utom generös.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

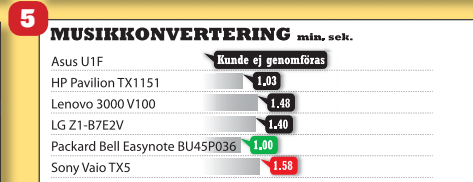
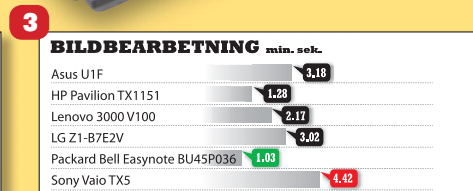

3. Bearbetning av en 265 MB stor tiff-bild i Photoshop 9. Redovisas i minuter och sekunder. Belastar huvudsakligen primärminne och processor.

4. Rippning (konvertering från pcm till mp3) av vår referensskiva (Tom Jones' Greatest Hits) i programmet Easy CD-DA Converter. Resultatet i detta deltest redovisar vi i minuter och sekunder.

5. Konvertering mellan Microsoft wav-fil (280 MB) till mp3 i programmet Soundforge 8.

Redovisas i minuter och sekunder. Belastar mest processorn.

BATTERITIDEN ÄR AVGÖRANDE

SPRINTERN TRÖTTNAR FORT

Här får du mycket för pengarna: snabb processor, mycket minne och stor hårddisk. Det avspeglar sig klart och tydligt i vårt test: Packard Bell Easynote BU45-P-036 är bäst på ljudkonvertering, bildbehandling i Photoshop och näst bäst på 3d-grafik. Klart imponerande.

Datorn känns befriande snabb och lättjobbad tack vare sina höga prestanda. Att rippa musik från cd-skivor går sämre, näst sämst i testet. Det stora problemet som verkligen drar ned

betyget är batteritiden. Inte ens en timme: drift är inte mycket för en dator som du ska ta med dig och förväntar dig kunna använda på fältet.

Det andra problemet är att datorn känns lite plastig i konstruktionen, något som kanske är nödvändigt med tanke på priset kontra komponenterna.

Å andra sidan har den fingeravtrycksläsare, webbkamera och minneskortsläsare, det är inte standard ens på de dyrare modellerna. Batteritiden går dock inte att komma ifrån så betyget stannar på en sexa.

Plastigt hölje

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

	Asus U1F	HP Pavilion TX1151	Lenovo 3000 V100
Tillverkare/kontakt	Asus Nordic, 08-588 989 00, www.asus.se	HP, 08-524 910 00, www.hp.se	Lenovo, 08-793 10 00, www.lenovo.com/se/sv
Processor	Intel Core Duo ULV U2400, 1,06 GHz	AMD Turion 64 x 2	Intel Core 2 Duo T5600, 1,83 GHz
Minne	1,5 GB	2 GB	1 GB
Grafikkrets	Integrerad	Nvidia Geforce Go 128 MB delat minne	Integrerad
Hårddisk	80 GB	160 GB	120 GB
Dvd-brännare	Extern super multi-dvd, dl	Super multi-dvd, lightscribe	Dvd +/-r, +/-rw, dl
Nätverkskort	Ethernet 10/100, 802.11a/b/g	Ethernet 10/100, 802.11 pre-n	Ethernet 10/100, 802.11a/b/g
Utgångar	4 st usb, firewire, vga, hörlur, mikrofon in, modem.	3 st usb, vga, s-video, 2 st hörlurar (en optisk), mikrofon, dockningskontakt	3 st usb, firewire, vga, hörlur, mikrofon, modem.
Bildskärm	11,1 tum, 1 366 x 768 pixel, bredbild, bakgrundsbelysning.	12,1 tum, 1 280 x 800 pixel, bredbild, vridbar pekskärm.	12,1 tum, 1 280 x 800 pixel, bredbild.
Storlek (b x d x h)	27 x 19 x 2,9 cm	31 x 22 x 3,9 cm	30 x 23 x 3,2 cm
Vikt	1 kg <i>Låg vikt!</i>	1,9 kg	1,8 kg
Tillbehör	Mus, bärväska, pekpena, fingeravtrycksläsare, skinnklädsel, webbkamera.	Tv-kort, fjärrkontroll, pekpena, batteri, fingeravtrycksläsare, webbkamera.	Webbkamera, fingeravtrycksläsare.
Operativsystem	Windows Vista Ultimate	Windows Vista Home Premium	Windows Vista Home Premium
Program	Powerdirector, Mediashow Asus Dvd, Nero, Works, Norton Internet Security.	MS Works 8, HP Photosmart Essential, Roxio Creator Basic, TV Play.	Norton Internet Security, Corel Small Business Center.
Garanti	2 år	1 år	1 år
Telefon- och mejlsupport	Produkts livslängd	1 år telefon, livstids mejlsupport	1 år
Strömförbrukning: Laddar/på/viloläge	9/63/45 watt	35/75/33 watt	47/61/44 watt
Batteritid	2 timmar 48 minuter	1 timme 11 minuter (lilla batteriet), 1 timme 54 minuter (stora batteriet)	3 timmar 3 minuter
Cirka pris	18 500 kronor	15 000 kronor	13 000 kronor
Plus	Liten, lätt, snygg, bra batteritid.	Vridbar skärm, många tillbehör.	Bra batteritid, snabb på 3d-grafik, lätt.
Minus	Dyr, extern dvd-brännare.	Dålig batteritid och skärm.	Batteriet sticker ut.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Pekskärm

Bra batteritid

NÄR BATTERITID ÄR ALLT

Storheten med Sony Vaio TX5 kan sammanfattas med två ord: bra batteritid. Okej, den har en väldigt tunn skärm också. I övrigt finns inte mycket att glädjas åt. Glöm 3d-spel, glöm Photoshop, glöm videokonvertering och rippa helst inga cd-skivor heller. Ett spår på vår testskiva misslyckades dessutom TX5 med att läsa in. Det här är datorn för dig som vill kunna hålla dig långt borta från strömuttag, i vårt test klarade TX5 drygt tre timmar och 45 minuters konti-

nuerlig belastning. Men då måste du räkna med att bara kunna skriva, surfa lite och andra enklare uppgifter, mer räcker inte prestandan till för.

Designen må vara uppseendeväckande vid första intrycket, men faktum är att Sony varit lite lata och återanvänt ett vinnande koncept från tidigare TX-modeller. Själv tycker jag att datorn andas lite väl mycket 'millenniumretro'. Knapparna har en lite vass kant och datorn har bara två usb-portar. Är det 2007? Priset är dessutom löjligt högt.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LG Z1-B7E2V	Packard Bell Easynote BU45-P-036	Sony Vaio TX5
LG, 08-566 415 00, nordic.lge.se	Packard Bell, 077-145 48 98, www.packardbell.se	Sony, 08-585 450 00, www.sony.se
Intel Core Duo T2350, 1,86 GHz	Intel Core 2 Duo T7200, 2 GHz	Intel Core Solo ULV U1500, 1,33 GHz
1 GB	2 GB	1 GB
Integrerad	Integrerad	Integrerad
120 GB	160 GB	100 GB
Super-multi, dl	Dvd +/-r, +/-rw, dl	Dvd +/-r, +/-rw, dl
Ethernet 10/100/1000, 802.11a/b/g	Ethernet 10/100, 802.11 a/b/g	Ethernet 10/100, 802.11a/b/g
3 st usb, firewire, vga, s-video, hörlurar (optisk ut), mikrofon, port-replikator, modem.	3 st usb, vga, hörlur, mikrofon, modem.	3 st usb, firewire, vga, hörlur, mikrofon, modem.
12,1 tum, 1 280 x 800 pixel, bredbild.	12,1 tum, 1 280 x 800 pixel, bredbild.	11,1 tum, 1 366 x 768 pixel, bredbild, bakgrundsbelysning.
30 x 23 x 3,4 cm	31 x 23 x 4 cm	27 x 20 x 2,1 cm
1,9 kg	1,9 kg	1,25 kg
Nej	Webbkamera	Fingeravtrycksläsare
Windows Vista Home Premium	Windows Vista Home Premium	Windows Vista Home Premium
Cyberlink CD, Norton Antivirus.	Creator 9, Norton Internet Security	Photoshop Elements 5, Works 8.5, Norton Internet Security 2007 med flera.
2 år	1 år	1 år
2 år	90 dagar	Produktens livslängd
16/40/18 watt Strömsnål	30/58/30 watt	Uppgift saknas
1 timme 54 minuter	58 minuter Svagt batteri	3 timmar 44 minuter Starkt batteri
13 000 kronor	13 000 kronor	24 500 kronor Dyr!
Snygg, s-video-utgång, strömsnål.	Bra prestanda.	Suverän batteritid, lätt.
Medioker batteritid.	Usel batteritid, kort supporttid.	Väldigt dyr, dåliga prestanda.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3 toppenprylar till din bärbara

Trådlös mus bättre än styrplatta

Med Wireless Notebook Presenter 8000 från Microsoft slipper du använda styrplattan hela tiden. Musen kommunicerar med din dator via bluetooth och en usb-mottagare medföljer om du inte har bluetooth inbyggt. Musen har inbyggd laserpekare och fjärrkontroll för att styra bildspel och Powerpoint-presentationer. Kostar drygt 600 kronor. www.microsoft.se

Lättanvänt stöldskydd

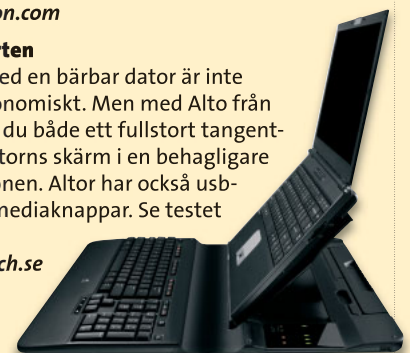
Ett Kensingtonlås skyddar datorn från stöld på ett enkelt sätt. Kabeln låser du fast i det standardiserade Kensington-hålet som finns på i princip alla bärbara datorer och sedan drar du den runt något och låser fast.

Vajern är i 4,5 millimeter tjockt kolfiberförstärkt stål och Microsaver Notebook Lock som den heter kostar drygt runt 600 kronor. se.kensington.com

Öka komforten

Att jobba med en bärbar dator är inte särskilt ergonomiskt. Men med Alto från Logitech får du både ett fullstort tangentbord och datorns skärm i en behagligare höjd för ögonen. Altor har också usb-portar och mediaknappar. Se testet på sidan 35. www.logitech.se

NYA DIGITALA FÖR

BÄST I TEST
PC FÖR ALLA

DYKARENS ÄLSKLING

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Olympus Mju 770 SW har fantastiska egenskaper. Den kan användas ända ned till tio meters djup, klarar tio minusgrader, är stöttålig och överlever ett fall på 1,5 meter. Dessutom gör det inget om du råkar ställa dig på den, förutsatt att du inte väger mer än 100 kilo.

Vi har testat alla de här sakerna – utom att dyka på tio meters djup – och kameran håller vad den lovar. Vi fäste den i en nylonlina och slängde ut den fem meter ut i vattnet, lät den sjunka och halade in den. Tre gånger upprepade vi det och kameran filmade hela tiden.

Mju 770 SW har ett helautomatiskt läge, många finesser och en stor och detaljrik lcd-skärm. Men den är inte snabb; från start till första bild tar det två och en halv sekund och slutarfördröjningen är medelmåttig.

För byggkvaliteten, som gör att kameran tål vatten, får Mju 770 SW högsta betyg. Bildkvaliteten är okej men inte enastående. Som de flesta kompaktkameras tar den fina bilder utomhus. Snygga färger och rätt bra detaljer, men bilderna är inte riktigt skarpa utan känns något softade. Upp till iso 200, och till och med till iso 400, håller kameran bruset i schack, men allt över det bör du undvika. ■

Det finns ett sätt att slippa oroa dig för att din kamera ska få vattenskador när du tar med den till stranden. Kolla bara på vårt test av tre amfibiekameror och en väderskyddad – som alla håller tätt. Sist i är en gammal torris!

Burr! Det var kallt i vattnet när vi testade de vattentäta kompaktkamerorna, så någon djupdykning i sjön blev det aldrig.

Vi plaskade i kanten och filmade ned till en halvmeters djup. Men bassängen i simhallen blev utforskad och dokumenterad med våra tre undervattenskameror.

Olympus Mju 770 SW, Pentax Optio W30 och Ricoh Caplio 500G Wide är våra tre kombattanter i det här testet.

Dessutom har vi en joker, Olympus Mju 780, en väderskyddad liten kamera som inte ska användas under vatten, men som ska klara regn och stänk från alla håll.

Det finns inte så många vattentäta kameror på marknaden. Det är de här tre tillverkarna som har satsat på den egenskapen – även med några tidigare modeller.

Vad våra tre vattentåliga kameror klarar skiljer sig rätt väsentligt åt. Den klart mest

motståndskraftiga är Olympus Mju 770 SW, som klarar ett djup på ned till tio meter, har ett inbyggt stötskydd och kan tappas i marken från 1,5 meter utan att ta skada. Den blir inte ens krosskadad av att hamna under upp till 100 kilos tryck.

Vill inte ut på djupt vatten

Pentax går inte lika mycket på djupet, den vill helst stanna när den når tre meter. Objektivet saknar linsskydd, vilket verkar ömtåligt. Men det främre glaset ska vara oömt och även tåla damm och smuts. Men jag skulle ändå vara försiktig med kameran, vilket kan kännas som en begränsning jämfört med de övriga två.

För även Ricohs Caplio 500G Wide är en robust kamera som klarar stora påfrestningar. Den är mycket större än de övriga, mer som en medelstor analog kompaktkamera. Den är helt klädd i gummi och objektivet skyddas också av ett gummiklätt ytterhölje och ett främre skyddsglas.

Text: Bengt Hjörd

E-post: bengt.hjord@idg.se

Den är också stöttålig och ska klara att användas i tuffa yrkesmiljöer, men tycker att det räcker med att gå ned till en meter under ytan för att dokumentera undervattensmiljöer.

Alla tre kamerorna kan naturligtvis även användas som vilken normal digitalkompakt som helst – inte bara i vattenmiljöer.

Vill du inte köpa en speciell kamera bara för att kunna plåta eller filma under vatten kan du alltid skaffa ett undervattenshus som klarar ännu större djup till din befintliga kamera. Det finns hus som passar till många modeller och de klarar ofta större djup ned till 40 meter. Nackdelen är att hanteringen blir mycket klumpigare. Kamerorna i vårt test kan du använda direkt som de är och kommer åt alla knappar och reglage som vanligt. ■

ALLA VÄDER

- ✓ OLYMPUS MJU 770 SW
- ✓ OLYMPUS MJU 780
- ✓ PENTAX OPTIO W30
- ✓ RICOH CAPLIO 500G WIDE

DEN SÖMNIGA BADPOJKEN

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Du kan simma lugnt med en Optio W30 från Pentax. Tre meter ned i djupet i två timmar ska den klara. Så länge kunde vi inte hålla andan, men vi sänkte kameran till det djupet i simbassängen. Och visst klarade den det.

Lcd-skärmen är standard, 2,5 tum, men skärmupplösningen är lägre än hos många andra kompaktkameror med samma skärmstorlek. Skärpa och detaljer blir lidande när du ska komponera eller titta på bilder i visningsläget. I stark sol är det svårt att se något alls.

W30 är seg starten. Det tar tre och en halv

sekund innan du har tagit din första bild. Och du måste vänta tre sekunder till på nästa.

Slutarfördröjningen är normal för en kamera i sikta och tryck-klassen, men sämst i vårt test.

W30 ger bilder av ganska bra kvalitet och klarar de flesta ljusförhållanden fullt acceptabelt i autoläget. När kontrasten i motivet är hög tenderar ljusa eller vita partier att bli överexponerade. Skärpan är förhållandevis god, men blir något sämre utåt kanterna.

Känsligheten, som når ända upp till iso 3 200, är bäst upp till och med iso 400. Brus börjar märkas redan vid iso 800 och ger sedan allt fullare brus ju högre du går. ■

EN HÅRDING SOM HAR FLYT

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Ricoh Caplio 500G Wide är en riktigt ful ankunge. Den är i första hand inriktad på att klara svåra yrkesmiljöer som brandutryckning, eller andra yrken där det behövs en robust kamera i extrema miljöer. Det märks på motivprogrammen, som saknar de vanliga lägena för porträtt och barn. I stället ger ett läge för eldsvådor en fingervisning om målgruppen.

Men visst kan den användas som familjekamera. Vattentålig och dammskyddad som den är tål den att tas med på båtsemestern. Kameran är inkapslad i en gummidräkt och har stora lättåtkomliga knappar.

Vatten gillar den. Den kan vistas ned till en

meter under vatten, är dammsäker och stöt-tålig och klarar att tappas i marken från en meter. Och om du tappar greppet under vatten så flyter den upp till ytan!

Upplösningen, den optiska zoomen och skärmen är normala. Men den har en fördel i vidvinkeln på hela 28 millimeter.

Liksom de flesta Ricoh-kameror är 500G snabb i starten, har kort slutarfördröjning och snabb autofokus. Väntetiden innan du kan ta nästa bild är också kort, medan seriebildtagningen inte imponerar. Bildkvaliteten i utomhusbilderna är klart godkänd med fina färger, bra kontrast och många detaljer.

Ricoh Caplio 500G Wide är kul men väl dyr om du vill ha den som en familjekamera. ■

	Olympus Mju 770 SW	Pentax Optio W30
Tillverkare/kontakt	Olympus, 040-689 23 00, www.olympus-sverige.se	Pentax, 018-71 13 00, www.pentax.se
TEKNIK		
Upplösning	7,1 megapixel	7,1 megapixel
Optisk zoom/digital zoom	3x/5x	3x/4x
Brännvidd	6,7-20,1 mm (motsvarande 38-114 mm)	6,3-18,9 mm (motsvarande 38-114 mm)
Storlek (bredd x höjd x djup)/vikt*	9,2 x 5,9 x 2,1 cm/171 gram	10,8 x 5,4 x 2,4 cm/159 gram
Skärmstorlek/exponeringsinformation	2,5 tum/nej	2,5 tum/ja
In-/utport	Usb, tv-anslutning, pictbridge	Usb, tv-anslutning, pictbridge
Minneskortplats/inbyggt minne	Xd-kort/18 MB	Sd-kort/21,9 MB
FOTOGRAFERING		
Närgräns normal/makro	50/7 cm	40/1 cm
Fokuslampa	Nej	Nej
Antal motivprogram/serietagning	22/ja	19/ja
Bilder per minut utan/med blix	27/15	17/15
Tid från start till första exponering	2,48 sekunder	3,48 sekunder
Slutarfördröjning med/utan förfokusering (utan blix)	Omedelbar/0,6 sek	0,07 sek/0,78 sek
BATTERIER/ÖVRIGT		
Djup kameran klarar (meter under vatten)	10 meter	3 meter
Batteri	Laddningsbart litiumjonbatteri	Laddningsbart litiumjonbatteri
Batterilivslängd/uppladdningstid	Cirka 220 bilder/cirka 300 minuter	Cirka 210 bilder/cirka 120 minuter
Videoinspelning/upplösning	Ja/640 x 480 pixel	Ja/640 x 480 pixel
Handbok/menyer på svenska	Ja/ja	Ja/ja
Rekommenderat cirkapris/lägsta pris**	4 000 kronor/3 178 kronor	3 000 kronor/2 295 kronor
+	Utmärkt byggkvalitet, vatten-, stöt- och krossäker.	Vattentät ned till tre meter, realtidshistogram.
-	Långsam start.	Svårt att hitta fokus under sämre ljusförhållanden.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Bra kvalitet!

BÄST I TEST
PC FÖR ALLA

Lägt pris

UNDERVATTENSbilder

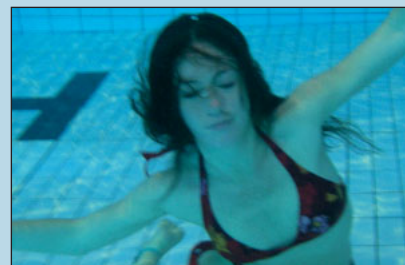
Kolla allä filmer på vår hemsida, där du också kan se när vår redaktör drattar med huvudet före i det iskalla aprilvattnet. På pcforalla.se/ extra hittar du också fler bilder tagna med de fyra testkamerorna.

Med på PCFÖRALLA.se

Se filmerna från testet och fler fotografier på vår hemsida: pcforalla.se/extra

Djupgående. Olympus Mju 770 klarar lugnt tio meters djup.

Skärpning. Pentax Optio W30 tvekar med fokuseringen när ljuset tryter.

*Med batteri och minneskort. **På Pricerunner.se (14 maj 2007).

TÅLIGARE ÄN VÄNTAT

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Olympus Mju 780 är ingen amfibie. Den är "bara" väderskyddad men vårt testexemplar klarade ett dopp på en halv meters djup.

Mju 780 kommer igång en hel sekund snabbare än den tidigare modellen Mju 750. Även väntetiden mellan bilderna har kortats ned.

En nyhet är skuggjusteringen, som låter kameran lätta upp skuggor och andra partier som annars blir alltför mörka. Det skapar en effekt som liknar hur ögat ser motivet. I vårt test använde vi funktionen flitigt och var mycket nöjda med resultatet.

Nytt är också att den (precis som de flesta

andra kompaktkameror har kunnat länge) kan filma i 640 x 480 pixels upplösning med 30 bilder i sekunden.

Bildkvaliteten är godkänd. Färgerna återges särskilt bra i utomhusbilder. Skärpan är bäst i bildmitten men håller inte riktigt ända ut i kanterna. Brus är som vanligt ett problem med kompaktkameror och Mju 780 är inget undantag. Den klarar upp till iso 400 riktigt bra men över det blir bruset alltför störande.

Med den optiska bildstabilisatorn, det utmärkta allvädersskyddet och bilder av godkänd kvalitet är kameran sammantaget ett bra och prisvärt köp. ■

Ricoh Caplio 500G Wide

Ricoh/Carl Lamm, 08-734 19 00, www.carllamm.se

8,1 megapixel

3x/2x

5,8-17,4 mm (motsvarande 28-85 mm)

13,3 x 7,4 x 7,9 cm/445 gram

Tung!

2,5 tum/ja

Usb, tv-anslutning, pictbridge

Sd-kort/26 MB

30/5 cm

Ja

5/ja

40/17

1,48 sekunder

Omedelbar/0,08 sek

Olympus Mju 780*Väderskyddad*

Olympus, 040-689 23 00, www.olympus-sverige.se

7,1 megapixel

5x/5,6x

6,4-32 mm (motsvarande 36-180 mm)

10 x 5,5 x 2,4 cm/142 gram

2,5 tum/nej

Usb, tv-anslutning, pictbridge

Xd-kort/15 MB

70/3 cm

Nej

21/ja

28/22

2,09 sekunder

0,08/0,58 sek

1 meter

Laddningsbart litiumjonbatteri (ingår) eller två aa-batterier

Cirka 400 bilder/cirka 220 minuter

Uthållig

Ja/320 x 240 pixel

Nej/nej

6 000 kronor/4 990 kronor

Byggekvalitet, vatten- och stöttålig, optisk sökare.

Storlek, utseende, brus, pris.

1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

Bred. Mer än till en meters djup vill inte Ricoh gå, men vidvinkeln är riktigt bra.

0 meter (ej tänkt att användas under vatten)

Laddningsbart litiumjonbatteri

Cirka 250 bilder/cirka 300 minuter

Ja/640 x 480 pixel

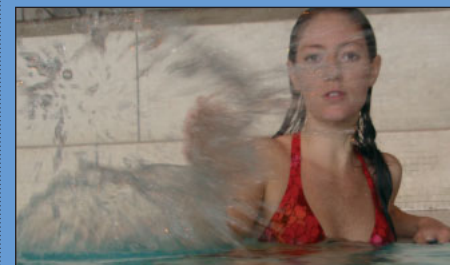
Nej/ja

3 300 kronor/2 713 kronor

Prisvärd

Väderbeständig och dammsäker, tålig, mekanisk bildstabilisator, skuggjustering.

Brusiga bilder över iso 400.

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Väderskydd. Olympus Mju 780 är inte officiellt vattentät, men den tål rejält med stänkvatten.

SÅ GJORDE VI TESTET

Vi hoppade i sjön, helt enkelt!

Urval. I den här månadens test har vi valt tre kompaktkameror som kan fotografera och filma under vatten – utan extra skydd. Därutöver måste de kvalificera sig med de vanliga kriterierna: minst fyra megapixel, minst tre gångers optisk zoom. Dessutom har vi tagit med en väderskyddad kamera för att testa hur mycket vatten väderskyddet klarar av.

Batterier. För batteriernas livslängd anges de värden för CIPA-standard som tillverkaren angivit. Standarden innebär att skärmen är påslagen hela tiden, en bild tas var trettionde sekund, blix används för varannan bild och zoomen växlas mellan vidvinkel och tele vid varje bild. Kameran stängs av efter fem minuters användning. Värdena är angivna för de medföljande batterierna. Digitalt tidtagarur används för att ta tid på start och fördröjning. Alla bilderna i testet tas i högsta upplösning och i autoläge. Med den optiska zoomen testas skärpa, vinjettering och distorsion, det vill säga om normalt raka linjer kröker sig eller skevar i bildkanterna.

Vi undersöker hur bra blixten lyser upp motivet och om den når ut i hörnen genom att fotografera en vit vägg på tre meters avstånd. Automatiken testas under många olika ljusförhållanden. Samma motiv tas med alla kamerorna med bara någon minuts mellanrum.

Bilderna skrivs ut i A4-storlek och bedöms efter skärpa, brus och färgåtergivning samt hur väl vitbalansen återger färgerna naturligt i dagsljus, artificiellt ljus och blandat dagsljus.

Vattentålighet. Hur väl de tre vattentäta kamerorna klarade undervattensmiljöer prövade vi genom att filma på plåta både i Mälaren på relativt grunt vatten och i simbassäng på något större djup. Den vädertåligen utsatte vi för regn och stänk, vilket den inte hade några problem att motstå. Därutöver testade vi också hur väl den klarade att doppas i vatten genom att filma en halvmeter under vatten.

FLER ÄN

SUCCÉN ÄR TILLBAKA!

200 sidor tips & tricks i din butik fr o m 5 juli

ÖVER
1000 TIPS!!

SPECIALTIDNING FRÅN

PC FÖR ALLA

SOMMAR 2007

89 KRONOR • 10 EUR • 99 NOK • 99 DKK • PCFORALLA.SE

TIPS & TRICKS!

ÖVER
1000 TIPS

VIRUSLARM!

RÄTT HÅRDDISK SÄKRAR DINA VIKTIGA FILER

Kraschar datorn är alla dina bilder, låtar, videofilmer och andra viktiga filer borta. Om du inte har gjort säkerhetskopior, förstås. Med en billig extern hårddisk är det lätt fixat!

En total datorkrasch kan få förödande konsekvenser. Inte nog med att du måste investera i ny hårdvara och installera om ditt system, har du inte varit noga med att ta säkerhetskopior av dina bilder, låtar, videofilmer och andra viktiga filer är dessa plötsligt borta för alltid.

Text: Jan Sandblad

E-post: jan.sandblad@idg.se

Trots att du är medveten om faran väljer du kanske att stoppa huvudet i sanden.

Du kör på som vanligt utan att ta regelbundna säkerhetskopior och hoppas på det bästa. När olyckan sedan är framme ångrar du dig bittert...

Så gör dig själv en tjänst och införskaffa en extern hårddisk. Det är det absolut smidigaste sättet om du vill säkra dina viktiga filer och dessutom det mest prisvärda.

De billigaste diskarna (med ett utrymme

på 500 gigabyte) i vårt test kostar nämligen under 1 500 kronor, vilket ger en kostnad på under tre kronor per gigabyte.

Lätt att ta med

Det finns förstås fler användningsområden för en extern hårddisk än att lagra säkerhetskopior. Med tanke på hur utrymmeskrävande bilder, film och musik i digital

På nästa sida: 5 hårddiskar i test

5 HÅRDDISKAR FÖR FILRÄDDNING

► form är skadar det inte med några hundra extra gigabyte lagringsutrymme. Och fyller du en extern hårddisk kan du snabbt och enkelt koppla in flera.

Med en separat hårddisk kan du också lätt ta med dig dina filer och föra över dem till andra datorer. Praktiskt om du exempelvis vill visa upp din fotosamling för någon annan på dennes dator eller transportera stora filer mellan jobbdatorn och hemmet.

Men det finns en viktig sak att tänka på, och det är vilket filsystem hårddisken har.

Smidighet eller utrymme – du väljer

De flesta av oss har en dator med Windows 2000, XP eller Vista installerat, men har du en extern hårddisk vill du antagligen också kunna ansluta den till farfars gamla Windows 98-burk eller kompensens Mac.

För att detta ska vara möjligt har de flesta

externa hårddiskar (alla i vårt test) usb-anslutning och är formaterade med filsystemet fat32. De har dessutom särskilda drivrutiner för att du ska kunna använda dem tillsammans med datorer som har en äldre version av Windows (98SE eller Me).

Det mer kompatibla filsystemet fat32 har dock vissa begränsningar. Du kan exempelvis inte lagra filer större än fyra gigabyte på en hårddisk med detta filsystem och fil-

Tung Iomega gör sitt jobb

Det första intrycket av Iomegas hårddisk när den plockas upp ur kartongen är imponerande. Visserligen är det en tung klump på nästan 1,5 kilo som uppenbarar sig, men den är rejäl och gedigen med en stilren design. Att den dessutom har ett bordsstativ så att du kan ställa den på högkant gör inte saken sämre.

Väl inkopplad är den tyvärr inte längre lika imponerande. Ljudnivån är ganska hög och

prestandamässigt gör den sitt jobb, men inte mycket mer.

Läshastigheten är visserligen den högsta i vårt test, men samtidigt är skrivhastigheten den näst lägsta. Den genomsnittliga prestandan ger med andra ord en mittenplacering bland de testade hårddiskarna.

När vi slår av datorn slås Iomegas hårddisk visserligen inte av, men den går i alla fall ned i viloläge och tystnar. Vill du stänga av den helt finns även en av- och på-knapp på baksidan av hårddisken.

Priset för Iomegas modell är det näst högsta i testet och med tanke på att det inte följer med något program och att prestanda är medelmåttiga blir slutomdömet inte direkt lysande. Slutsatsen är att Iomega

Desktop Hard Drive Value är en medelklass hårddisk som gör sitt jobb men inte så mycket mer.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Sparsmakad och elegant design.

En ettrig liten

Lacie's Porsche-designade hårddisk är utan tvekan testets snyggaste och på köpet lättast och minst. Den är också billig, så inledningsvis känns det som om vi har en testvinnare på gång.

Detta intryck förstärks när vi testar prestanda. Den är visserligen inte snabbast i varken läs- eller skrivtestet, men håller sig framme i täten.

Men den givna förstaplatsen försvinner när två stora brister uppenbarar sig. För det första är den högljudd och låter mest av alla hårddiskarna i testet. Det skulle vi kunna ha överseende med om det inte varit för den andra bristen; att Lacie-hårddisken inte stängs av tillsammans med datorn.

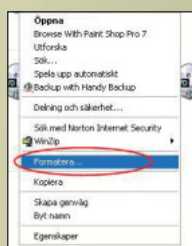
Visserligen finns en av- och på-knapp på baksidan av hårddisken, men att fumla efter denna svåråtkomliga knapp varje gång du vill använda hårddisken är onödigt omständligt. Det program för säkerhetskopiering som föl-

Så byter du filsystem på din hårddisk

Om du bara vill koppla din hårddisk till datorer med Windows XP, 2000 eller Vista finns det fördelar med att byta filsystem från fat32 till ntfs. Filhanteringen blir lite snabbare, och du kan lagra filer som är större än fyra gigabyte på hårddisken.

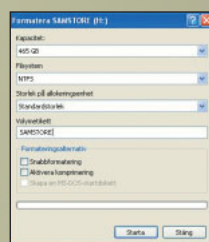
Men tänk dig för innan du byter. Att byta tillbaka från ntfs till fat32 går inte, i alla fall inte om du vill kunna utnyttja hela hårddiskens kapacitet. I så fall måste du ladda ned ett inte särskilt lättanvänt specialprogram. Är du ändå säker på att du vill byta gör du så här:

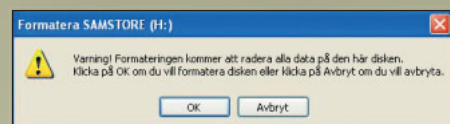
1 Dubbelklicka på **Den här datorn** och högerklicka sedan på ikonen för din externa hårddisk. Klicka därefter på **Formatera...**

2 Kontrollera att det står **NTFS** i rutan **Filsystem** och att siffran i rutan

Kapacitet motsvarar din hårddisks storlek. (Observera att den faktiska kapaciteten på en 500 GB-disk är 465 GB). Välj **Standardstorlek** i rutan **Storlek på allokeringsenhet** och se till att **Snabb-**

formatering inte är förbodd (annars felkollas inte hårddisken under formateringen). I rutan **Volymetikett** anger du vad du vill att din hårddisk ska kallas. Klicka därefter på **Starta**.

3 Du får nu fram en ruta som varnar dig för att formateringen kommer att radera alla data på hårddisken. Är du helt säker på att du inte har några viktiga filer på hårddisken klickar du på **OK**. Annars klickar du på **Avbryt**, kontrollerar att hårddisken är tom eller bara

hanteringen är lite långsammare än med det senare filsystemet ntfs.

Om du är säker på att du bara kommer att använda din hårddisk med Windows 2000, XP eller Vista-datorer kan du formatera om den med filsystemet ntfs. En steg för steg-beskrivning av hur du gör hittar du längst ned på sidan.

I testet har vi förstås tagit hänsyn till sådana faktorer som prestanda, pris, ljudnivå

och vilka program som följer med i kartongen. Men eftersom en extern hårddisk är just extern spelar även utseendet och storleken en viktig roll. Om du ska ha ännu en teknisk klump på skrivbordet vill du förstås att den ska vara så snygg som möjligt.

Fler bilder på webben

Vi har försökt vara objektiva i vår bedömning av hårddiskarnas utseende, men i

slutändan handlar det förstås om personligt tycke och smak. Så kika en extra gång på bilderna av hårddiskarna i detta test innan du bestämmer dig och be gärna personalen i din datorbutik att få klämma och känna på hårddisken innan du slår till!

För att underlätta för dig har vi även lagt upp högupplösta bilder av hårddiskarna på vår hemsida. Länkar till dem hittar du på pcforall.se/extra. ■

Lacie

jer med imponerar heller inte. Vill du ta kopior på dina viktiga filer är exempelvis Office Backup som medföljer denna månads cd mycket bättre.

Lacie Porsche Design är en bra hårddisk, men har hög volym och opraktisk design.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Hur tänkte de egentligen?

Låt oss börja med det positiva. Programmet för säkerhetskopiering som följer med Packard Bell-hårddisken är riktigt bra, både rikt på funktioner och lättanvänt. Dessutom får du med ett bordsstativ i paketet. Där upphör dock det positiva.

Packard Bell-hårddisken är dyrast i testet och har alltså en hel del att bevisa. Utseendemässigt är den medioker, med en lite plastig design, så det första intrycket är inte gott.

Inte heller när vi kör igång prestandatesterna blir vi imponerade. Hårddisken är klart långsammast när det gäller läshastigheten och hamnar precis i mitten när det gäller skrivhastigheten.

Ljudvolymen är ganska hög och vi konstaterar besviket att hårddisken inte stängs av tillsammans med datorn.

När vi letar efter av- och på-knappen för att slå av hårddisken kommer besvikelsen; en sådan finns inte! Vill du inte att hårddisken

ska stå och låta när du inte använder den måste du dra ur strömsladden. Idiotiskt!

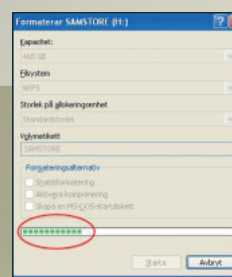
Det höga priset, den låga prestandan och den korkade designen gör att Packard Bell Store & Save 3500 får jumbopriset.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Saknar av- och på-knapp.

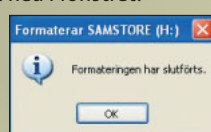
På nästa sida: Testvinnaren!

innehåller filer du kan avvara och gör om proceduren ovan.

4 Ta en fikapaus och låt datorn jobba. Att formatera om en hårddisk på 500 GB tar en bra stund. Hur långt formateringsprocessen har kommit ser du på stapeln längst ned i fönstret.

5 Klart! En ruta som berättar att formateringen har slutförts visas. Klicka på OK. Du har nu bytt till filsystemet ntfs på din hårddisk. ■

Plus och minus med externa hårddiskar

- ➕ Smidigt. Du kopplar bara in hårddisken i usb-uttaget, så är den klar att använda. Inget trassel med program behövs.
- ➕ Du begränsas inte av utrymmet i datorlådan. Så länge du har plats på skrivbordet och en usb-hubb kan du i princip ansluta hur många externa hårddiskar som helst.
- ➕ Hårddisken är portabel. Du kan lätt ta med dig dina filer till andra, exempelvis om

du vill visa upp semesterfilmerna för släkten på släktträffen.

- ➖ Långsam. Även om det går hyfsat snabbt med en usb 2-anslutning till en extern hårddisk går det inte att jämföra med hastigheten hos en intern hårddisk.

- ➖ Skrymmande. Vill du ha minimalt med saker på din arbetsplats så är en extern hårddisk i vägen.

Extra! Säkerhetsprogram på Månadens cd! FINNS PÅ CD: N

Att använda en extern hårddisk för att lagra säkerhetskopior av dina viktiga filer är ett utmärkt sätt att undvika en katastrof om datorn skulle krascha. På denna månads cd har vi med en fullversion av det smidiga och lättanvända programmet Office Backup 2.2. Förutom att använda det med en extern hårddisk kan du med programmet spara dina säkerhetskopior på en ftp-server eller på en annan dator på nätverket.

5 HÅRDDISKAR FÖR FILRÄDDNING

Samstore utmanar jättarna

Underlig design
men tyst
och lättjobbad.

Samstore, med en hårdisk från Samsung under motorhuv, har inte funnits ute särskilt länge på marknaden, men gör ändå ett försök att utmana de stora aktörerna. Tyvärr räcker den inte hela vägen fram.

Utseendemässigt är det en hårdisk att älska eller hata.

Den bilfrontsinspirerade designen känns i mina ögon både billig och ful, men

flera andra anser den tveklöst vara snyggast och coolest i testet.

Prestandamässigt klarar sig Samstore inte särskilt bra, både när det gäller läs- och skrivhastigheten hamnar den i botten av vårt test. Att det sedan inte följer med något som helst program gör inte saken bättre.

Men Samstore Extern SATA HDD är både tyst och stänger snabbt av sig tillsammans med datorn, och priset är tillsammans med Western Digital det näst lägsta i vårt test. Så slutomdömet blir ett klart godkänt för nykomlingen.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3 TYCKER TILL

Har du förlorat viktiga filer i en datorkrasch?

Jon Karlsson, 32,
programmerare, Södermalm

– Ja, jag har förlorat viktiga personliga filer. Flera års mejl, foton och texter. Jag tar numera backup manuellt på viktiga jobb-filer genom att zippa ihop och lägga dem på en server.

Janna Palmgren, 32,
projektledare, Stockholm

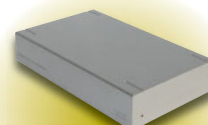
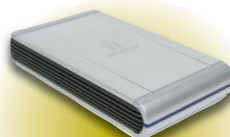
– Ja. När jag nådde en viss datamängd i databasen kom jag plötsligt inte åt mina mejl. Jag hade massor av viktiga projektdokument för flera år bakåt i tiden där. Jag lyckades återställa de flesta av mejlen, men inte alla. Efter det tar jag mer eller mindre regelbunden backup, på Word-filer och mejl. Jag sparar undan det på en separat hårdisk.

Ylva Sjöstrand, 31,
doktorand, Vasastan

– Nej. Jag hade en krasch en gång, men en kompis räddade alla mina filer. Jag säkerhets-kopierar textdokument som jag lägger på ett usb-minne.

Här är alla hårddiskarna

	Iomega Desktop Hard Drive Value	Lacie Porsche Design
Tillverkare	Iomega	Lacie
Kontakt/läs mer	Iomega, +31-555 384 259 www.iomega-europe.com	Lacie, 08-411 06 02, www.lacie.com/se
Mått (b x h x d)	12 x 4,2 x 24 cm	11,2 x 3,5 x 18,8 cm
Vikt	1 300 gram	900 gram <i>Lättast</i>
Storlek	500 GB	500 GB
Cacheminne	8 MB	8 MB
Rotation	7 200 rpm	7 200 rpm
Anslutningar	Usb 2	Usb 2
Medföljande tillbehör *	Bordsstativ	Cd med program
Medföljande program	Nej	Lacie 1-click backup
Av- och på-knapp	Ja	Ja
Slås på via datorn	Ja ***	Nej
Systemkrav ****	Windows 2000/XP	Windows 98SE/Me/2000/XP/Vista
Skrivhastighet/sekund	14,7 MB	15,1 MB
Läshastighet per sekund	28,4 MB <i>Läser snabbt</i>	28 MB
Strömförbrukning	16 W	25 W
Kronor per gigabyte	3 kronor	2:60 kronor <i>Bra ekonomi</i>
Cirkapris	1 500 kronor	1 300 kronor
+	Stängs av när datorn stängs av. Stilren design. Hyfsat snabb.	Billig, liten, smidig, snygg. Hyfsat snabb.
-	Stor och tung. Ganska högljudd. Relativt dyr.	Högljudd. Stängs inte av tillsammans med datorn.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

* Alla hårdiskar har strömkabel, usb-kabel och handbok. ** Ligger på hårddisken. *** Går ned i viloläge.

**** Hårddiskarna har provats med Vista och fungerat. Systemkraven är de som tillverkarna anger, och gäller bara själva hårddiskarna. Systemkraven för medföljande program kan vara annorlunda.

Snabb Western Digital vinner testet

U tseendemässigt har även Western Digitalts låda en design att älska eller hata. Hårddisken är stor, klumpig och tung, med ett skal av svart plast. Tanken är att den ska se ut som en bok och personligen gillar jag den och tycker att den är snygg.

På hårddisken ligger ett antal medföljande program som vid en första anblick imponerar. När vi granskar dem närmare visar de sig dock i stort sett bara bestå av gratisprogram som du snabbt kan ladda ned från internet. Undantaget är programmet WD Diagnostics, men det är å andra sidan inte särskilt användbart.

Då är prestanda mer imponerande. Wes-

tern Digitalts hårdisk är snabbast i skrivtestet och kniper en hedrande andraplats i lästestet. Den är också mycket tyst och stänger snällt av sig tillsammans med datorn.

Dessutom har den en av- och på-knapp praktiskt placerad på framsidan om du vill stänga av den manuellt.

Alla dessa fördelar tillsammans med delat näst lägsta pris gör Western Digital My Book Essential Edition till testets klara vinnare.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Av- och på-knapp går inte att missa

Packard Bell Store & Save 3500	Samstore Extern Sata HDD	Western Digital My Book Essential Edition
Packard Bell	Samsung	Western Digital
Packard Bell, 08-555 362 38, www.packardbell.se	Hattelco, 08-445 25 70, www.hattelco.se	Western Digital, +31-204 467 651, www.westerndigital.com
12,6 x 3,5 x 20,3 cm	12,1 x 5,8 x 19,6 cm	17,1 x 5,7 x 14,1 cm
1 050 gram	950 gram	1 300 gram
500 GB	500 GB	500 GB
8 MB	16 MB	16 MB
7 200 rpm	7 200 rpm	7 200 rpm
Usb 2	Usb 2	Usb 2
Bordsstativ, cd med program	Nej	Nej
Packard Bell Data Secure	Nej	Google Desktop och Toolbar, Picasa, Adobe Reader, WD Diagnostics**
Nej	Nej	Ja
Nej	Ja	Ja
Windows 98SE/Me/2000/XP	Windows 98SE/Me/2000/XP/Vista	Windows 98SE/Me/2000/XP/Vista
14,9 MB	14,6 MB	16,1 MB
23,4 MB	26 MB	28,2 MB
14 W	16 W	18 W
3:60 kronor	2:80 kronor	2:80 kronor
1 800 kronor	1 400 kronor	1 400 kronor
Bra säkerhetskopieringsprogram medföljer.	Tyst. Stängs av tillsammans med datorn.	Snabb. Tyst. Stängs av tillsammans med datorn.
Dyr. Relativt långsam. Högljud. Du måste dra ur sladd för att stänga av.	Relativt långsam. Billig design.	Stor och klumpig. Plastig design.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Så gjorde vi testet...

Vi mätte läs- och skrivhastigheten med programmet Diskbench. Vi skapade en 1 gigabyte stor fil som vi kopierade till hårddiskarna och sedan läste ifrån dem. Detta gjorde vi upprepade gånger för att få ett rättvist resultat. Siffran du ser i faktatabellen är det genomsnittliga resultatet.

I slutbetyget tog vi även hänsyn till faktorer som ljudnivå, medföljande program, om hårddiskarna var försedda med av- och på-knappar, samt om de stängdes av automatiskt tillsammans med datorn. Självklart spelade också priset och hur många kronor varje gigabyte lagringsutrymme kostade en stor roll. Skulle du själv vilja mäta hastigheten på dina hårdiskar kan du ladda ned testprogrammet Diskbench från pcforalla.se/program.

...och så gjordes urvalet

Vi bad de största tillverkarna av externa hårdiskar att skicka in en modell med en kapacitet på 500 gigabyte, usb 2-anslutning och som inte kostar mer än 2 000 kronor. Av de tillverkare vi kontaktade skickade alla in en hårdisk utom Seagate, som ignorerade våra kontaktförsök.

En skräddarsydd skjorta behöver inte bli dyrare än på H&M. Om du själv tar fram måttbandet kan du köpa skjortan på internet för under 300 kronor. PC för Alla testade.

Av Martin Appel, martin.appel@idg.se

SKRÄDDARSYTT

SOM INTE KOSTAR SKJORTAN

För korta ärmar. För smal krage. För stor och bylsig. Ja, för en långsmal redaktör kan det ibland vara svårt att få tag på passande skjortor. Eftersom de vanliga butikskläderna är skapade för genomsnittskroppen blir passformen inte alltid den bästa, och många av oss tvingas klä oss i kompromisser.

Ett alternativ till H&M, MQ och Kappahl är förstås att gå till en riktig skräddare, men här kostar det klassiska plagget verkligen skjortan. En vanlig skjorta hos en skräddare i Stockholm ligger på cirka 1 600 kronor, och det är betydligt mer än många av oss vill

betala. Den som inte vill lägga ned så mycket kan välja att gå till en skräddare på nätet.

Ta dina egna mått

Upplägget hos nätets skräddare är enkelt. Du tar själv fram måttbandet och mäter din egen kropp. Tycker du det är krångligt kan du plocka fram en gammal skjorta som passar – och kopiera måtten från den.

De här uppgifterna matar du in på nätskräddarens sajt. Här gör du även en rad andra val, till exempel tyg, färg, knappar, form på krage och manschett. När du har gjort dina val sys skjortan upp för just dig och skickas sedan per post hem i brevlådan.

Att fritt kunna måttbeställa sin skjorta är

förstås den stora fördelen, men nätskräddarna är även intressanta för alla som brukar passa i standardstorlekarna. Valfriheten hos nätskräddarna är nämligen unikt stor. Som du ser på nästa sida har du ett 80-tal tyger att välja mellan, och eftersom du även väljer krage, manschett och ficka betyder det att du har tusentals olika skjortmodeller att välja bland.

Och går vi ned på detaljnivå gör olika knappar, manschettskränning och ryggveck att du får flera miljoner olika valmöjligheter. Du kan med andra ord få en skjorta som är helt unik!

Trots detta är priset hos nätets skräddare lågt. De billigaste skjortorna kostar under

NÄTSHOPPING

Unikt. PC för Alla
Martin Appel och
Lina Otterdahl testar sina
måttbeställda skjortor.
Cirka 300 kronor kostar
det att få skräddarsydda
skjortor över internet.

300 kronor, vilket är ungefär en femtedel av vad du betalar hos en "riktig" skräddare.

En viktig förklaring är att kläderna sys i låglöneländer som Thailand och Sri Lanka. Precis som när det gäller kläder vi köper i vanliga butiker är det svårt att veta under vilka omständigheter de tillverkas.

Flera av nätskräddarna har dock uppförandekoder som de säger sig följa. "Vi respekterar etiska förhållningsregler och lokala lagar beträffande miljö, minimilöner,

arbetsförhållanden och social säkerhet på alla våra arbetsplatser" skriver exempelvis Tailor Store i sin uppförandekod.

Enkelt att beställa

Skjortorna sys alltså i utlandet, men flera av företagen har sidor på svenska, och priserna anges i svenska kronor. Som kund är det alltså enkelt att beställa.

PC för Alla testade att köpa en herr- och en damskjorta hos Tailor Store, som är en

av de största svenskspråkiga butikerna. Vårt test visade att sajten är föredömligt bra och lätt att använda. Det är aldrig några problem att förstå vad vi ska göra, och de tydliga bilderna visar hela tiden hur skjortan kommer att se ut när den är färdigsydd.

Däremot gör den stora valfriheten förstås att det ibland är svårt att välja. Det är lätt

På nästa sida: 5 svenska skräddarsajter

att bli sittande i timmar och fundera på om kragen ska vara vit, om knapparna ska vara synliga och om manschetten ska vara rundad eller rak.

Dessutom är själva mätningen tidskrävande. I teorin kan det verka enkelt att ta reda på hur långa ett par armar är, men att hitta rätt måttpunkter är förvånansvärt krångligt!

En annan nackdel är väntetiden. Den ska enligt sajten ligga på runt tre veckor, men i vårt fall dröjde det mer än en månad. Skjortan fastnade nämligen i Tailor Stores kvalitetskontroll och blev därför försenad! Det här fick vi veta först när vi mejlade och frågade.

Men de skjortor som till slut levererades stämde bra överens med beställningen, och måttoppassningen var korrekt.

Däremot märkte vi hur svårt det var att mäta rätt. När vi väl fick skjortorna på kroppen kände vi att det var en hel del mått vi skulle vilja justera i efterhand.

Men eftersom alla mått finns lagrade är det här enkelt att ändra – till nästa skjortbeställning! ■

5

SAJTER PÅ SVENSKA

SÅ ENKELT SKRÄDDARSYR

1 HITTA SAJTEN

Börja med att välja sajt. Som du ser i sammanställningen nedan finns det ett halvduzin butiker som är svenskspråkiga och många fler som är på engelska. I vårt exempel använder vi Tailor Store (www.tailorstore.se), men grundupplägget är detsamma i de andra butikerna.

2 VÄLJ DESIGN

Det viktigaste valet är förstas vilket tyg du ska ha. Hos alla butiker finns det massor med färger, material och kvaliteter att välja. Ibland kan du köpa tygprover för några tiar så att du kan känna dig fram. Att avgöra det här på skärmen är ju ganska svårt.

Förutom tyg får du även bestämma utseende på skjortan, till exempel krage, ärmtyp och hur manschetten ska se ut. Resultatet av dina val ser du hela tiden i bilden till höger. Du klickar sedan på **Fortsätt** och får nu ange exempelvis om skjortan ska ha ryggsveck och hur den ska vara skuren.

Namn	Annlouise of sweden	Skjortmakarna	Skräddarsytt
Webbadress	www.annlouiseofsweden.se	www.skjortmakarna.se	www.skraddarsytt.se
Skräddarsytt utbud	Herr- och damskjortor.	Herr- och damskjortor.	Herr- och damskjortor, byxor och kjolar.
Övrigt utbud	Slipsar och scarfar.	Manschettknappar och näsdukar.	Slipsar och sidentyg. <i>Även byxor</i>
Tillverkningsland	Uppgift saknas	Asien	Thailand
Pris per skjorta	795 kronor	499-899 kronor	449 kronor
Frakt	45 kronor (gratis om du beställer flera skjortor).	Gratis.	55 kronor för första plagget. Därefter tillkommer 10 kronor/plagg.
Betalningssätt	Bankgiro i förskott eller postförskott.	Betalkort.	Betalkort (genom Payson) eller faktura.
Antal tyger	54 st	73 st	69 st
Passform	Slimmad/normal.	Extra smal/smal/normal.	Inget val.
Krage	4 modeller. Hård/mjuk.	8 modeller. 9 kontrastfärger.	8 modeller. Vit kontrastfärg.
Manschett	Enkel eller rak. Hård eller mjuk. Manschettlängd.	4 modeller. 10 kontrastfärger.	8 modeller.
Ficka	Med eller utan.	Med eller utan.	Med eller utan.
Knappar	Inget val.	7 modeller. Med eller utan knapp på ärmknappslå.	Inget val.
Monogram	Manschett.	Ficka, bröst eller manschett.	Saknas.
Övriga val	Knäppning, ryggsveck.	Knäppning, knapphålstråd, löstagbara kraglattr.	Lång/kort ärm, knäppning, ryggsveck, nedre skärning.
Mått	Kropp, standardstorlek eller justerad standardstorlek.	Kropp, standardstorlek eller automatiskt utifrån kragen.	Kropp.
Spara profil	Nej	Ja	Nej

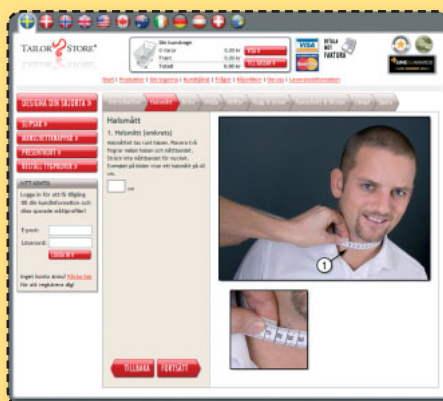
DU DIN EGEN SKJORTA

3 TA EGNA MÅTT

Efter att ha bestämt hur skjortan ska se ut är det dags att ange dina mått. Du väljer själv om du ska mäta på en gammal skjorta eller på din egen kropp. Det finns tydliga instruktioner i både text och bild, och du får också tips om vad som är normala mått, utifrån dina tidigare val.

Om det du anger verkar helt galet får du ett varningsmeddelande!

Alla mått matas in efter hand på sajten, och du kan hela tiden gå tillbaka och ändra om du har gjort fel.

4 SPARA PROFILEN

När du har matat in alla dina uppgifter får du se en sammanfattning, och du kan även ange din kroppshållning. Upptäcker du att något har blivit fel kan du välja att gå tillbaka och ändra.

En smart funktion är möjligheten att spara dina mått. Väljer du detta behöver du inte göra nya mätningar nästa gång du beställer en skjorta. Märker du att någonting inte passar blir det dessutom enkelt att ändra måtten till kommande beställningar.

5 BESTÄLL

Nu är det dags att göra en beställning och det gör du på samma sätt som i alla andra webbutiker. Lägg din skjorta i varukorgen och välj om du vill lägga till fler produkter. När du är klar klickar du på **Gå till kassan** och får där ange adress, kortuppgifter och liknande. Varan skickas hem i brevlådan, men räkna med att det kan dröja upp till en månad.

FLER SAJTER PÅ ENGELSKA

Pierre Boutique. Thaiändska skjortor, från 380 kronor.

www.pierreboutique.com

Ravistailor. Thaiändska skjortor, från 277 kronor.

www.ravistailor.com

Eurotailors. Hongkong-skjortor, från 560 kronor.

www.eurotailors.com

Onlinesuits. Thaiändska skjortor, från 200 kronor.

www.onlinesuits.com

Schoffa. Estniska skjortor, från 590 kronor.

www.schoffa.com

Tailoronline

www.tailoronline.com

Herr- och damskjortor.

Slipsar, manschettknappar/knutar, kräm, underkläder och strumpor.

Estland

749-799 kronor

56 kronor.

Betalkort, faktura eller postförskott.

94 st

Normal/tight/junior tight.

6 modeller. Hård eller mjuk.

2 modeller. Rak, sneddad eller rundad.

3 modeller eller utan.

Saknas.

Ficka, manschett eller krage.

Lång/kort ärm, knäppning, ryggsveck.

Kropp, gammal skjorta, standardstorlek eller justerad standardstorlek.

Ja

Tailor Store

www.tailorstore.se

Herr- och damskjortor.

Slipsar, manschettknappar och piketttröjor.

Sri Lanka

299-498 kronor

49 kronor. **Billigast**

Betalkort, faktura eller förskott.

83 st

Slim/normal/loose.

7 modeller. Valfri kraghöjd. Vit kontrastfärg.

6 modeller. Rundad, kantad eller rak. Vit kontrastfärg.

4 modeller eller utan.

6 modeller. Med eller utan knapp på ärmknappslån.

Saknas.

Lång/kort ärm, knäppning, veck, nedre skärning.

Kropp, gammal skorta eller standardstorlek.

Ja

Redaktör: Jan Sandbladh
E-post: jan.sandbladh@idg.se
Recenserar spel

Redaktör: Therese Granlund
E-post: therese@granlund.net
Recenserar barnspel

Här kommer det stora hotet mot World of Warcraft! SKUGGOR FRÅN ANGMAR

Maffiga Lord of the Rings Online: Shadows of Angmar är det första renodlade online-spelet baserat på Tolkiens kända böcker.

Efter Peter Jacksons filmer och den uppsjö av spel som följt efter dessa trodde jag att jag var rejält trött på Sagan om Ringen. Jag hade fel. Det finns definitivt utrymme för ytterligare ett spel som utspelar sig i Midgård.

Som namnet antyder så är Lord of the Rings Online: Shadows of Angmar ett online-rollspel, i samma anda som World of Warcraft. Likheterna är slående, då Shadows of Angmar har "lånat" väldigt mycket från sin kända konkurrent. Snabbtangenterna fungerar exempelvis på samma

sätt och du kontrollerar din grupp på samma sätt. För dig som redan har spelat World of Warcraft är det förstås ett stort plus, men även oerfarna spelare har glädje av detta då utvecklarna har valt att knycka saker som underlättar spelandet oerhört.

Ensam eller med andra

Precis som i World of Warcraft kan du i Shadows of Angmar välja om du vill ge dig ut på äventyr ensam eller om du vill ha sällskap av andra spelare på dina strapatser. Och också här bjuds du på en stor mängd varierade

Käcka Dora hittar söta djur

Tjusiga ord på kartongen gör inget spel i sig. Doras senaste äventyr är fint, men saknar den finess som spelmakarna skryter om.

Tapir. Leta rätt på djuren som gömmer sig i skogen och ta foton på dem.

Du som har sett tv-serien på Nickelodeon och TV4 kommer att känna igen dig. Du som inte har det kommer att hänga med precis lika bra ändå.

Den här gången ger sig Dora ut i regnskogen för att hjälpa sin kusin Diego på djurräddningscentret. En stor storm har dragit förbi och flera av skogens djur har försvunnit eller kommit ifrån varandra. De måste förstås återförenas och behöver dessutom mat och någon som håller lite allmän koll på dem.

Dora är en trevlig tjej, och det är spännande att få kika in bland snåren i regnskogen. Du hoppar, klättrar och klickar dig fram, och bonus-

uppgifterna är att samla så många stjärnor som möjligt under spelets gång. Trevligt – så långt.

Låga ambitioner

På baksidan av spelasken skryts det om "minnesfärdigheter och kreativ lek med bilder och musik", men ambitionsnivån när det gäller den biten kan inte ha varit hög, för det mest kreativa här ett vattenskidåkningsuppdrag med en delfin.

Att någon ska kunna lära sig engelska genom att lyssna på slumpartade svengelska utrop köper jag inte heller. Så varför lova mer än man kan

Barnspel

DORA UTFORSKAREN – DJURÄVENTYR

Kategori: Äventyr.

Utvecklare/utgivare/kontakt/läs mer: Atari, 08-564 737 00, www.se.atari.com

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP, Pentium II 300 MHz, 32 MB ram, 90 MB ledigt

Härdiskutrymme, 3d-kort.

Språk: Svenska och lite engelska.

Ålder: Från 3 år.

PC för Alla rekommenderar:

Från 4 år.

Cirka pris: 250 kronor.

+ Tydliga instruktioner och mysig djungelkänsla.

- Platt och onödigt pretentiöst.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

hålla? De tjusiga orden får bara spelet att verka ännu plattare.

Trots bristen på finess är Doras djuräventyr mysigt, men det kunde ha varit ännu bättre. ■

uppdrag och utmaningar att ta dig an. Här slutar dock likheterna och Shadows of Angmar tar en egen, intressant väg bort från storebrorsan.

Sköna omgivningar

Shadows of Angmar känns nämligen mer fokuserat på sköna stämningar och äventyr än klassiskt nivåjagande i gammal god rollspelstradition. Trots att du kämpar mot allt från vargar till orcher och andra otäckingar, är den stora behållningen att ströva runt i Midgård och utforska de härliga omgivningarna. Det känns

Vinterdimma. Ensam dvärg söker sällskap i de vackra omgivningarna.

verkligen som om du befinner dig där på riktigt.

Inga kvinnliga dvärgar

Du som hade hoppats kunna spela som någon från den onda sidan kommer dock att bli besviken. I Shadows of Angmar är du god, punkt slut. Frågor på det? Du kan välja mellan att spela människa, alv, hobbit eller

Troll. Massor av hår på armarna men inget på huvudet. Och konstiga tår.

dvärg. De tre första kan du välja kön på, men dvärgarna är konstigt nog alla män.

Som vanligt i online-rollspel kan du sedan utveckla din figur och dess färdigheter, skaffa mängder av prylar och vapen, samt knyta bekantskaper med andra spelare i onlinevärlden. Japp, skaffa familj och bostad om du vill. Du kan också lära dig sådana fredliga aktiviteter som att spela på ett instrument.

Den enda egentliga invändning vi har mot Shadows of Angmar är att det bitvis känns lite hopräftat och inte lika genomtänkt och genomarbetat som storebror

Skrikhals. Ringvålnaderna sprider skräck och fasa omkring sig.

LORD OF THE RINGS ONLINE: SHADOWS OF ANGMAR

Kategori: Online-rollspel.

Utvecklare: Turbine Entertainment.

Utgivare/kontakt: Electronic Arts,

08-546 445 00, www.sverige.ea.com

Systemkrav: Windows XP, Pentium IV 1,8 GHz, 512 MB ram, 3d-kort med 64 MB ram, dvd-läsare.

3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.

Flerspelarläge: Ja.

Språk: Engelska.

Åldersrekommendation: 12 år.

Cirka pris: 400 kronor.

Läs mer: lotro.turbine.com

Fantastisk stämning, troget Tolkiens böcker.

Lätt att komma in i och spela, bitvis buggigt och ogenomarbetat.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

World of Warcraft. Vissa partier känns om ren utfyllnad och vissa av uppdragen är buggiga. Detta kommer med största sannolikhet de framtida uppdateringarna att råda bot på. ■

Kampen om en delad värld

Har du mot förmodan spelat dig trött på The Elder Scrolls IV: Oblivion så får du mer av det goda i Shivering Isles. Hugg in bara!

För ett år sedan recenserade vi The Elder Scrolls IV: Oblivion, ett stort och mäktigt rollspel för dig som föredrar att spela mot datorn framför mänskliga mot-

ståndare online. Det som imponerade var det gigantiska antal speltimmar Oblivion bjöd på.

Tillhör du dem som hade den tiden kan du nu glädja dig åt att

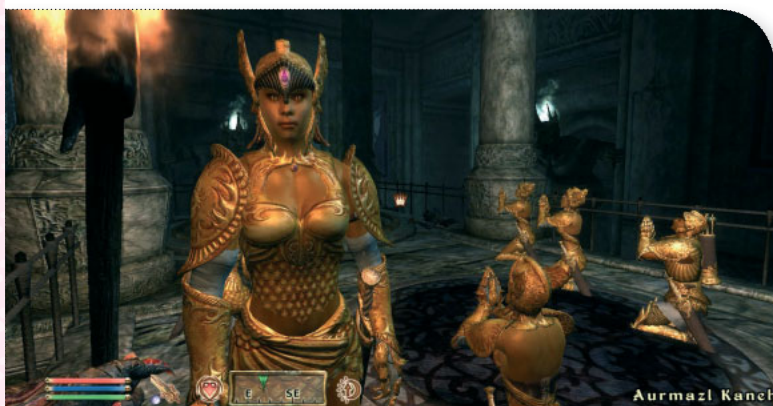
tilläggs paketet The Elder Scrolls IV: Shivering Isles. Det har en hel del godis att sätta tänderna i.

Ljusa sidan mot den mörka

Som namnet antyder får du denna gång bege dig till Shivering Isles; en värld som bokstavligt talat är tvädelad och uppdelad mellan den ljusa sidan Mania och den mörka sidan Dementia. Precis som tidigare kan du välja mellan att kasta dig direkt in i huvudhistorien eller bara utforska världen i din egen takt.

Precis som du kan förvänta dig i ett tilläggs paket bjuder Shivering Isles, förutom nya miljöer, på fiender, vapen, föremål och så vidare. En smaskig efterrätt kan man säga, men något mer hade behövts för att spelet skulle få ett

Väktare. Golden Saints tjänar den ljusa sidan och är riket Manias beskyddare.

THE ELDER SCROLLS IV: SHIVERING ISLES

Kategori: Rollspel.

Utvecklare: Bethesda.

Utgivare: Take 2.

Kontakt: KE Media, 0431-44 41 00, www.kemedia.com.

Systemkrav: Windows 2000/XP, Pentium IV 2 GHz, 512 MB ram, 3d-kort med 128 MB ram, dvd-läsare.

3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.

Flerspelarläge: Nej

Språk: Engelska.

Åldersrekommendation: 16 år.

Cirka pris: 300 kronor.

Läs mer: www.elderscrolls.com

Nya miljöer, fiender och vapen, snygg grafik.

Samma spel som tidigare, höga systemkrav.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

toppbetyg. Shivering Isles är helt klart värt ett köp. Ha inte för stora förväntningar bara. ■

Spindelman på tomgång

Spider-Man 3 känns oinspirerat. Enda trösten är att du får några bonusskurkar att tampa med.

Tråkigt, tråkigt! Historien upprepar sig ännu en gång.

Spelet Spider-Man 3 är ett actionspel som är hyfsat troget filmen. Du kan med andra ord svinga dig runt på Manhattan i såväl blådräkt som svart dräkt och slåss mot skurkar som den stenhårde Sandman. Dessutom får

du chansen att slåss med några figurer som inte är med i filmen, Scorpion till exempel.

Det börjar bra. Friheten du har när du tar dig fram mellan skyskraporna är faktiskt riktigt imponerande. Staden är stor och det finns massor för dig att utforska. Även själva spelets storlek är något på pluskontot, med hela tio

Sammanbitet. Spider-Man i svart dräkt gör upp med Sandman.

olika historier att följa och utforska.

Det stora problemet för Spider-Man 3 är att spelutvecklarna har velat anpassa det så att det passar så många som möjligt. Resultatet blir ett spel som inte passar någon.

För enkelt och tjatigt

Trots att det är genomarbetat känns Spider-Man 3 ordentligt förlegat. Grafiken imponerar inte trots höga systemkrav, miljöerna känns döda och oinspirerade och kameravinklarna är ett ständigt återkommande irritationsmoment.

Värst av allt är att spelet inte bjuder på något som helst motstånd och är sövande trist. Slagsmålen, som är spelets huvudingrediens, är grymt enformiga

SPIDER-MAN 3

Kategori: Actionspel.

Utvecklare/utgivare/kontakt:

Activision, 08-505 216 83, www.activision.co.uk

Systemkrav: Windows 2000/XP, Pentium IV 2,8 GHz, 1 GB ram, 3d-kort med 256 MB ram, dvd-läsare.

3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.

Flerspelarläge: Nej.

Språk: Engelska.

Åldersrekommendation: 12 år.

Cirka pris: 300 kronor.

Läs mer: www.sm3thegame.com

+ Stor stad att svinga sig runt i, många historier att spela igenom.

- Oinspirerat, alltför lätt, fruktansvärt enformigt.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

och bjuder inte på någon utmaning alls. Du klubbar utan problem ned dina fiender om och om igen. Risken att du somnar framför datorn är ett betydligt större hot.

Avkopplat med Mumin

Ett fridfullt äventyr med pyssel och spel där trollet med den stora näsan tar reda på varför det kommer mystiska skrik från havet.

Mumindalen måste vara utbrändhetens himmelrike. Här går det mesta på lågvarv och det är så fridfullt att en sömnig småstad framstår som ett kargt förortsgetto i jämförelse.

Men även solen har sina fläckar. En dag störs idyllen av mystiska vrål från havet.

Ingen förstår vem det är som vrålar, men oljudet är så besvärande att Mumin bestämmer sig för att göra något åt saken.

Inga konstigheter där, men givetvis krävs en hel del förberedelser innan gåtan kan lösas. För att ta sig ut till havs måste Mumin för-

Barkbåtar. Att spela sänka fartyg med Lilla My är trevligt.

söka hitta de försvunna delarna till Snorkens flygande skepp – och för att kunna göra det måste han besöka sina vänner och utföra olika uppdrag åt dem.

Inga krusiduller

Så du sänker barkbåtar, lägger ljud till spökhistorier, samlar frimärken och planterar blommor. Samtidigt får du umgås lite närmare med Lilla My, Hemulen och de andra Mumin-figurerna.

Barnspel

MUMIN OCH DE MYSTISKA VRÅLEN

Kategori: Äventyr.

Utvecklare: Prelusion Games.

Utgivare/kontakt/läs mer:

Nordic Softsales, 08 636 22 50, www.nordicsoftsales.se

Systemkrav: Windows 95/98/Me/2000/XP, Pentium II 400 MHz, 32 MB ram, 10 MB ledigt hårddiskutrymme.

Åldersrekommendation: 4-8 år.

PC för Alla rekommenderar:

5-8 år.

Cirka pris: 300 kronor.

Språk: Svenska.

+ Snällt och befriande krusidullfritt. Har den rätta Mumin-känslan.

- Inga revolutionerande nyheter. Bitvis tjatigt.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Det är stillsamt på gränsen till sömnigt, men spelmakarna har fångat den säregna känslan i den skönt gröna Mumindalen.

LADDA UPP DINA SOMMARBILDER

– vinn systemkamera eller gratis framkallning!

Du har väl inte missat sommarens roligaste tävling? På vår sajt kan du just nu vinna en digital systemkamera eller gratis papperskopior av dina digitalfoton. Allt du behöver göra är att tanka upp dina bästa sommarfoton, och låta svenska folket säga sitt! Bästa bilderna vinner! Tävlingen hittar du här: pcforalla.se/sommarbild

Utse
Årets bästa sommarbild!
Gå in på pcforalla.se/sommarbild
och rösta.

VINSTER

- ✓ **PENTAX K100D**, digital systemkamera med sex megapixels upplösning och medföljande minneskort på en gigabyte. Värde: 6 000 kronor!
- ✓ **400 gratis papperskopior** på dina digitalfoton från Fujicolor. Värde: upp till 400 kronor!
- ✓ **Helårsprenumerationer** på PC för Alla. Värde: 595 kronor!

PÅ EGEN RISK!

Att plocka isär och modifiera elektroniska prylar innebär alltid en risk. Var försiktig och noggrann och läs hela artikeln innan du börjar.

**Så bygger du
en ovanligt knasig**

USB-SLUMPSNURRA

En enkel beskrivning och en stund i hobbyhörnan låter dig släppa kontrollen över ditt eget liv, och låta andra krafter styra. Vågar du? Läs vidare!

Har du svårt att bestämma dig? Alltså så där riktigt svårt att det verkligen tar tid och ger dig dålig nattsömn? Då är det kanske dags att lämna över besluten till en obändig och rättvis högre makt – slumpen.

Oavsett om du tror på en synkronicitet, en meningsfull slump, eller bara kastar dig ut i det okända utan varken livrem eller hängslen så fungerar usb-beslutografen utmärkt när du inte har en aning om vilket val som är bäst, eller om du helt enkelt är för lat för att göra valet själv. Kom inte och skyll på mig om du tappar brallorna, bara.

Det viktigaste för att få en maskin som usb-beslutografen att fungera är – förutom att du löder sladdarna rätt – att du inte missbrukar den genom att fuska.

Bestämmer du dig för att rådfråga den genom att trycka på knappen så får du vackert följa rådet, oavsett om det blir "ja" eller

"nej", eller vad du nu skrivit på den runda skivan. Annars blir rådet, och hela meningen med manicken, värdelöst.

Å andra sidan: Om du är osäker på vad du ska göra och rådfrågar beslutografen men inte blir nöjd med svaret, så kanske du egentligen redan visste vad du ville göra?

En maskin som kan locka fram dina egna bestämda åsikter genom att "peka fel" är lika nyttig. Den hjälper ju dig att nå fram till det beslut du har problem att ta. Inte dåligt gjort av lite papp, ett par sladdar, en usb-kontakt, en motor och en knapp.

Men trots att du själv bygger ihop delarna till en maskin, och dessutom själv väljer när du ska trycka på knappen så kan man fråga sig – är det du som styr, eller är det någonting okänt som griper tag i dig och ditt liv? Bli inte för filosofisk, bara.

Först är det en del handgripliga saker att göra innan du har ditt alldeles egna redskap i slumpens tjänst.

Men nog svamlat. På med tänkarmössan, Ut och samla delar, fram med lödkolven och bygg din personliga beslutograf!

1 Här är delarna du behöver. Jag använder en usb-lampa för att den bara har de två strömsladdarna från usb-kontakten – ingen risk att ta fel på sladdar, alltså. Motorn kommer från en sönderskruvad leksaksbil, och knappen från en gammal elektrisk räknemaskin.

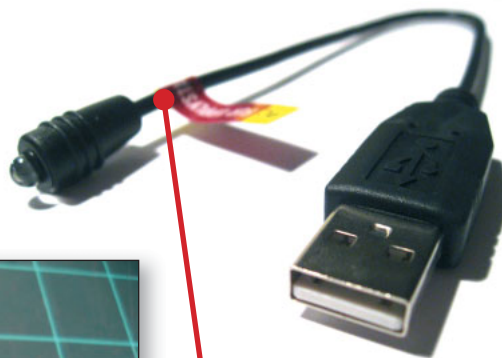

2 Stjälken. Jag börjar med att klippa av själva lampan. Använd en rejäl avbitartång eftersom ståltråden i sladden är betydligt svårare att klippa av än en vanlig usb-kabel.

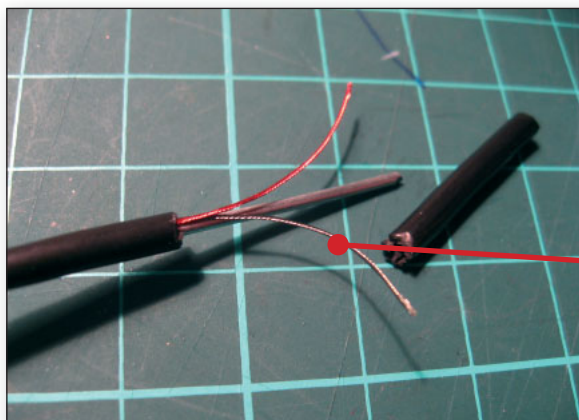
Text: Chris Loneberg

E-post: chris.loneberg@idg.se

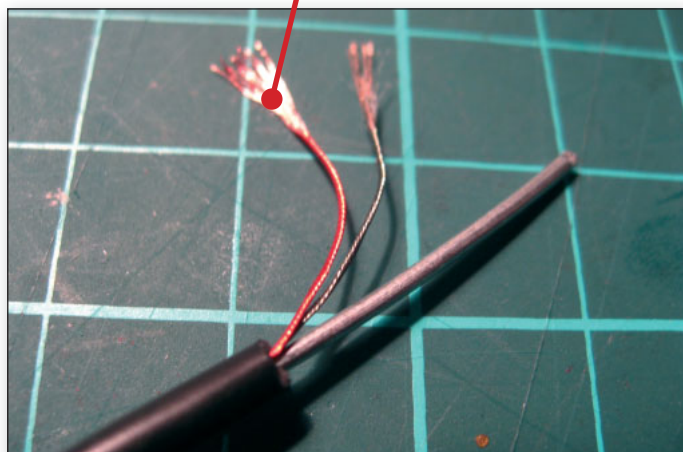
Nu får du ny användning för din gamla usb-lampa.

Ynkliga små trådar.

3 **Försiktigt.** Sedan tuggar jag försiktigt av plasten ett par centimeter nedanför toppen. Då blottläggs ståltråden och de två pyttetunna strömsladdarna. En röd och en svart sladd, båda väldigt tunna och ynkliga.

Skrapa försiktigt så att kopparn i tråden syns.

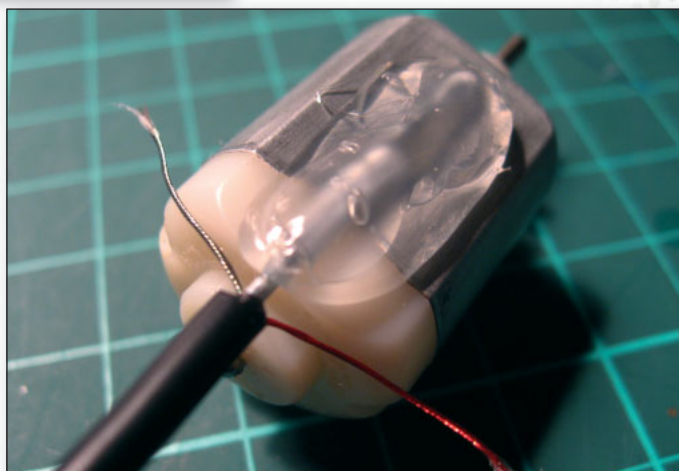
4 **Lackade.** Eftersom de båda strömsladdarna inte har någon skyddsplast, utan i stället är lackade för att vara skyddade tar jag min skalpell och skrapar försiktigt bort lacken. Det fungerar bättre att löda på när du ser det kopparglitriga i änden av sladden.

Det här behöver du

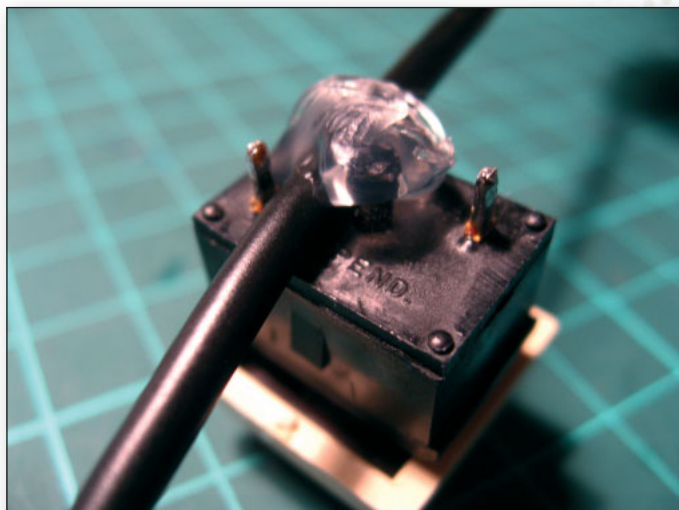
- En liten elmotor som drar ungefär 5 volt.
- 1 decimeter tunn elkabel.
- En usb-sladd (eller usb-lampan som följde med PC för Alla 8/06).
- En 1 millimeter tjock pappskiva.
- En knapp som fungerar som till en dörrklocka, det vill säga

- den släpper genom ström enbart när du trycker på den.
- En vass kniv att skära papp.
- Limpistol och superlim.
- En skrivare (om du vill använda de färdiga urtavlor som finns på PC för Allas webbsida).
- En lödkolv och lite lödtenn.
- En liten avbitartång.

Mejla dina bilder på färdigbyggda manicker till oss: pcforalla@idg.se
Vi publicerar de snyggaste på pcforalla.se

5 **Enkel konstruktion.** Sedan limmar jag fast elmotorn på toppen av ståltråden med motorns snurrande pinne uppåt. Först fäster jag med superlim. Fila den runda ståltråden platt på en sida, så att superlimmet biter bättre. Sedan med en rejäl klump smältlim. Glöm inte att blöta fingrarna innan du ska smeta ut smältlimmet.

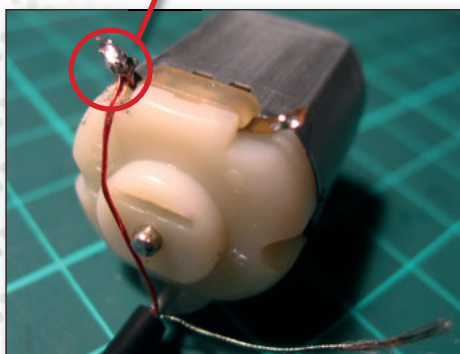
6 **Knapp-beslut.** Jag bestämmer att knappen ska sitta en bit under motorn, mitt på själva ståltråds-sladden. Jag fäster den lite lätt med limpistolen så att jag ska komma åt att löda sladdarna på baksidan av knappen.

► ... en ovanligt knasig **SLUMPGENERATOR**

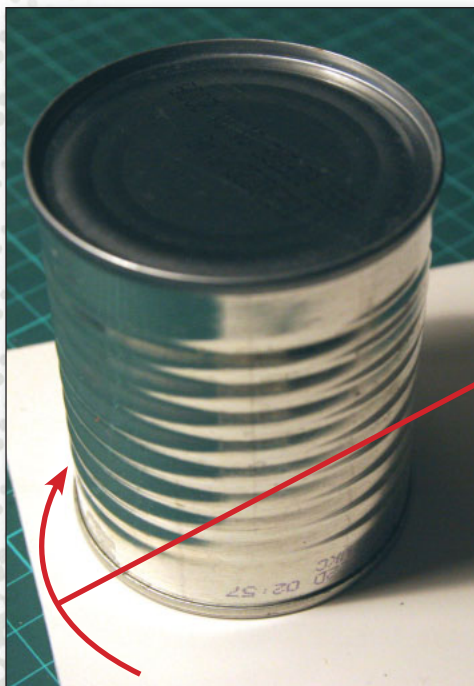
Snurra koppartråden kring polen och löd.

7 **Pilligt.** Den ena strömsladden som kommer från usb-sladden går att löda direkt på en av motorns poler, där behövs ingen förlängningssladd. Snurra fast sladdens koppartrådar kring polen. Den brukar se ut som ett kopparbleck. Värm med lödkolven och fyll på med lite lödtenn tills det sitter ordentligt.

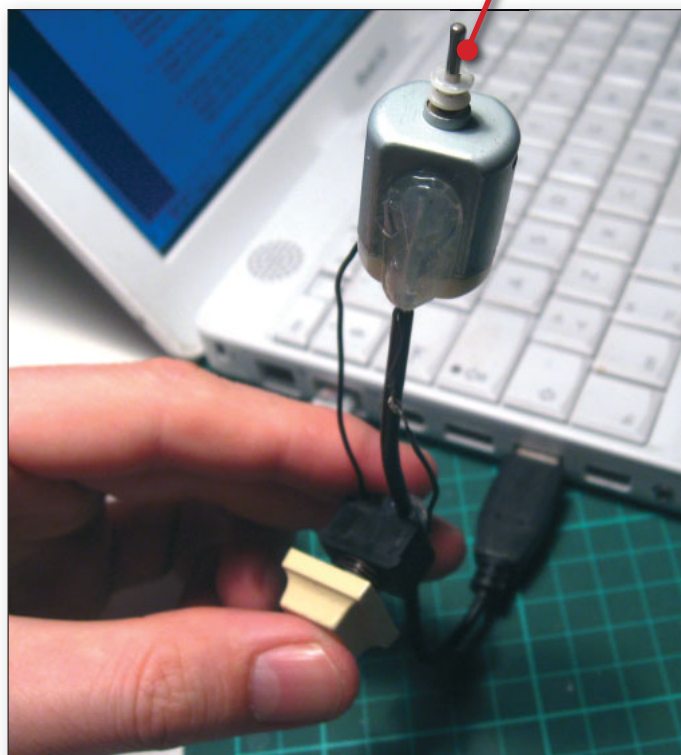

8 **Tunna sladdar.** Den andra strömsladden ska gå ned till en pol på tryckknappen och tillbaka från den andra polen till motorns tomma pol. Där behövs två tunna förlängningssladdar. Jag har valt svart sladd, ungefär 6-7 centimeter vardera – så att de precis når. Löd ihop första förlängningen med svart strömsladd och fäst den sedan i den första polen på tryckknappen. Den andra förlängningen löds från knappen till motorns pol. Jag isolerar med mer smältlim över knappens lödningar, och fäster samtidigt knappen bättre.

10 **Återanvänd grejor.** För att rita en lagom stor cirkel kan du använda en passare. Annars går det superbra att använda en vanlig konservburk. Använd en öppnad eller rengör ordentligt.

Rita runt burken med en penna. Enkelt!

Testsnurr!

9 **Startklart!** Nu sitter alla delarna ihop, och du kan för första gången testa ditt bygge. Stoppa usb-pluggen i en usb-kontakt, håll andan, och tryck sedan på knappen. Sitter allt som det ska så svirrar motorn igång.

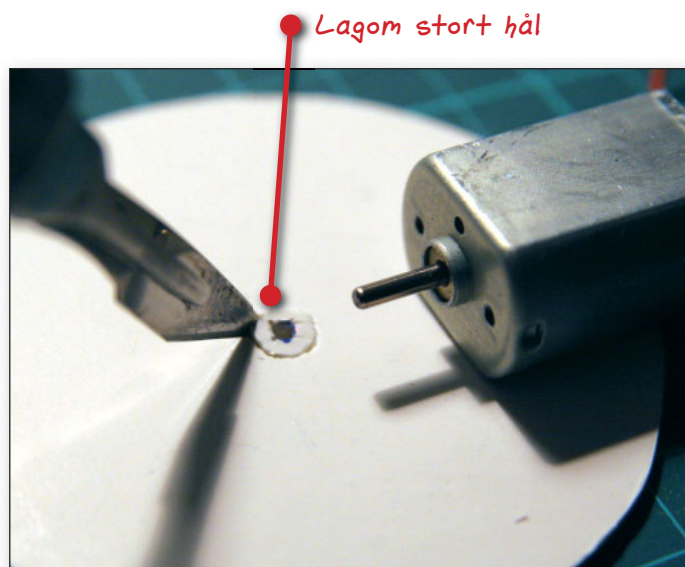
11 **Vart pekar ödet?** Än så länge visas inga dramatiska vägval i livet av maskinen – den behöver en skiva med alternativ. Skär ut pappbrickan med en skalpell. Tag det lugnt när du skär i tjock papp, skär flera gånger i stället för att ta i tills du blir blå.

Lång och vass

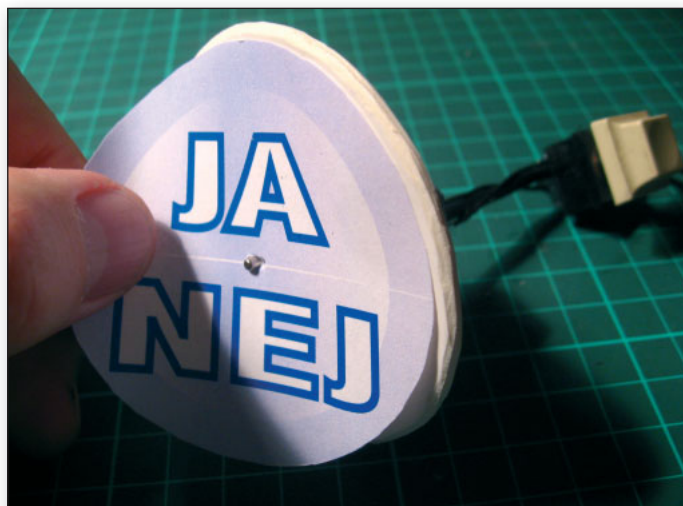
12 **Pekare.** Sedan skär jag ut en pil i likadan papp. Ju spetsigare du gör pilen, desto mindre är risken att din beslutograf pekar precis på linjen mellan dina viktiga val!

MEER PÅ PCFÖRALLA.se
Du kan ladda ned fler varianter på skivor till din beslutograf på pcfforall.se/extra

13 **Pilligt med skalpellen.** Min elmotor har en liten krage kring den snurrande pinnen. Först gör jag ett hål där pinnen går igenom och provar plattan. Då ritas kragen en cirkel på papp som visar hur stort hål du behöver göra för att plattan ska passa på motorn. Finns det ingen krage räcker hålet du gjort för den snurrande pinnen.

15 **Att välja val.** När plattan sitter på plats är det dags att välja vad det ska stå på skivan. Ja eller nej? I-X-2-hjälpen till stryktipset? Du bestämmer. Klipp ut en pappersrundel med lämplig text på, gör ett litet hål för motorpinnen och fäst sedan papperet på pappskivan. Jag använder spraylim som går att lyfta bort igen (som Post-it, ungefär), ifall jag senare vill byta text på skivan.

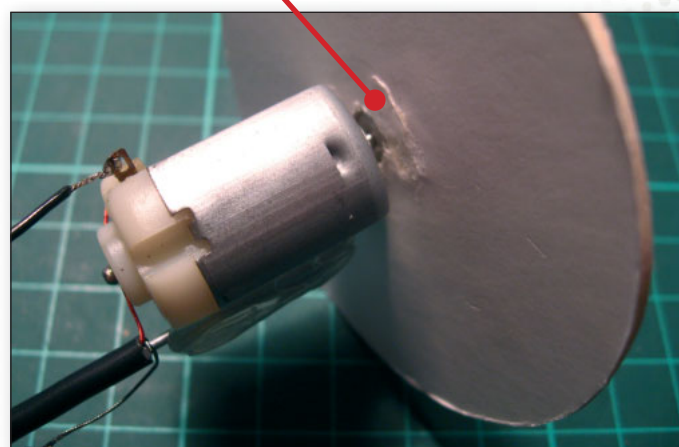
Beslutsmanicken hjälper dig med:

- Lottoraden! Gör en urtavla med 36 nummerade pajbitar.
- Vem ska diska? Skriv de olyckligas namn i varsin lika stor pajbit.
- Ersätta den klassiska tärningen – 1-6.
- Ersätt den vanliga tärningen med 8, 20 eller valfria sidor.
- Använd som ett tekniskt alternativ till sten, sax och påse...
- Komponera en meny och ät slumpartade måltider hela månaden.
- Ska jag ta bilen, cykeln eller tunnelbanan i dag? Du slipper välja.

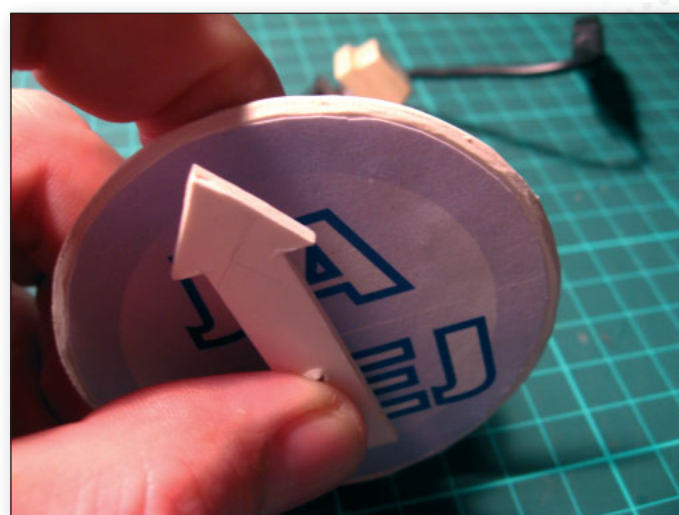
Den här skivan är 65 mm i diameter.

Lagom mycket smältlim här.

14 **Limpistolen är min vän.** Jag tar ytterligare lite smältlim och limmar fast plattan på elmotorn. Se till att vara snabb, motorn är gjord av metall och kyler därför limmet snabbt. Ju mer lim, desto längre är det varmt, men det riskerar ju att kladda om det blir för mycket. Och det bränns!

16 **Din nya riktning.** Dags för den viktigaste delen – pilen. Kolla hur lång pilen är och gör ett litet hål i pilen på lämpligt ställe. Spetsen ska bara sträcka sig så långt ut att den närmar sig kanten på plattan, så du ser vad den pekar på. Tryck sedan pinnen genom pilen. Sitter den löst får du fästa med lim. Min pil sitter ordentligt fast, för hålet jag gjorde var nästan bara ett skalpellkryss genom pappskivan. Snurren är färdigt!

DEL 4

Det här lär du dig:

- ✓ Koppla upp dig mot internet.
- ✓ Söka efter och ansluta till trådlösa nätverk.
- ✓ Skapa tillfälliga trådlösa nätverk mellan flera bärbara datorer.
- ✓ Koppla ihop din pc med en tv via en spelkonsol.

Följ Windows Vista-skolan – del för del

- ✓ **Lektion 1.** Säkerhetskopiera dina gamla Windows XP-filer och installera Windows Vista (nummer 3/07).
- ✓ **Lektion 2.** Allt om Vistas nya gränssnitt Aero, smarta gadgetar och den nya Start-menyn (nummer 4/07).
- ✓ **Lektion 3.** Säkerheten i Vista. Brandvägg, antispam och smarta familjeställningar (nummer 5/07).
- ✓ **Lektion 4.** Nätverk. Koppla upp dig – och koppla ihop datorn med tv:n (nummer 6/07).
- **Lektion 5.** Kommunikation. Nytt mejlprogram, säkrare Internet Explorer och ett bättre Messenger (nummer 7/07).
- **Lektion 6.** Musik, foto och video. Nya funktioner för att hantera din media (nummer 8/07).

TIPS! De tidigare lektionerna hittar du helt gratis på pcforall.se/extra.

Så kopplar du upp dig med Vista och fixar ett

PERFEKT NÄTVERK

Här lär du dig skapa ett hemmanätverk i Windows Vista och hur du kopplar ihop datorn med tv:n.

Med Windows Vista är det lätt att komma igång med surfandet. Tur det, för många av Vistas funktioner förutsätter att du har

internet. Om du inte installerade nätverket när du installerade Vista är det inga problem att skapa ett nytt nätverk efteråt.

För att göra detta ser du först till att du är fysiskt ansluten till ditt nätverk, antingen direkt via

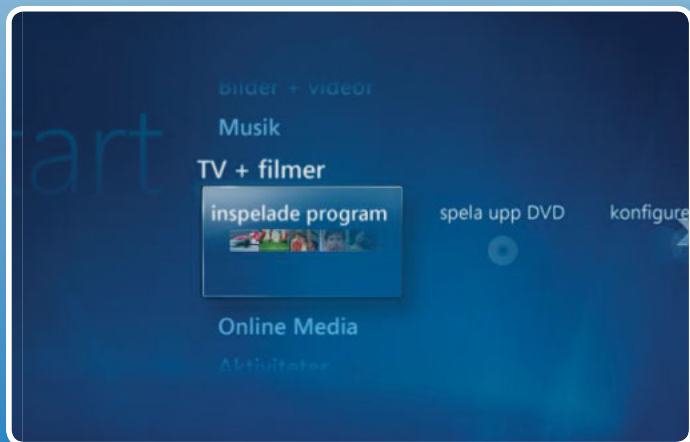
en nätverkskabel till ett uttag i väggen, eller via ett adsl- eller kabelmodem. Klicka på **Kontrollpanelen** och sedan på **Nätverks- och delningscenter**, där information om dina nätverksanslutningar finns samlad. I vänstermenyn klickar du på **Skapa en anslutning eller ett nätverk**. Du får nu fram en ruta där du väljer vilken typ

av anslutning du vill skapa. För en vanlig bredbandsanslutning väljer du **Anslut till Internet** och klickar sedan **Nästa**.

I vårt fall har vi anslutit kablarna och Vista känner av att vi har en router ansluten. Vi markerar **Bredbandsanslutning (PPPoE)**. Därefter fyller vi i de uppgifter leverantören gett oss och klickar

SÅ BLIR XBOX EN MEDIECENTRAL...

Med Media Center kopplar du ihop din dator med en tv. I Windows Vista Home Premium och Vista Ultimate finns den senaste versionen av Media Center inbyggd. För dig som också har en spelkonsol från Microsoft (Xbox eller Xbox 360) är det nu busenkelt att förlänga din Vista-dator ut i vardagsrummet. När du ska koppla ihop din dator med din tv via en Xbox krävs att du först kopplar ihop dem med en vanlig tp-kabel (bredbandskabel). När det är gjort är det dags att låta din dator hitta din Xbox.

Starta din Xbox och din pc. Klicka på Start i pc:n och skriv Windows Media Center i sökrutan. Klicka på programmet för att starta Media Center. Nu är du i grundläget. Klicka fram till Aktiviteter och gå med piltangenten tre steg till höger. Där hittar du Lägg till Extender.

Hur du enklast skapar ett HEMMANÄTVERK

Har du flera datorer hemma vill du så klart koppla ihop dem så att du kan dela filer eller spela spel med familjemedlemmar och vänner.

För att koppla ihop dina datorer krävs vanligtvis en router eller en hubb, som blir navet i ditt nätverk. Varje dator som du vill använda i nätverket kopplar du till hemmets router.

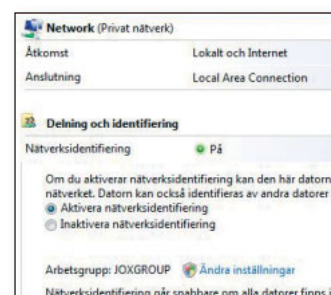
För att dina datorer ska kunna prata med varandra krävs också att de tillhör samma arbetsgrupp. För att ändra arbetsgrupp väljer du **Kontrollpanelen/Nätverks- och delningscenter**. Därefter klickar du på **Nätverksidentifiering** (ska vara på) och klickar på **Ändra inställningar**.

I följande fönster kan du ge din dator en beskrivning i nätverket och ändra arbetsgruppen.

Klicka på **Ändra** och därefter kan du byta namn på datorn i Arbetsgruppen.

Efter detta startar du om datorn så att allt fungerar. Tänk också på att du för att kunna dela filer mellan datorer i ditt hemmanätverk måste tillåta detta på varje dator. I **Nätverks- och delnings-**

center kan du välja att aktivera **Fildelning**, **Delning av delade mappar** och, om du vill dela ut dina filmer och din musik via Media Player, även **Mediedelning**. ■

Starta. Välj Aktivera nätverksidentifiering för att ställa in nätverket.

Delning. Markera efter behov.

på **Anslut**. Nu skapas en internetanslutning och det är bara att surfa på.

Om det är första gången

Första gången du kopplar ihop datorn i ett nätverk får du frågan om att välja en **Nätverksplats**. Välj **Hem**, **Arbete** eller **Offentlig plats**, så anpassar Windows diverse säkerhetsinställningar i brandväggen. Har du ett

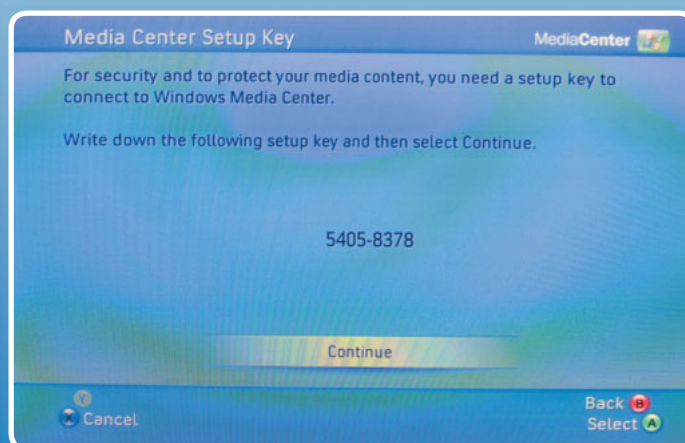
hemmanätverk och vill dela skrivare, koppla ihop datorn med en Xbox eller liknande bör du välja **Hem**.

En fiffig funktion i Vista är att du kan se exakt hur ditt nätverk hänger ihop. Klicka på **Visa fullständig karta** i **Nätverks- och delningscenter** så skapas en karta över vilka enheter som är sammankopplade.

När du högerklickar på en enhet kan du i Nätverkskartan administrera denna. I vårt exempel är vi ansluta via en router (Gateway). För att konfigurera högerklickar vi på ikonen **Gateway** och väljer **Visa enhetens webbsida**. Vill du se vilka mappar som delas ut av datorn gäller samma princip. Högerklicka, välj **Utforska** och **Öppna**. ■

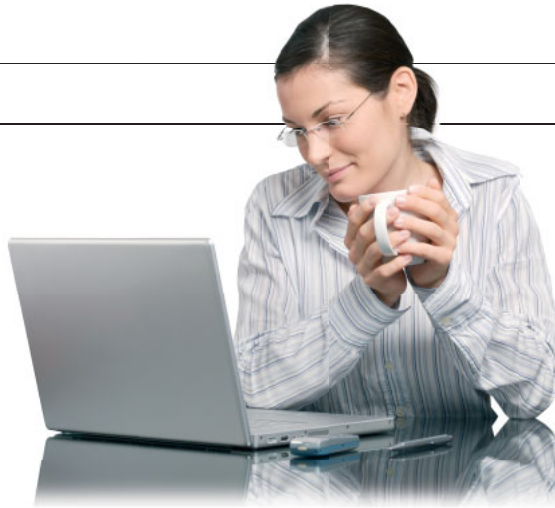
2 Klicka på **Lägg till Extender**. Nu startar en guide där du i ett antal steg går igenom sammankopplingen av din pc och din Xbox. I det första steget kopplar du ihop dina två enheter med en åttasiffrig kod. I vårt fall gör vi kopplingen med en Xbox 360.

3 För att få den åttasiffriga koden startar du din spelkonsol, väljer Media, och klickar därefter på Media Center. Nu visas en åttasiffrig kod på din konsol (bilden ovan). Skriv ned den och ta med den till din pc. Klicka därefter på Nästa (Continue).

Smidig lösning

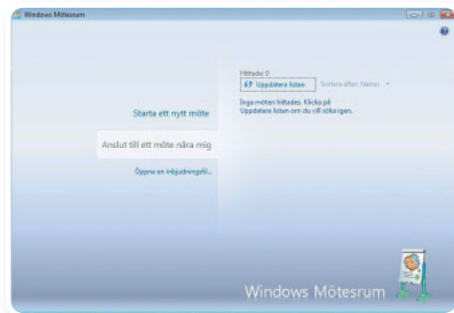
Så delar du lättare med dig av DINA FILER

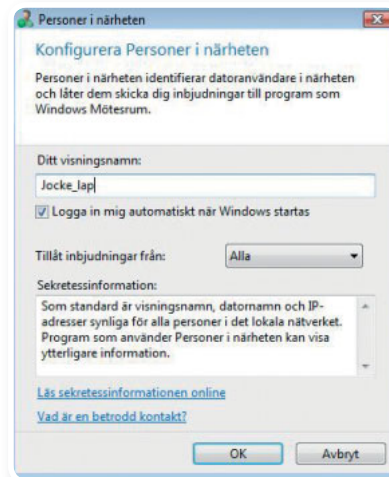
En ny funktion i Vista heter Windows Mötesrum. Funktionen är särskilt nyttig när du jobbar i tillfälliga grupper med andra, eller när du vill dela med dig av filer med en bekant på ett kafé. För att köra Windows Mötesrum krävs att alla datorer som deltar har Vista installerat. Klicka därefter på **Start-menyn, Windows Mötesrum**.

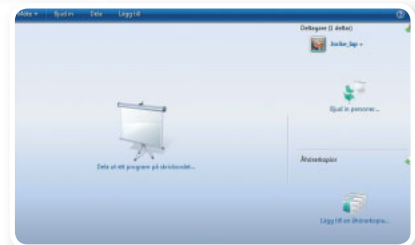
Steg 1. Första gången kräver Windows att få göra vissa inställningar av brandväggen. Klicka på **Ja** och fortsätt. Har du Användarkontrollen aktiverad måste du också godkänna förändringarna i den.

Steg 2. Nu startar funktionen **Personer i närheten**, som är en tjänst som håller reda på kamrater i din närhet. Välj ett visningsnamn och klicka sedan **OK**.

Steg 4. Nu bjuder du in personer i närheten (som också har tjänsten aktiverad). Klicka på **Bjud in** och markera därefter de personer du vill bjuda in till mötet. Klicka på **Skicka inbjudningar**, varpå mottagarna får en fråga om de vill delta i ditt möte.

Steg 3. Nu startar Windows Mötesrum och du kan nu välja att starta ett möte genom att klicka på **Starta nytt möte**. Skriv därefter in mötets namn och ett lösenord. Under alternativ kan du också om du vill skapa ett tillfälligt ad hoc-nätverk (se nästa sida) om du vill koppla ihop flera bärbara datorer utan gemensam router. Klicka därefter på den gröna pilen efter lösenordet för att fortsätta.

Snabbfakta. Personer i närheten är en tjänst som ännu inte finns i speciellt många program men tanken är att tekniken, som gör det möjligt att ansluta till personer i samma subnät, framöver snabbt ska kunna koppla ihop sig. Exempelvis för att spela ett spel, chatta eller något annat.

... OCH AKTIVERAR MED KODEN

Extender-konfiguration

Ange konfigurationsnyckel

Ange den 8-siffriga konfigurationsnyckeln som visas på den skärm som är ansluten till Windows Media Center Extender-enheten.

5405 8378

Hämta en installationsnyckel på följande sätt:

- Tryck ned **W**-knappen på enhetens fjärrkontroll eller panel.
- Gå till enhetens Windows Media Center Extender-installationsprogram.
- Kontrollera enhetens dokumentation för ytterligare instruktioner.

4

Nu är du tillbaka vid datorskärmen. Eftersom du redan klickat fram läget **Extender** är det nu bara att skriva in koden du just fick från din Xbox och klicka **Nästa**.

Extender-konfiguration

Medieinställningar för Extender-enheten

Media har sparats i vissa mappar på datorn. Om du vill visa samma mappar på Extender-enheten kan du kopiera inställningarna till Extender-enheten.

Vill du visa mediemapparna på Extender-enheten?

- ☒ Ja (rekommenderas)
☐ Nej

5

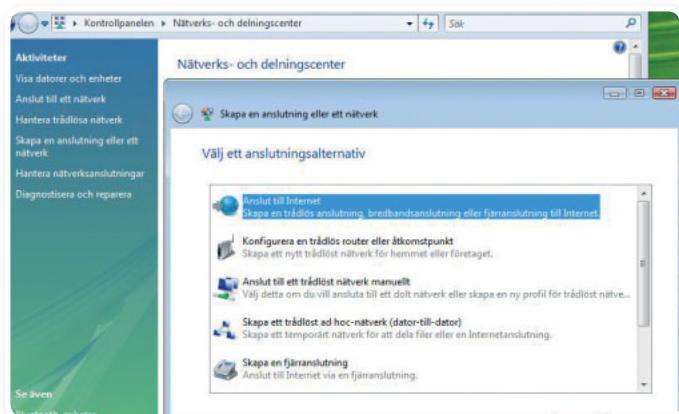
Välj om du vill att Media Center ska visa alla dina mediemappar. Microsoft rekommenderar att du tillåter det. Det gör vi också. Välj **Ja** och klicka **Nästa**.

Anslut direkt!

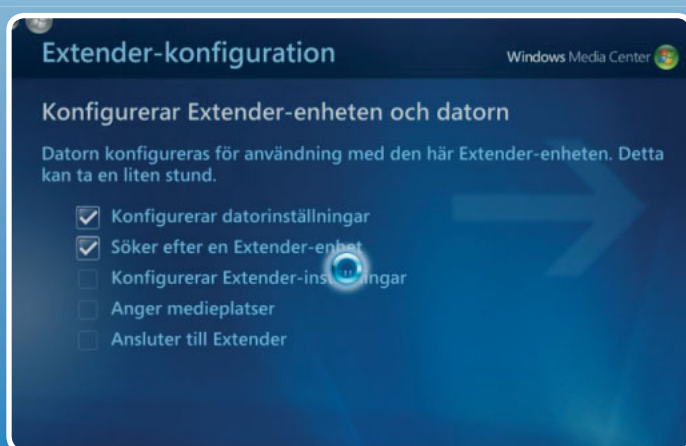
Hur du sätter ihop två datorer till ett MININÄTVERK

Ibland vill du ansluta direkt till en annan dator. Den här typen av nätverk kallas ad hoc och är väldigt bra om du vill dela med dig av dina filer till en annan användare direkt mellan era datorer. För att skapa ett ad-hoc-nätverk krävs att du har ett trådlöst nätverkskort installerat och aktiverat i din dator. Därefter klickar du på **Kontrollpanelen/ Nätverks- och delningscenter**. I vänstermenyn klickar du på

Skapa en anslutning eller ett nätverk. Därefter klickar du på **Skapa ett Ad hoc-nätverk**. Klicka **Nästa**. Skriv in ett namn på nätverket du vill skapa och välj vilken säkerhet du vill att det ska ha. Du kan också välja att spara nätverket om du behöver det flera gånger. Klicka på **Nästa** och därefter **Stäng**. Nu ska ditt nätverk vara uppe. När du ger ut ditt nätverksnamn kan andra datorer koppla upp sig mot dig.

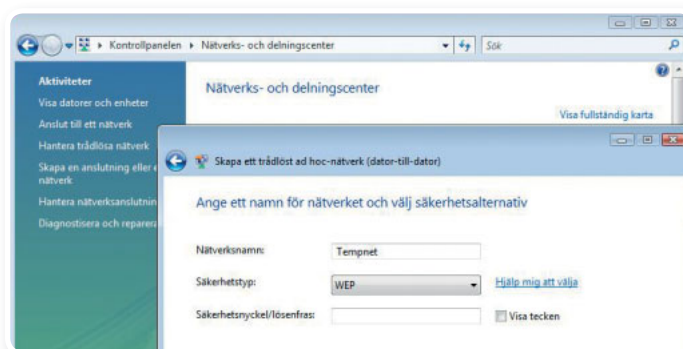
Skapa. Gå in på Nätverks- och delningscenter och Skapa en anslutning eller ett nätverk. Sedan väljer du Anslut till internet.

6

Hurra! Nu ansluter din Xbox 360 till din pc och uppdaterar mediebiblioteket. Windows ser också till att på samma gång anpassa säkerhetsinställningarna på din dator.

Extra snabbguide! Så får du med Windows Vista automatiskt dina favoritlåtar i mp3-spelaren. pcforall.se/extra

Finslipa. När du bestämmer vad ditt nätverk ska heta kan du också välja typ av säkerhet och vilken lösenfras du vill ha.

Hur du ansluter till ett TRÅDLÖST NÄTVERK

Har du en bärbar pc vill du säkert ansluta dig till ett trådlöst nätverk. I Windows Vista finns de flesta nätverkstjänster samlade i Nätverks- och delningscenter i Kontrollpanelen. För att leta reda på ett trådlöst nätverk och ansluta krävs att du har ett trådlöst nätverkskort installerat i din dator och att det är aktiverat (normalt med tangentkombinationen **Fn+F2**). Välj sedan i vänstermenyn **Anslut till ett nätverk** och i menyn som följer väljer du **Trådlöst**. Nu öppnas ett fönster med samtliga trådlösa nätverk som finns i din närhet. Välj ett nätverk som är öppet eller ett som du har lösenord till och klicka på **Anslut**.

Är nätverket skyddat med kryptering krävs ett lösenord som du får av nätverksägaren. Skriv in det och tryck sedan på **Anslut**. Är det första gången du ansluter till ett specifikt nätverk får du dessutom välja vilken typ av säkerhetsinställning Windows ska göra. Ansluter du till ett nätverk i en publik miljö rekommenderas alltid att du väljer just **Publikt nätverk**, i övriga fall fungerar **Hemnätverk** utmärkt.

Ange nätverkssäkerhetsnyckeln

Den person som konfigurerade nätverket i

Säkerhetsnyckel eller lösenfras:

Nätverkstyp. Välj **Publikt nätverk** om du är ute på offentliga platser.

DEL2

Det här lär du dig i lektion 2

- ✓ Spela upp och stoppa animeringar med knappar.
- ✓ Koppla Actionscript (kodsnuttar) till knappar.
- ✓ Använda färdiga knappar.
- ✓ Skapa egna knappar med färgskiftning och ljud.
- ✓ Öppna en webbsida med knapptryckning.

Här är hela skolan

- ✓ **Lektion 1.** Rörelse- och figurinterpolering, textanimering (nummer 5/07)
- ✓ **Lektion 2.** Skapa egna knappar, och använd knappar för att styra animeringar.
- **Lektion 3.** Tona in och tona ut bilder i ett bildspel, och styr bildspel med knapp (nummer 7/07)

MEDEL

SÅ GÖR DU KNAPPAR FÖR ATT SPELA FLASH-FILMER

Vi seglar vidare på färden. I den här delen kikar vi på hur du kan styra bollen du skapade i första delen, och hur du gör en enkel banner till hemsidan.

Välkommen till andra delen av Flash-skolan. I det här avsnittet kommer du att lära dig att arbeta med knappar. Det är roligare

än det låter. Knappsymboler är viktiga att behärska, de används för att skapa interaktivitet i Flash-filmer. Du kan starta eller stoppa en animering, hoppa till

olika ställen i filmen eller ladda in bilder och externa länkar.

Kunskapen om knappar är också viktig om du vill skapa en banner (animerad reklamskylt)

och byta den med dina vänner för att få ökad trafik till din webbsida.

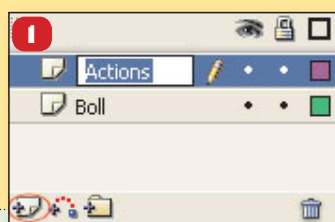
Du kommer också att få en introduktion till programmeringsspråket Actionscript som används i Flash för att skapa avancerade filmer. ■

Steg 1: Styr bollens rörelse

Börja med surfa till adressen pcforalla.se/extra. Leta upp länken till denna artikel och öppna filen *interaktiv_final.swf*. Så ska det se ut när du är klar. Stäng filen, ladda ned filen *interaktiv_start fla* och öppna den i Flash.

I den här filmen ser du en boll som rör sig över scenen. Hur du gör detta lär du dig i Flash-skolan del 1 i nummer 5/07. (Artikeln finns att hämta på pcforalla.se/extra.)

En Flash-film spelas upp varje gång som den publiceras (testkör). För att styra bollens rörelse ska vi stoppa filmen med hjälp av en åtgärd (action). Klicka på knappen *Insert Layer* för att skapa ett nytt lager. Dubbelklicka där det står *Layer 2* och skriv in *Actions* (bild 1). Klicka i den

Nytt lager. Skriv Actions i rutan.

första bildrutan på lagret *Actions* och tryck på **F9** för att ta fram

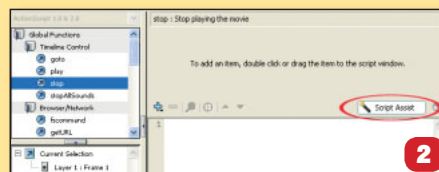
paletten *Actions*. Se till att knappen *Script Assist* är nedtryckt (bild 2). Se till att paletten *Actions* vänstra del ser ut som den gör på bild 3, det vill säga delad i två delar. Klicka på delningslinjen eller på pilen för att ändra storlek på dessa två fönsterdelar.

Välj *Global Functions*, *Timeline Control* och dubbelklicka på *Stop*. Koden *Stop();* syns nu i den stora fönsterdelen i *Actions*-paletten.

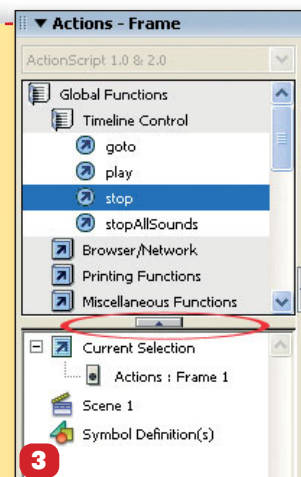
Tryck åter på **F9** för att skicka paletten *Actions* till

sitt viloläge. Ett litet a syns nu i bildruta 1 på lagret *Actions* och indikerar att du där har en så kallad bildruteåtgärd.

Testkör filmen (**Ctrl + Enter**). Bollen står still, eller hur? Åtgärden *Stop* stoppar alla objekt på scenen vid bildruta 1.

Välj. Script Assist håller reda på koden åt dig.

Separera. Paletten ska vara delad i två delar.

Det här behöver du:

Du ska helst ha Flash 8 Professional. Men det går bra att genomföra denna lektion med Basic-versionen eller en tidigare version (MX eller MX 2004). Har du inte programmet kan du hämta en testversion på www.adobe.se (fungerar i 30 dagar). Du behöver också använda instruktioner från den första delen av Flash-skolan. Har du inte PC för Alla 5/07 kan du hämta skolan på pcforalla/extra.

Steg 2: Starta en animering

Nu har vi lyckats tämja bollen, den lyder vår vilja och rör sig inte. Den ska få komma igång med en knapptryckning. För att göra det enklare lånar vi ett par färdiga knappar som ingår i Flash.

Välj **Window, Common Libraries, Buttons**. Dubbelklicka på mappikonerna, ta gärna en titt på dessa färdiga knappar i förhandsgranskningsfönstret i den övre delen av

paletten och bekanta dig med dem.

Du får gärna välja de knappar som tilltalar dig men se till att du verkligen väljer knapp-symboler.

Knappar representeras av en symbol som ser ut som en knapp och en hand med ett pekande finger som ligger ovanför den.

Dessutom ska du kunna läsa **Button** under **Type** i paletten.

Vi dubbelklickar på **Classic Buttons, Circle Buttons** och väljer knappen **Play** (bild 4).

Ta tag i knappen och dra ut den på scenen. Välj även knapparna **Stop** och **Rewind** och placera dem under den första knappen.

Markera knappen **Play** och tryck på **F9** för att trola fram **Actions**-paletten.

Välj **Global Functions, Timeline Control** och dubbelklicka på **Play**.

Testkör filmen (**Ctrl + Enter**) en gång till. Bollen står fortfarande still men när du klickar på knappen **Play** börjar den att förflytta sig över scenen och när den har nått slutstationen hoppar den tillbaka till bildruta 1 där bildruteåtgärden **Stop** håller den kvar på plats.

Nu går du tillbaka till Flash. **Actions**-paletten täcker förmodligen över scenen och bollen.

goto : Go to the specified frame of the movie

☐ Go to and play ☒ Go to and stop

Scene: <current scene>

Type: Frame Number

Frame: 1

```
1 on (release) {
2   gotoAndStop(1);
3 }
```

Fixera. Välj **Go to and stop** för att bestämma bollens bana.

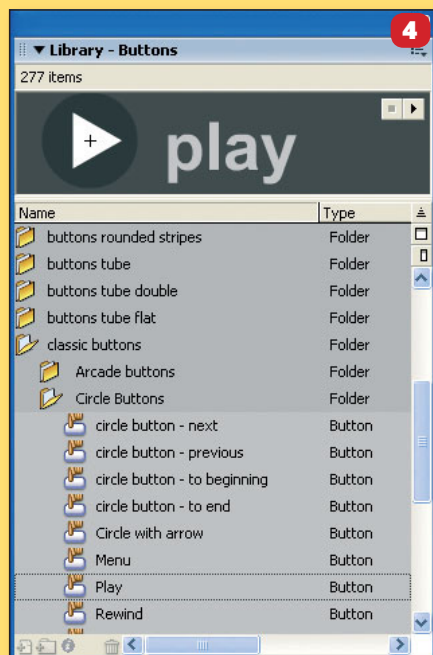
Här kan du gå vidare på två olika sätt, det första alternativet nedan är enklast:

1. Gör så här: Markera knappen **Stop** i **Actions**-palettens nedre högra del. Välj därefter **Global Functions, Timeline Control** och dubbelklicka på **Stop**.

2. ...eller så här: Tryck på **F9** för att skicka **Actions**-paletten till dess ordinarie plats. Markera knappen **Stop** på scenen. Tryck åter **F9** för att trola fram **Actions**-paletten. Välj **Global Functions, Timeline Control** och dubbelklicka på **Stop**.

Markera knappen **Rewind** i paletten **Actions** nedre högra del. Välj **Global Functions, Timeline Control** och dubbelklicka på **goto**. Välj **Go to and stop** (bild 5).

Testkör filmen (**Ctrl + Enter**).

Knappar. Plocka en färdig i Flash-biblioteket.

"En knapp kan ha fyra olika lägen: Up, Over, Down eller Hit"

► Steg 3: Gör en egen spela upp-knapp

Gå återigen in på adressen pcforall.se/extra, leta upp länken till denna artikel och öppna filen *knapp_final.swf*. Så blir det färdiga resultatet.

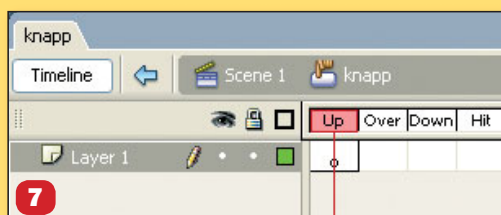
Den här knappen blir inte världens snyggaste men den kommer att fungera och visar vägen för dig till att skapa egna fina knappar. Stäng filen och gå till Flash.

Välj menyn **File, New** och se till att **Flash document** är vald i fliken **General** i den dialogruta som poppar upp, klicka därefter på **OK**.

Välj **File, Save As** och spara filen under namnet *knapp*. Din fil sparas och får ändelsen *fla* som är förkortningen av Flash.

Välj **Insert, New Symbol** och välj **Button** i den dialogruta som dyker upp, skriv in *knapp* vid **Name** och klicka på **OK** (bild 6).

Nu har vi lämnat scenen och är i knappens redigeringsfönster (bild 7). En knapp kan ha fyra olika lägen: **Up** visar knappen som den är när muspekaren är utanför den. **Over** anger hur knappen ser ut när muspekaren är över den. **Down** visar knappen när man klickat på

Lägen. Styr om knappen är nedtryckt, till exempel.

den och **Hit** definierar en osynlig träffyta för knappen (mer om det senare).

Välj **Rektangel**-verktyget i verktygs-paletten (bild 8) och se till att du inte har en kantlinjefärg. Klicka på knappen **Stroke Color** under **Colors** och välj rutan med ett rött snedstreck (bild 8, en bit ned).

I vissa fall kan det se bättre ut med en rektangel som har runda hörn. Därför klickar vi på knappen **Set Corner Radius**, längst ned till vänster (bild 8, längst ned), för att bestämma de runda hörnens storlek.

Skriv in 20 och klicka på **OK**. Rita en liggande rektangel i mitten av fönstret. Nu är du klar med läget **Up**.

Om du vill att din knapp ska reagera på muspekaren skapar du även lägen **Over** och **Down**. Låt oss göra det.

Klicka i bildrutan under **Over** och tryck på **F6** för att skapa en nyckelbild-

ruta. Markera rektangeln, som på detta vis har kopierats, med **Pekverktyget** (den svarta pilen längst upp till vänster i **Verktygs**-paletten).

Klicka på färgväljaren för fyllningar (under **Colors** i verktygs-paletten) och välj en annan färg. Vi valde grön.

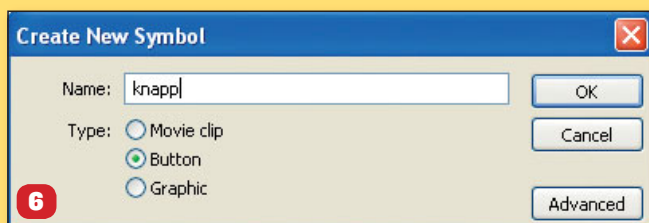
Upprepa steget ovanför läget **Down**. Klicka i bildrutan under **Down** och tryck på **F6**. Markera rektangeln med **Pekverktyget**. Klicka på färgväljaren för fyllningar och välj en annan färg. Vi valde blå.

Klicka på **Scene 1** uppe till vänster (bild 9) för att lämna knappens redigeringsfönster och gå tillbaka till scen 1.

Ser du din knapp på scenen? Nej, och det är inget konstigt med det. Vi har skapat en knappsymbol som nu finns i filmens bibliotek.

Om du inte ser biblioteket tar du fram det genom att gå till **Window, Library (Ctrl + L)**.

Markera din knapp i bibliotekspaletten och lägg den någonstans på scenen. När du pekar eller klickar på knappen

Namnge. Vi ger knappen det uppenbara namnet.

Steg 4: Länka en banner till din webbadress

Dags att smygglita på pcforall.se/extra igen. Leta upp länken till denna artikel och öppna filen *banner_final.swf*. Japp, precis så ska slutresultatet se ut. Du har säkert sett en del banner-exempel på nätet.

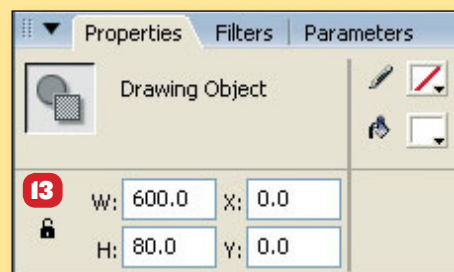
En banner innehåller oftast text och rörlig grafik och är gjord i Flash. Syftet med en banner är att du ska klicka på den och gå vidare till en annan sida där du kan få mer information. Bannerbyte är ett vanligt sätt att få mer trafik till sin sida på nätet. Här ska du få ladda ned ett färdigt exempel för att lära dig länkningsmomentet.

Du får läsa Flash-skolans del 1 i föregående nummer för att lära dig hur du utformar en egen banner med egna bilder och textsnuttar. En kort förklaring skadar dock inte. För att ändra Flash-filmens storlek och bakgrunds-

färg kan du använda dig av paletten **Properties** eller menyn **Modify, Document**.

Ladda ned filen *banner_start fla* och öppna den i Flash.

Välj menyn **Insert, New Symbol**. Välj **Button** i den dialogruta som dyker upp och skriv in **osynlig knapp** vid **Name**.

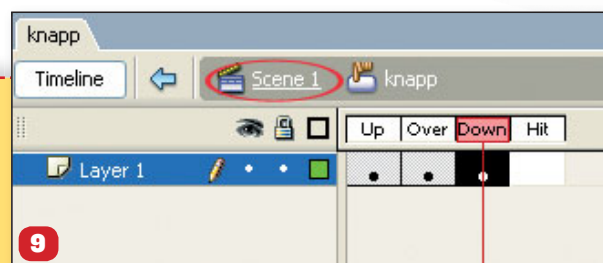
Storlek. Klicka på hänglåset och skriv in måtten.

Nu är du i knappens redigeringsfönster. Tryck **F6** under **Hit**. Du behöver inte ha med de andra knapplägena att göra.

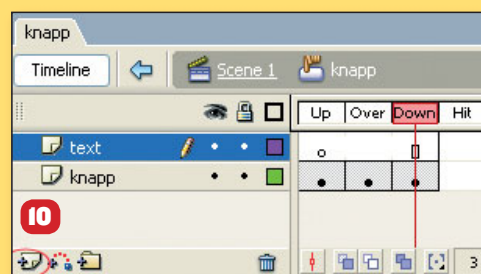
Välj **Rektangel**-verktyget i **Verktygs**-paletten och rita upp en rektangel. Fyllningsfärgen spelar ingen roll här. Byt till **Pekverktyget** och markera din rektangel. Klicka på hänglås-symbolen i paletten **Properties** så att du kan skriva in värden för bredd och höjd oberoende av varandra. Skriv in 600 x 80, samma storlek som Flash-filmen alltså (bild 13).

Klicka på knappen uppe till vänster och gå tillbaka till scen 1. Dra ut din knapp från **Biblioteks**-paletten och placera den så att den täcker över hela filmen. Som du ser har din knapp fått en genomskinlig blå färg.

Tryck på **F9** för att aktivera **Actions**-paletten. Välj **Global Functions, Browser/Network** och

Gå tillbaka. Klicka på Scene 1 för att avsluta redigeringen.

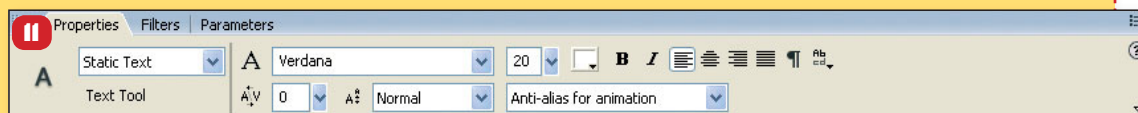
Nytt lager. Döp det till text, det är vad det är till för.

händer det inget, eller hur? Du kan testa din knapp först när du testkör filmen (med kommandot **Ctrl + Enter**).

Låt oss komplettera vår knapp med text och även ljud och när det är klart gör vi den klickbar så att man kan öppna en webbsida genom att klicka på den.

Dubbeltklicka på symbolen **knapp** i biblioteket. Nu öppnas knappens redigeringsfönster igen. Dubbeltklicka på texten **Layer 1** och skriv in **knapp** i stället. Klicka på symbolen för nytt lager, skapa ett nytt lager och döp om det till **text** (bild 10).

Välj textverktyget i **verktygs-paletten** (A i bild 8). Textens storlek och färg bestämmer du i paletten

Egenskaper. Här väljer du vilken storlek och färg, samt det teckensnitt du vill ha på knappen.

Properties (Egenskaper) (bild 11). Välj gärna en annan färg än de du har valt till knappen så att texten inte smälter in i bakgrunden. Den ska synas.

Det är också viktigt att du väljer **Static Text**. Jag valde Verdana, 20 punkter och vit färg.

Klicka i bildrutan under **Up** på textlagret, placera muspekaren över knappen i redigeringsfönstret och skriv in PC för Alla. Klicka i tur och ordning även under **Over** och **Down** och tryck **F6** så att texten också ska finnas i de lägena.

Känslan av knapptryckning kan förhöjas om du hör ett klickljud eller ett kort ljud av annat slag när duklickar på en knapp. Vi får först importera ett ljudklipp.

Om du har en pc och kör Windows som operativsystem har du ett antal ljudklipp på din dator, i annat fall får du leta upp ett ljudklipp på egen hand.

Välj menyn **File, Import, Import to Library**. Bläddra fram till katalogen **C:\WINDOWS\Media**. Välj till exempel ljudklippet **tada** och klicka på **Öppna**. Ljudklippet kopieras nu till Flash-filmens bibliotek.

Klicka under knappläget **Down**, det spelar

ingen roll om du står på lager **text** eller lager **knapp**, välj ljudklippet i biblioteket, dra ut och släpp det någonstans på scenen. I bild-rutan under **Down** ser du nu ett litet streck som talar om att ljudklippet finns i just denna bildruta (bild 12).

Klicka på **Scene 1** uppe till vänster och gå tillbaka till scenen. Testkör filmen (**Ctrl + Enter**). Du ska höra tada-ljudet när du klickar på din knapp.

Nu ska vi med hjälp av Actionscript se till att vi öppnar PC för Allas webbplats på nätet.

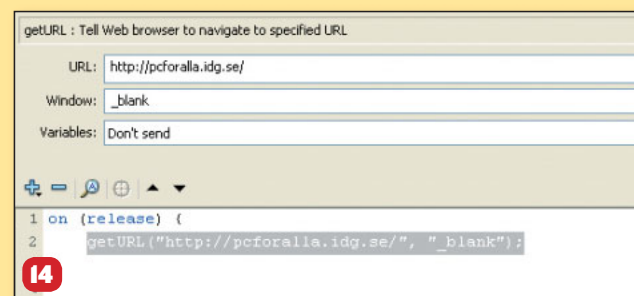
Ljudklipp. Ser du den lilla svarta rutan till höger?

Gå tillbaka till Flash och markera din knapp på scenen. Tryck på **F9** för att aktivera **Actions-paletten**.

Välj **Global Functions, Browser/Network** och dubbelklicka på **get URL**. Se till att knappen **Script Assist** är nedtryckt.

Skriv in **http://pcforall.se/** vid **URL** och välj **_blank** vid **Window** så att länken öppnas i ett eget fönster.

Nu är du klar, testkör filmen (**Ctrl + Enter**).

Länken. Så ser adressen till din banner ut.

dubbeltklicka på **get URL**. Se till att knappen **Script Assist** är nedtryckt.

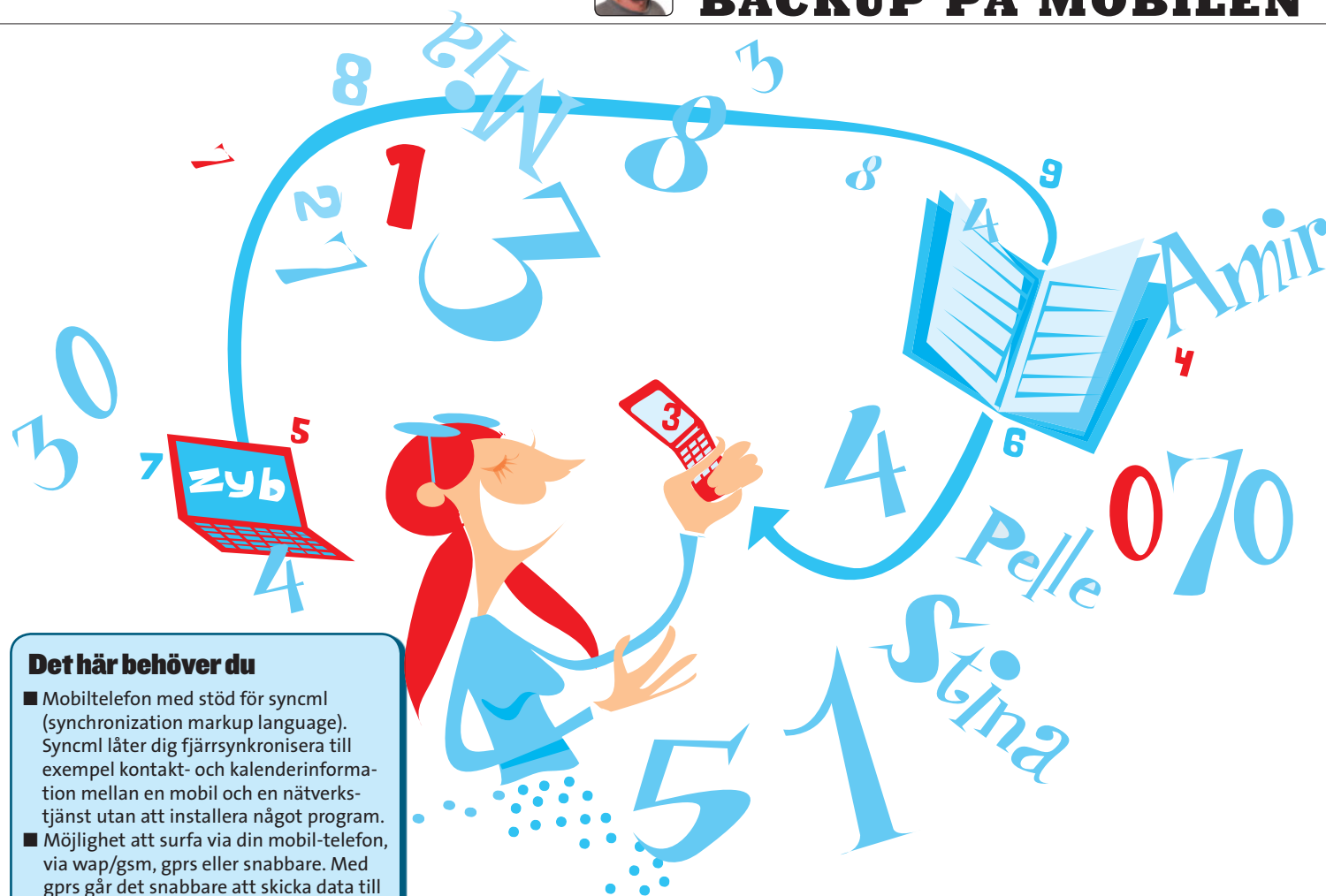
Skriv in **http://pcforall.se/** vid **URL** och välj **_blank** vid **Window** så att länken öppnas i ett eget fönster (bild 14).

Nu är du klar, testkör filmen (**Ctrl + Enter**) och testa din knapp. Hela filmen har nu blivit en stor knapp och en handsymbol dyker upp där muspekaren far fram.

Grattis! Du har nu lärt dig grunderna i hur du skapar och använder knappar i Flash. Repetera gärna exemplen och experimentera dig fram på egen hand.

Bannern. Texten åker från vänster till höger och sedan tillbaka en bit.

Det här behöver du

- Mobiltelefon med stöd för syncml (synchronization markup language). Syncml låter dig fjärrsynkronisera till exempel kontakt- och kalenderinformation mellan en mobil och en nätverkstjänst utan att installera något program.
- Möjlighet att surfa via din mobiltelefon, via wap/gsm, gprs eller snabbare. Med gprs går det snabbare att skicka data till och från Zyb.com än med wap/gsm.

SÅ SÄKERHETSKOPIERAR DU MOBILTELEFONEN

Har mobilen blivit stulen? Inte nog med att du måste lägga ut för en ny telefon: alla nummer i adressboken är också borta. Men lugn, nu finns Zyb, en smart webbtjänst som säkerhetskopierar din nalle – gratis!

Handen på hjärtat, hur många mobiltelefonnummer till kompisar, bekanta, familjen eller arbetskollor kommer du egentligen ihåg? Få, om ens några, eller hur?

Det är ju så enkelt och så bekvämt att förlita sig på adressboken i mobiltelefonen att man inte längre behöver memorera några telefonnummer. Det är bara att öppna adressboken, markera namnet på den du vill ringa och trycka på den gröna

ring upp-knappen. Men vad händer om du tappar bort din mobiltelefon och behöver skaffa en ny? Nog har du väl gjort en säkerhetskopia på de viktigaste filerna på din dator, men har du gjort samma sak med den viktigaste informationen på din mobiltelefon?

Vissa mobiltelefoner får med en usb-sladd och program som gör det möjligt att skicka till exempel kontakt- och kalenderinformation från mobilen till datorn.

Följer det inte med någon sladd måste du själv köpa till den eller använda bluetooth, men i det senare fallet krävs det att datorn har stöd för bluetooth vilket de flesta stationära datorer inte har.

Det finns en smart lösning på det här problemet och det är att använda Zyb (www.zyb.com). Med den tjänsten kan du skicka kontakt- och kalenderinformation från din mobil och lagra dessa hos Zyb. Det fiffiga är att du inte behöver installera något program på din mobiltelefon. Du behöver heller inte använda någon usb-sladd eller bluetooth. I stället använder du telefonens internetförbindelse. Häng med på nästa sida!

► Så ser du om din mobil kan använda Zyb

På Zybs webbplats finns en förteckning över de telefoner som kan användas med tjänsten. Chansen är stor att din telefon finns med i listan, som bland annat omfattar 90 telefonmodeller från Sony Ericsson och 115 modeller från Nokia. Klicka på **Read more about ZYB** på förstasidan och därefter på länken **Supported phones** i menyn till vänster. Zyb är gratis att använda.

KOM IGÅNG MED ZYB

Börja med registrering

Först registrerar du dig hos Zyb (www.zyb.com). Då får du ange vilken

mobilttelefon du har. I listan som visas ser du om din mobilttelefon fungerar med tjänsten. När du valt telefon skickar Zyb ett sms till din telefon med en kod som du måste ange för att göra klar registreringen.

När du därefter angett vilken operatör du använder skickar Zyb ett nytt meddelande till din

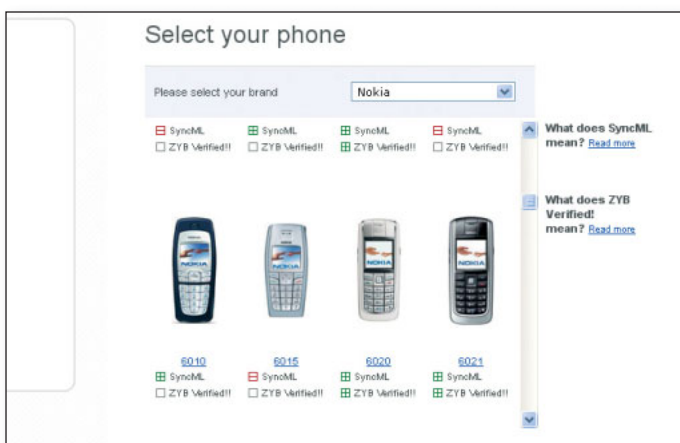
telefon, med de inställningar du behöver för att synkronisera den med Zyb. Vi hade problem att få vår Nokia 6230i (Tele2/Comviq) att fungera, men fick bra hjälp via e-post av Zybs support. I slutändan tog vi bort Zybs automatiska inställning och skapade en ny manuellt.

Aktivera synkroniseringen

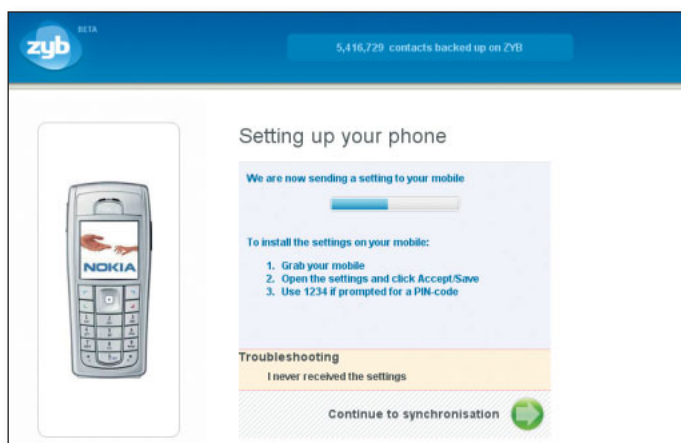
Det som nu återstår är att aktivera synkroniseringen från din mobilttelefon. Hur du gör det varierar beroende på vilken telefon du har

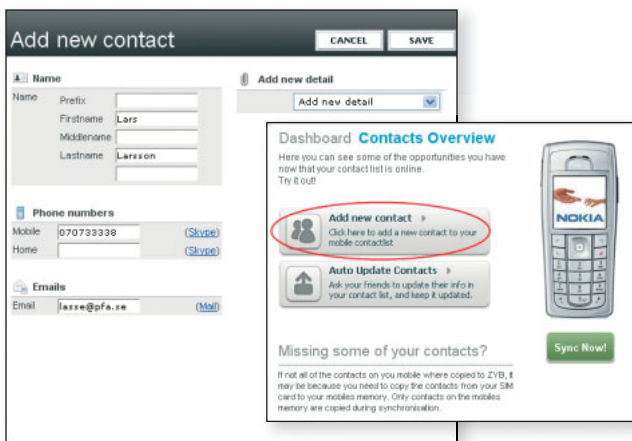
STEG FÖR STEG: SÅ ANVÄNDER DU DELADE MAPPAR

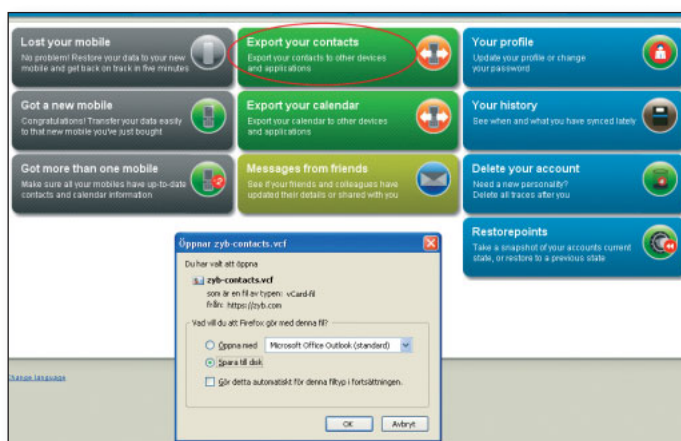
1 Börja. Att komma igång med Zyb går fort. Fyll i dina användaruppgifter. Ange sedan vilken telefon du har. Många (inte alla) telefoner kan användas med Zyb. Här ser du att Nokia 6020 och 6021 är testade av Zyb. Den som har en Nokia 6015 kan tyvärr inte använda Zyb.

2 Inställningar. Zyb skickar de inställningar du behöver för att sända kontakt- och kalenderinformation från telefonen. Vi fick göra en manuell inställning för att få synkroniseringen att fungera. Har du problem kan du mejla Zyb. Så fick vi hjälp.

4 Mötesboka. Det går att skapa kontakter och möten i Zyb. Du kan lägga till fler kontakter genom att välja Add new contact i Dashboard contacts overview. Nästa gång du synkroniserar din telefon skickas dessa över till telefonen.

5 Skicka vidare. Under fliken Tools kan du bland annat exportera dina kontakter till en fil som du sparar på din egen dator. På så sätt kan du alltså säkerhetskopiera säkerhetskopieringen. Inte dumt om du vill vara idiotsäker.

men det är bara att följa Zybs anvisningar.

När synkroniseringen är klar kan du alltid komma åt dina kontakt- och kalenderuppgifter via Zybs webbplats. Det enda du behöver är en dator med internetanslutning.

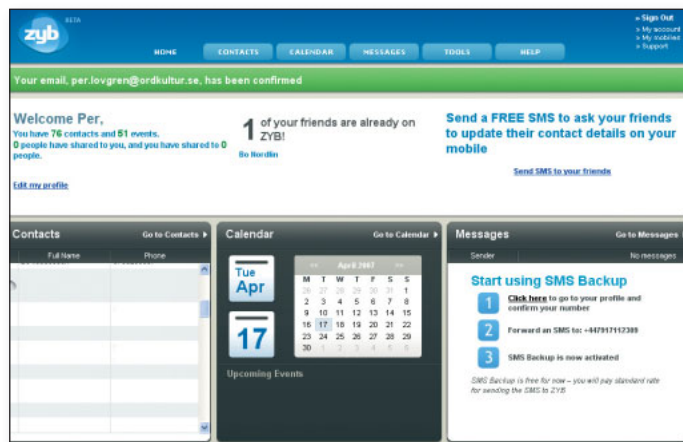
Du kan inte bara skicka data från din telefon till Zyb utan även skapa nya kontakter och möten i Zyb och skicka dessa till telefonen. Du kan alltså sitta vid din dator med dess fullstora tangentbord och knappa in nya adressuppgifter.

Nästa gång du aktiverar synkroniseringen i din mobiltelefon hämtas de nya adresserna och lagras i

telefonens minne. Normalt är det enbart kontakt- och kalenderinformation som kan skickas från mobilen till Zyb.

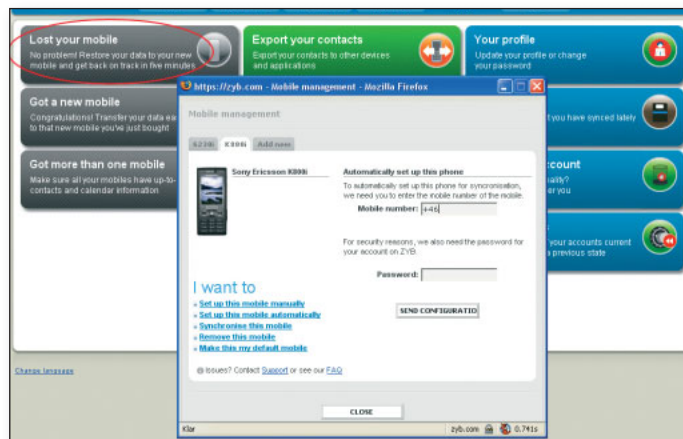
Lagra sms kan bli dyrt

Det går att lagra sms gratis hos Zyb men det är inte kostnadsfritt att skicka dem. Du måste själv vidarebefordra de sms du vill säkerhetskopiera till ett mobilnummer hos Zyb. Att vidarebefordra ett sms till Zyb kostar som att skicka ett vanligt sms vilket gör att det kan bli en dyr affär att skicka ett större antal sms till Zyb för förvaring.

3

Välkommen! När synkroniseringen är klar kan du från ditt konto på Zyb nå all kontakt- och kalenderinformation som hämtats från mobiltelefonen. Här hittar du också instruktioner för att exempelvis använda Zyb för att göra sms-kopior.

6

Fler mobiler. Har du tappat bort din mobiltelefon och köpt en ny, lägger du till den nya telefonen i Zyb. När du sedan aktiverar en synkronisering från den nya telefonen skickas kontakt- och kalenderinformationen över till den.

SÄKERHETSKOPIA MED NALLEN EGET PROGRAM

Har du en mobil som kan anslutas till en pc via bluetooth eller usb-sladd följer det ofta med program som gör det möjligt att synkronisera datorns och telefonens kalender och adressbok. Varje mobil-tillverkare har sina egna program som brukar uppdateras ofta. Innan du provar telefonens eget program bör du därför se efter på internet om det finns någon senare version av programmet att hämta för just din telefonmodell.

Om du har Nokia

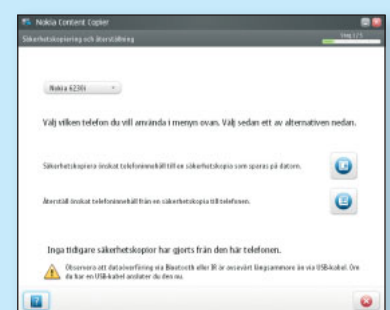
Med Nokia använder du programmet Nokia PC Suite för att koppla mobiltelefonen till din dator.

Här finns programmet Content Copier som gör det möjligt att säkerhetskopiera innehållet i telefonen och lagra säkerhetskopier på din dator. Med Zyb kan du bara säkerhetskopiera adressbok och kalender, plus i viss mån sms.

Med Nokias program kan du kopiera rubbet: kontakter, kalender, anteckningar, bilder, videoklipp, musik, sms och mms (plus mejl), inställningar och internetbokenmärken.

Har du ett extra minneskort i din telefon kan du ställa in programmet att säkerhetskopiera det också.

Säkerhetskopieringen du tagit kan du använda för att återställa din telefon men det ska även gå att använda säkerhetskopieringen för att överföra data från en Nokia-telefonmodell till en annan om du skaffat en ny telefon.

Maxat. Har du en mobil från Nokia kan du använda Nokia PC Suite och programmet Content Copier för att säkerhetskopiera allt innehåll i din telefon.

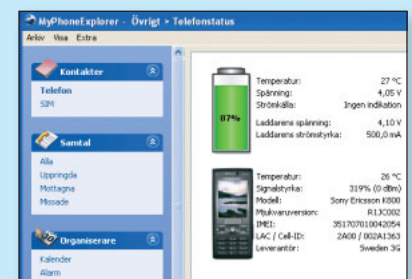
Om du har Sony Ericsson

Har du en Sony Ericsson-mobil rekommenderar vi att du hämtar gratisprogrammet My Phone Explorer på adressen: www.fjsoft.at/en. Om du gillar programmet får du gärna donera ett valfritt belopp.

Det är ett suveränt program som i vårt tycke är mer funktionellt än Sony Ericssons egna program.

När du har installerat My Phone Explorer för det över innehållet från telefonen till din dator. På datorn kan du bland annat se dina kontakter, samtalsloggar,

kalenderinformation och meddelanden. Du kan även använda programmet för att skapa nya kontakter och föra över dessa till telefonen eller skriva sms-meddelanden som sedan skickas via telefonen. Myphone Explorer kan även skapa en säkerhetskopiering av innehållet i din mobiltelefon och kopierar då kontakter, kalenderinformation och sms.

Smart. My Phone Explorer är ett måste för dig som har en Sony Ericsson. Programmet är lättanvänt och visar bland annat hur mycket batterikraft som återstår.

LADDA HEM LAGLIGT I MSN LIVE MESSENGER

Fildelning passar inte bara pirater. I Microsofts chattprogram Windows Live Messenger kan du dela med dig av alla dina filer.

Semesterresan är slut. Du sätter dig framför datorn och chattar med din kompis, som vill veta hur du har haft det. "När får jag se bilderna", frågar hon.

Eftersom ni båda kör den senaste versionen av Microsofts populära chattprogram Win-

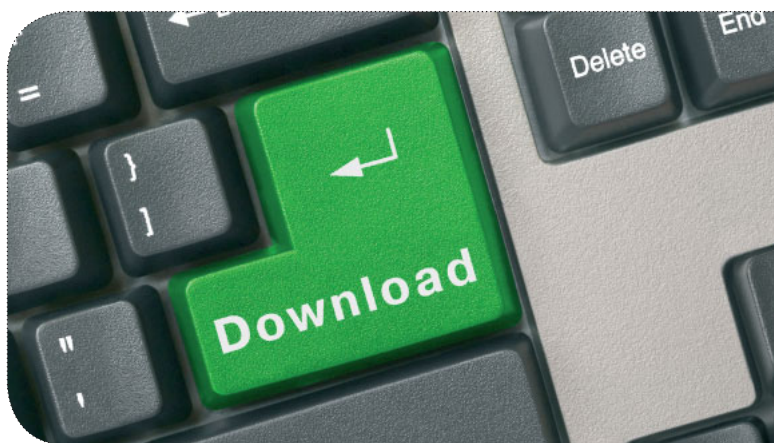
dows Live Messenger blir svaret "nu på en gång".

Windows Live Messenger har nämligen en smart funktion som kallas för Delade mappar. Så snart du lägger digitalbilden i din delade mapp kopieras den automatiskt till din kompis dator. Efter några sekunder har hon alltså en kopia av bilden. Den ligger kvar, även om du stänger av din dator.

Inget för pirater

Funktionen Delade mappar ska inte blandas ihop med piratnätverk som Kazaa och Direct Connect. Du öppnar inte din hårddisk för hela världen, utan bara för dina egna Messenger-kontakter. Du måste koppla på funktionen på varje enskild användare, och lägga varje fil i hans eller hennes delade mapp.

Delade mappar fungerar för alla typer av filer. Det spelar ingen roll om det är bilderna från semesterresan, en bra mp3-låt du har hört eller ett vanligt

ordbehandlingsdokument. Alla filer fungerar lika bra.

Däremot är det viktigt att komma ihåg att det inte handlar om någon näthårddisk. Filerna hamnar inte på någon central server, utan det enda Delade mappar gör är att kopiera över filerna mellan era datorer.

Ligger på hårddisken

De delade mappar som du skapar blir just mappar på din egen hårddisk. Du behöver med andra ord inte öppna Messenger-programmet för att kunna nå dem. När du har installerat funktionen skapas

en ny ikon under Den här datorn, en ikon som heter just Delade mappar. Klickar du på den får du se varje användare representerad av en mapp.

Den kan du öppna, precis som vilken annan mapp som helst. Du kan även kopiera eller flytta filer från den mappen till någon annan plats på datorn.

Det här kan vara bra att göra. Delade mappar fungerar nämligen så att om den som har skapat filen tar bort den från sin delade mapp försvinner den även från din. Det här undviker du alltså genom att kopiera den till ett annat ställe. ■

MEDEL

Windows Live Messenger

Tid: 5 minuter

Det här behöver du:

- Dator med Windows XP och internetuppkoppling.

Det här lär du dig:

- Installera Windows Live Messenger.
- Komma igång med funktionen Delade mappar.
- Flytta filer – och se till att de inte försvinner..

Lagligt – för privat bruk

Att dela med sig av sina egna digitalbilder, filmer eller ordbehandlingsdokument är givetvis alltid lagligt. Allt material som du själv har skapat bestämmer du själv över. Har du däremot mp3-filer med musik, digitala videofilmer eller annat kommersiellt material blir det lite knepigare.

Upphovsrättslagen låter dig göra kopior för "enskit bruk". Det här betyder exempelvis

att du kan göra om dina cd-skivor till mp3-filer som du spelar upp i din mp3-spelare. Du kan också göra kopior för en nära väns krets.

Hur snäv den här gränsen är har egentligen inte klarlagts. Familj och

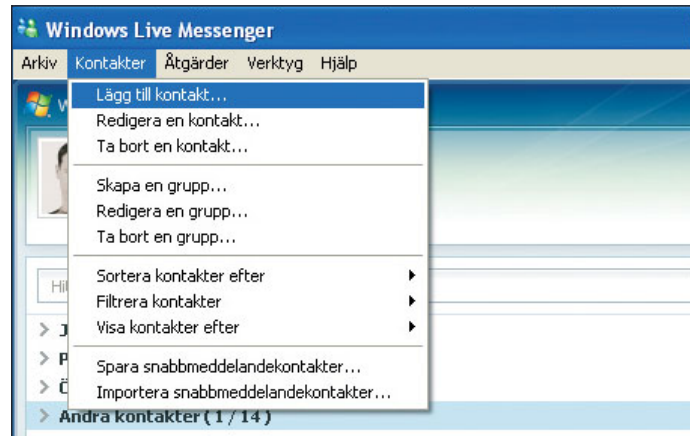
mycket nära vänner bör gå bra, medan avlägsna vänner

knappast går in under beteckningen enskit bruk. Hur kopieringen sker rent tekniskt har ingen betydelse för lagligheten. Om du bränner en cd, skickar ett mejl eller lägger filen i Windows Live Messengers delade mappar spelar alltså ingen roll.

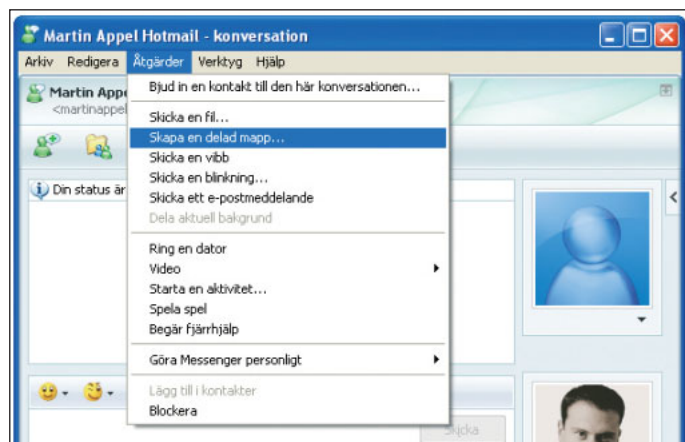
STEG FÖR STEG: SÅ ANVÄNDER DU DELADE MAPPAR

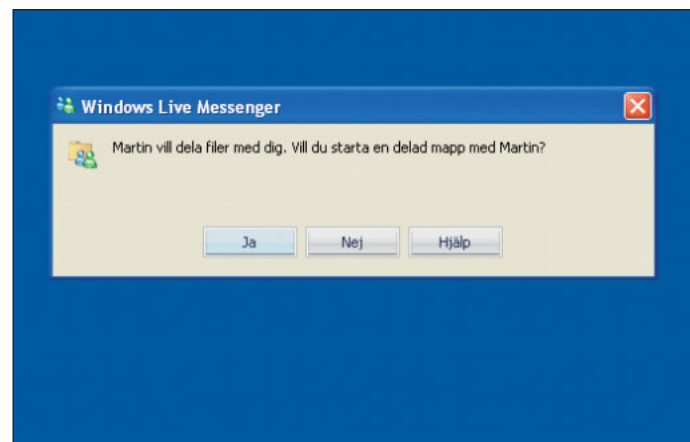
1 Skaffa nya Messenger. För att använda Delade mappar måste du använda den senaste versionen av Messenger. Gå in på get.live.com/messenger, klicka på Hämta gratis och välj Kör. Nu sätter du igång ett installationsprogram som uppgraderar den Messenger-version du har.

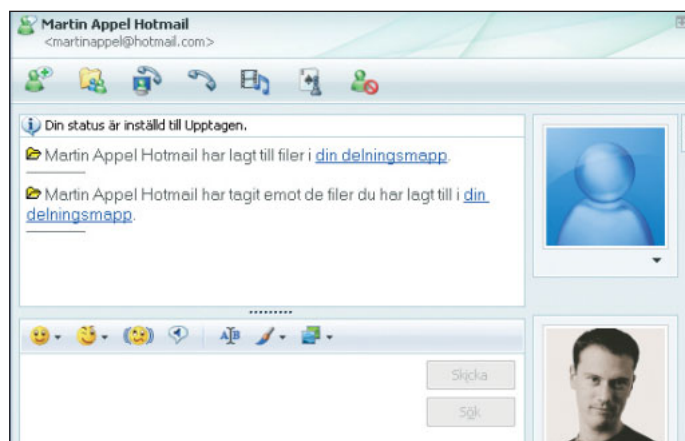
2 Börja chatta. För att skapa en delad mapp med en person är det enklaste att öppna ett chattfönster. Det här gör du genom att dubbelklicka på personens namn i din kontaktlista. Om du vill lägga till en helt ny person klickar du på Kontakter, Lägg till kontakt.

3 Skapa en mapp. I chattfönstret väljer du Åtgärder, Skapa en delad mapp. Nu gör Messenger en delad mapp med just den här personen. Vill du dela mappar med dina andra Messenger-kontakter måste du alltså göra samma åtgärd med var och en.

4 Godkänn. Innan den delade mappen börjar fungera måste den andra personen godkänna det genom att svara ja på den fråga som visas. Vill du avsluta delningen väljer du Verktyg, Alternativ, Delade mappar. Markera kontakten och klicka på Ta bort.

5 Dela en fil. Det enklaste sättet att dela en fil är att flytta den till mappen. Allt du drar och släpper i den delade mappen skickas över till den andra datorn. Du kan också klicka på knappen Lägg till filer. När överföringen är klar får du ett meddelande i chattfönstret.

6 Styr delning. Din delade mapp fungerar som en vanlig mapp. Om du vill stoppa delningen tillfälligt klickar du på Pausa all delning. För att se vad du har gjort klickar du på Aktivitetslogg. Och när du har en ny fil markeras det med en stjärna.

SÅ DELAR DU MED DIG AV DINA VIDEOKLIPP

På sajten Youtube kan du dela med dig av dina filmer till hela världen eller bara dina vänner. Du bestämmer vilka som ska få titta på dina videoklipp.

MEDEL

Youtube

Tid: 15 minuter

Det här behöver du:

- Dator med Internetanslutning och videoklipp på hårddisken.

Det här lär du dig:

- Skapa en konto på videosajten Youtube.
- Ladda upp videoklipp från datorn.
- Ladda upp videoklipp från mobilkameran.

Youtube (www.youtube.com) gör det enkelt att dela med dig av dina videoklipp till andra. Det enda du behöver göra är att skapa ett användarkonto (helt gratis) och sedan är det bara börja att lägga upp dina filmklipp till allmän beskådan.

Om du inte vill att hela världen ska kunna titta på dina filmsnuttar går det att ange vem som ska få titta på dem.

En begränsning är att videoklippen får vara maximalt tio minuter långt och att storleken på filen inte får överstiga 100 megabyte.

Om du vill lägga upp längre filmer måste du dela upp dem i flera olika delar.

Lyckligtvis finns ännu ingen begränsning för hur många videofilmer du får lägga upp.

De bästa formaten

Youtube rekommenderar att du använder dig av filmklipp i formaten divx eller xvid (mpeg4) med upplösningen 320 x 240 pixel, ljud i mp3-format och 30 rutor per sekund.

Men du behöver egentligen inte bekymra dig om vilket videoformat du ska använda.

Youtube hanterar de flesta vanliga videoformaten som wmv, avi, mov och mpg (vilket torde täcka de allra flesta behoven). Youtube kommer automatiskt att konvertera de olika videoformaten så att de kan visas i spelaren. Vi märkte inga större skillnader i kvalitet mellan olika versioner av de klipp som vi laddade upp.

En trevlig finess är att du även kan ladda upp videofiler från din mobilkamera eftersom Youtube även hanterar formatet 3gp. Det är bara att ladda upp filen även om du inte kan titta på videoklippen på din dator. Youtube ser till att automatiskt konvertera filen till rätt format.

Videoklipp från mobilen

Om du inte har tillgång till någon dator och snabbt vill lägga upp ett videoklipp från din mobiltelefon på din kanal finns en smart funktion som gör det möjligt att ladda upp videoklippen direkt från mobiltelefonen genom att skicka filen som ett mms. Mer om hur du går tillväga kan du läsa i faktarutan nedan.

En annan skojig funktion är att du kan använda din webbkamera för att spela in videoklipp direkt på Youtube. ■

Ladda upp filmer från mobilen

Du som har en mobiltelefon som även kan spela in videoklipp kommer garanterat att uppskatta en ny funktion på Youtube. Med hjälp av den här funktionen kan du nämligen ladda upp filmer direkt från mobilen till webbsidan.

Det hela fungerar på så sätt att du skickar ditt videoklipp som ett mms och anger en särskild e-postadress som mottagare. För att

du ska kunna göra detta måste du göra en del inställningar i ditt användarkonto.

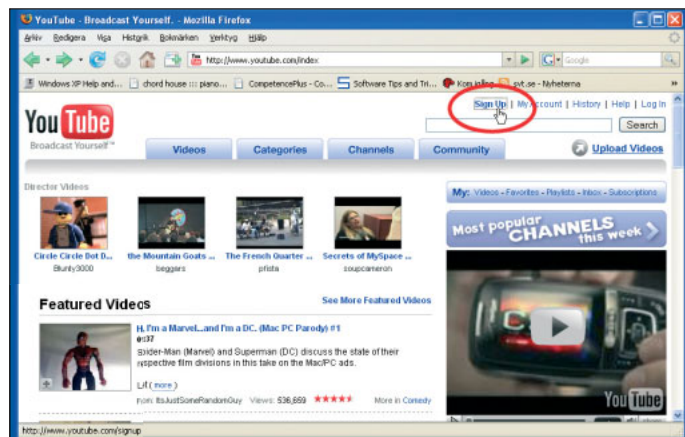
Börja med att logga in på Youtube och klicka på **Upload Videos**. Klicka sedan på bilden **Upload your videos directly from your mobile phone!**. Klicka på

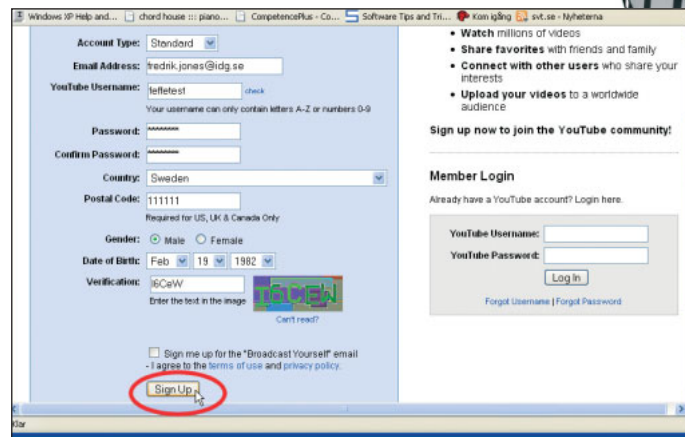
knappen **Create Mobile Profile**. Ändra på den ifyllda information (om du så önskar) och avsluta med att klicka på knappen **Create Profile**.

På sidan som visas anges vilken e-postadress som du ska använda när du skickar ditt videoklipp som ett mms.

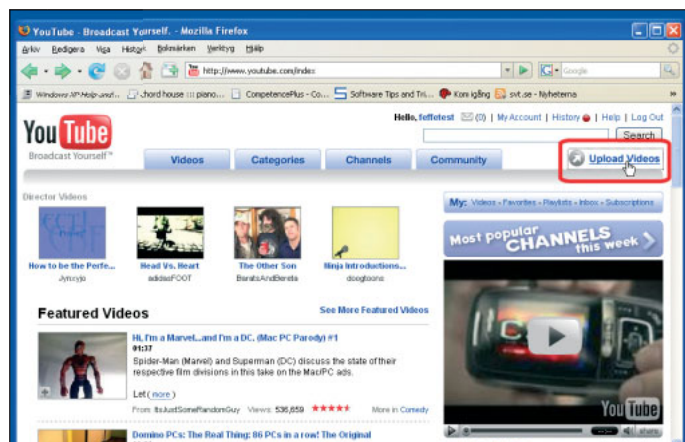
STEG FÖR STEG: LADDA UPP DINA FILMER PÅ YOUTUBE

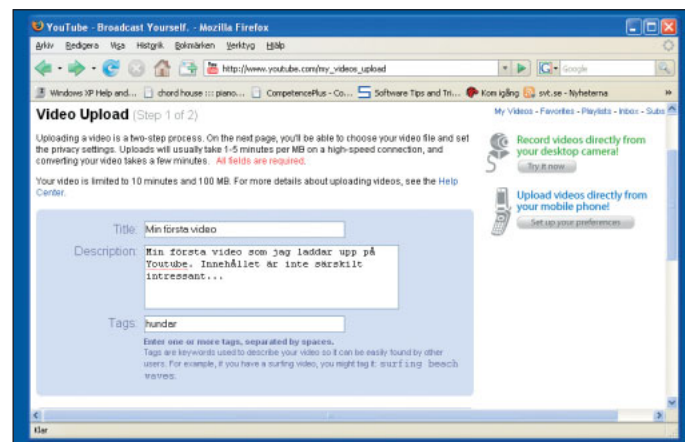
1 Skapa ett konto. Innan du kan ladda upp dina filmer måste du först av allt skapa ett konto på Youtube. Surfa därför till www.youtube.com och skaffa ett medlemskap. Det gör du genom klicka på länken Sign up som du hittar längst upp på sidan.

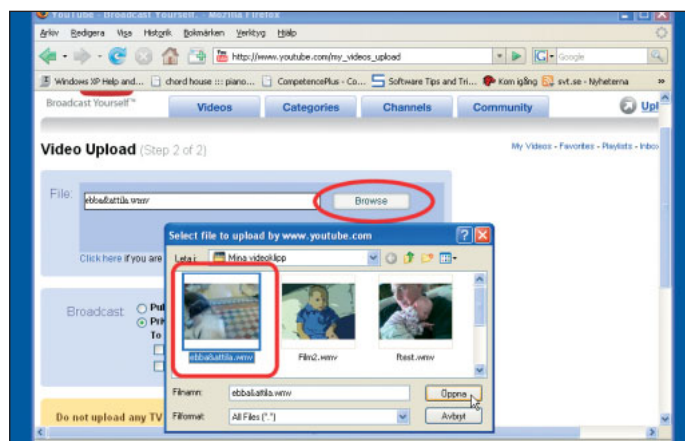
2 Fyll i information. Ange önskad information för ditt användarkonto. OBS! Se till att ange en riktig e-postadress. Klicka på knappen Sign up och verifiera ditt konto genom att klicka på länken i mejlet som skickas ut.

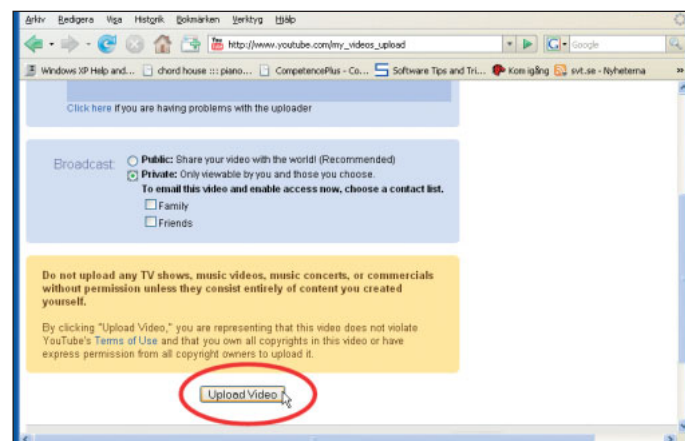
3 Logga in. När du har verifierat ditt nya konto på Youtube är det bara att logga in på webbsidan med det användarnamn och lösenord som du angav i steget ovan. Gå vidare genom att klicka på Upload videos.

4 Information om videoklippen. Nu kommer du till ett formulär där du börjar med att skriva in ett namn på videon i fältet Title och en beskrivning i fältet Description. I fältet Tags kan du ange nyckelord så att filmen blir lättare att hitta vid en sökning.

5 Leta upp fil. När du har fyllt i all information som krävs går du vidare genom att klicka på knappen Continue Uploading. Klicka sedan på knappen Browse och leta därefter upp den önskade videofilen på din hårddisk.

6 Ladda upp. I fältet Broadcast anger du om vem som helst ska kunna se din video eller om den bara ska kunna ses av dem som du själv anger. Avsluta med att klicka på knappen Upload Video och vänta tills uppladdningen är färdig.

SÅ FÖRVANDLAR DU DINA CD TILL MP3

ENKEL

Windows Media Player

Tid: 10 minuter

Det här behöver du:

- Dator med Windows XP. En ljud-cd. Internetuppkoppling är en fördel.

Det här lär du dig:

- Kopiera musik från cd till datorn.
- Låta datorn automatiskt hämta information om titel och artist.
- Lägga in information som saknas manuellt.

Låt inte cd-skivorna samla damm i bokhyllan! Om du kopierar dem till datorn får du din egen jukebox – och kan enkelt föra över dem till mp3-spelaren.

Datorn är en fantastisk musikmaskin. Medan en vanlig cd-skiva bara rymmer någon timmes musik kan din dator lagra tiotusentals låtar. Ja, du kan utan problem lägga över hela din musiksamling på hårddisken.

Fördelarna är många. Du har alltid tillgång till all din musik, och slipper leta i skivstället. Dessutom är du inte bunden till att spela upp en skiva åt gången. Med musiken på datorn får du en egen "jukebox" där du kan plocka fritt ur hela din musiksamling. Skapa dina egna spel-

ningslistor – eller låt datorn välja låtarna slumpmässigt!

Att föra över musiken till datorn har även en annan fördel. Om du har en mp3-spelare eller en mobiltelefon som spelar upp musik blir det enkelt att kopiera över musiken hit.

Enkelt att rippa

För att fylla datorn med musik kan du göra på olika sätt. Du kan exempelvis gå ut på nätbutiker som Cdon eller Itunes Store och köpa musiken i digital form. Men om du redan har musiken på cd är det här helt

onödigt. Det är nämligen enkelt att kopiera över musiken från en ljud-cd till din dator. Det enda som behövs är programmet Windows Media Player.

Lyckligtvis kostar programmet inte en krona. Det ingår nämligen i Windows. Du behöver med andra ord inte installera det på nytt. Däremot kan det vara en fördel att uppdatera programmet. Den senaste versionen, som heter Windows Media Player 11, har nämligen en del finesser som inte finns i tidigare versioner. Framför allt är sökfunktionen bättre, och du kan välja att visa din musiksamling i form av skivomslag.

Skivomslag på nätet

Skivomslagen och namnet på låtar, album och artist hämtar programmet själv via internet. Varje skiva har nämligen ett unikt "personnummer" och via internet kan Windows Media Player ladda ned informationen. Tyvärr fungerar det här inte alltid, och då måste du alltså själv fylla i uppgifterna manuellt.

Själva kopieringen från cd till datorn tar bara några minuter, och när den väl är klar är det bara att börja spela upp musiken direkt i Windows Media Player.

Du kan även använda programmet för att kopiera över musiken till mp3-spelaren eller mobiltelefonen. ■

Varning för kopieringsskydd!

Mp3, wma eller wav? Innan du kopierar din musik till datorn måste du välja vilket musikformat du ska använda.

Wav är okomprimerat. Det ger alltså bästa ljudkvaliteten, men musikfilerna blir oerhört stora. Det är med andra ord inte att rekommendera. I stället bör du välja ett format som komprimerar, alltså trycker ihop ljudet lite grann. Här finns det två alternativ.

Wma är Microsofts eget format medan mp3 används av nästan alla andra företag. Rent tekniskt är wma bättre. Det här betyder att du får mindre filer, även om ljudkvaliteten är densamma. Det finns även flera olika varianter av wma som är anpassade för exempelvis hemmabiosystem.

Nackdelen med wma är just att det är ett Microsoft-format. Alla spelare klarar med andra ord

inte av det. Att skapa vanliga mp3-filer är alltså det säkraste kortet.

Förutom filformat måste du även välja ljudkvalitet. Ju högre kvalitet, desto större ljudfiler. 128 eller 192 kbit/s brukar vara lagom. Till sist måste du se till att inte skapa kopieringsskyddade filer.

Om du väljer det kan den fil du har skapat inte spelas upp någon annanstans än på din dator. För att göra det här följer du steg 2 på nästa sida.

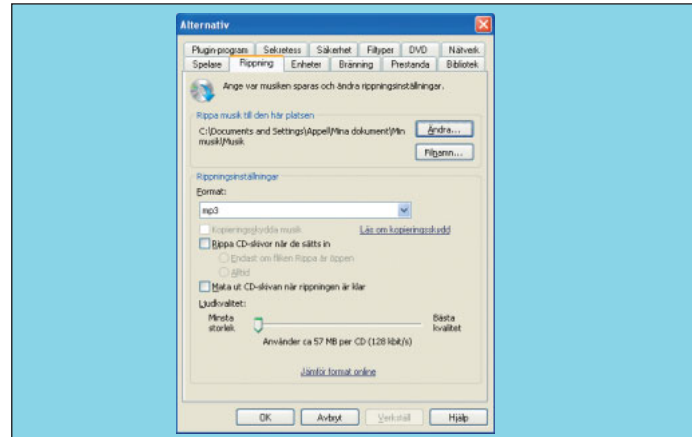
Läs mer. Välj Rippa, Fler alternativ, Rippningsinställningar, Jämför format online så kommer du till den här informations-sajten.

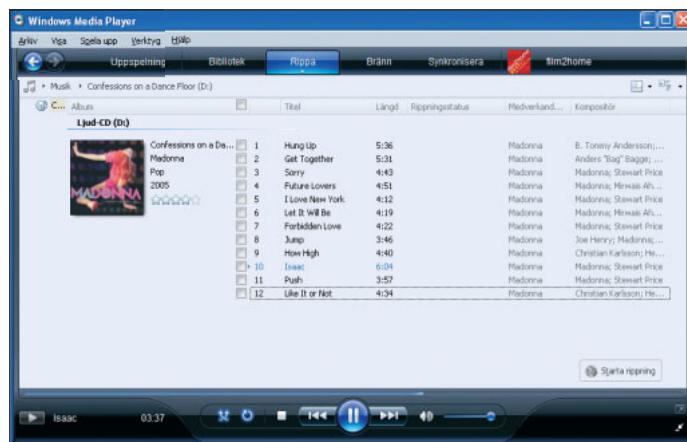
STEG FÖR STEG: SÅ KOPIERAR DU EN CD-SKIVA TILL PC:N

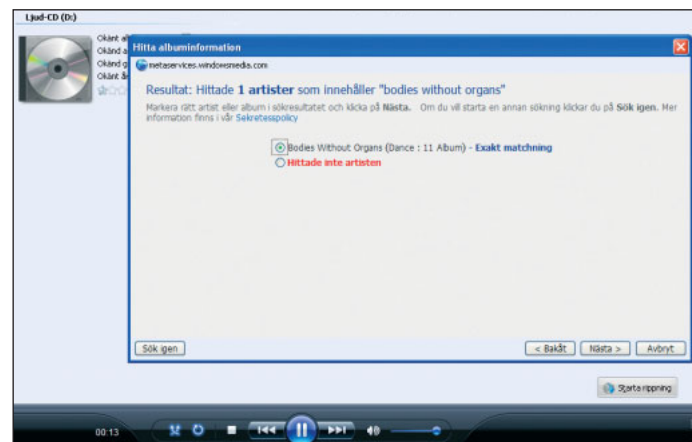
1 Uppdatera. Att kopiera musik går bra i alla versioner av Windows Media Player, men den senaste är bäst. Den heter version 11, och du laddar hem den gratis på www.microsoft.se/products/windows/mediaplayer. Klicka på knappen Ladda ner nu och följ instruktionerna.

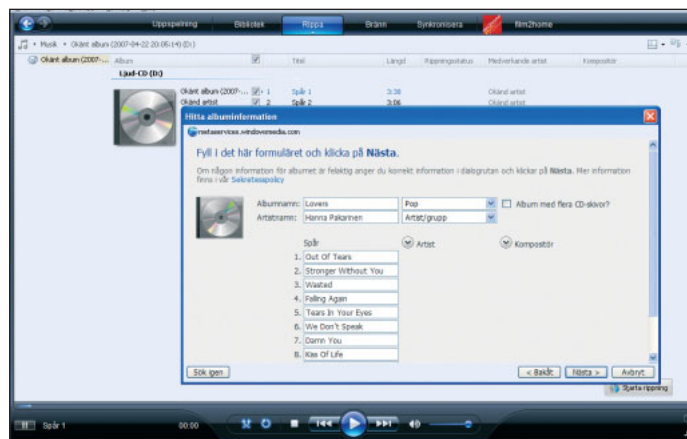
2 Ställ in. Första gången du använder Windows Media Player måste du bestämma filformat och ljudkvalitet (se rutan till vänster). Dubbelklicka på Rippa och välj Fler alternativ, Rippningsinställningar. Du kan också välja Format och Bitinställningar.

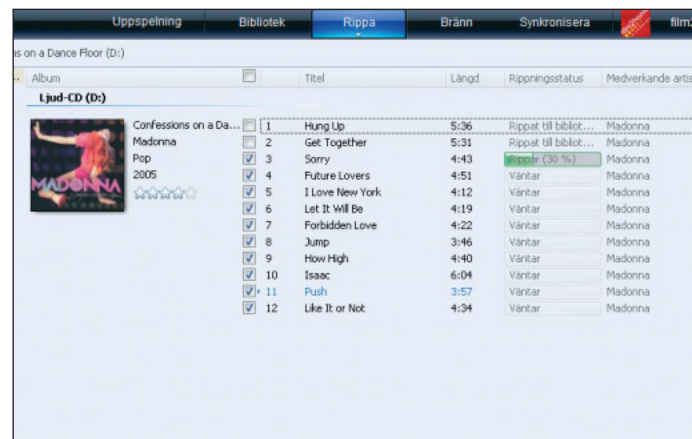
3 Starta. För att kopiera musik stoppar du in en valfri ljud-cd i datorn och klickar på knappen Rippa (heter Kopiera musik i äldre versioner). Om du är uppkopplad på internet ser du inom några sekunder alla låttitlar. Gör du det kan du hoppa direkt till steg 6.

4 Sök skiva. Om du kopierar en hembränd cd är det inte säkert att programmet hittar någon information. Du får då söka manuellt genom att högerklicka på det tomma cd-omslaget och välja Sök information om album. Skriv in artistens namn och gå igenom sökguiden.

5 Redigera själv. Om du trots allt inte hittar skivan kan du skriva in informationen själv. Gör som ovan, men skriv inte in artistens namn utan välj Skriv information om en egen cd. Nu får du manuellt fylla i den information du vill. Den hamnar även i Microsofts databas.

6 Börja kopiera. Nu är det bara att börja kopiera genom att klicka på knappen Starta rippning längst ned till höger. Som du ser visar olika staplar hur långt den har kommit. När du är ligger alla låtar som filer i mappen Min musik – och i Windows Media Players mediebibliotek.

SLÄCK WINDOWS MED ETT KLICK

AVANCERAD

Windows XP

Tid: 15 minuter

Det här lär du dig

Hur du gör ett skript som tar fram Stäng av-rutan.

Tips

Du kan skapa en genväg till filen som du placerar i verktygsfältet Snabbstart så att du snabbt och enkelt kan stänga av datorn.

Med hjälp av den inbyggda skriptfunktionen i Windows XP kan du skapa ett litet skript som ser till att visa dialogrutan Stäng av Windows.

Windows XP innehåller ett eget skriptspråk som gör det möjligt att programmera små skript ungefär som när du skapar makron i Word eller Excel. I den här artikeln kommer du lära dig att skapa ett

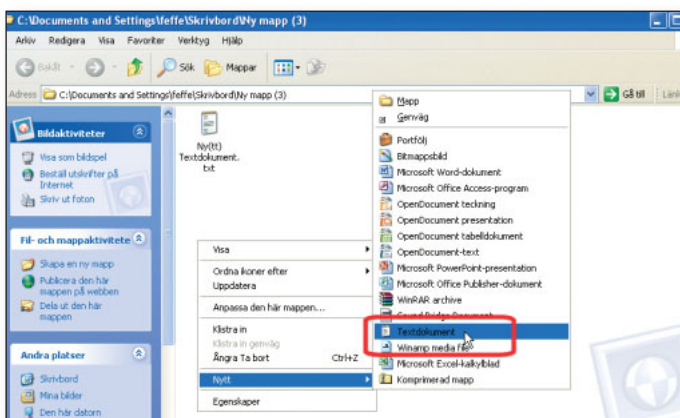
mycket enkelt skript som består av endast en rad med kod.

Tanken med skriptet är att du snabbt och enkelt ska kunna få fram dialogrutan Stäng av Windows där du kan välja att helt stänga av datorn eller logga ur den aktuella användaren. För att

göra det enkelt skapar vi skriptet i en vanlig textfil med hjälp av programmet Anteckningar.

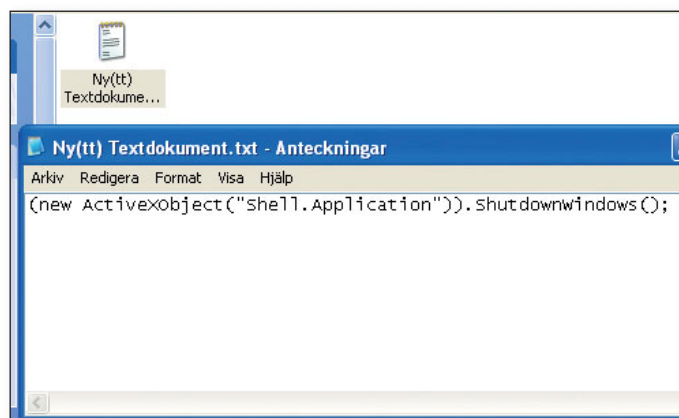
Eftersom vi vill att Windows ska förstå att det handlar om ett skript och inte en textfil ser vi sedan till att ändra filändelsen från txt till js.

SÅ GÖR DU ETT SKRIPT FÖR ATT STÄNGA AV ELLER LOGGA UT UR WINDOWS

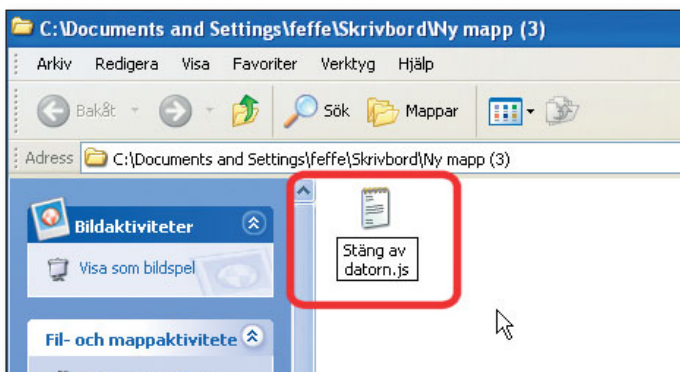
1

Skapa en textfil. Innan vi kan börja programmera skriptet måste vi först skapa en vanlig textfil genom att högerklicka i en mapp (eller direkt på Skrivbordet i Windows) och välja alternativet Nytt, Textdokument.

2

Skriv in kod. Dubbelklicka sedan på den nya textfilen så att den öppnas i programmet Anteckningar. Obs! Det är mycket viktigt att du skriver in koden till skriptet exakt som den står skriven i bilden ovan.

3

Ändra filändelse. Spara textfilen och markera den. Tryck på funktionstangenten F2 så att du kan ändra filnamn och filändelse. I vårt exempel döper vi filen till Stäng av datorn.js så att Windows fattar att det är ett skript.

4

Avsluta Windows. Som du ser kommer ikonen på filen att ändras. För att köra ditt nya skript är det bara att dubbelklicka på filen. På skärmen kommer nu dialogrutan Avsluta Windows att öppnas. Inte så svårt, trots allt.

SKRÄDDARSY DIN HÖGERKLICKSMENY

ENKEL

Word 2003

Tid: 10 minuter

Det här lär du dig

Hur du lägger in valfria menyalternativ som visas med din mus högerknapp.

Tips

I stället för att skapa ett nytt alternativ i snabbmenyn kan du välja att koppla funktionen till ett eget kortkommando.

För att utöka dina möjligheter kan du lägga till anpassade menyalternativ i menyn som visas när du högerklickar i ett dokument.

Du har säkert anpassat utseendet på verktygsfälten i Word genom att lägga till knappar för funktioner som du ofta använder och tagit bort knappar för funktioner som du sällan eller aldrig använder. Kanske har du även

anpassat någon av de inbyggda menyerna som finns i Word.

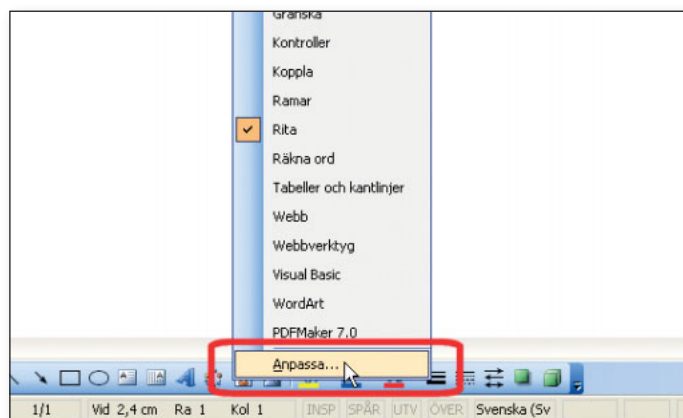
Men visste du att det även går att anpassa alternativen som visas när du högerklickar i ett dokument?

I det här tipset får du lära dig att lägga till alternativet Klistra

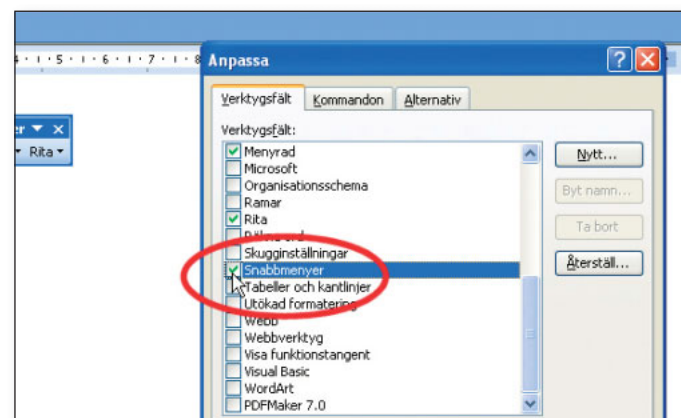
in special i högerklicksmenyn så att du snabbt kan välja hur text och andra objekt ska infogas i dina Word-dokument.

Om du hellre vill lägga in ett annat alternativ går det lika bra eftersom tillvägagångssättet är detsamma. ■

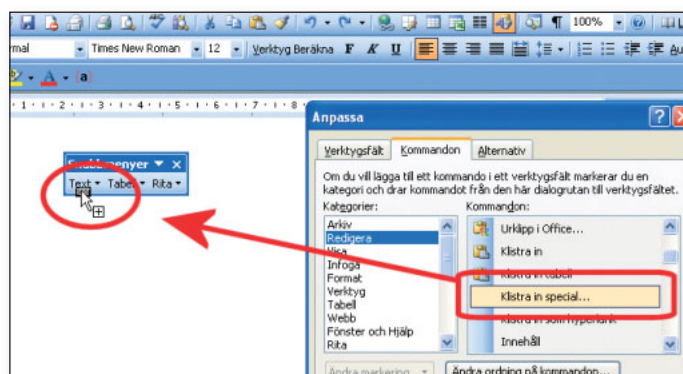
SÅ LÄGGER DU IN VALFRITT MENYALTERNATIV I HÖGER MUSKNAPP

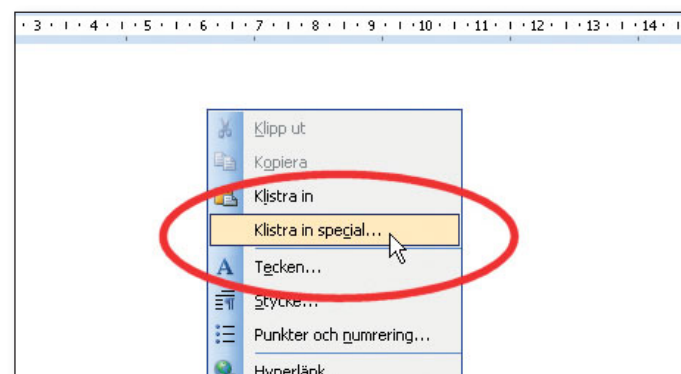
1 Anpassa snabbmenyer. För att lägga till Klistra in special i snabbmenyn börjar du med att högerklicka på valfritt verktygsfält. I listan över verktygsfält som öppnas väljer du därefter alternativet Anpassa, som ligger långt ned i menyn.

2 Markera snabbmenyer. I dialogrutan som öppnas klickar du först på fliken Verktögsfält. I listan under rubriken Verktögsfält bläddrar du sedan ned till och markerar Snabbmenyer så att verktygsfältet öppnas.

3 Klicka och dra. Klicka först på fliken Kommandon och markera sedan Redigera under rubriken Kategorier. Klicka och dra alternativet Klistra in special till knappen Text i verktygsfältet Snabbmenyer.

4 Högerklicka. Klicka på alternativet Text och placera det nya menyalternativ rakt under Klistra in. Klicka på Stäng. I fortsättningen är det bara att högerklicka i dokumentet för att komma åt Klistra in special.

TRYCK IHOP FILER MED

ZIPGENIUS

När du ska skicka filer över internet är det viktigt att de inte är för stora. Gratis-programmet Zipgenius hjälper dig att spara plats! Det trycker ihop dina filer till bråkdelen av storleken – helt utan att förstöra dem.

Alla som skickar dokument över internet vet hur krångligt det kan vara. Det är svårt att hålla ordning på alla filer, och många gånger tar de onödigt mycket plats. Lösningen på det här kallas för komprimering. Ett speciellt komprimeringsprogram "trycker ihop" dokument till en så kallad zip-fil. Mottagaren använder sedan programmet för att packa upp filerna. När det här är klart blir de lika stora som innan de packades ihop.

Fördelarna med komprimeringen är flera. Den viktigaste är förstås storleken. Zip-filen blir nämligen avsevärt mindre. Ibland kan 95 procent av storleken försvinna! Det här är förstås bra för alla som har långsamma uppkopplingar. Den andra stora fördelen är att många filer förvandlas till en. Ska du mejla är det här bra, eftersom det brukar vara krångligt att bifoga många filer. Du kan dessutom alltid vara säker på att alla filer kommit fram.

Bättre än Windows

Kör du Windows XP eller senare finns en zip-funktion inbyggd. Nackdelen är att Windows inte har några fler funktioner än att

packa och packa upp. Många använder därför i stället ett separat zip-program. Det populäraste heter Winzip, och det är ett förträffligt program, men det kostar cirka 200 kronor. Tycker du att det här är för dyrt kan du välja gratisalternativet Zipgenius.

Förutom att packa och packa upp kan programmet lösenordsskydda din fil. Det går även att använda programmet för att säkerhetskopiera dina filer.

De klarar dessutom mer än bara zip. Det finns nämligen flera konkurrerande tekniker för att komprimera. Rar, arj och lzh är några exempel på det 20-tal format programmet hanterar.

När du komprimerar en fil i Zipgenius kan den bli otroligt liten. Har du exempelvis en bild-

Hem

Gå till programmets startsida som sammanfattar vad du kan använda det till.

Utseende

Välj om du vill visa vanliga uppdrag, innehållet på din hårddisk eller något annat i menyn som ligger här till vänster i programmet.

Genvägar

Här hittar du snabba genvägar till de vanligaste uppgifterna i Zipgenius.

Status

Se information om status på din zip-fil, till exempel storlek, datum, komprimeringsgrad och vad programmet för tillfället håller på med.

Installera

Om din zip-fil innehåller ett program som ska installeras kan du göra det direkt genom att klicka här. Du kan också läsa den informationstext som ingår i många program.

ZIPGENIUS

Kategori: Komprimering.

Tillverkare: Zipgenius.

Kontakt: www.zipgenius.it/eng.

Systemkrav: Windows 95 eller senare. Fungerar med Windows Vista.

Typ: Gratis.

Språk: Svenska.

FRÅGOR OM ZIPGENIUS

Hur installerar jag?

Stoppa in Månadens cd i datorn. I PC för Allas menyprogram klickar du på **Verktyslådan** och rullar ned till **Zipgenius 6**. Här klickar du på knappen **Installera** för att starta installationsprogrammet.

Det som kan vara lite knepigt är rutan **Select Additional Tasks**. Här väljer du olika tilläggsfunktioner genom att bocka för eller bocka av dem med hjälp av ett musklick. Välj exempelvis om du vill att programmet ska synas längst ned i snabbstartmenyn, om zip-filer automa-

tiskt ska starta med Zipgenius och om du vill använda det avancerade expertläget.

Kan programmet bli svenskt?

När du har installerat Zipgenius är det engelskspråkigt. För att byta till svenska går du in på www.zipgenius.it/eng/?page_id=17. I mitten ser du texten **Swedish**. Klicka på ikonen med en pil på, välj **Spara** och lägg filen på Skrivbordet. Dubbelklicka på den och stäng det informationsfönster som visas. Gå sedan in i **Zipgenius** och välj **Tools**,

Blågult. Du kan använda Zipgenius på en rad olika språk.

Options, Layout, Language. Under **Choose language file** väljer du **Swedish** och klickar sedan på **Apply**. Nu är programmet svenskspråkigt.

Måste jag öppna programmet?

Du behöver egentligen aldrig öppna Zipgenius. Programmet blir nämligen en del av Windows. Om du har fått en zip-fil kan du högerklicka på den och välja menyn Zipgenius. Här kan du välja att

Så funkar Zipgenius

Filhantering

Skapa en ny zip-fil, öppna en befintlig eller stäng den du för tillfället har öppen.

Lägg till

Lägg till dokument till en zip-fil. Du kan lägga till flera dokument samtidigt.

Packa upp

Packa upp din zip-fil helt och hållet – eller välj en enskild fil.

Mejla

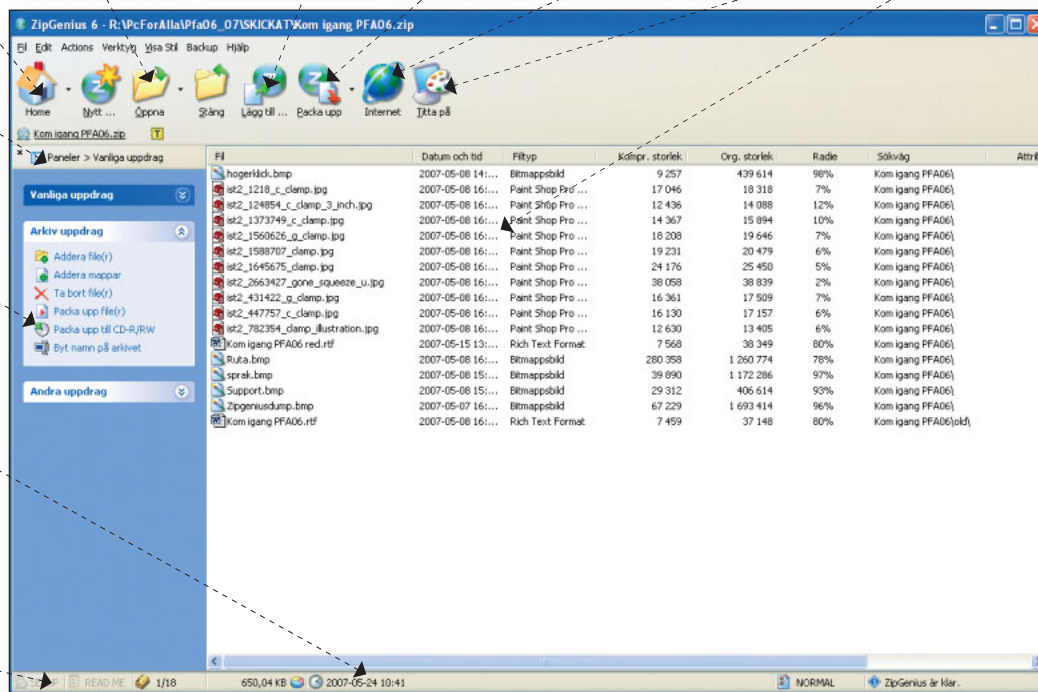
Packa ihop din zip-fil och skicka den på internet.

Granska

Välj hur du vill visa dina filer. Du kan bland annat förhandsgranska eventuella bilder.

Information

Här ser du information om dina filer och hur mycket de har komprimerats.

stort himmelsblått område så innehåller en bmp-filen färginformation för varje enskild bildpunkt. Zip-filen säger däremot att hela området är blått, vilket

sparar plats. Det här är förklaringen till att olika filer kan komprimeras olika mycket. Textfiler och bilder i format som bmp och tif går att komprimera

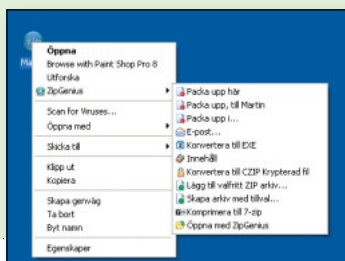
mycket. Jpg-bilder och mp3-låtar är däremot redan komprimerade, så här sparar du ingen plats på att göra en zippa.

En bra sak med zip är att det är

en vedertagen standard. Skapar du en zip-fil kan mottagaren utan problem öppna den med exempelvis Winzip eller Windows inbyggda packningsprogram. ■

packa upp den direkt eller lägga den i en mapp. Det finns även många andra alternativ, till exempel att skicka den per e-post eller titta på innehållet.

På samma sätt kan du högerklicka på en fil eller en mapp som du vill komprimera. Under meny **Zipgenius** kan du bland annat

välja att packa den med samma namn, ge den ett nytt namn och e-posta den.

Kan jag välja storlek?

Du kan välja mellan hög och låg komprimeringsgrad. Den höga betyder att filen blir så liten som möjligt, men den tar lite längre tid.

För att göra det här öppnar du Zipgenius och väljer **Arkiv, Nytt** och namnger din fil. I dialogrutan som öppnas går du till **Filer** och

Smidigt. Packa och packa upp filer genom att högerklicka på dem.

markerar den eller de filer du vill komprimera. Klicka sedan på **Huvudinställningar**. Under **Bestäm kompressionsnivå** gör du ditt val. Du kan även välja lösenord. När du är klar klickar du på **Fortsätt**. När vi testade 40 megabyte bildfiler blev de 5 megabyte med minimal komprimering och 4,5 megabyte med maximal.

Får jag någon support?

Liksom med andra gratisprogram saknar Zipgenius supportmöjligheter, och PC för Allas redaktion har tyvärr ingen möjlighet att hjälpa dig. Däremot kan du gå

5 ANDRA PROGRAM

Om du gillar Zipgenius hittar du följande gratisverktyg i programpaketet Zipgenius 6 Suite Edition (www.zipgenius.it/eng/?page_id=10):

Ftpgenius. Ett ftp-program som används för att ladda upp och hämta filer på en internetserver.

Scan & Zip. Hämta in bilder från exempelvis en bildläsare och packa sedan ihop dem.

Zgalbum. Skapa bildspel.

Cutter 4.5. Dela upp stora filer i mindre delar.

ZG Password Manager. Håll ordning på dina lösenord.

in på www.zipgenius.it/eng/?page_id=2. Här finns både ett diskussionsforum och en nätbase-rad hjälpfunktion.

TIPSA OSS!

Har du hittat
någon bra sajt?
Mejla till
martin.appel@idg.se

Här får du hjälp att hitta TOKBILLIGA RESOR

– Testa Reseguiden och 24 andra nyttiga sajter

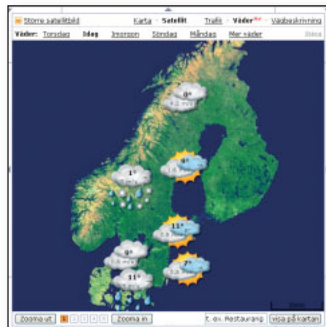

Flyg till lågpris

✚ Att hitta billiga flygbiljetter är svårt. Det bästa sättet är att använda en prisjämförelsesajt som Reseguiden. Den söker efter bästa pris hos många resebyråer.

Reseguiden, som har många år på nacken, fick nyligen en välkommen ansiktslyftning. Förutom ett nytt utseende har även guidedelen förbättrats. Användarna kan själva diskutera resmål med varandra, och det finns möjligheter att publicera sina resevideofilmer.

www.reseguiden.se

Hitta bästa vädret

✚ Söktjänsten Hitta.se fortsätter spotta ur sig nya finesser. Det senaste är en vädertjänst. Samtidigt som du kollar in adressen till

den du ska hälsa på kan du alltså ta en titt hur vädret blir.

www.hitta.se

Dags för städavdrag

✚ Den 1 juli blir det möjligt att anlita vit städhjälp tack vare det så kallade hushållsavdraget. Två nya tjänster hjälper dig att hitta städerskan. Cleanbroker har specialiserat sig på just städtjänster medan Grannar.se är en kontaktsajt för alla typer av servicetjänster.

I båda fall är det bara att ange var du bor och vad du söker. Efter några sekunder får du en lista med företagare som står till din tjänst.

www.cleanbroker.com

www.grannar.se

Klimatfina fisken

✚ Gädda är bra. Odlad lax är dåligt. Världsnaturfonden (WWF) har sammanställt vilken typ av fisk som är bäst för den som vill tänka på miljön, och på deras sajt kan du läsa mer om fiskets ekologiska påverkan. Där finns även en köpguide att ladda hem, skriva ut och ta med till affären.

Filuren på bilden nedan heter för övrigt Alaska Pollock och är en klimatfin fisk.

www.wwf.se/show.php?id=1066858

Rent samvete

✚ Hur dyrt blir det egentligen att handla ekologiskt? I Konsumentverkets Ekoguide kan du snabbt se prisskillnaden mellan vanliga produkter och ekologiska. Ange vad du brukar handla så får du se hur mycket det skulle kosta att få ett bättre samvete.

ekokalkylen.konsumentverket.se

Nyheter via mp3

✚ Sveriges Radio storsatsar på poddradio. Det betyder att du laddar hem programmen till datorn och lyssnar när du vill. Eftersom du hämtar mp3-filer går det även bra att föra över dem till din bärbara musikspelare eller mobiltelefon.

Hittills har nyheterna inte funnits i poddversion, men nu är den bristen korrigerad. Du kan alltså tanka hem valfria ekosändningar eller dina lokallyheter.

www.sr.se/poddradio

Här finns jobben

✚ Arbetslösheten sjunker och jobben strömmar till. I takt med det växer också marknaden för

platsannonser. Nystartade To-work är en samlingssajt för ett halvduzin specialiserade tjänster. Och om du inte vill surfa runt till olika jobbsajter kan du använda sökmotorn Workey, som letar hos alla jobbsajter.

www.towork.se

www.workey.se

Tjäna på mobilspam

✚ Skulle du vilja ha reklam i mobilen? Nej, jag trodde väl det! Men om du får betalt då?

Jaix affärsidé är att betala kunderna för att ta emot reklam via sms. Betalningen sker i form av poäng som du kan använda för att handla grejer på Jaix sajt.

www.jaix.se

Gratis reseböcker

✚ Du behöver inte köpa en guidebok när du ska ut på resa. På Arrival-guides lad-

PRISKOLL I MOBILEN

✚ Att kolla in en prisjämförelsetjänst är ett bra sätt att spara pengar. På sajter som Pricerunner och Prisjakt ser du vilka butiker som säljer en pryl till det bästa priset.

Problemet är att du måste ha en dator. För att göra det möjligt att även söka i butiken har Pricerunner nu släppt en mobilversion av sin tjänst.

pricerunner.se/mobilap/index.html

Foto: Dan Lamont

MEER PÅ PCFÖRALLA
.se Klicka direkt här!
 Vill du inte skriva av adresserna? Här hittar du dem som klickbara länkar.
pcforall.se/extra

HARRY POTTER I DATORN

Varför springa till videobutiken när du kan hyra film via bredbandet. Tjänster som Film2home och SF Anytime får nu konkurrens av tjänsten Hometv. Hometv har avtal med Warner Bros, så de kan bland annat erbjuda Spindelmannen och Harry Potter. Upplägget är enkelt. Du betalar några tiar med ditt betalkort och kan sedan se filmen via din dator under 24 timmar.
www.hometv.se

dar du hem dem gratis. Det du får är kortfattade guider i pdf-format. De är snyggt formgivna, har många bilder och går förstås att skriva ut.

www.arrivalguides.com

Lättare flyttanmälan

Skipa blanketten. Nu kan alla som har e-legitimation göra sin flyttanmälan på internet. Logga bara in, ange din gamla och din nya adress så är det klart! En e-legitimation får du utan kostnad från din internetbank.
skatteverket.se/flyttanmalan

Youtube på svenska

Alla vill upprepa Youtubes framgångar. Aftonbladets Youtube-kopia heter Mittklipp. Här kan tidningens läsare skicka in sina egna filmer och titta på och betygssätta andras.

www.mittklipp.se

Kul med barnen

Vi närmar oss sommarlovet, och många föräldrar är osäkra på vad de ska göra med barnen. En hjälp kan vara Barnguiden, som listar barnvänliga aktiviteter.

www.barnguiden.com

Betyg på stigen

Hittat en trevlig joggingtur? På Stigoteket betygsätter du promenad- och joggingstråk. Är du osäker på var du ska ut och springa är det här med andra ord sajten som kan hjälpa dig.

www.stigoteket.se

Res-tv och blogg

Inför semestern storsatsar charterjättarna Ving och Fritids-

resor på sina sajter. Ving lanserar en interaktiv resmålsfinnare. Genom att klicka på olika reglage anger du dina preferenser, och får sedan förslag på resmål.

Fritidsresor tror på tv. Förutom videofilmer från de olika resmålen kan du även se kändisar prata om sina semestrar.

Båda företagen använder även bloggar för att berätta om nyheter och trender.

fritidsresor.se

www.ving.se

Foto: Thomas Lind

Tittut, tigrar!

Webbkameror.se är en bra portal för dig som gillar webbkameror. De har öppnat en speciell avdelning med kameror som står uppsatt i tigerburarna. Du kan exempelvis se den ståtliga tigern på Kolmården (bild) och alla hans kompisar.

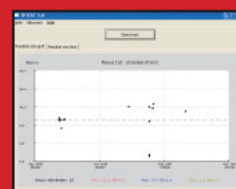
www.webbkameror.se

5 SMARTA PROGRAM

TESTA BREDBANDET I VISTA

Lövar din internetoperatör för mycket? Ett bra sätt att hålla koll på hastigheten är att köra programmet Tptest. Det har tagits fram av Konsumentverket och Post- och telestyrelsen, och det mäter den reella hastigheten. Den nya versionen fungerar med Windows Vista.

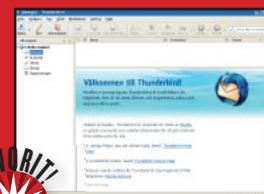
www.tpctest.se

LÄS GMAIL I THUNDERBIRD

E-postprogrammet Thunderbird har kommit i en ny version. Gränssnittet har fräschat upp och det är enklare att söka i gamla mejl. Men den stora nyheten är en smidigare koppling för dig som använder gratis-tjänsten Gmail. Det är numera enklare att använda Thunderbird för att skicka och ta emot din Gmail-mejl.

www.mozilla.com/thunderbird

VARNING FÖR BARNPORR

Internet har många mörka sidor. En av de värsta är barnporren. Rädda Barnen och några andra organisationer har tagit fram programmet Keep My Net Clean. Om du stöter på en sajt med barnpornografiska bilder behöver du bara klicka på en knapp så anmäler du sidan. Rädda barnen gör nu vad de kan för att få bort materialet från internet.

www.keeptomynetclean.org

Keepmynetclean.org

NYA OFFICE I GAMLA

Nya Office har ett nytt filformat. Skriver du en fil i Office 2007 kan du alltså inte öppna den i Office XP eller äldre versioner. Lösningen är Microsofts konverteringsprogram. Med det klarar ditt gamla Office det nya Office-formatet.
office.microsoft.com/sv-se/downloads/CD100602081053.aspx

PANORAMABILDER MED EN VANLIG KAMERA

Att ta läckra panoramabilder är svårt med en vanlig kompaktkamera. Programmet Autostitch löser det genom att "sy ihop" många olika fotografier till ett. Det enda du behöver göra är att ta ett antal bilder som överlappar varandra. Mata sedan i dem i Autostitch så får du en färdig panoramabild.

Resultatet blir häpnadsväckande bra!
www.cs.ubc.ca/~mbrown/autostitch/autostitch.html

Hur du utsätter chefen för ROLIGASTE IT-BUSET – och ett helt gäng andra galna länkar

Riggat tangentbord

🇸🇪 Tänk att få höra en "ja må han leva"-sång varje gång du trycker på tangenten A på ditt tangentbord. En dröm – om du är helt vrickad. Som practical joke med chefen fungerar det dock utmärkt. Så här gör du! humor.derenback.se/indexsidan.php?do=filmer&id=146&page=0

Totalt kaxig tvååring

🇸🇪 Will Ferrell, stackaren från Saturday Night Live, har världens värsta hyresvärd. Ett tvåårigt fylla med ett vokabulär som får de mest hårdade rapparna att verka harmlösa. Inte nog med det. Nu

är den lilla illbatteringen ute efter hans hyra. Se upp!

sjl.funnyordie.com/v1/view_video.php?viewkey=3efbc24c7d2583be6925

Full som en kastrull

🇸🇪 Svenskt näringslivs senaste informationsfilm tar finstämt upp det här med svensk alkoholpolitik. Du lär dig allt om de livsviktiga nödraketerna (folköl), sanningen om varför Östermalmstanter bli blå i håret och vem som klunkat på böggöppnaren. Din guide: Henrik Schyffert. www.youtube.com/watch?v=cGnBIOI11rE

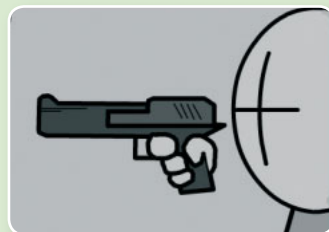
Ketchup i nallen

🇸🇪 Ryska hackare har du säkert hört talas om. Här är en till. Efter en kurs hos honom lär aldrig din mobil bli sig själv igen. break.com/index/cell_phone_hack.html

HUR SNABBT DRAR DU?

🇸🇪 Neo i Matrix duckade kulor i slow motion. Du måste göra det på riktigt. Hur snabb är du? Själv stoltserar jag med styva 8 000 poäng och en lägsta tid på 0,275 sekunder. www.ugoplayer.com/games/madnessreactiontime.html

Donald dominerar

🇸🇪 Donald Trump och Darth Vader. Ett oslagbart par i ondska som gör livet surt för såväl Stormtroopers som golvmoppen Tuggback (jo, han heter faktiskt så, kom inte och säg annat). Hade tv-såpan The Apprentice varit så här bra hade jag suttit som klistrad framför tv:n! www.youtube.com/watch?v=deIC2w3KHnk

Naket skelett

🇸🇪 En penna. En idé. Ett tecknargeni. Men allvarligt, någon borde tipsa filuren att man faktiskt inte behöver teckna benranglet först när man ska rita en figur med kläder. fcmx.net/vec/get.swf?i=003702

Ovanliga resesätt

🇸🇪 Här är 21 galna sätt att ta sig från en plats till en annan. www.attuworld.com/getting_from_a_to_b

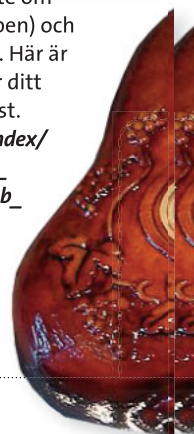
Någon måste ju!

🇸🇪 3,5 deciliter. Fem gånger om dagen. Varje dag. Jobbet som insamlare av elefantsperma kräver ett psyke av järn, gummihandskar för stimulansen av prostata (Brunte gillar inte om man tar honom på snoppen) och bra färdighet med håven. Här är länken för dig som tycker ditt eget jobb är värdelöst. www.break.com/index/next_time_you_think_your_job_sucks.html

FRÅN LITET TILL STORT

🇸🇪 Visste du att månen är större än en elefant, eller att ett influensavirus är ungefär 7 nanometer? Nikon har tagit fram den perfekta sajten för att få svar på allt stort och litet. www.nikon.co.jp/main/eng/feelnikon/discovery/universcale/index_f.htm

MEER PÅ PCFÖRALLA
.se Klicka direkt här!
 Vill du inte skriva av adresserna? Här hittar du dem som klickbara länkar.
pcforalla.se/extra

Trötta typer

IBLAND är det bara helt omöjligt att hålla sig vaken. Som när "Eva-Britt" hamnade i telefonkö till sjukvårdsupplysningen, eller när lille Aron fastnade under den 35 kilo tunga hunden Snuffe.
www.extremefunnyhumor.com/movie.php?id=403

Gör slut med nörden

DET FINNS många sätt att göra slut med en äkta datanörd. Särskilt när det blev för många timmar World of Warcraft.
eatliver.com/i.php?n=1919

Varning!

VILL DU bli truckförare? Tänk om! Vår tyska instruktionsfilm visar att du kommer att köra ihjäl minst tre arbetskamrater, få armarna avsågade av en motorsåg och bli av med jobbet.
www.i-am-bored.com/bored_link.cfm?link_id=23026

Känd och kändast

TOM CRUISE eller Sean Connery? På Famousr gissar du vilken av två kändisar som är mest känd. Nu blir surfandet på Aftonbladet Klick till stor nytta.
www.famousr.com

Sving med usb-dojan

REDAN Skelman fattade det där med självdansande musikdojor. Svinskön diggarsko som du kopplar till datorn via usb.
gazz.com.ar/lofi

Inga olyckor tack!

TITTA PÅ den här filmen. Tänk sedan på att han eller hon också ska köra på en motorväg alldeles framför dig.
bil.feber.se/feber/art/17089/video_att_backa_r_svt

Hundkul till tusen

HELT SJUKT roliga klipp av människans bästa – och ibland mest korkade – vänner.
www.youtube.com/watch?v=scXnnPH42D8

Envis försäljare

TOM SKA just ta livet av sig. Då ringe en försäljare av begravningsprylar. Och tro det eller inte, men visst ser försäljaren sin chans till ett extra sälj! Tragiskt och roligt på samma gång.
www.killsometime.com/Audio/Audio-Clip.asp?ID=59

Pinsam intervju

ULTRAVOX var minsann bland de första att göra videor till sina låtar. Bland annat till hitlåten Vienna, eller "Venedig" som vår svenska skjutjärnsjournalist envisas att felaktigt översätta det till. Trots ifrågasättande. Men är du okunnig – var stöddig!
svt.se/svt/play/video.jsp?a=741153

DET ÄR EN TÅRTA

JA, precis en sådan där ska jag ge min tvååriga son i födelsedagspresent. Spritflaska kanske du tror? Nä, kika in på sajten och inspireras du med!
englishrussia.com/?p=851#more-851

5 SKÖNA NÄTSPEL

NINTENDOS BÄSTA

EN VANSINNIGT bra skattgömma. Med genialiska spel. Här spelar du original-Mario precis som det var när du tuggade Jenka och Shake. Här gör du loopar i 1942 och grottar dig djupare ned i undervärlden i Bubble Bobble. Massor av spel. Snabbladdat och underbart!
nintendo8.com/toplist/

HÖGSTA TORNET VINNER

BYGG ett numeriskt bättre torn än dina bittra fiender och stå som segrare. Tower Blaster är klurigt värre men förbaskat skoj!
www.gamerival.com/gameplayview/tower-blaster.html?fromint=1&randint=5646

BISARRA BAKÅTVOLTER

JAG HAR cyklat säkert 100 timmar i föregångaren. Och banne mig om det inte blir 100 till i BMX Backflips 2. Superenkelt med fantastisk känsla när du flyger fram över kurvig terräng.
www.teagames.com/games/bmxbackflips2/play.php

SVÄRD OCH SVARTKONST

KAN DU inte få nog av att lira på nätet? Kika då på snygga actionstrategispelet Rakion – Chaos Force. Härlig japansk känsla och möjligheter att pillra med din gubbe i bästa rollspelsstil!
rakion.softnynx.net/

FLIPPERMANI

JAG saknar verkligen Pinball Dreams på Amigan. Har inte lyckats hitta flipperklassikern i någon onlinevariant så jag får nöja mig med andra flipperlir när spelhungern måste mättas. Som Starsky & Hutch Pinball till exempel. Eller ännu hellre Soccer Pinball, som faktiskt har rätt skön känsla på paddlarna – och väldigt udda spelsätt!
starskyandhutchmovie.warnerbros.com/pinball

Redaktör: Martin Appel
E-post: martin.appel@idg.se
Redaktör för frågor & svar

Fredrik Agrén
E-post: fredrik.agren@idg.se
Svarar på: Windows och program

Vi besvarar dina frågor och publicerar dina tips. Redaktionen förbehåller sig rätten till redigering av insänt material. **Postadress:** PC för Alla, Karlbergsvägen 77, 106 78 Stockholm

KLARAR MIN MEDIEDATOR AV DIGITAL-TV?

Foto: Carl-Johan Söder/SVT och Per-Anders Hurtigh/TV4

Valfritt. Scaleo E från Fujitsu Siemens har en inbyggd digitalmottagare som gör att du kan se allt från Agenda till Allsång på Skansen och Bingolotto.

tv:n som en vanlig bildskärm, och visar upp de bilder som kommer från datorn. Den har med andra ord en egen tv-mottagare, och i de flesta fall är den tyvärr analog. Det fungerar utmärkt om du har kabel-tv, men inte om du har egen antenn som är beroende av det digitala marknätet. I så fall måste du göra precis som du gör med en "gammal tv" – skaffa en digitalbox. Du kopplar boxen mellan datorn och antennuttaget, och problemet är att inställningar för att få datorn och boxen att fungera ihop är lite krångliga.

Lyckligtvis har det börjat komma medietatorer med inbyggda digital-tv-mottagare. Fujitsu Siemens har en modell, och det finns även datorer från mindre kända tillverkare som Captech, EMS och Vice.

Min gissning är att allt fler medietatorer på sikt utrustas med digitalmottagare, på samma sätt som det har börjat säljas fler och fler vanliga tv-apparater som klarar digital-tv utan dosa.

Martin Appel

P Jag har läst era artiklar om Windows Media Center. Jag bor i Stockholm och har egen antenn på taket, så nu måste jag ha en digitalbox.

Ni skriver att det är krångligt med Windows Media Center och digital-tv. Gäller det även om jag köper en tv som har

inbyggd digitalbox? När jag pratar med säljarna på de stora hem elektronikkedjorna får jag oftast en frågande blick och en kommentar i stil med "jag är inte så insatt".

Media Center är precis det jag har längtat efter, men nu kommer digitalövergången

göra så att det inte funkar optimalt! **Anders Westman**

SVAR: När det gäller digital-tv-krånglet spelar det ingen roll vilken tv du har. Medietatorn använder nämligen inte din tv:s mottagare, utan har en egen. När du kör din medietator fungerar

LÄSARNAS BÄSTA LÖSNINGAR - FRÅN PCFÖRALLA.SE/SUPPORT

PC FÖR ALLA SUPPORT

Papperskorgar försvinner och bokstäver krymper. Det är två problem som besökarna på vår supportsjajt har fått lösningar på.

Vilket är rätt ram-minne?

P Jag ska uppgradera ram-minnet (arbetsminnet) till min dator. Det verkar finnas minst två olika sorter, hur vet jag vilken jag ska

använda? Det gäller alltså inte storleken på minnet. **Obmänder**

SVAR: Säkrast är att läsa i handboken till ditt moderkort. Men du kan också använda tjänsten CPU-Z för att ta reda på vad som sitter i datorn i dag och sedan använda till exempel Kingstons minneskonfigurator för att ta reda på vilka minnen som skulle kunna passa till det.

Kolla www.cpubid.com/cpuz.php och www.ec.kingston.com/

Minne. Välj rätt sorts minne när du ska uppgradera.

ecom/configurator_new/mfrmod.asp?root=us. Där kan du få hjälp. **Cecilia**

Större bokstäver i mejlen

P Jag skulle vilja skriva mina mejl med lite större tecken än Times New Roman 12 punkter, och gärna även byta stil, men det går inte.

Jag har provat med fliken *Verkttyg*, *Alternativ*, *Skriva* och där står det 18 punkter, men det stämmer inte. Allt jag får fram är pyttebokstäver.

Finns det något sätt att fixa det? **Iris2**

SVAR: Om du har valt att e-postformatet ska vara oformaterad text blir texten ungefär som i ett formulär som du postar på internet. Men den är ju inte Times New Roman som du

Bengt Hjörd

E-post: bengt.hjord@idg.se
Svarar på: **digital bild och video**

Lina Otterdahl

E-post: lina.otterdahl@idg.se
Svarar på: **språk och trender**

Helena Reistad

E-post: helena.reistad@idg.se
Svarar på: **internet och sökning**

Kan jag se film i hela huset?

P Jag undrar hur jag kan utnyttja mitt trådlösa nätverk till att sända strömmande tv i realtid. Det skulle ge utrymme till att se på tv trådlöst i hela huset på min bärbara dator. Jag har ett tv-kort installerat på min stationära dator och kan genom fjärrskrivbordet nyttja den installationen, men det är lite klumpigt.

Jag har också försökt att spela in på "tv-datorn" och samtidigt öppna inspelningsfilen från den bärbara datorn för att på så sätt komma åt tv-programmet, men filen är inte åtkomlig i realtid. Finns det något program eller pryl som kan strömma tv-signalen?

En annan fråga: Jag har börjat använda rss med tjänsten FeedReader. Det är ett helt suveränt sätt att hålla sig uppdaterad. Konstigt att det inte är större! Troligen beror det på att folk inte vet vad det är.

FeedReader är ett mycket bra program som uppfyller de flesta önskemål. Det är bara en sak jag saknar: Automatisk nedladdning av webbsidorna på hårddisken så

att jag kan ta med mig allt innehåll och till exempel läsa på tåget, flyget och bussen utan att vara uppkopplad. Finns det något sådant program? **Lars Grälén**

Mediespelare. Orb är ett program som låter dig spela upp musik och video på valfri dator.

SVAR: Du skulle kunna kika på programmet Orb (www.orb.com). Det är ett program för att spela upp video och musik på andra datorer. Måhända är det den lösning du söker.

Vad gäller att surfa offline finns det många program som löser det här. Tyvärr har jag själv inte testat, men söker jag via Google dyker en rad så kallade offline-läsare upp, till exempel Surffoffline (www.surffoffline.com) Website Ex (www.esalesbiz.com/extra) och Backstreet (www.spadixbd.com/backstreet)

Fredrik Agrén

Jag vill surfa via elnätet

P För en tid sedan öppnades mina ögon för produkter av typen "homeplugs". Grundidén är att jag via husets elnät ska kunna ansluta mina olika datorer till det lokala nätverket. Anledningen till att jag blir intresserad är att jag har en Xbox som står cirka 40 meter från en router.

Jag hittade ett antal produkter, men de är ganska dyra, och jag är skeptisk till hur snabba de egentligen är. Vissa hävdar att de ska ge hastigheter på upp till 200 megabit per sekund. Kan de verkligen gå så fort när olika eljack ofta finns på olika faser eller proppar?

Jag efterlyser ett test av trådlöst internet via elnätet. Är produkterna så bra som de verkar, och framför allt är det ganska höga priset berättigat?

Sedan undrar jag hur hastigheten egentligen mäts. På vissa sidor jag varit inne på har jag svårt att tro att de menar just Mbps utan egentligen syftar på Mbit.

Jens

SVAR: Vi har inte ännu gjort något jämförande text av olika märken eller modeller, däremot har vi testat flera liknande produkter i våra nyhetstester. Bland annat har vi testat Devolo Microlink Dlan High-speed (betyg 8, nummer 10/06) – och i nummer 4/07 hade vi ett test av Devolo Dlan 200 AV Starter kit som har en massa extra finesser. Betyget blev en åtta. Du kan läsa artiklarna i sin helhet om du går in på pcforalla.se/extra.

Mbps är amerikanernas sätt att skriva megabit per sekund (Mbit/s). Det är alltså helt rätt att det handlar om just megabit.

Lina Otterdahl

Trådlös. Devolo Dlan 200 AV Starter Kit ger dig ett trådlöst internet via elnätet. Två pluggar kostar cirka 2 000 kronor.

skriver utan Courier New så du kan ju ha något annat fel i Outlook Express.

Många, inklusive jag själv, föredrar att få e-post i det formatet och vill inte få e-post med html-kod, script, smileys och en massa lull-lull. Dessutom vet jag att vissa organisationer och företag inte släpper igenom e-post som är i annat format än oformaterad.

Mikael63

Papperskorgen försvann

P Jag köpte en ny bärbar med Windows Vista för en vecka sedan. Det funkar jättebra, men jag råkade klicka på "ta bort" när jag skulle tömma papperskorgen. Hur som helst är den borta. Var får jag tag på den? **Salming**

SVAR: Högerklicka på Skrivbordet på din dator och välj **Anpassa**. Uppe till vänster väljer du **Byt ikoner på skrivbordet** och sedan bockar du i **Papperskorg** och klickar **Verkställ**. **A7043VMSI90**

Skriv direkt på cd:n

P För några år sedan presenterades en skrivare som skrev direkt på cd-skivor. Jag har sökt på hemsidans sökfunktion men inte fått någon träff. **Thomas Fridén**

SVAR. Flera tillverkare gör skrivare där du kan skriva ut direkt på cd-skivan. Kika på till exempel Epson Stylus Photo R265 (www.epson.se) eller Canon Pixma IP5200 (www.canon.se) som är skrivaren du ser på bilden.

Om du går in på exempelvis prisjämförelsetjänsten Prisjakt (www.prisjakt.nu) och väljer **Skrivare**, **Bläckstråleskrivare**, **Fler sökkriterier** kan du välja att söka efter skrivare som klarar av att skriva ut på cd-skivor.

Du ser både vad de kostar och i vilka butiker som de säljs.

Lina Otterdahl

MER OM MP3-BÖCKER

FRÅGOR & SVAR

SA FÅR DU ORDNING PÅ DINA LJUDBÖCKER

LÄSARNAS BÄSTA LÖSNINGAR – FRÅN PCFORALLA.SE/SUPPORT

PCFORALLA SUPPORT

Datorproblem behöver inte vara oönskat. På pcforalla.se/support får du gratis hjälp. Här är några exempel på svar.

Äta 100 och Äta 6 – vad är skillnaden?

Äta 100 och Äta 6 är två olika spel. Äta 100 är ett spel för datorn och Äta 6 är ett spel för mobilen. Båda spel är av samma förläggare. Detta gäller.

En hörlursdator. Är det bara att koppla in den nya hörlursdatorn och sedan spela in den på datorn?

Nej, du måste också koppla in hörlursdatorn till datorn. Detta gäller.

Är det någon skillnad på Äta 100 och Äta 6?

Äta 100 och Äta 6 är två olika spel. Äta 100 är ett spel för datorn och Äta 6 är ett spel för mobilen. Båda spel är av samma förläggare. Detta gäller.

H Magnus Engbloms tips om hur man lägger in ljudböcker i mp3-spelare (nummer 3/07) var utmärkta. Jag önskar att jag läst dem innan jag själv började förra året, nu fick jag prova mig fram på egen hand! Jag bad Samsungs support om råd när jag inte fick deras spelare att spela upp filerna i rätt ordning, men de hade ingen hjälp att ge. Ett extra tips kommer här: Skaffa en mp-3-spelare med åtminstone en gigabyte i minnet, eftersom ljudböckerna ofta ligger på drygt 500 megabyte.

Örongodis. Tipsen från PC för Alla 3/07 om hur man lyssnar på ljudböcker i sin mp3-spelare engagerar våra läsare.

Sedan förstår jag inte "Boklyssnars" klagomål på bolagsnissar. Har själv rippat minst femtio ljudböcker från både svenska och utländska förlag utan att någonsin stöta på ett kopieringsskydd. Han kanske använder ett dåligt program? Själv använder jag Ashampoo Audiocd MP3 Studio, som är lättanvänt och aldrig krånglar. Men visst blir det litet tjugigt att rippa ett dussin cd-skivor och mer för en enda bok, så det vore en välgärning om förlagen satsade på mp3-böcker i stället!

Anders S

H Läste Magnus Engbloms artikel angående lagring av mp3-filer. Många ljudböcker innehåller mellan 15-20 cd-skivor. Att döpa om enligt artikeln fungerar ju inte över nio cd-skivor enligt min uppfattning.

Jag brukar numrerar första cd-skivan med 01a, 01b, 01c och så vidare. Den tionde skivan blir då 10a, 10b

Ett annat sätt är att första filen på första cd:n blir 001, nästa blir 002. Andra cd:n följer sedan i nummerordning där den första slutat. Det räcker till 999 filer.

Filerna ska sedan läggas i samma katalog.

Roger Andersson

Jag vill rädda musik på kassettband

P I Frågor och svar har vi lärt oss att få vinylplattornas musik över till datorn. Men långt innan datorn fanns i vårt hem, så överförde vi vinylens musik till vanliga band. Dessa kan vi spela i vår radio – men hur få musiken till datorn?

Vår radio har ingen utgång, men vi kan spela in på band från cd, dock inte omvänt. Hur gör jag för att rädda gammal fin musik?

Mr Hj

SVAR: För att kunna föra över musiken från en kassettbandspelare till en dator krävs att datorn har en ljudingång och att kassettbandspelaren har en ljudutgång. Det du gör är att koppla en sladd från kassettbandspelaren till datorn, och sedan använda ett ljudinspelningsprogram på datorn. Det som krävs är:

1. **Ljudingång på datorn.** Det här finns på alla datorer, förutom de som är extremt gamla. Kolla på datorns baksida. Det brukar stå "line in".

2. **Ljudutgång på kassettbandspelaren.** Du säger att du inte har en sådan, men frågan är – finns det ingen hörlursutgång? Även en sådan fungerar bra. Om det inte finns någon utgång går kassettbandspelaren tyvärr inte att använda. I så fall är alternativet att gå till närmaste radio/tv-handlare

och köpa en ny kassettbandspelare. En sådan brukar kosta några hundralappar.

3. **Sladd.** Det du behöver är en enkel ljudsladd som har en 3,5 millimeterskontakt (hane) i båda ändarna. Sådana finns i de flesta radio/tv-butiker eller i din datorbutik.

4. **Ljudinspelningsprogram.** Ett enkelt och bra gratisprogram heter Audacity. Du hämtar hem det på webbsidan audacity.sourceforge.net.

Martin Appel

Läs mer

Missa inte vår guide till digitalisering av ljud, bild och video på pcforalla.se/extra.

Vem rippar bäst?

P När jag ska rippa en egen cd till mp3 så önskar jag att programmet som rippar går ut på internet och fyller i namnet på alla spår. Vilket program tycker ni att jag ska använda?

Håkan Krevers

SVAR: Ett av de bästa programmen för att rippa musik från en cd till mp3 är faktiskt helt gratis! Det heter Media Player och ingår i Windows.

I äldre versioner av programmet kan du bara omvandla ljud-cd-skivor till Microsofts eget ljudformat wma, men i den senaste versionen (Windows Media Player 11) kan du även skapa mp3-filer. Du hämtar programmet på www.microsoft.se/products/windows/mediaplayer.

Det som är smart med Windows Media Player är att programmet automatiskt hämtar information om låttittel, artist, album och liknande information över internet.

När du stoppar in cd:n i datorn dröjer det med andra ord bara några sekunder innan du har allt sådant inlagt i datorn, och när du rippar följer den här informationen med.

I artikeln på sidan 104-105 tittar vi närmare på hur man rippar en cd till datorn.

Martin Appel

Dags att skrota gammal dator

P Jag har en IBM-dator som inhandlades för sju år sedan. Processorn är Intel 300 MHz Pentium II och operativsystemet Dos 7.10. Jag har inte använt den mycket, för jag hade en snabb dator på jobbet och gjorde allt på den.

Nu är jag pensionär och behöver min hemdator brådskande, men jag kan inte komma ut på internet. Vad och hur mycket behöver göras för att uppgradera datorn till en bra nivå för mejlande, surfande och installation av program för museivisningar och flygsimulering på cd-rom

Nu är ju Windows Vista på väg från Microsoft. Kanske kan man få Windows XP billigt nu? Vad kostar det? **Vladimir**

SVAR: Rent allmänt kan man säga att en sju år gammal dator är väldigt gammal, och att Dos 7.1 är ett mycket gammalt operativsystem. Det kan med andra ord vara så att datorn är "slutkörd".

Att köpa Windows XP kostar 2 500 kronor, och jag skulle säga att det är en dålig investering att köpa det till en så gammal dator. Du kommer märka att den går hopplöst långsamt, om den ens går. Samma sak gäller andra typer av uppgraderingar. Det blir helt enkelt onödigt dyrt. I synnerhet som du kan få en splitterny dator – inklusive Windows – för under 5 000 kronor. **Martin Appel**

Kan jag skydda mina Excel-blad?

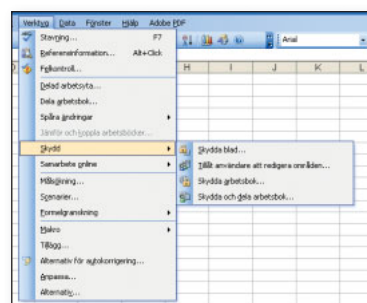
P Jag har en funktion i Excel som jag inte får kläm på. När jag öppnar ett nytt Excel-dokument får jag tre blad. Dessa går att skydda var för sig. Men hur skyddar jag alla bladen samtidigt? Har provat många sätt men får det inte att funka. **Lars Zimmergren**

SVAR: För att skydda en hel arbetsbok i Excel klickar du på **Verktyg, Skydd**. Här kan du välja mellan att **Skydda blad** och **Skydda arbetsbok**. Om du skyddar hela arbetsboken kan du välja **Struktur**, som betyder

att kalkylbladet inte kan flyttas, tas bort, döljas, tas fram eller byta namn. Dessutom går det inte att infoga nya kalkylblad.

Du kan också välja att skydda **Fönster** vilket betyder att fönsterstorleken inte går att ändra.

Om du inte vill att andra ska kunna ta bort det här skyddet kan du ange ett lösenord. **Martin Appel**

Skyddsfaktor: I Excel kan du skydda enskilda blad eller hela arbetsboken.

Usb-minne räddar datorn

Läste med intresse om metoden att rensa virusinfekterade hårddiskar som slav i en dator med en "ren" hårddisk för att komma åt besvärliga virus som maskerar sig själva vid start. Det är en effektiv metod, men kräver en del skruvande. Bättre är att använda ett bootbart medium som cd, dvd eller ett usb-minne.

En bra variant är Bartspe: www.nu2.nu/pebuilder. Den är lite knepig att få till första gången, men å andra sidan är det ett jättesmidigt sätt att komma åt en dator där du misstänker att program som laddas vid start gör skumma saker med datorn. Du kan med fördel modifiera den med Bartspe: www.collewiijn.info/xpe/main.php

Det finns massor med tips om hur man gör en bra räddnings-skiva på nätet, till exempel www.irongeek.com/i.php?page=security/pebuildertutorial

Det bästa är att när du har gjort en skiva brukar den kunna starta på alla datorer som kan köra Windows XP

Algot Runebjörk

Lidl vägrade laga

P Matkedjan Lidl säljer en del tekniska saker. Vi har hittills varit mycket nöjda, och det är nästan alltid tre års garanti. Nu gick min dotters digitala armbandsklocka sönder efter två månader. Skönt med tre års garanti tänkte vi. Men inte. De reparerar inte och någon annan klocka fanns inte. De erbjöd i stället återköp. Ett väldigt enkelt sätt för

dem att ge långa garantier! Det måste väl vara fel. **Hans**

SVAR: Jag skickade frågan till Mattias Grundström på Konsumentverket. Så här skriver han: "Normalt sett är hävning att anse som ett bättre alternativ för konsumenten. Något hinder mot att låta konsumenten häva finns i princip inte."

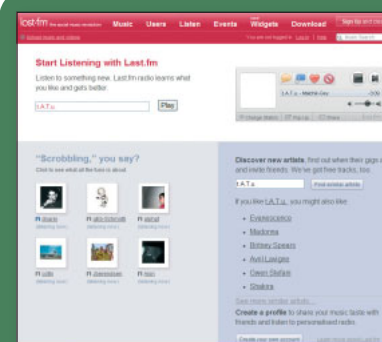
Med andra ord. Det Lidl gör är helt lagligt, men jag förstår om du känner dig besviken. Butiker som Lidl, Netto

eller Ica är inte specialiserade på hemelektronik, och det kan bli ett problem för konsumenten. Det är svårt att få goda råd, service eller liknande saker som en specialbutik kan erbjuda.

Däremot håller matvarubutikerna ju som regel låga priser på sina elektronikprylar, så den som är medveten om bristerna kan ju göra ett kap.

Martin Appel

Psst: Missa inte PC för Allas pc-support på webben – pcforall.se/support

Egen radio. Last.fm är en radiostation som bara spelar musik som du gillar.

Pandora går inte att öppna

P Ni har tipsat om radiostationen Pandora, där det går att skraddarsy vilken musik som ska spelas. Jag har försökt registrera mig, men det går inte. Varför? **Yngve Gustafsson**

SVAR: Att du inte kommer in på Pandora är stelbenta upphovsrättsregler. Sedan vår artikel skrevs har Pandora ändrat sina villkor, så att det bara är amerikanska användare som släpps in på sajten.

Pandora har nämligen bara avtal med amerikanska upphovsmanorganisationer, och därför har de inte tillåtelse att sända musiken till några andra länder. "På grund av licensvillkoren kan vi inte längre ge lyssnare utanför USA tillgång till Pandora", skriver företaget på sajten.

Det finns dock en liknande tjänst i Storbritannien som (än så länge) går att använda i Sverige. Den heter Last.fm, och du hittar den på www.last.fm.

Martin Appel

MÅNADENS TEMA:
FÖRSTA HJÄLPEN

DIN DATORS BÄSTA SKYDD

Varsågod! På Månadens cd hittar du bland annat 22 program som förebygger en datorkrasch. Du får också hjälp att återställa datorn och dina viktiga filer om olyckan trots allt är framme. Alla programmen är gratis!

AVG Antivirus Free Edition 7.5.467

AVG Antivirus ser till att skydda din dator från alla kända virus. Fria uppdateringar hämtas automatiskt när du är uppkopplad. Registrering på företagets hemsida krävs dock för att du ska få serienummer till AVG.

Programtyp: Antivirusprogram.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP/Vista.

Språk: Engelska.

Rådgivare. Belarc Advisor ger dig snabbt en massa fakta om datorn.

Belarc Advisor 7.2r

Belarc Advisor går igenom din dator och ger dig därefter detaljerad information om både

program och hårdvara som du har installerat. Resultatet visas i ditt webbläsarfönster. Denna information kan du använda dig av för att hitta krånglande delar i datorn och förebygga problem.

Programtyp: Visar information om din dator.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP/Vista.

Språk: Engelska.

CPU-Z 1.40

Det lilla programmet CPU-Z ger dig snabbt ingående information

om din dators processor, moderkort, minne och annat av intresse i hårdvaruväg. Det här ger en mycket bra överblick och är med andra ord perfekt för dig som kvickt behöver hitta felet i en krånglande dator. För att kunna installera programmet måste du först packa upp det på din dators hårddisk.

Programtyp: Visar information om hårdvaran.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

FULLVERSION

LÄTTA OCH BEKVÄMA SÄKERHETSKOPIOR

Office Backup 2.2 låter dig spara säkerhetskopior av dina viktiga filer på nätverket eller en ftp-server.

På månadens cd har vi lagt med en mängd program för att före-

OFFICE BACKUP 2.2

Programtyp: Backup-program.

Utgivare: Novosoft.

Kontakt:

www.office-backup.com

Systemkrav: Windows 2000/XP/Vista,

internetuppkoppling.

Språk: Engelska.

bygga att din dator kraschar, men ibland är olyckan ändå framme. Katastrof! För att lindra skadorna av den är det viktigt att du regelbundet tar säkerhetskopior av alla dina viktiga filer.

Ett bra program för att göra detta är Office Backup. Med programmet kan du spara säkerhetskopior på en ftp-server eller på en hårddisk på nätverket. Du kan sedan återställa filerna med bara ett par knapptryck. ■

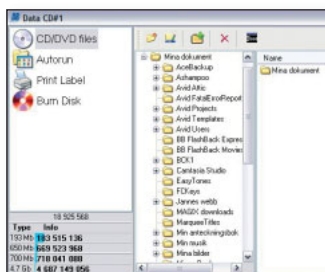
Så installerar du Office Backup 2.2

Klicka på **Fullversioner** på skivans startsida. Klicka sedan på **Installera** i rutan intill programmet. Om du vill installera programmet manuellt hittar du installationsfilen **obackup_2.2.exe** i mappen **Fullversioner/Office_Backup_2.2**. För att använda programmet som en fullversion måste du registrera det. Surfa till sidan www.office-backup.com/pcfforall_free.html. Fyll i dina uppgifter, så visas din registreringskod. Välj sedan **Help** och fyll i koden där det står **Enter your serial number**.

OBS! Du måste registrera programmet innan du uppdaterar det, annars funkar inte registreringskoden!

MEH PÅ PCFORALLA.SE
.se
 Alla program i
 Månadens tema
 hittar du också på:
pcforall.se/program

Brännbart. Deep Burner tar hand om bränningen av säkerhetskopiorna.

Deep Burner 1.7

Ett mycket enkelt och användbart program för att bränna cd- eller dvd-skivor, vilket gör det enkelt för dig att bränna säkerhetskopior av dina viktiga filer. Deep Burner klarar även att göra "bootbara" skivor, vilka är användbara om din dator inte vill starta som den ska.

Programtyp: Bränn dvd-skivor.

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP.

Språk: Engelska.

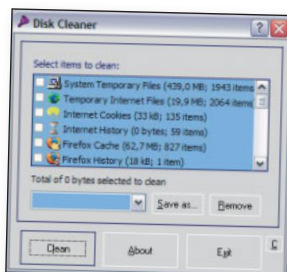
Disk Cleaner 1.5.7

En dator börjar snabbt fyllas med onödiga och överflödiga filer. Att rensa bort dessa ger dig mer utrymme och gör även din dator stabilare.

Programtyp: Rensar bort onödiga filer.

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP.

Språk: Engelska.

Städa. Disk Cleaner rensar bort skräpfiler ur burken.

Erunt 1.1j

Många program går in och gör ändringar i Windows känsliga Register, ändringar som fortfarande finns kvar när du har avinstallerat programmet ifråga.

Med Erunt kan du enkelt ta säkerhetskopior av Registret och sedan snabbt återställa det om något program lämnar kvar ändringar efter sig.

Programtyp: Återställer Windows Register.

Systemkrav: Windows NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

Folder Locker 3.0.0.1

Ett smart litet program som på ett enkelt sätt hindrar åtkomst till utvalda mappar. Obehöriga kan därmed inte komma åt innehållet i dessa och ställa till med problem för din dator. Se bara till att inte du inte glömmor bort lösenordet!

Programtyp: Låser mappar.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP/Vista.

Språk: Engelska.

Fresh Diagnose

Flinka Fresh Diagnose analyserar ditt datorsystem och ger dig en sammanfattning om prestandan hos bland mycket annat processorn, hårddisken, minnet och moderkortet.

Programmet ger dig även förslag på vad du kan göra för att förbättra prestandan och få din dator att må bättre. För att kunna använda programmet måste du först registrera det. Det gör du på adressen www.freshdevices.com/register.html.

Programtyp: Analyserar din dator.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

PC Inspector File Recovery 4

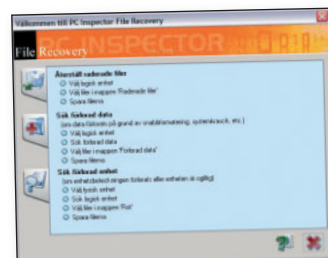
Om katastrofen är framme och du av misstag råkar radera viktiga filer på din dator behöver du inte oroa dig!

Programtyp: Smart Recovery hjälper dig att återställa dem.

Programtyp: Återställer förloerade filer.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

Livräddare. PC Inspector hittar filer som du råkat radera av misstag.

Trygghet. Simply Safe låter dig göra backup på många olika sätt.

Simply Safe Backup 2005.0.1.706

Att göra säkerhetskopior av dina viktiga filer är naturligtvis det absolut viktigaste för att förhindra en total katastrof om datorn kraschar. Med detta program kan du spara dina säkerhetskopior på en cd- eller dvd-skiva, en ftp-server eller en hårddisk på nätverket. Det ger dig väldigt stor flexibilitet, och funkar även på gamla Windows-versioner, till exempel 98. För att kunna installera programmet måste du först av allt packa upp det på din

dators hård-

Programtyp: Gör säkerhetskopior.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

AVSLÖJA PERSONEN BAKOM IP-ADRESSEN

Så installerar du Visual IP Trace

Klicka på **Fullversioner** på skivans startside och sedan på knappen **Installera** i rutan intill programmet. Om du vill installera programmet manuellt hittar du installationsfilen **vipt.exe** i mappen **Fullversioner/Visual IP Trace** på skivan.

För att använda programmet som en fullversion måste du registrera det. Det gör du genom att surfa till sidan <http://secure.visualware.com/crm/free/vipt4pcalla>.

Fyll i din mejladress, så skickas en registreringskod till dig via e-post.

Med Visual IP Trace kan du snabbt kontrollera vem som är ägare till olika ip-adresser.

Du kan ibland vilja veta vem som har en viss ip-adress när du är ute och

surfar på internet. Kanske om du vill kolla varifrån ett mejl har skickats till dig, eller om en nätbutik är seriös? Med programmet Visual IP Trace 2.1 kan du enkelt gör det. Fyll i adressen, så visar IP Trace var i världen den är registrerad. Du kan även söka på vanliga webbadresser.

Hittad. Datorn som skickade ett mejl till oss finns i Stockholmstrakten.

FULLVERSION

VISUAL IP TRACE

Programtyp: Ip-adressspårare.
Utgivare: Visualware.
Kontakt: www.visualiptrace.com
Systemkrav: Windows 2000/XP/Vista, internetuppkoppling.
Språk: Engelska.

PÅ MÅNADENS CD

Spybot Search and Destroy 1.4

Med det här verktyget söker du igenom din dators hårddisk på jakt efter dolda spionprogram som till exempel kan ha tagit sig in i datorn när du laddat ned olika program från internet. Hittas några spioner hjälper Spybot Search & Destroy, som namnet antyder, omedelbart till att radera dem.

Programtyp: Tar bort spionprogram.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

Spionjägare. Spybot gör processen kort med snokare på din dator.

Syncback 3.2.14

Med Syncback kan du enkelt synkronisera viktiga filer mellan olika datorer, samt göra säkerhetskopior mellan olika kataloger på din dator. På så sätt har du alltid uppdaterade versioner av dina filer om olyckan är framme. För att kunna installera det här programmet måste du först packa upp det på din dators hårddisk.

Programtyp: Synkroniserar filer mellan diskar.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

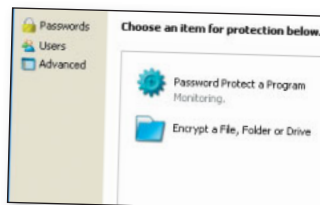
Undelete Plus 2.51

Visst känner du igen dig? Ibland går det lite för snabbt när man tömmer papperskorgen och filer som egentligen inte skulle raderas är plötsligt borta. Men med Undelete Plus installerat på datorn kan du andas ut. I programmet kan du åter skapa filer även om du redan har tömt papperskorgen.

Programtyp: Återskapar filer.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP/Vista.

Språk: Engelska.

Vakt. Winguard bevakar datorn.

Winguard Pro 2007 Free Edition 6.5

Ett program som skyddar din dator från andras klåfingriga händer.

Du kan skydda datorns inställningar så att ingen kan ändra dem, hindra att vissa program körs och neka åtkomst till viktiga filer.

Det gör det mycket enklare att se till så att ingen ställer till det så att din dator slutar fungera. Programmet är gratis och funkar bra också med äldre versioner av Windows. Ett utmärkt val när du vill ha datorn ifred.

Programtyp:

Skyddar datorn.

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP.

Språk: Engelska.

Zero Assumption Digital Image Recovery 1.2

Digital Image Recovery är ett program som hjälper dig att återställa förlorade bilder på din digitalkameras minneskort. För att detta program ska fungera måste du ha en minneskortsläsare kopplad till din dator.

Programtyp: Återställer förlorade bilder.

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP.

Språk: Engelska.

... och ytterligare 7 utmärkta program

Detta är inte allt! Programmen ovan är bara ett urval av dem som följer med på cd-skivan. Du ser hela listan på nästa sida. På cd-skivan kan du också läsa mer om programmen.

BLI AV MED KÄNSLIGA DOKUMENT FÖR GOTT

Använder du Safeit Digital Document Shredder kan ingen återskapa dokumenten du förstör.

Har du riktigt känsliga dokument som du absolut inte vill att någon annan ska se räcker det

inte med att bara radera dem. Det är då tämligen enkelt för någon med lite datorkunnande

att återställa dem. För att vara riktigt säker på att dessa dokument inte kan återställas kan du använda dig av Safeit Digital Document Shredder. Det fungerar precis som en pappersförstörare, fast i digital form.

På svenska. Programmet tar bort digitala filer permanent.

FULLVERSION

SAFEIT DIGITAL DOCUMENT SHREDDER

Programtyp: Dokumentförstörare.

Utgivare: Safeit Security.

Kontakt: www.safeit.se

Systemkrav: Windows 2000/XP/Vista, internetuppkoppling.

Språk: Svenska.

Så installerar du Safeit Digital Document Shredder

Klicka på knappen **Fullversioner** på skivans startside. Klicka sedan på knappen **Installera** i faktarutan intill programmet. Om du hellre vill installera programmet manuellt hittar du installationsfilen **SafetT.exe** i mappen **Fullversioner/Digital_Document_Shredder** på skivan.

NU KAN DU VISA VIRUSEN PÅ PORTEN!

F-Secure Internet Security 2007 är ett komplett antivirus-program som uppdaterar sig automatiskt i bakgrunden så snart det känner att du är ute på internet. Och tack vare F-Secures dagliga uppdateringar är du maximalt skyddad mot virus och andra elakheter. F-Secure Internet Security 2007 innehåller även en brandvägg som stoppar hackare från att förstöra eller stjäla din information.

Registrera först

Innan du installerar programmet ska du avinstallera ditt gamla antivirusprogram från din dator. Annars finns risk att datorn inte startar!

För att få tre månaders gratis uppdateringar måste du registrera programmet. Skriv in prenumerationsnumret **Q3V8-PM3Q-AUJQ-HLPT-HH0M** (det ska vara en nolla i HH0M) när du installerar programmet. Denna version av F-Secure fungerar med fria uppdateringar fram till den 25:e oktober 2007.

Så kommer du igång med PC för Allas cd

Stoppa in cd:n i din cd-läsare. Dubbelklicka på filen **pfacd.exe** så startar cd-skivan. (Vill du medvetet hindra skivan från att starta automatiskt håller du ned **Skift**-tangenten när du stoppar i cd:n. Fungerar i vissa Windows-versioner.) Godkänn villkoren genom att klicka på knappen **Ja, jag godkänner**, så kommer du till skivans startside. Du når alla avdelningar genom att klicka på motsvarande knapp överst i menyen. Du kan också klicka direkt på texten om avdelningen på skivans startside.

För att komma tillbaka till startsidan klickar du på knappen **Huvudmeny** uppe till vänster.

Har du problem med installation, registrering eller programmet kan du få hjälp på www.f-secure.se. Välj först **Privat** och därefter **Support & Nedladdning**. Du kan även nå företagets supportavdelning på mejladressen support@f-secure.se.

Om du vill ha support via telefon ska du ringa 08-507 440 11. PC för Allas redaktion kan inte svara på frågor om programmet, vare sig per mejl eller telefon.

39 PROGRAM PÅ CD:N

FULLVERSIONER

Office backup 2.2. Säkerhetskopiering.
Visual IP Trace. Kontrollera ägare av ip-adresser.
Safeit Digital Document Shredder. Ta bort filer permanent.

TEMA

Analogx DLL Archive 1.0. DLL-borttagare.
Avast Home Edition 4.7.942. Antivirusprogram.
AVG Antivirus Free Edition 7.5.467. Antivirusprogram.
Belarc Advisor 7.2r. Visar information om din dator.
Ccleaner 1.39.502. Städar bort onödiga filer.
CPU-Z 1.40. Visar information om hårdvaran.
Deep Burner 1.7. Bränner dina dvd-skivor.
Disk Cleaner 1.5.7. Rensar bort onödiga filer.
Easy Cleaner 2.0.5.338. Rensar i registret och på hårddisken.
Erun 1.1j. Återställer Windows Register.
Everest Home Edition 2.20. Analyserar din dator.
Folder Locker 3.0.0.1. Låser mappar.
Fresh Diagnose 7.58. Analyserar din dator.
Motherboard Monitor 5.3.7.0. Övervakar moderkortet.
PC Inspector File Recovery 4. Återställer förlorade filer.
Simply Safe Backup 2005.0.1.706. Gör säkerhetskopior.
Spybot Search & Destroy 1.4. Tar bort spionprogram.
Syncback 3.2.14. Synkroniserar filer mellan diskar.
System Information for Windows 1.68. Visar information om datorn.
Undelete Plus 2.51. Återskapar raderade filer.
Winguard Pro 2007 Free Edition 6.5. Skyddar datorn.
Zero Assumption Digital Image Recovery 1.2. Återställer förlorade bilder.

VERKTYG

Xnview 1.90. Program för bildbehandling.
Adobe Reader 8. Pdf-läsare.
FTP Surfer 1.0.7. Ftp-program för att placera filer åtkomliga på internet.
Zipgenius 6. Packprogram.
Ad-Aware SE Personal Edition. Gör surfandet säkrare.
Winzip 11.1. Packprogram. (Shareware, \$ 29.00)
Windows Live Messenger. Chattprogram.
Firefox 2. Webbläsare.
Mozilla Thunderbird 1.5.0.10. E-postprogram.
Microsoft Internet Explorer 7. Webbläsare.
PDF 995 8.0s. Skapa pdf-filer.
Zonealarm 70.337. Brandvägg.
F-secure Internet Security 2007. Säkerhetspaket (med tre månaders fria uppdateringar).

EXTRA

Treasure Jack. Arkadspel. (Demo)

MP3-MUSIK

Mozart – Requiem aeternam

CLIPART

200 fria bilder. Tema: Bollsport

ANNONS

Panda Platinum Internet Security 2007. (Gratis fullversion med tre månaders uppdatering.)

☐ = program på svenska

Om inget annat anges är programmen gratis. Vissa program måste dock registreras, i några fall senast en månad efter tidningens utgivning. Registreringen kräver som regel att du har internetuppkoppling och e-postadress.

Jag är faktiskt den riktiga MEJL-BABBEN!

Jag beundrar Robert Gustafsson. Det är jag inte ensam om, men min beundran är av ett lite speciellt slag. Han har haft samma mejladress sedan mitten av 90-talet. Jag önskar att jag kunde säga detsamma.

Snålheten bedrar gärna visheten när jag väljer mejlleverantör. Det ska ta mig fanken vara gratis. Min första leverantör Netlink fungerade utmärkt för det mesta och kostade ingenting. Det blev lite av en kalldusch när de lade ned mejltjänsten efter några år.

Just då seglade Home.se upp som en stjärna på himlen. Jag registrerade babben.surfar@home.se och meddelade alla mina uppkopplade vänner om bytet. Det var en del strul med att synka min Macs e-postprogram med Home men det skulle bli värre. Efter någon månad fick jag följande mejl från Home:

Ditt konto är avstängt på grund av e-postadressvalet, för att det inte ska förväxlas med den kända Babben Larsson.

*Med vänlig hälsning
Home.se*

Ska man skratta eller gråta? Klart det är bra att de skyddar mig, men inte mot mig själv. Jag har svarat mitt svar:

Jag är den kända Babben Larsson och jag skulle uppskatta om ni satte på kontot igen omedelbart plus såg till att jag kunde hämta post från det via mail-program som jag redan diskuterar med er support.

Jag fattar inte hur ni kan göra så här utan att ens kontakta mig först? Om ni inte tror att jag är den riktiga Babben föreslår jag att ni ringer mig i morgon (telefonnummer bifogas) och kollar upp det.

Jag har adressändrat till tusen och alla människor och får dessutom in de flesta av mina jobbförfrågningar via mejl.

*Snälla ni kolla upp sånt här innan ni agerar!
Den riktiga Babben*

Det fanns ett ursäktande mejl nästa morgon plus att de registrerat ytterligare en adress åt mig med mitt namn. Allt flöt på igen och framtiden såg ljus ut.

Ni som har Home känner säkert till att det förekommit lite problem där minst sagt. Servern som ska hantera mejladresser som börjar med A-G (bland annat min) har krånglat nästan dagligdags under lång tid. Till slut lade jag Homes support som startsida för att se om det var någon idé att ens försöka komma åt e-posten.

Fick ett tips om att Sprays tjänst var fasen så mycket bättre och bytte igen. Tjänsten var reklamtyngd men gratis och hade i princip

aldrig driftstörningar. Rena himmelriket.

När Spray gick ihop med Home fick jag onda aningar. De blev snabbt verklighet. Strul strul strul. Samtidigt uppgraderades deras gränssnitt så att det inte fungerade med någon av mina webbläsare när jag försökte logga in manuellt. Jag bet ihop några månader, sedan aktiverade jag en inbjudan till Gmail som jag hade ligande.

Och gissa vad? Jag är nöjd igen. Vet inte för hur länge, men är det något jag lärt mig av allt mejltrasslande så är det att njuta för stunden ;-). ■

BABBEN LARSSON

Babben Larsson är skådespelare, komiker och ivrig datoranvändare.

Säkerhet för alla behov

De nya säkerhetslösningarna
från Panda Software

låter dig välja precis det skydd
som ditt surfande kräver.

Välj din personliga lösning!

Säkerhetslösningarna från Panda Software

			
Senaste generationens antivirus	✓	✓	✓
Heuristisk teknologi: detekterar nya hot	✓	✓	✓
Antispionprogram/AntiAdware	✓	✓	✓
AntiPhishing: Skyddar mot onlinebedrägeri	✓	✓	✓
Automatiska uppdateringar varje dag	✓	✓	✓
Teknisk support dygnet runt, hela året	✓	✓	✓
Panda TruPrevent: Skyddar mot okända hot	✓	✓	✓
Personlig brandvägg		✓	✓
Skydd mot skadliga webbsidor		✓	✓
Intrusion Prevention System (IPS)		✓	✓
Panda Identity Protect: Skyddar dina personuppgifter			✓
AntiSpam			✓
Parental control: Begränsar åtkomsten till olämpliga webbsidor			✓
Antal licenser som ingår (inom samma hushåll)	2	3	3

www.pcm.se/antivirus2007

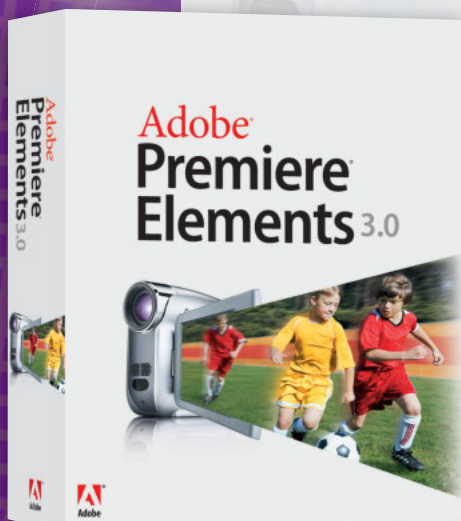
**Köp nu hos din
datorleverantör
eller www.pcm.se/shop**

Generalagent: PCM International AB, 08-505 532 00

20 PROGRAM ATT VINNA!

SKICKA IN DIN BÄSTA FILM OCH TÄVLA OM PREMIERE ELEMENTS 3

TOTALT VÄRDE
19000
KRONOR!

Nu har du chansen att vinna ett exemplar av Adobes lättanvända videoredigeringsprogram Premiere Elements 3.0. Förutom att redigera dina filmer kan du med programmet enkelt bränna dem till dvd-skivor, komplett med menyer och scenindex. För att vara med och tävla ska du skicka ett videoklipp från din semesterfilm senast den 24 juli 2007. Mer information finns i rutan nedan.

FAKTA OM ADOBE PREMIERE ELEMENTS 3.0

Språk: Svenska.

Systemkrav: Intel Pentium 4 eller Intel Celeron 1,3 GHz, Windows XP SP2, 512 MB ram, dvd-läsare.

Funktioner i urval: Arrangera dina videoklipp på scenlinjen, redigera och förhandsgranska direkt i skärmfönstret, importera video från praktiskt taget vilken medienhet som helst inklusive mobiltelefoner och hdv- och dvd-kameror, visa dina filmer på mobiltelefoner och handhållna enheter, spara bilder med stop motion-teknik och skapa egna filmer med tidsfördröjning och animeringar, samt lägg till berättarröst. Mer information hittar du på www.adobe.se

Mejla ditt svar till pfatavling@idg.se eller skicka in bidraget tillsammans med talongen – senast den 24 juli 2007

Så här tävlar du

För att vara med och tävla ska du skicka in ett videoklipp från din semesterfilm. De 20 roligaste, och mest kreativa bidragen vinner var sitt exemplar av Adobe Premiere Elements 3.0. Det enda kravet är att filmen ska vara i digitalt format. Observera att inga tävlingsbidrag kommer att returneras, så se till att du har en kopia på det du skickar in! Vi förbehåller oss rätten att publicera tävlingsbidragen på vår hemsida.

*Skicka din film - via
mejl, cd eller annat
sätt till oss.*

NAMN: _____
GATUADRESS: _____
POSTADRESS: _____
TELEFON: _____
E-POST: _____
ÅLDER: _____

- ☐ Jag prenumererar.
☐ Jag köper lösennummer.
☐ Jag vill börja prenumerera på PC för Alla.
(12 nummer inklusive cd-skivor för 595 kronor) PFA049
☐ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

SKICKA SVARET TILL:

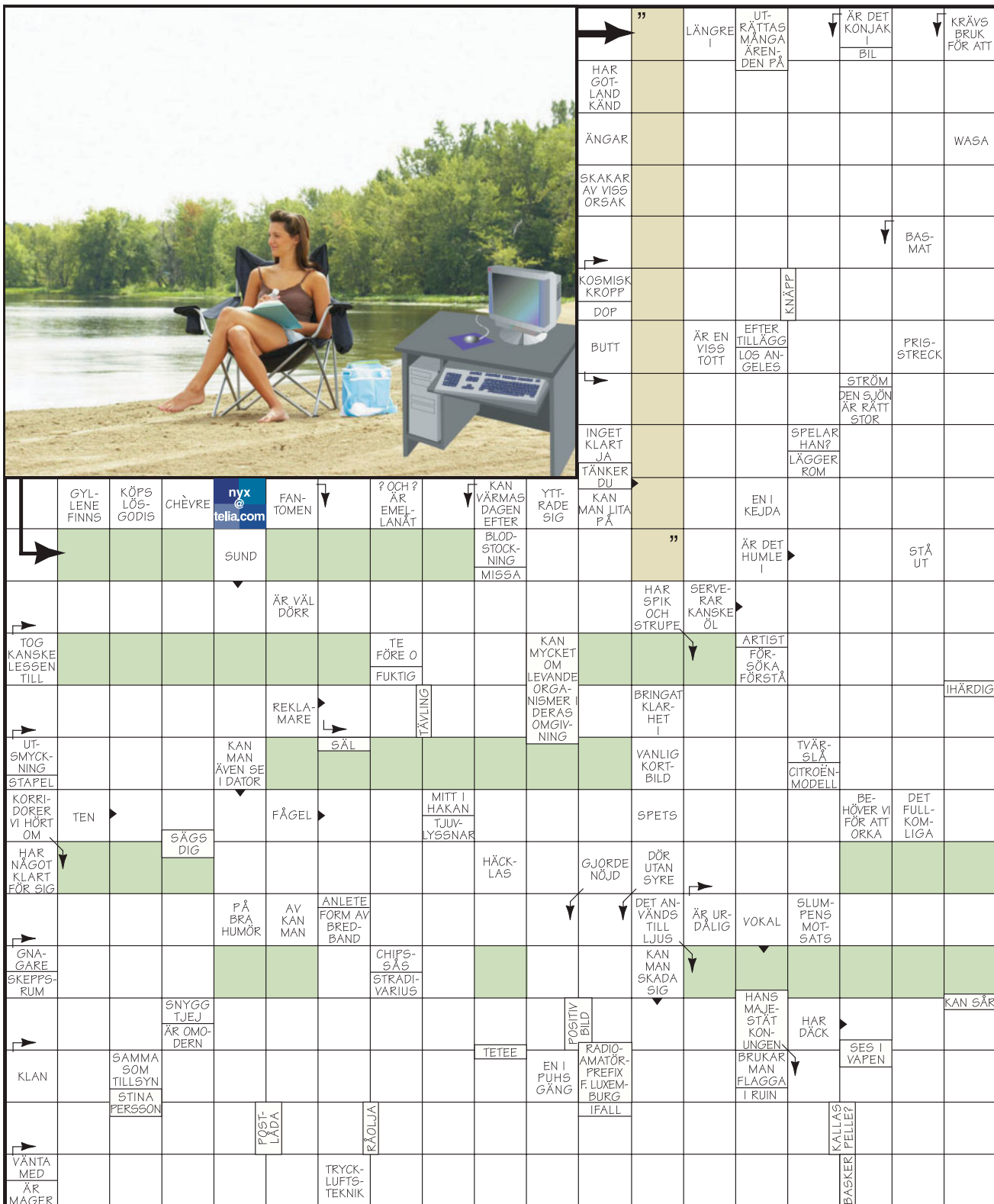
PC för Alla, "Foto-tävling",
106 78 Stockholm.
Du kan också mejla
pfatavling@idg.se. Skriv
"Foto-tävling" i ämnes-
raden.

Senast den 24 juli 2007
vill vi ha ditt svar.

Juryn består av
PC för Allas marknads-
avdelning. Eventuell vinst-
skatt betalas av vinnaren.

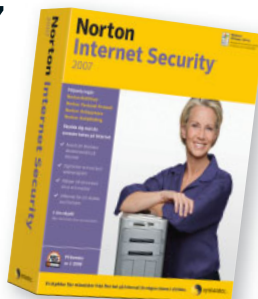
Vinnaren presenteras på
PC för Allas hemsida,
pcforall.se

MÅNADENS KORSORD

Korsord 6-2007

Skicka in lösningen senast den 24 juli 2007 till: **PC för Alla, 106 78 Stockholm**. Märk kuvertet **"Korsord 6-2007"**. Den som skickar in den först öppnade rätta lösningen vinner ett exemplar av Norton Internet Security 2007 (svensk version) från Symantec. Den rätta lösningen hittar du på pcforalla.se/tavling efter den 25 juli. Lycka till!

☐ Jag vill passa på att prenumerera på **PCFORALLA**. För 595 kronor inklusive moms får jag 12 nummer med tillhörande cd-skivor.

PFA049

Namn:

Gatuadress:

Postadress:

Telefon:

E-post:

Alder:

☐ Jag vill inte få fortlöpanande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

LADDA NED DIN PDF!

STOR KÖPGUIDE: SÅ VÄLJER DU RÄTT MINNESKORT

PC FÖR ALLA DIGITALFOTOSPECIAL

ZOOM

Sveriges smartaste guide till nya digitalkameror och fototillbehör

Sommaren 2007 • Pris: 59 kronor

8 fräckaste FOTOSKRIVARNA

Så räddar du FOTOFIASKOT

Här är gratisverktygen du behöver

BÄTTRE UTSKRIFTER:
Så väljer du rätt fotopapper!

JÄTTETEST!

SOMMARENS 19 BÄSTA DIGITALKAMEROR

5 billiga blixtrar
– för bättre bilder!

Fixa en fotobok
Test: Så funkar det

Babben
"Hjälp
jag bra

COOLA VINSTER!
TÄVLA OM
4 SMARTA
KAMEROR

20:-
/ PDF

MISSADE DU TIDNINGEN I BUTIK?
Då kan du ladda ned den i PDF-format via vår hemsida
pcforalla.se/specialtidningar

Skicka in dina tips till oss!

Läsardumpen – Windows Vista!

PRILLIGA PRYLAR!

En annorlunda kameraman

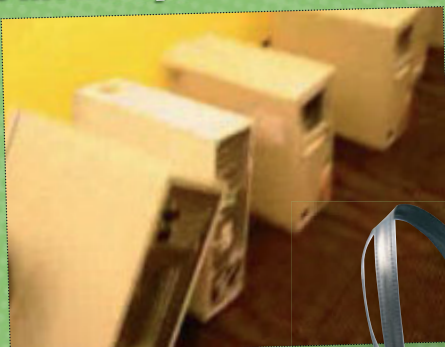

En liten söt gubbe med formbara armar och en webbkamera i skallen. Det ska locka unga köpare, tänker man på Nanjing Design. Egg head är än så länge bara ett koncept men söt som cider. Den knäcker extra som pennhållare (och klocka när webbkameran är avstängd). Jag vill ha en!

Film: Domino med 86 pc-burkar

Inte för att jag förstår var någon fick tag i så många pc-vrak, men enbart ljudeffekten av 86 datorer som välter varann är värt tittan.

www.core77.com/blog/videos/playing_dominos_with_86_pc_towers_6129.asp

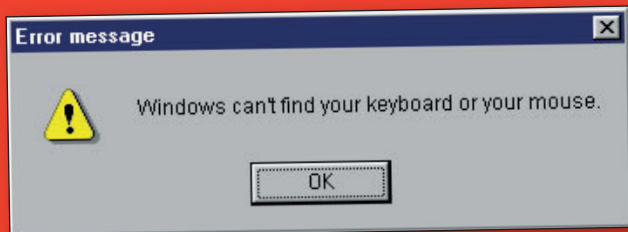
Jag har disketter i väskan

Ja, det är inte utan att det känns som om man skulle kunna skapa en egen handväska med design baserad på ett dussin gamla kasserade disketter. Men är du inte händig kan du köpa en på nätet för cirka 450 kronor.

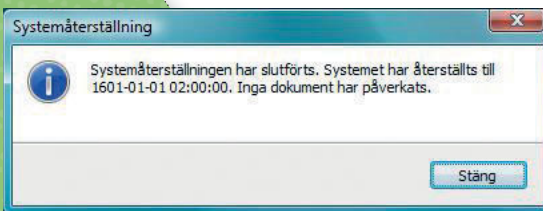
www.fractalspin.com/x/product.php?productid=156&cat=65&page=1

Knasigt felmeddelande

Det riktigt knepiga blir att klicka på OK ...

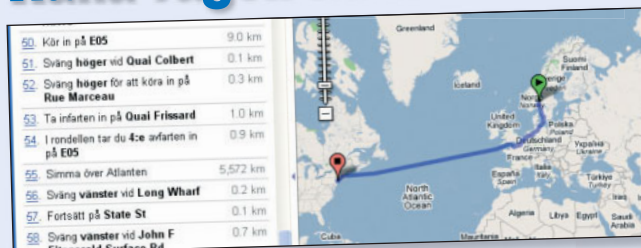
Oskar systemåterställde sitt Vista tre dagar bakåt, men hamnade i år 1601. Samma år som Tycho Brahe dör, earlen av Essex blir halshuggen för sitt uppror mot drottning Elisabeth och det är missväxt i

Ryssland. Hmm, finns det något långsökt samband? Vi får väl ta och fråga Dan Brown...

Tack till läsaren Oskar Holm Thorin

Glöm inte flytvästen:

Raka vägen till New York

Ah, ljuvliga internet! Om du inte vet hur du ska hitta till New York från Oslo så kan Google Maps vara till nytta.

1. Gå till maps.google.com
2. Klicka på *Get directions*.
3. Skriv *Oslo, Norway* i rutan *Startadress*.
4. Skriv *New York, NY* i rutan *End adress*.
5. Rulla ned och titta på rad nummer 55.

Tack till Jimmy

The 5th Wave

By Rich Tennant

Argentina; Comterworld Argentina; NetworkWorld Argentina;
PC World Argentina; Australian; AustraliaMacworld; Australian PC
World; Australian Reseller News; Channel X Australia; CIO Australia;
CIO Government Review - Australia; Computerworld Australia;
Computerworld Brazil; Computerworld Canada; Computerworld
Australia Bangladesh; PC World Bangladesh Belgium; Netwerk &
Telecom; PC World Belgium Brasilien; Annuario de Informatico
Brazil; Computerworld Brazil; Microsoft Business Journal; Brazil
Publish Brazil; Solutions Integrator Brazil; Super Game Power
Brazil; World Telecom Brazil Bulgarian; CAD/CAM/CAIS World Annual
Review Bulgaria; Computerworld Bulgaria; PC World Bulgaria Chile;
Computerworld Chile; Informatica Chile; PC World Chile Colombia;
Computerworld Colombia; PC World Colombia Costa Rica;
Computerworld Central America; Computerworld Puerto Rico; PC
World Czech Republic; Denmark; Denmark Macworld; Denmark
Computerworld Denmark Annual Issue; IT-Branchen Denmark; IT-Partner
Denmark; IT Top 100; Networld Denmark; PC World Denmark; Tekst &
Net Ecuador; Computerworld Ecuador; PC World Ecuador Egypt
PC World Egypt Philippines; Computerworld Philippines; PC World
Finland; France; France Macworld; France Macworld; France
Create France; Developper Reference; Distributrice; Grandes
Ecoles LMI Info; PC Le Monde Information; Macworld France
France; Telecoms; Univers Macworld Forenæd Araberimten;
Computer News Middle East; Network World Middle East; Reseller
World Middle East Grekland; GamePro Greece Hong Kong; Comput
erworld India; India Macworld; India Macworld; India Macworld
India; PC World India Indonesia; Info Computer Indonesia Infor
matics; ComputerScope; Computerscope Computerscope Ireland; PC Live! Ireland
Ireland; PC World Iceland Italien; Computerworld Italia; Macworld
Italia; Network World Italia; PC World Italia Japan; CIO Japan; Comput
erworld Japan; Japan Macworld; Japan Macworld; Japan Macworld
Japan; Japan Macworld; Japan Macworld; Japan Macworld; Japan
Windows 2000 Japan Jugoslavien; Mikro PC World Yugoslavia Kanada; CIO
Canada; Computerworld Canada; CIOxOx Canada; IT World Canada;
LaCarling Governments Review; Network World Canada Kenya;
PC World East Africa Kina; China; China Macworld; China
China; China Macworld; China Macworld; China Macworld; China
News - China; Digital Frontier - China; Electronic and Computer
Design World China; Electronics Products China; Home PC World
China; PC World China; Telecom Product World China Lettland; PC
World Maastricht Latvia Libanon; Gamepro Middle East Litauen;
Lithuania; Lithuania; Lithuania; Lithuania; Lithuania; Lithuania;
PC World Malta Marocco; PC World Morocco Mexico; Computerworld
Mexico; PC World Mexico Myanmar (Burma); PC World Myanmar;
Nederlenderen; Computerpartner Netherlands; Computer! Total;
Computer Total Tips & Tricks Netherlands; Infocoursecity Nether
lands; Netherlands; Netherlands; Netherlands; Netherlands;
Internetworking Magazine; Net Magazine Netherlands Nepal PC
World Nepal Nigeria; PC World Nigeria Norge; CAD/CAM/CAIS World
Norge; Computerworld Norge; Computerworld Norge E-Business;
Computerworld Norge Mobiz; IT Kurs - Norway; IT Bransjen Norge
Netverk & Kommunikation Norge; PC World Express Norge; PC
World Express Norge; PC World Express Norge; PC World Express Norge;
Norway New Zealand; CIO New Zealand; Computer Industry Directory
New Zealand; Computerworld New Zealand; Internet Magazine
New Zealand; IT Contractors Handbook; New Zealand Reseller News;
PC World New Zealand; unlimited / New Zealand; WebBusiness
New Zealand; WebBusiness New Zealand; WebBusiness New Zealand;
His Panama Peru; Computerworld Peru; PC World Professional Per
u; PC World (SOHO) Peru Polen; Computerworld Poland; Digit Pol
and; Informator IT (IT Directory) Poland; Kino Domowe - Magazyn
Dol - Poland; Network World; PC World Computer Portugal; Cerebro/
Portugal; Portugal; Computerworld; Computerworld Portugal; PC
Portugal; Portugal; Portugal; Portugal; Portugal; Portugal; Portugal;
Rumanien; Computerworld Romania; Network World Romania; PC
World Romania Rysland; Computerworld Russia; Mir PK Russia;
Publish Russia; Sviy Russia Schweiz; Computerworld Schweiz; PCTP
Switzerland; Top 500 Swiss IT Singapore; CIO Asia; Computerworld
Singapore; Singapore; Singapore; Singapore; Singapore; Singa
apore; SME Guide; The WebMagis Spain; Computerworld Espana;
Comunicaciones World Espana; Dealer World 15; Dealer World
Espana - iWorld Espana; Ideres.com Espana; Macworld Espana; PC
World Espana SL Lanka Infomilk; PC World SL Lanka Sri Lanka Srihanien;
Sri Lanka; Sri Lanka; Sri Lanka; Sri Lanka; Sri Lanka; Sri Lanka;
Computer Weekly & Business Review UK; Digit UK; Freelance Inter
net UK; IBM Computer Today-UK; Macworld UK; Microscope UK; PC
Advisor UK; Sverige; Biotech Sweden; CAP&Design; SW Sweden;
**Computer Sweden, DAGS-Magji, Executive Report, Internetworld,
IT-branchen, Level, M3- Macjo Mobile Magazine, MacWorld,**
Macworld Macworld Macworld Macworld Macworld Macworld Macworld
Macworld Macworld Macworld Macworld Macworld Macworld Macworld
Table Tals; Hi-Tech Information SA; Network World SA; The Channel SA Syd
korea; CIO Korea; Hi Computing Information S. Korea Taiwan; CIO Taiwan;
Computerworld Taiwan; Macworld China; New Economy Weekly
Taiwan; New Vision e-Publishing Taiwan; PC World Taiwan Thailand
Thailand; Thailand; Thailand; Thailand; Thailand; Thailand; Thailand;
Computerworld Czech & Slovak Republic; GameStar Magazine Czech
Republic; PC World Czech & Slovak Republic Turkey; ComputerLife
Turkey; GamePro Turkey; MacPartner Turkey; PCLife Turkey Tyksland;
CIO - Germany; Computer Partner Germany; Computerwoche;
Germany; Germany; Germany; Germany; Germany; Germany; Germany;
Freiburger Info Gamestar - Germany; Macwelt; Network World
Germany; PC WELT Germany; PC Welt Special Issue; Young Profes
sional - Germany Ukraine; Computerweek UK; PC World Ukraine
Ungern; Computerworld Samstatstechnika; Gamestar - Hungary;
IG Hungary Anniversary Issue; PC World Hungary USA; CIO US
USA; USA; USA; USA; USA; USA; USA; USA; USA; USA; USA; USA;
Computer InfoWorld USA; Macworld US; Network World US; PC World
US; Publish US Venezuela; Computerworld Venezuela; CO Canales /
Venezuela; PC World Venezuela; SystemWorld Venezuela Vietnam;
PC World Vietnam Vityrsland; PC World Belarus Zimbabwe; PC
World Zimbabwe; Zimbabwe; Zimbabwe; Zimbabwe; Zimbabwe;
well Österreich; Top 500 Austria; Young Professionals Austria

NÄSTA NUMMER UTE 24/7

Här är godbitarna ur nästa välfyllda nummer – missa inte våra dagliga nyheter på pcforalla.se

Steg för steg-guide:

SÅ BYGGER DU ETT MEDIECENTER

Extra tidning
på köpet!

333 TIPS FÖR VISTA

Häng med när vi bygger en kraftfull nöjesdator – som kan spela in tv-program, visa filmer och spela upp musik. Allt styrs bekvämt med fjärrkontroll!

Extreme makeover:

SÅ BLIR DIN GAMLA DATOR ETT SPEL MONSTER

Vilket grafikkort ska du välja? Vi har ställt värsting korten från ATI och Nvidia mot varandra i en tuff duell. Dessutom får du hjälp med överklockning!

Test:

4 filmkameror som ger knivskarp bild

Fånga dina semesterminnen med en digital videokamera – som klarar full hd-upplösning. PC för Alla har testat fyra färskna modeller.

Årets e-kändis är korad!

Här är kändisen som är bäst på nätet 2007!

SOMMARENS HETASTE PRYLAR

Testlabbet tar inte semester. Vi hyllar och sågar sommarens mest spännande nya produkter.

DESSUTOM: Nyheter och trender ● Speltester ● Freddas favoriter ● Datortester ● Vista-skolan ● Flash-skolan ● Surftips
● Kom igång med Thunderbird ● Kul korsord ● Cd full med nyttiga program ● Tävling ● Frågor & svar ● Steg för steg-guider och mycket mer...

Här beställer du hem **PC för Alla!**

Klipp till och beställ en prenumeration du också. Du kan även meila beställningen till kundservice@ida.se

☐

Namn _____

Adress

Postadress

Telefon

☐ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

Frankeras ej.
PC för Alla
betalar portot

PC FÖR ALLA

Svarspost
110 316 205
110 00 Stockholm

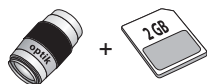
Kampanj!
7495:-
12 mån. räntefritt 733:-

En av världens mest sålda digitala systemkameror

Canon EOS 400D

EOS 400D med 10,1 Megapixel sensor använder samma förträffliga CMOS-bildkvalitet som storebrorsan i proffsserien EOS 1. Med ljudlös kraft och effektivitet reagerar CMOS med suverän känslighet under dåliga ljusförhållanden. Det kompletta självrengörande skyddssystemet håller sensorn ren och fläckfri.

- 10,1 megapixel CMOS
- Slutartid 30 - 1/4000 sek
- LCD-Skärm 2,5 tum
- Ljuskänslighet ISO 1600

Erbjudande med 18-55 mm optik och 2 GB minne!

5010110349 CANON EOS 400D + EF-S 18-55 MM + 2 GB MINNESKORT7495:-

Professionell kamera för alla fotoentusiaster!

PENTAX K10D

PENTAX K10D är utformad för att ge fotografen frihet att fokusera sig på motivet. Övergång mellan olika automatiska program sker med en enkel rattvridning, reglagen sitter logisk placerade och är rejält tilltagna, sökaren är ljusstark och ger 0.95x förstoring, den avancerade skakreduceringen ger möjlighet till 2.5-4 stegs längre slutartid utan oskärpa.

- 10,75 megapixel CCD
- Secure Digital/SDHC
- LCD-Skärm 2,5 tum
- Ljuskänslighet ISO 1600

7995:-
12 mån. räntefritt 779:-

5010099153 K10D DIGITAL SYSTEMKAMERA7995:-
5010099158 K10D DIGITAL SYSTEMKAMERA + OPTIK 18-55 MM8895:-
5010099154 K10D DIGITAL SYSTEMKAMERA + OPTIK 16-45 MM11595:-

En tydlig LCD-skärm på en kamera med imponerande design

Canon Digital IXUS 70

Digital IXUS 70 är Canons minsta kamera med optisk zoom någonsin och har en ren, minimalistisk design inspirerad av den ursprungliga IXUS. Touch-ratten ger enkel åtkomst till de viktigaste kamerainställningarna. Den är bara 19,6 mm djup och har en ny, smart funktion för minskning av röda ögon i uppspelningsläge.

- 7 megapixel CCD
- Optik 3x (35 - 105 mm)
- Secure Digital
- Ljuskänslighet ISO 1600, widescreen 16:9

Erbjudande 1 GB minne!

5010109627 CANON DIGITAL IXUS 70 SVART + 1 GB MINNESKORT2495:-

Kampanj!
2495:-
12 mån. räntefritt 279:-

Tålig kamera som kan användas under vattnet

PENTAX Optio W30

På med snorkeln och ta bilder på korallrevet (klaras 3 meters djup i 2 timmar). Eller ta med den till byggarbetsplatsen och dokumentera framstegen (dammtät enligt JIS klass 5). Optio W30 är rolig, enkel och bekymmersfri att använda. Med 7.1 megapixels upplösning och 3x zoom ger den härliga bilder.

- 7 megapixel CCD
- Secure Digital/SDHC
- Film MOV, 640 x 480 pixlar med ljud
- Vattentät 3 m, Ljuskänslighet ISO 1600

Erbjudande med väska och 1 GB minne!

Kampanj!
2795:-
12 mån. räntefritt 306:-

5010110252 PENTAX OPTIO W30 + 1 GB MINNESKORT + VÄSKA2795:-

Reservasjon för prisändringar och slutförsäljning.

Handla nu, betala i höst!

1145:-

Det ser exklusivt ut. Det känns exklusivt. Det låter exklusivt.

Z-10

Dessa eleganta högtalare får man både se och röra! De passar perfekt för både stationära och bärbara datorer och ger ett rikt ljud utan något utrymmeskrävande baselement. Logitech Z-10 ger ett ljud av studiokvalité som verkligen fyller rummet.

825:-

Lyft den bärbara datorn till en helt ny nivå

Alto Keyboard för Notebooks

Med hjälp av laptopstativet placeras den bärbara datorns skärm i bekvämare ögonhöjd samtidigt som det normala tangentbordet gör att man kan skriva snabbare med mindre belastning. Praktiska snabbknappar ger direkt tillgång till multimedia och flitigt använda program. Med 3-ports USB-hubb.

745:-

Världens mest avancerade mus, ultraprecision, enastående kontroll

MX Revolution Cordless Laser Mouse

Med MX™ Revolution underlättas det dagliga arbetet avsevärt: flyg igenom långa dokument tack vare den blixtrande rullningsfunktionen, sökknapp för att enkelt genomföra webbsökningar på ett klick. Uppladdningsbart litium-jonbatteri och trådlös höghastighetsanslutning. 3 års garanti. Pc- och Mac-kompatibel.

5010097920 LOGITECH Z-10 2.0 HÖGTALARE 1145:-

5010097946 ALTO KEYBOARD FOR NOTEBOOKS 825:-

5010097934 MX REVOLUTION CORDLESS LASER MOUSE 745:-

Prisvärd och alla funktioner man behöver

HP 6715s
invent

- 15.4" WXGA BrightView
- AMD Sempron 3600+
- 1 GB DDR II minne
- 80 GB hårddisk
- DVD±RW Dual Layer
- ATI Radeon X1250, upp till 512 MB
- 4 st USB, FireWire, BT
- 10/100 Mbps & WLAN 802.11a/b/g
- Batteritid upp till 3,4 timmar
- Mått 357 x 266 x 34.9 mm / Vikt 2.59 kg
- Garanti 1 år, hämtning
- Windows Vista Home Basic

Kampanj!

5495:-

12 mån. räntefritt 551:-

5010110175 HP 6715S 3600+ 2.0 1GB/80 DVDRW BT 15.4#VHB 5495:-

Priser inkl. moms. 30 dagars öppet köp! Frakt 49:- tillkommer.

www.dustinhome.se

ring
maila

08 - 553 44 900
order@dustinhome.se

Kraft.

Hos oss drivs din
webbplats av
miljövänlig energi
– www.fsdata.se